

یاشار کہ مال • سولٹانی فیلہ کان

سه‌لاحه‌دین بایه‌زیدی

له تورکيیه وە کردووێه به کوردی

منتدى اقرأ الثقافي

WWW.IQRA.AHLAMONTADA.COM

ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନା ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନା

سولتانی فیله کان و
میرووه شهله ی ریشسوور

یاشار که مال

له زنجیره بلاوکراوه کانی
ناوهندی غهزه لنووس- بۆ چاپ و بلاوکردنه وه
زنجیره ی کتیب: (٢٤٢)
زنجیره ی کتیبی لاوان: (٩)

سوێتانی فیهلکان و میرووه شهله ی ریشسوور
یاشار کهمال

سه لاهه دین بایه زیدی
له تورکییه وه کردوویه به کوردی

- بهرگ: باسم رهسام
- نهخشه سازی ناوه وه: غهزه لنووس
- ریتووس و ههله چنی: غهزه لنووس
- چاپ: یه کهم / ٢٠١٨
- چاپخانه: تاران
- تیراژ: ١٠٠٠ دانه
- نرخ: (٧٠٠٠) دینار
- بلاوکار: ناوهندی غهزه لنووس- بۆ چاپ و بلاوکردنه وه

مافی له چاپنه وه و بلاوکردنه وه به ههموو شیرمکان پارێزراوه بۆ ناوهندی
غزەلنووس ©

سلجمانی- مهیدانی پاسه کانی تووی مه لیک- نهۆمی زهمینی بازاری کتیب
ژماره ی ته له فۆن: ٠٧٧٠٣٥٧٣٧٥٧

www.xazalnuus.com

**سوئانی فیله‌کان و
میرووه شه‌له‌ی ریشسوور**

یاشار که‌مال

سه‌لاحه‌دین بایه‌زیدی
له‌ تورکییه‌وه کردوویه به‌ کوردی

جایی یه‌که‌م

۲۰۱۸

سولتانی فیله‌کان، فیلیک بوو زه‌به‌لاح، شکودار و له
کوثریکی سپی، سپیتر. له‌سه‌ر ته‌خته‌ک‌ه‌ی دانیشتبوو و
چاوه‌پوانی قاسیده‌ک‌ه‌ی بوو، له‌جموجوولی پا دیاربوو
حه‌جمینی نییه.

ئینجا، ئه‌و قاسیده‌ی ماوه‌یه‌ک له‌وه‌وپیش چاوه‌پوانی
ده‌کرد، به‌دیارکه‌وت. ئه‌م مه‌له، سه‌رکرده‌ی په‌پوه‌کان
بوو. دیاربوو باله‌پانه‌ سپی و په‌شه‌کانی هیلاکن. شان
و باهوی به‌رزی وه‌ک فه‌نه‌ریک که‌وتبووه بان سه‌ر و
گه‌ردنی نارنجیره‌نگی. په‌ره‌کانی له‌ژیر تیریژی زیرینی
خوردا بریقه‌یان ده‌هات. په‌ره‌ زراف و سپیه‌کانی
سینگی، خالخال بوون.

پاش نه‌وه‌ی سی جار به‌ ده‌وری سه‌ری سولتانی
فیله‌کاندا فری و سی نه‌لقه‌ی نارنجیره‌نگی دروست کرد،
له‌سه‌ر لقی دارینک، له‌نزیک لووتی فیله‌که‌ه‌لنیشت.
سولتانی فیله‌کان به‌په‌له‌په‌ل گوتی:

"قسه بکه... قسه بکه... به خیر بینی، بان سهر و بان
چاو... قسه بکه، دهنگوباسی میروولهکان، ئاخو
مزگینییهکی خوشت بۆ هیتاوم؟"

پۆپه بهرز، زۆر شهکەت بوو، چوار جار له سهر يهک
بالهکانی ههڵتهکاندن، گهلا چنارهکانی ژیر پێی
ههڵهرزینهوه.

پۆپه بهرز گوتی:

"ساغ بی سولتانم. راوهستاو بی. ههوالی خوشم له
میروولهکانهوه هیتاوه. ههوت مانگی تهواو له ولاتی
ئهوان مامهوه. زۆر باش لهگهڵم جوولانهوه،
میواندارییان کردم، نان و ئاویان پێ دام، دۆستایهتیان
نواند. من لهم دونیایه دا ههڕگیز بوونهوه ری وه هام
نه بینوه."

سولتانی فیهلهکان گۆراندی:

"ئه مانه چ جۆره بوونهوه رگه لیکن، من تا ئیستا
میرووله م نه بینوه."

پۆپه بهرز سی جار بالهکانی لیک کردهوه و گوتی:

"شتی چکۆله چکۆله. ئهو بوونهوه رانه هیتد بچووکن
ئهگەر له نزیکه وه له میرووله یهک نه پوانی، ناتوانی
بیبینی."

سولتانی فیهلهکان گوتی:

"بۆم باس بکه. باسی هونه ری ئه م بوونهوه ره
بچووکانه م بۆ بکه. من ئیشم به وه نه داوه وردن، یان
درشت، هونه ره که یانم گه ره که..."

پۆپە بەرز، ئىتىر ماندوۋىيەتى رېڭى پەۋىبوۋە.
 ھەناسەى ھاتبوۋە بەر. چرىكاندى:
 "چاۋەكەم، سولتانم، دە ئىستە گۈيت لە ھونەرى
 مېروولەكان بى".
 دەستى بە گېرپانەۋە كرد. ھەتا زىاتر لەسەريان دەدوا،
 سولتانى فېلەكان پتر چاۋەكانى ئەبلەق دەمان.
 پەيتاپەيتاش لە پۆپە بەرزى دەپرسى.
 "لە بن عەرز، شارى واياں دروست كردوۋە، مەپرسە
 سولتانم... شارگەلى بەشكۆ و پېشكەوتوو.
 ەمبارەكانيان، سال دەرى دوانزە مانگى، پراوپرە لە
 خواردەمەنى، لە ھەنگوین، لە شىلەى گول، لە دانەۋىلە و
 دەعباى مردوو. پايتەختەكانيان رېك لە نېۋەراستى
 دەشتە ھەراۋەكاندا دروست كردوۋە. ئەم دەشتانە
 بەرەكەتيان لە كەنارەكانى نىل و چووكورئوقاش پترە.
 بەتايىبەتى دەشتىك ھەيە، ولاتىك ھەيە، ھىندە بەپىتە،
 فېلى لى بچىنى، شىن دەيىتەۋە. بەشى باكوورى ئەم
 ولاتە بە دارستانى زۆروزەبەند داپۇشراۋە. لىرپەۋارىكە
 پلىنگ زەفەرى پى نابا. بەشى باشوورىشى دوانزە
 مانگى سال كەسكە، بە درىزايى سال، تەۋاۋى دەشتەكە
 پراوپرە لە گول، تا چاۋ ھەتەر كا رېك و لووس...
 پۆزەھلاتى كىلگە و پۆزناۋاى كىلگەيە، گيانى بنيادەمى
 لى بچىنى، شىن دەيىتەۋە، پەلەۋەرى لى بچىنى،
 مېروولەى لى بچىنى، شىن دەيىتەۋە."

پۆپەبەرز بە دەم گێرپانە وەو هاته جۆش و تا زیاتر
 جۆشوخرۆشی بەسەردا زال دەبوو، پتر دەچوو وە نیو
 باسەکەو. پۆژیک و شەویک بێ راوەستان باسی
 میروولەکان، شارەکانیان و ولاتەکانیان بۆ سولتانی
 فیلەکان گێراپەو. سولتانی فیلەکانیش ئاگای لە خۆی
 نەمابوو و بە تاسووقەو گویی بۆ مەلەکە راداشتبوو.
 پۆپەبەرز بێنیی سولتانی فیلەکان لەناکاو لە جیگەیی
 خۆی راچەنی و هاواری کرد:
 "فیلەکانم هەموویان کۆبینەو."

بە گۆرەیی دەنگی سولتان چیاکان هەژان.
 فیلەکان هێدی هێدی کۆبوونەو. تەنانت هەندیکیان لە
 ولاتانی دوورەو هاتن. سێ پۆژ و سێ شەوی خایاند
 تاكو لە دەوری یەك خەبوونەو.

کە فیلەکانی سەروو ژوور هەموویان هاتنە لای یەك،
 سولتانی فیلەکان بە پۆپەبەرزى گوت:

"قەسە بکە. باسی هونەری میروولە وردەکان بکە، ئەو
 میروولانەى هێندە وردن تەنانت بە چاوانیانین."

پۆپەبەرز لە شەقەى بالی دا و فەری، بەسەر فیلە لێك
 کۆبوووەکاندا چەندین جار سووراپەو و بازەنەى
 نارنجیپەنگی دروست کردن. کە ئەو باسی
 میروولەکانی دەکرد، فیلەکان خەیاڵ دەبیردن و
 لیکاوایان بە زاردا دەهاته خوار.

بواجار سولتان چوووە سەر تەختایی تروپکی گردێک.
 کورسییە پان و کونەکەى لەوێ بوو. پالی وێ داو و پرسی:

”گویتان لئ بوو؟ گویتان له هونډی میرووله کان بوو؟“

فیله کان گویتان:

”گویمان لئ بوو.“

سولتان گوټی:

”فیلک، تهنیا یه یک فیل، رهنګه له چنډ میلیارډ میرووله

مه زنتږ بڼ.“

پاشان ږووی کرده پوپه بهرز و لئی پرسۍ:

”وا نییه؟“

پوپه بهرز:

”رهنګه ګه وره تریش بڼ.“

سولتان گوټی:

”له م باره وه ده لئڼ چی؟ ئیوه چوڼ بیر ده که نه وه؟“

فیله کان گویتان:

”جا بلین چی، سولتانمان باشتړ ده زانۍ.“

”که وایه بز پئشه وه بهر وولاتی میرووله کان... خیرا کهن...“

سولتان له پئشۍ پئشه وه بوو، ږیک له ژوور سهرۍ،

سهر کرده ی په پووسلیتمانکه کان، واته پوپه بهرز ده فږی،

له پاشه وهش، سوپای فیله کان ږیان ده کرد.

پوپه بهرز له سولتانی پرسۍ:

”ده لئڼ چی منیش په پووه کانم بانګ بکه م؟ رهنګه

سوپاکه ی ئیمهش یارمه تیده ر بڼ.“

سولتان گوټی:

”ده ی له سهر چی راوه ستاوی، خیرا بانگیان بکه

پوپه بهرز ی برا. یانی چی رهنګه یارمه تیده ر بڼ، جا

ئەگەر سوپاي پەپوۋەكان نەبى، ئەگەر ئەو تىزفەرە پۇپە
نارنجىيائە نەبى، مەن لەم دونىايە چىم لەدەست دى...
خىرا بانگيان بکە، ھەموويانم بى كەموزىاد دەۋى.
پۇپەبەرز بالى لىك دا و گوتى:

باشە. تاۋىكى تر ھەر ھەموويان كۆدەكەمەۋە. تۇ ساغ
بى سولتاتم. خوا پشت و پەنات. بەو ھىوايەى
سەفەرەكەمان بۇ ولاتى مېروولەكان بە سەرکەوتوۋىى
كۆتايى بى.

سولتان گوراندى:

بە سەرکەوتوۋىى كۆتايى دى.

ھەموو فىلەكانىش قسەكەيان دوۋپات كردهۋە.
زورى پى نەچو، ئاسمان پىر بوو لە شەققەى بال.
لەژوور سەرى فىلەكان، ھەورىك لە بالى رەنگاۋرەنگ
و پۇپەى نارنجىي پەپوۋەكان دروست بوۋبوو. ئاسمان
بە چاۋ نەدەبىنرا.

پۇپەبەرز ھاۋارى كرد:

سەفەرەكەمان بو ولاتى مېروان بە سەرکەوتوۋىى
كۆتايى دى.

سەرچەم پەپوۋ و فىلەكانىش، ۋەك ئەو و بە ھەمان
دەنگ، ھاۋاريان لى بەرز بوۋەۋە.

بە كەيفخۇشىيەۋە درىژەيان بە رىگەكەيان دا. سوپاي
فىلەكان، پىنى نابايە ھەر خاكىكەۋە، دونىا دەلەرزى. لە
سەرەۋە، پەپوۋەكان لە ھىلىكى راستدا، باليان ۋە بالى
يەك دابوو، ھەورىكى رەنگاۋرەنگ و نارنجىيان پىك

هينابوو، ددبرهوشانهوه و دهفرين، له خوارهووش،
فيلهكان به لهنجهولار و ورگ به ورگي يهكتر پتيان
دهكرد. جارجاره گويچكه زلهكانيان وهك بايهوان ليك
دهكردهوه.

سولتاني فيلهكان، سبي سبي، گهش گهش، پاك و
خاوين، به تهنيايي له پيشهوه دهپويشت، سهروكي
پهپوهكانيش، پوپهبرزي كونه هاورپي، بستيك دوور،
له ژوور سهری دهفری و هردووكيان پيڅهوه قسهيان
دهكرد. سولتاني ژيري فيلهكان له گز فكرهوه
پوچووبوو. ئيشي ميروولهكان هر وا ئاسان نهبوو. له
كاتيكدا ئه وهموو ميروولهيه له دونيادا ههبوون، ئاخو
وهه ژيانتيك پهوا بوو، بزي خوا ئه وهموو
ميروولهيه ئافراندهوه؟ ههلبهت هوكاريك ههيه كه
وهه زور خولقيتراون. به گويړه قسهكاني
سهركردهي پهپوهكان كه سارد و گهرمي پوژگاري
چيشتتوو، شاخ و داخ ههمووي ميرووه و ئه
ميروولانه هينده كار دهكن، هينده شاري دلپتين بونياد
دهنين، هينده خواردمهني لهسهر يهك كهلهكه دهكن
نهبيتتهوه... ههلبهت گشت ئهمانه حيكهتيكيان ههيه.
سولتاني فيلهكان بهدم پويشتهوه، لهگهله خويدا بيري
لهم شتانه دهكردهوه و ئهسهي دهخوارد پيشتر به
گنجيتي ئه ميروولانهي نهناسيوه. دهرفهتيكي زور
بهنرخ به فيرو درابوو. لاويتي و ژياني فيلهكان بينهوه
لهكيس چووبوو. باشه ئه فيله زل و زهبهلاحانه

دەبوايە لەم دونيايەدا بەم جۆرە بن، بەم جۆرە ژيانىكى
بەرتەسكىيان ھەبى؟ بەلام سولتان چ بكا، شتىك بوو
قەوما بوو، گەنجىتى تىپەپىيوو. دەبوايە ژيانى
لەمەوبەدوا باش بەكار بهيتري.

پۆپەبەرز پاش پىپىوانىكى سى پۆژە گوتى:
"گەيشتىنە ولاتى مىزوولەكان سولتانم."

سولتان پرسى:

"كوانى؟"

پۆپەبەرز:

"ئەم دەشتە دەبين سولتانم، لە دەسپىك را تا كۆتايى،
بست بە بستى، تا ئەو شوينەى چاو ھەتەر كا، تا
ئەوبەر كە ھەك دەريايەكى ھەراو پان بوو ھەتەر، ولاتى
مىزوولەكانە. لە نۆۋەراستى ئەم دەشتەدا چىايەك ھەيە،
لەودىوى ئەم چىايەش ولاتىكى بەرىنتر لەمەيان... ئەو
ولاتەش، ولاتى مىزوولەكانى دىكەيە. لەولاش ولاتگەلى
تر ھەن..."

ئاوڤى لە پۆژەلات دايەو، تا چاو بې بكا لىڤەوار بوو،
ئاوڤى لە پۆژئاوا دايەو، مەزرايەك بوو پراوڤىر لە
گولى پشكوتوو، ئاوڤى لە باكوور و باشوور دايەو،
چىا، گۆل، گۆل و درەختى بەدى كرد. فىلەكان
پاۋەستابوون و بە تامەزرۆيى ھەنوقمى بينىنى ئەم
ولاتە چۆل و جوان و پووناكە بوون.

سولتانى فىلەكان گوراندى:

"ئامادە بن!"

فیلەکان ئامادە بوون.

ئىستاق سەرى بېروان!

فیلەکان تىڭرا قۇرتمەکانيان بەرز کردەو.

ئەم پۈپەبەرزە كە بەسەر ئىوۋەدا دەفېرى، پېبەر و
پېزانتانە. لە پىشتانەو دەفېرى و شارەكانى مېروولەتان
نىشان دەدا. ئىوۋە ئادار بەسەر پادارى شارە
مېروولەكان ناھىلنەو، تاوۋەكو مېروولەكان بە چۆك
دادىن، كە بە چۆكىش داھاتن، دەبىن بېنە بەردەم و
كېنووش بەرن. سەربازەكانم، فیلەكانم، جارىكى تر
دووپاتى دەكەمەو، تا ئو كاتەى مېروولەكان
دەستەودامىتتان نەبن، لە فرمىسكى چاوانيان مەپوانن.
فرماندەكانم، لەگەل ئىوۋەمە، ئو فیلەى بچووكترین
بەزەبى بە مېروولەكاندا ھاتەو، بېكوژن. سەربازى فیل
دلى ناسووتى. سەربازى فیل لەپىتاو پاراستنى دوا
دەولەتى فیلەكان، بەزەبى لە دلى دوور دەخاتەو.
فیلەكان، برايانم، ئەمە يەكەم جەنگى گەورەى ئىوۋە،
ئەگەر لەم جەنگەدا سەركەوين، ئو دەبىنە حوكمرانى
ھەموو دونيا. فیلەكان، برايانم، گشت بوونەوەرەكانى
دونيا و مېژوو راوہستاون و سەبرى ئىتە دەكەن.
سەبرى ئەم جەنگە پىرۆزەى ئىتە. ئەگەر ئەمېرۇكە
مېروولەكان بە چۆكدا نەھىتىن، ھېچ كام لە
بوونەوەرەكانى دونيا و مېژوو لىمان نابوورن. دىرۇك،
سەركەوتنى ئەمېرۇمان بە پىتى زىرېن دەنوسىتەو.
فیلەكان شايانى ئوۋەن لە جەنگى ئەمېرۇدا سەركەوتنى

گه وره به دهست بیتن، چونکه فیله کان به هه یبه تن، چونکه
 فیله کان په سه نن، چونکه ماندوونه ناسن. میژووی
 چوارسه د ساله ی فیله کان له ئاسمانه وه سه یرمان ده کا.
 ئه گهر ئه مړو له جهنگی دژ به میژووله کان که هیرشیان
 کردووه ته سه ر نیشتمانی ئیمه و دوژمنایه تیمان ده که ن،
 سه رنه که وین، ئه وا میژوو، میژووی فیله کان
 نامانبووری. فیله کان، برایانم، سه ربازه کانم، ئه گهر له
 جهنگی ئه مړو دا، شکستمان بدهن، ئه وا میژووله کان که
 به خوینی ئیمه تینون، ناهیلن هیچ کام له ئیمه زیندوو
 بمینینه وه، وردو درشتمان ده خون. ئینجا وه چه ی
 فیله کان ده سپدریته وه. جا بویه فیله کان، برایانم،
 سه ربازه کانم، له پیناو به رده وامبوونی وه چه کانمان،
 ده بی جهنگی ئیمړو ببینه وه، له ولاتی میژووله کان، به رد
 له سه ر به رد و که لله له سه ر جهسته نه هیلینه وه.

ئا به م شیوه یه سولتانی فیله کان له کاتیکدا که له سه ر
 دوو پی پاشووی به رز بوو بووه وه، پینیه کانی پیتشووی
 لیک کردبووه وه، قورتمه که ی دریژ کردبوو و ده هاته
 گو، فیله کانی دژ به میژووله کان وروژاند و له ناخی
 هر فیلکدا گری توله یه کی بیسنووری داگیرساند.

به پینشانگه یه تی سه رکرده ی په پوهه کان، پینجسه د فیل،
 پینجسه د دیوزمه ی مهرگ، پینجسه د کین که وه ک
 پینجسه د تهوری تیژ دهره وشانه وه، پرویان کرده
 شاری میژووله کان. شه پیکی گه وره به رپا بوو.
 میژووله ی سوور، په ش، زهره، میژووله عه جه مه به

ولات و شاره‌کانیانه‌وه له ژێر پێی فیه‌کان، له‌گه‌ل خاکدا
یه‌کسان بوون.

شه‌پێکی گه‌وره‌ داگیرسابوو، شه‌پێک که له‌ گوتن نایه
و که‌وته نیو میژووی فیلایه‌تی‌وه. گه‌وره‌ترین چه‌ماسه
له‌ میژووی جه‌نگی فیه‌کاندا تۆمار کرا.

له‌ناکاو شین و پۆرۆ گه‌یشته که‌شکه‌لانی ئاسمان. کتوپر
دووکه‌لی مه‌رگ و وێرانی، بالی به‌سه‌ر ولاتی میژووله‌کاندا
کیشا. به‌ پۆژی پوون، له‌به‌ر تۆز و دووکه‌ل، چاو چاری
نه‌ده‌بینی. له‌ کاتی خۆرئاوا بووندا، ژماره‌ی میژووله‌کانی
ولات نیوه‌ بووبووه‌وه. ئه‌وانه‌ی پاریانکرد، پزگاریان بوو،
ئه‌وانه‌ی نه‌یان‌توانی پاریان، پان بوونه‌وه.

سولتانی فیه‌کان دووراودوور دانیشتیوو و سه‌یری
مه‌یدانی جه‌نگی ده‌کرد، لوتبه‌رزانه له‌ شه‌ر و ململانی
فیه‌کانی ده‌پوانی. تۆز و دووکه‌ل تا ده‌هات زیاتر
له‌سه‌ر ولاتی میژووله‌کان که‌له‌که‌ ده‌بوو.

سولتان، سه‌رکرده‌ی په‌پووه‌کانی بانگ کرد:

"کوا چ پووی دا، ئه‌گه‌ر ئه‌م شوینانه‌ی له‌به‌ر چاون،
ولاتی میژووله‌کان بێ، ئه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی ده‌یبینم پاست بێ،
ئه‌وا سه‌رجه‌م ولاته‌کانیان له‌گه‌ل خاک یه‌کسان بوون.
پیم سه‌یره ئه‌مانه‌ بوچی ده‌سته‌ودامینی ئیمه‌ نابن."

له‌ چاوه‌کانیدا جوړیک شله‌ژان و ترس به‌دی ده‌کرا.

پۆپه‌به‌رز گوتی:

"سولتانی من، سولتانم، کار له‌ ده‌سته‌ودامین و شتی وا
تیپه‌ریوه، دابنوی و بپوانه، له‌ سه‌ره‌تای جه‌نگه‌که‌وه تا

ئىستا، بگره بهر له وهى جهنگ دهست پى بكا، به
هزاران ميرووله، بۆ ئوهى لتيان بيوورى، خويان
هاويشتووته بهر پيت... دابنوي و سهير كه.
سولتاني فيلهكان گوتى:

“هيچ نابينم.”

پۆپه بهرز گوتى:

“ئەوان زۆر بچوكن. هەر به قەد نووكە دەرزييهك دەبن.
فيليك له مەودايهكى وەها دوورەوه ناتواني بيانينى.”
سولتاني فيلهكان گوتى:

“ئاخر دەنگيشيان نابيستم.”

پۆپه بهرز گوتى:

“دەنگيان ناسكه. باشتەر كه دەنگى ئەوانت گوي لى نابى.
ئەگەر دەنگى ئەوانت بىستبا، دلت پتيان دەسووتا... وەها
دەگرين و له خو دەدەن كه خوا شاهيده ئوهى دلى
هەبى، بەرگە ناگرى، تەنانەت من به مەلپىتى خۆم، كه
بوونەوه ريكم له سەرەوه و دەرەوهى دونيا، بەرگەى
شين و پۆرپويانم نەگرت و له خەفەتان دلم هەپروون
به هەپروون بوو. تۆ به هيچ شيۆهيهك، به هيچ
شيۆهيهك بەرگەت نەدەگرت سولتانم، به هيچ
شيۆهيهك! چ باشتەر گويست له ئاخ و ناليني ئەوان
نەبوو... سەربازەكانىشت گوتيان له دەنگى گريانى
ئەوان نابى، خويىنى پژاو و سەرى براويان نابين... چ
باشتەر نابيين، بەم جۆره دەتوانن بيبەزەيبانە دريژه به
شەپەكه بدەن. سەيرىكى ئاسمان بكه، له مەلهكانم

بپروانه سولتانم، ئاخۆ هیچ کامیان به سهر ئاسمانی
ولاتی میروولهکاندا دهفڕن؟ گهلۆ دلێک ههیه بهرگهی
ئهم دۆخهی میروولهکان و دارپمانی شارهکانیان بگڕی،
دلێک دل بێ، دهتوانی خۆ پابگړی؟
سولتان گوتی:

"خۆ پاناگړی، باشتەر که نابینن و نابیسین."
"دیاره ئهگەر هه موو بوونه وهرهکان شهپیان بینیا و
بیستبا، ئهگەر هه موو بوونه وهرهکان گوئیان له هاواری
شهپ بوایه، لهم دونیایه دا شهپ پووی نه ده دا.
پوخله واتی شهپ شتیکی نامۆیه... خراپییهکانی شهپ،
شتیکی شاراوهرن، بۆیه بوونه وهرهکان شهپ په سه ند
ده که ن!"

سولتان گوتی:
"میروولهکان سواری باله کانت بکه و بیانیهته با بیانینم.
با قسه یان له گهل بکه م. جیگهی داخه، کاریکی باش
نه بوو سه رجه م ولات و شارهکانی ئه وانمان ویران و
له گهل خاک په کسان کرد."

پۆپه بهرز گوتی:
"جیگهی داخ نییه، چونکه میروولهکان زۆر باش زانیان
فیهلکان کین، تا دنیا دنیا بێ، له حاند فیهلکان سه ر
بهرز ناکه نه وه. بۆ میرووله مردووه کانیش خه فته
مه خو، لهم دونیایه دا، ولات و شاری میروولهکان
ئه وهنده زۆرن به میشکی ئه له کتر و نییش له ژماره
نایه ن، به پانکردنه وه و کوشتنیان پتیا ن پاناگه یین..."

سولتان گوتی:

باشه، ئەگەر وا بێ. ئیستە ئەو میروولانە سواری بالەکان
بکە و بیانیتە، با یەک دوو قسەیان لەگەڵ بکەم. با بزانم
ئەم میروولانە چ کەسن.

پۆپەبەرز لە بن پتی سولتان نیشت، میروولەکان لەوێ
بە شینوزاری وە سەر یەک دەپەڕین.

پۆپەبەرز هاواری کرد:

بێدەنگ بێ.

میروولەکان بە بینینی پۆپەبەرزى کۆنەهاوڕێیان،
ئەوێندە خۆشحال بوون، ئەوێندە خۆشحال بوون
نەبێتەو. وازیان لە شین و گریان و پۆپۆ هینا و بە
دلخۆشی هاواریان کرد و گوتیان:

لە پوژی تەنگانەدا، باش بە فریامان گەیشتی، نەخاسمە
کە زمانى فیلەکانیش دەزانى، پێگەیه کمان بۆ کێ
سولتان بۆ بدۆزەو.

پۆپەبەرزیش گوتی:

ئەمنیش هەر لەبەر ئەمە هاتم بۆ لاتان. دەتانبەمە کێ
سولتان. سولتان داواى ئێوەی کرد. سواری بالەکانم بێ.

سەرەتا میروووە پێشسوور سواری بالی پۆپەبەرز بوو.
بەداوى ئەویشدا، پێشسپی و سەرۆکی میروولەکان،
پەڕێشان و شیواو، سواری بال و پشتی
پەپووسلیمانکە بوون.

پۆپەبەرز فری، سێ جار بە دەوری سەری سولتاندا
سوورایەو، سێ بازەنى نارنجپەنگ و بریقەدار وەکو

تاجیکی زیرین له بان سهری سولتان درهوشانه وه. پاشان
له سهر نووکی قورتمه که ی سولتان نیشه وه.

سولتان فهرمووی:

"نزیکتر بنیشه وه، ئه م شته بچووکانه نابینم، ناویان
میرووله یه، وا نییه؟"

سهرکرده ی په پوهه کان کوتی:

"به لئ، ناویان میرووله یه."

ئینجا که میک فپی و پیک له بن چاوه کانی فیله که
نیشه وه.

سولتان به خوشحالییه وه هاواری کرد:

"ببینم، ئه مانه هر به قهه نووکه دهرزییه که ده بن، ئه مانه
میرووله ن؟"

پۆپه بهرز کوتی:

"خوینان. دیاره ئه وانیه ی سهر باله کانم گه وره و
سهرکرده ی میرووله کانن."

سولتانی فیله کان به سهرسوورپمانه وه کوتی:

"حه ی هه ی! هه ی هه ی! ئه مه یانی چی، ئه مانه چون
بوونه وه ریکن که هر کامیان دونیایه که به کۆل
ده گیرن؟ وا نییه ده نا؟"

پۆپه بهرز کوتی:

"وایه. هر میرووله یه که دونیایه که، بگره ده توانی فیلیک
له کۆل بکا."

سولتانی فیله کان جاریکی دیکه له خوشیان هاواری
کرد:

"گویم له دهنګيشيان دهنې. چ دهنګيکي سهيريان ههيه."
گوڼچکه بايه وانه کاني ليک کرده وه و برده وام يوو:
"له ويزه ويز ناسکتره، وا نيه دهن؟ دهلين چي، وشه به
وشه قسه کانيانم بؤ وهر بگيرې، قسه کاني منيش بؤ
نه وان وهر بگيرې وه."

پؤپه بهرز گوتي:
"به سهر چاو. قسه کان وشه به وشه وهرده گيرم
سولتانم. سهيري بالم بکه."
"سهيرم کرد."

"نه و ميرووله يه ي له سهر نووکی بالم راوه ستاوه،
پيش سووره. سهر تاپا غه رقي خوينه."
سولتاني فيله کان گوتي:
"دهيبنم."

پؤپه بهرز گوتي:
"ميرووله يه کی ناسنگه ره."
فيل به حه په سانه وه گوتي:
"نه ها، که وايه ميرووله کانيش ناسنگه ريان ههيه!"
پؤپه بهرز گوتي:

"هه يانه. ميرووله کان، سهر جهم پيشه کاني دونيايان
ههيه. بيناسازی هره باش، نه نذازياری هره باش،
له نيو سهر جهم بونه وهره کاند، له م ميروولانه
هه لده که وي. دهلين يه که م ناسنگه ره کانيش له نيو
بونه وهره کاند ههر ميرووله کان بوون. باب و باپيري
ثم پدينسووره سولتانم، له وه ته ي دونيا دونيايه ههر

ئاسنگەر بوون. ئەمىش بوو تە سولتانى ئاسنگەرەكان.
دەلى تاويك لە مەوپىش فېلەكان دوكانى
ئاسنگەرىيەكەيان بەسەر سەرىدا وىران كىردووه و لاقى
پاستى لە بن دىواردا ماو تەوہ و لىبوو تەوہ.
سولتان گوتى:

‘پەككوو، پىم ناخۆشە ئاسنگەرىك لاقى پەرىوہ. بەلام
ئەگەر قولى پەرىيا چ دەبوو؟’

پىشسوورى خەلتانى خوين ھاواری كرد:
‘ئەو دەم بىر دىبايەم باشتر بوو. ئاسنگەرىكى بىتقۇل، وەك
ئەوہ وایە مردىي.’

سولتان كە دلى بە پىشسوورى خەلتانى خوين
دەسووتا، گوتى:

‘وەك ئەوہ وایە مردىي.’

پىشسوور ھاواری كرد:

‘بۆچى دلت پىم دەسووتى؟’

سولتان گوتى:

‘پىم ناخۆشە ئاسنگەرىكى وەستا، تووشى وەھا
وہزەيك دەبىي. پەرىنى قاچى ئاسنگەرىك، تەنانەت
ئەگەر مىروولەيەكەش بىي، دەمژاكىنى.’

مىروولەي پىشسوور سەرەراي ئىش و ژانىكى زۆر، قىت
بوو وەوہ و گوتى:

‘ئىمە چىمان لە تو كىردووه، ئىمە چىمان لە تو كىردووه
ئەي سولتانى سولتانەكان؟ ئىمە چىمان لە تو كىردووه
ئاوات بەسەرەيتاوين؟ سەيرى پىش خۆت بكە، بىروانە

ولاتى مىروولەكان چىي بەسەرھاتوۋە، بىروانە و لەبرى
ئەۋەى دلى بەردىنت بە من بسووتى، با بەو جوانترىن
ولاتانەى دونيا بسووتى كە لەنىو ئاگردا قرچەقرچانە و
خاپوور بوون:

پۇپەبەرز ۋە منگەمىگ كەوتبوو و نەيدەزانى چۇن
قسەكانى رېشسور ۋەربگىرپتەۋە كە سولتانى فېلەكان
ھاۋارى كرد:

قسەكانى ئەم شەلەم ۋەك خۇى بۇ ۋەردەگىرپتەۋە،
ۋشەيەكى بېرپىنى، بالەكانت دەگرم و دەتكەم بە دوو
لەتەۋە:

پۇپەبەرزىش قسەكانى رېشسورى موو بە موو بۇ
سولتان ۋەركىرا.

سولتانى فېلەكان لە داخان لاقى راستى لە ەرزى كوتا.
جەستەى سېپى لە پقان سور سور ھەلگەپابوو و
ددانە درىژەكانى لە چىپەۋە برد:

من، ئىمەى فېل ھىرشمان كردوۋەتە سەر ئىۋە؟ ئەۋە
شىت بووى ئاسنگەر؟ نەتەۋەى فېل، قەت، ھىرش ناكاتە
سەر ھىچ نەتەۋەيەك: نەتەۋەى فېل، ئاشتىخوازە،
خەباتكارە، جوامىزە. بۇچى، لەبەر چى، لە
خورتوخۇپايى ھىرش بىكەنە سەر ۋلاتى مىروولەكان؟
باش بزانە سەرۋكى ئاسنگەران، ئىمەى فېل تەنيا
خۇمان دەپارىزىن. تۇ لەبەر ئىش، لە داخى پەپىنى
لاقت، پەلامارەكە دەخەيتە ئەستۋى فېلەكان. ئەم
كاولكارىيەى بەرامبەرمان، ئەم تەپوتۋزە پەيوەندىي بە

ئىمەۋە ئىيە، ھىي ھىرشى ئىۋەي مىروولەيە. گىشت دۇنيا
ئەمە دەزانى. يەكەم ھىرش ئىۋە دەستىتان پىن كىرد، ئىۋە،
ئىۋە، ئىۋەي مىروو، مالەكان و شارەكانتان بەسەر
ئىمەدا پوخاند، ئىستەش سزاكەي دەيىنەۋە. بەلى،
ھەلبەت سزاكەي دەيىنەۋە. فىلە ئاشتىخوازەكانتان
توۋرە كىرد. كە فىلىش توۋرە بن، ئەۋ شتە پروو دەدا كە
دەيىنە. ئىۋە بە زۆربوونى خۇتان دەنازى و ھىرشىتان
كىردە سەر ولاتى فىلەكان. ئىۋە ياساى بوۋنەۋەرە
يەكگرتوۋەكانتان خستە ژىر پىن. فىلەكان كەمىنە و ئىۋە
زۆرىنە بوون، بەلام نەتانزانى كەمىنەي بەھەق لە
زۆرىنەي ناھەق بەھىزترە.

سولتانى فىلەكان راۋەستا. ھەناسەيەكى ھەلكىشا،
قۇرتمەكەي بۇ راست و چەپ ۋەرسوۋراند و پاشان
گوتى:

ئىۋە، بە ھىرشكىرنە سەر ولاتى فىلەكان ھەلەيەكى
گەرەتان ئەنجام دا. سزاكەشتان بە قورستىن شىۋە يىنى.
پىشسور و مىروولەكانى دىكە زمانىان گىرابوو و
تەناتە قسەيان بۇ نەدەھات. جار نا جارى وشەگەلى
ئىمە، ئىمە ھىرشمان كىردە سەر فىلەكان، ئىمە؟ يان لە
زار دەھاتە دەر و ھىچى تر.

دوچار پىشسور كە زارى وشك بوۋبوو، ھاتە گۇ:
سولتانى مە، ئىمەي مىروولە چۇن دەتوانىن ھىرش
بەكىنە سەر ئەۋ فىلە زەبەلاھانە كە ھىندەي خوا
گەرەن؟

"ئىۋە پشتتان بەۋە بەست كە زۆرىنەن و ھىرشتان كرد،
 ئىۋە پەلامارتان ھىنا."
 "ھىرشمان نەكردوۋە."
 سولتانی فىلەكان گوراندی:
 "چى؟ خۇ دژايەتیی قسەكانىشم دەكا! پۆپەبەرز ئەمانە
 لەسەر پشتت را فری بدە بن پىم..."
 پۆپەبەرز پاراپەۋە و گوتی:
 "تکايە سولتانم، تکايە سولتانم، خراپ تىگەيشتنيك
 لەگۆرپىيە. ئەوان مەبەستيان شتى تر بوو."
 سولتان ھاۋارى كرد:
 "بەراست؟ بەراست؟"
 بە دەنگى ۋى خاک، دارستان، ئاسمانەكان و چياكان لە
 بن را لەرزىن.
 سەرەتا مېروۋە شەلە و پاشان مېروۋەلەكانى دىكە
 گوتيان:
 "قسەكانمان بە ھەلە فام کران. ئىیمە ھىرشمان كرده
 سەر فىلەكان، مالەكان و شارەكانمان بەسەردا
 پوخاندن. فىلەكانمان پان كردهۋە و كوشتمانن، بەدۋای
 ئەمەدا، فىلەكانىش قەلس بوون و ھىرشيان كرده سەر
 ولاتى مە. ئاخ، خۆزیا توورپەمان نەكردايەن."
 سولتانی فىلەكان ھاۋارى كرد:
 "ئەھا، ئەۋە بوو بە شتىك!"
 مېروۋەلەكان بەلېتيان بە سولتان دا:

نیمه خه تامان کرد، تو مه یکه سولتانم. ئیتر جاریکی
دیکه قهت پین نانینه ولاتی فیله کان.
سولتان به دهنگیکی وه ها به رز که ناسمانه کانی هه ژاند،
گوئی:

پین نانینه ولاتی فیله کان.

میرووله کان دووپاتیان کرده وه:

پین نانینه ولاتی فیله کان.

به چاویکی خراپ له ولاتی فیله کان ناروانن.

میرووله کان دووپاتیان کرده وه:

به چاویکی خراپ لئی ناروانین.

له مه وه دوا میرووله کان ده بی واز له و هیرشانه بینن
که به دریزایی میژوو نه نجامیان داو. جاریکی دیکه
هه رگیز به چاویکی خراپ سهیری ولاتی فیله کان
ناکه ن.

میرووله کان هاواریان کرد:

هه رگیز، هه رگیز به چاویکی خراپ ناروانین.

تا دنیا دونیایه واز له خووی په لاماردان دینن.

میرووله کان پشت پرستیان کرده وه:

واژ دینن.

بو ماوه یه ک بیده نگیه کی قوول زال بوو. نه
میرووله کان متقیان لیوه هات و نه سولتانی فیله کان.
له ولاتی میرووله کانه وه، قیزه و هه را، ناله نال و شین و
رۆرۆ ده بیسترا. دووکه لیک وهک دووکه لی سووتان،
قورس، سوور، بالی به سهه ناسمانی ولاتی

مىروولەكاندا كىشايىبو. بۇ ساتىك ھەموويان ھۆش و
بىريان چوۋە سەر پەوشى ئەو ولاتە.

ئىمە خەتامان كىرد، تۇ مەيكە سولتانم. بىروانە، ئەگەر
شەپ بەم جۆرە بەردەوام بى، تەنەت مىروولەيكە لە
ولاتى ئىمە نامىنىتەو. زۆربەيان دەمرن، بىرىندار دەبن،
ھەندىكىشىيان پەنا بۇ چيا و لىزەوارەكان دەبن و شەپى
ئىو دەكەن.

سولتانى فىلەكان بە سەرسوورمانەو پەرسىي:
"شەپى ئىمە دەكەن؟ مىروولەكان دۇ بە فىلەكان شەپ
دەكەن؟"

پىشسور گوتى:

"شەپ دەكەن."

"كەواتە مىروولەكان دۇ بە فىلەكان شەپ دەكەن! شتى
وا چۇن دەبن؟"

"پىگەيكە دەدۇزنەو."

"چلۇن؟"

"چوزانم، ھەر چۇنىك بى پىگەيكە دەدۇزنەو."

سولتان دووبارەى كىردەو:

"پىگەيكە دەدۇزنەو! تۇ بلىنى، پىگەيكە دەدۇزنەو، تۇ
بلىنى؟"

سولتان دەستى كىرد بە پىكەنىن. ورگى گىرتىو و لە
كاتىكدا لىكاو دىلۇپ دىلۇپ لە قۇرتەكەى دەچۇراو،
پىدەكەنى. پىكەنىنى دەھات كە بىرى لەو دەكرەو
مىروولەكان دۇ بە فىلەكان شەپ دەست پى دەكەن و

له پیناو بهرده وامبوونی ئەم شەڕدا پەنا بۆ دارستان و
چیاکان دەبن. بێ پسانهوه قاقا پتدەکهنی.
دەکرا بەرگە ی هەموو شتێک بگری، بەلام ئەم پتدەنینه
نا. ریشسور هەر چەشنه مەترسییهکی دایه بەر چاو و
هاته گۆ:

"تۆلە ی ئەم ولاتانه، ئەم شارانه و ئەم کۆمەلکوزییهت
لێ دەکهینهوه ئە ی زالم، ئە ی گەمژە، ئە ی سولتانی
بیتهقل. ئەم کردەوانەت بێ وهلام نامیتنهوه، ئە ی له
نووکی پێ تا تهوقی سەر له خوین گەوزیو، هە ی زله،
هە ی چیا ی چهوسانهوه، هە ی کویره. ئەم کردەوانە ی
تۆ و هە ی پۆپه بەرزی پیر و پەککەوتەش بێ وهلام
نامیتنهوه... زۆری پێ ناچن بەلای ئەم میرووله وردانه
که هینده ی نووکه دەرزییهک بچووکن، دەبینن و لەپیش
چاوی سەرجه م بوونه وهه کانی دنیا ریسوا دەبن،
سووک و ریسوا..."

وای گوت و لەسەر بالی پۆپه بەرز خۆی فری دا و
هەلات. که ئەو پویشت، میرووله کانی دیکه هاتنه سەر
دین و دلیان نەرم بووهوه، له ناخی دلوه تکایان له
سولتان کرد:

"تۆ چ بفەرمووی، ئێمه دهیکهین سولتانی مه. بهس با
ئەو شەڕه خویناوییه رابگیری."

"ئەو میرووله یه ی تۆی تووڕه کرد، ئەو ئاسنگەرە شەله
ریشسورە، تاویک لهوه وپیش لیرهوه خۆی فری دایه
خوارهوه."

سولتان دهسبه جي پرسي:

”مرد؟ ميرووله کان، ٺهگر له شويتنيكي ودها بهرزه وه
خويان فرې بدهن دهمرن، وانپه؟ ٺهگر نه مردېي، هر
نيستا مردو وياخود زيندووه كهيم دهوي.“

پوپه بهرزه به ترسه وه بهر و خوارې فرې. باش له
مه به ستي سولتان تيگه يشتبوو، به دواي ميرووله ي
ردينسووردا گهړان، ميرووله کان، ميرووله کاني ديکه و
پوپه بهرزه، مه له کاني ديکه ي بانگ کرد، کوون به کوون
به دواي ټاسنگره شه له ي ردينسووردا گهړان، به لام نه
مردو نه زيندووه کيان نه دوزيه وه. شويتنيي ټم
ميرووله بريندار و خويناوپه ون بووبوو. هرچي
کرديان، هرچي ته قهلايان دا و هرچي گهړان، پرس و
را و ليکولپه وديان کرد، ته نانه شويتنه واريکي بچووک
له و ټاسنگره شه له يان دهست نه کهوت. به دهستي
به تال و گوناهار، همدیس له سر شان و بالي
پوپه بهرزه چوونه وه خزمه تي سولتان:

”ردينسوورمان نه ديته وه، بووه ته ټوز. ٺهگر
بوونه وهریک له سر بالي پوپه بهرزه، له بهرزيه کي ودها
را خوي فرې بداته خواره وه، چي لي نامينپته وه،
توزيشي لي به جي ناميني سولتاني مه.“

پوپه بهرزيش گوتي:

”بووه ته ټوز.“

سولتان ٺه مري کرد:

تا پۇڭزى قىيامەت، تەننەت شوپىنى تۇزى پىنى ئەو مىروولە
پىشسورە ھەلدەگىرن. نابى تۇزەكەشى بىمىننەتو، پووى
قەسەم لە ئىو، بەش گوى بگىرن مىروولەكان، مەسەلەى
مان و نەمانى مىروولەكان لەگۇپىيە. ھەموو پۇڭزى، ھەر
ئانوساتى شوپىن تۇزى پىنى ئەم ھىچوپوچە، ئەو
نارەسەنە، ئەو سەگە ھەلگىرن.

مىروولەكان گوتيان:

شوپىننى ھەلدەگىرن. ناوى وى بە واتاى مەرگ و
چەوسانەو دى.

گوتيان:

ئەو مىروولە شەلە، ديارە ھەر لە ئەزەلەو بەلاى
نەتەو، مىروولەكان بوو.

گوتيان:

ئەو مىروولە شەلە، بە ھۆى خىانەت ئەو لاقەى پەپى.
چ شتگەلى تریان سەبارەت بەو مىروولە شەلە نەگوت.
تەننەت بۇنى تۇزى ئەو خىانەتكارەش لەم دونىايەدا
نابى بىمىننەتو. مىروولە پەسەنەكان، دواچار تۇزى ئەو
شەيتانە سەركىشە دەدۇزەو و لەناوى دەبەن.
مىروولە پەسەنەكان، تەننەت مىروولەيەك لە وەچەى
ئەو مىروولە شەلە ناھىيەنەو.

سولتان گوتى:

ئەم ئاسنگەرە شەلانە، ئەم پىشسورانەن دونىايان
شىواندو. ئەم خىانەتكارانە فىلەكانيان وروژاندو وە
لە ولاتەكەى ئىو، بەرداو.

میرووله کانی دیکه هاواریان کرد:
 "نه مان بۆ میرووه شهله کان."
 "نه مان بۆ ردینسووره کان."
 "نه مان بۆ ئاسنگه ره کان."
 "ئینستا پیم بلین چیتان له من دهوئ."
 "ساغ و سهلامه تیت سولتانمان."
 "ساغ و سهلامه تیم سوودیکی ئه وتۆی بۆ ئیوه نییه.
 بلین چیتان دهوئ."
 میرووله کان گوتیان:
 "که واته با ئه م شه ره کوتایی بی. بهس ئه وه مان دهوئ."
 "ئه ها، هر ئه وه؟"
 گوتیان:
 "به لئ؛ چونکه فیهله ئاشتیخوازه کان هه زیان له شه ره
 نییه."
 سولتانی فیهله کان کوتی:
 "هه زمان لئی نییه."
 میرووله کان گوتیان:
 "باجی خۆمان دا، ئیتر ئیمه ش ده بیینه ئاشتیخواز،
 جاریکی دی چۆن هیرش ده کهینه سه ر ولاتی فیهله کان،
 خواجه تووشی شتی وامان نه کهی. با ئه م شه ره خیرا
 رابوه ستی، ئه گینا میرووله یه ک چیه زیندوو نامینیتته وه.
 بهمانبووره سولتانی مه."
 سولتان به فیزه وه قورتمه کهی قووت کرده وه و کوتی:
 "ده تانبوورم. با شه ره ئیتر کوتایی بی."

میزووله‌کان دلخۆش بوون و گوتیان:

"بژی سولتانی مه."

سولتان گوتی:

"به‌لام بۆ ئەوهی شەڕ پابگیردری، کۆمه‌لێک شەرت و

مەرج هەن، چونکە ئەو شەڕە ئێوه دەستتان پێ کرد و

زیانیکی زۆرتان بە ولاتی فیله‌کان گەیاند. بۆیه دەبێ

زیانه‌کانی ولاته‌که‌م قەرەبوو بکەنه‌وه."

میزووله‌کان گوتیان:

"قەرەبووی ده‌که‌ینه‌وه."

"که‌وايه گۆی له داواکارییه‌کانم بگرن..."

"با ئهم جه‌نگه ئیستا کوتایی بێ سولتانم."

"مەرجه‌کانم په‌سه‌ند بکەن."

"په‌سه‌ندی ده‌که‌ین. شەڕ که‌میکی تر به‌رده‌وام بێ

میزووله‌یه‌ک له‌سه‌ر پووی زه‌وی نامینیته‌وه که

داواکارییه‌کانتان به‌جێ بینێ... فهرموو، داواکارییه‌کانت

له‌سه‌ر چاومان."

سولتان که‌یفخۆش بوو و گوتی:

"که‌وايه گۆیم بۆ پادێرن. هه‌موو میزووله‌کان کۆده‌بنه‌وه

و کۆشکیکی بلوورینم بۆ دروست ده‌که‌ن. کۆشکی

بلوورین، له‌سه‌ر تروپکی ئەو شاخه به‌رزه، ده‌بێ

له‌وبه‌ری تری دونیاوه ببینرێ. ئهم کۆشکه وه‌ها

بدره‌وشیته‌وه، ته‌نانه‌ت شه‌وانیش له‌ دونیادا شوق

بداته‌وه، وه‌ک ئەوهی پوژ هه‌ر ئاوا نه‌بووبێ. هه‌زار،

دوو ههزار، پینج ههزار، ده ههزار فیل بچه ناوی و ئهم
کۆشکه نهروخی.

میرووله کان کپووزانهوه و گوتیان:

"ئیمه میرووله بچووکی. زۆر زۆر بچووک. ئهوهنده
بچووکی. ئاژه له کانی دیکه تهنانهت به بوونه وهرمان له
قه له م نادهن. وه ها کۆشکیک چۆن ساز بکهین؟"
"جا دهبن له ماوهی سالیکیشدا دروستی بکهن."
"تکایه سولتانی مه..."

"تکا و مکا نییه، دروستی دهکهن."

"به چاری خۆتان دهبین سولتانی مه، چهند له ر و لاواز
و بچکولهین."

هه موویان پیکه وه، له سه ر بالی په پوو، په یتا په یتا له بهر
فیل پارانه وه، نالاندیان، پۆندکی ژانیان پشت، به لام
نه یانتوانی دلی بهردینی سولتان نه رم بکه نه وه.
سولتانی فیه کان هاواری کرد:

"ناب. ناب! ئه مه یان نه بوو. شووره ییه، ئاوا له بهر من
مه پارینه وه. شایانی ئیوه میرووله نییه. من بیستومه
ئیه بوونه وهرگه لی زۆر به هیزن."
"به لام کۆشکیکی وا، له سالیکیدا..."

سولتان به پیکه نینه وه گوتی:

"دروستی دهکهن. دهبن دروستی بکهن. پێیان گوتووم
هر کام له ئیوه سی، پینج، بگره ده هیندهی خۆتان بار
هه لده گرن."

"راسته سولتانی مه، به لام..."

"دروستی ده‌کەن. نەتەوێ می‌زووله‌کان لەم دونیایەدا لە
خاک و خۆل زیاترە."

"زیاترە سولتانی مە، بەلام لە ماوێ سالتیکدا..."
لەناکاو، پقیکی بیسنوور سولتانی سوور سوور
هەلگەپاند. کتوپر ددانە درێژەکانی لە چیرەوێ بردن و
هاواری کرد. می‌زووله‌کان لەم دەنگەوێ ترسیکی
وێهەیان پێ نیشتم کە پێیان وا بوو دونیایان بەسەردا
پماوێ.

"دروستی ده‌کەن. دروستی ده‌کەن! ئێوێ بەهێزترین
بوونەوێهەکانی سەر پووی زه‌وین."
می‌زووله‌کان لەسەر بالی پەپووه‌کە لە ترسان هەلەرزین
و گوتیان:

"دروستی ده‌کەین، بیگومان دروستی ده‌کەین، بەلام
کۆشکیکی بلوورین، ئەویش لە ماوێ سالتیکدا، نەک
هەر کاری می‌زووله‌ نییە، بگره‌ لە توانای بنیادەمیشدا
نییە. بمانبۆرە سولتانی مە."

سولتانی فیله‌کان بەدەم بزەوێ گوتی:

"دروستی ده‌کەن. دروستی ده‌کەن، لەسەر تروپکی ئەو
شاخە کۆشکیکی بلوورینم بۆ ساز ده‌کەن، عەمبار و
ژێرزەمینەکانی کۆشکەکەش تەژی ده‌کەن لە هەنگوین،
لە پۆن، لە ئیکسیر، لە خواردەمەنی جۆراوجۆر و ئاوی
ژیان. ئەویش، ئەویش لە ماوێ سالتیکدا. بیجگە
لەوێش، گەورەترین ئەلماس، مرواری، یاقووت و
زومروودی دونیام بۆ دینن. خەزینەم لە ئێوێ ده‌وێ"

خه زینه... ئیوه هه موو کونوکه له بهریکی دنیا شاره زان
و به شوینی گه نجینه کان ده زانن. زۆربه ی شاره کانی
ئیوه، کانه ئالتوونه، بویه گشت ئالتوون و گه نجینه کانی
گوی زه ویم بۆ دینن.
تکایه سولتانی مه...

سولتانی فیهلکان که ئارام بوو بووه وه، گوتی:
تکا و مکا نییه. گوی له هیچ ناگرم. ئیوه قهره بالغترین
بوونه وه ره کانی سه ر پووی ئه م زه ویه یه. به قه د خیز
و خۆل زۆر زه وه نندن. به شایه تی ئه م سه رکرده پر
شانوشکویه ی په پوه کان، ئه گه ر قسه کانم یه کسه ر
جیه جی نه که ن، ئه گه ر یه کسه ر وه خۆ نه که ون، له
ماوه ی سالیکی شدا ئه م ئیشانه ته واو نه که ن، ئه م جهنگه
کو تایه نایه. مادام ئیوه ی میرووله وردن، بۆچی
هیرشتان کرده سه ر نیشتمانی به رینه ی فیهلکان، هه ر
به وه ش نه وه ستان و ئه و نیشتمانه ت ناگر دا و ویرانتان
کرد؟ ئه گه ر له ماوه ی سالیکی داواکارییه کانم جیه جی
نه که ن و کۆشکه که راده ستی من نه که ن، خوا شاهید
بی، له سه ر عه رز و بن عه رز ته نانه ت یه ک میرووله
نامینیه وه، وه چه ی میرووله کان له م دونه یه دا
ده سه ردریته وه. له بن پیی قورسی فیهلکان و
سه رباره کانم پان ده بنه وه، پان ده بنه وه.
میرووله کانی سه ر پشتی په پوه که ده ستیان به گریان
کرد و به ده م پارانه وه وه گوتیان:

"هه موو ئەم ئىشانه چۈن لە ماوەى سالىڭدا تەواو
بگەين؟"

سولتان بە دەنگىكى بەرز گوتى:

"دروستى دەگەن، دروستى دەگەن. واز لە شىن و پۇپۇ
يىتىن و دەسبەجى بگەونە خۇ."

مىروولەكان ئاخفەين و پۇپەبەرز، بە ھەمان دەنگى
گرياناوى قسەكانى ئەوانى بۆ سولتان ھەرگىرا.
مىروولەكان گوتيان:

"سولتاني مە، ئەى سولتاني والا، خاوەن شىكۆ، بەرپىز،
بەھىز و دلەبەزە!"

مىروولەكان گوتيان:

"ئەگەر ھەر ئىستە، بى دەقەيەك خاڧلان، ئەم شەپە
رەنە ھەستىڧىزى و پىش بە ھەرگى مىليۇنان مىروولە لە
ژىر پىي تەنيا فيليڭدا نەگىردى، نەك ھەر مىروولە،
بگەرە مىشۈولە، بگەرە مىروولەى بالداریش نادۆزنەو
ئەم كۆشكەتان بۆ دروست بكا. تۆ شەپى فيلەكان
پاڧگرە، با ئىمەش بچىن كىشەكە لە كۆبۈونەو
مىروولەكاندا تاوتۇى بگەين و پىگەچارەيەك
بدۆزىنەو. ئەگەر گوتمان نايكەين، ئەوا ھەموو شتىك
بەدەست خۆتانه، دەتوانن سەرلەنۆى شەپ دەست پى
بگەنەو و ھەموومان بكوژن."

سولتان گوتى:

"باشە. تەواو، ھەر ئىستە شەپ پادەگرم. كرىكارىكم،
يانى مىروولەيەكم ھەموو دونيا دىنى. ئەممان، تەنانتە

با میرووله یه کم نه مرئ! لاقی میرووله یه ک بهر بهردی بکوی،
 دلم هه پروون به هه پروون ده بی. له مه و به دوا چاوپوښی
 ته نانه ته له کوشستی میرووله یه ک ناکم. نه وهی ئازاری به
 میرووله یه کم بگا، پانی ده که مه وه. کن، کام بوونه وهر زه پی بو
 میرووه کانم هه بی، وه جاهی کویر ده که مه وه.

سولتانی فیله کان، فیکه ی سمیلانی ده هات. ئیتر هه تا ته م
 میروولانه هه بن، سه ر و بنی دنیا هییی نه وه ده بی. له
 ناخیشه وه نه سه فی ده خوارد تا ئیستا میرووله کان به
 میشکی نه که یشتبوون، ناخ، ناخ، ناخ. ئیستا چ کوشک و
 سه رایه کی شکوداری ده بوو، فیله کان ده ستیان له رهش
 و سه پی نه ده دا. عه مبار عه مبار خوارد مه نی ده بوو،
 سندووق سندووقیش، زیږ و خشل و نه لماس و بهردی
 یه شم و یاقووت. ناخ، ناخ، ناخ!!!

ده ستوبرد فرمانی به په پوهه کان دا:

خیراکه ن، خیراکه ن، نه و فیلانه ی ولاتی میرووله کان
 ویران ده که ن، ناگادار بکه نه وه، خیرا، با یه کسه ر واز له
 شه پ بینن. ده سه به چی با شه په که پابگرن و بو
 برینپنچیکردنی میرووله برینداره کان یارمه تیده ر بن.
 ئیوهش یارمه تییان بده ن، برینی میرووله کان بپنچنه وه.
 میرووله یه کی من هه موو دنیا دینئ.

میرووله کان تیکرا ده ستیان به سرته سرت کرد و پاشان
 به شیوه نوزاری کوتیان:

ده خیلست سولتانی مه، ده خیلست پاشای مه، با نه وان
 هاوکاریمان نه که ن، هه ر نه وه نده بکشینه وه و برۆن بو

ئىيمە بەسە. فيلەكان ئەگەر بىلەنەوى يارمەتيمان بەدەن،
 تەنبا بە پىدانواندنىك سەد ھەزارىكمەن لى دەكوژن.
 تەكايە سولتەنى مە، ئەم فيلانە بە ناوى يارمەتيدان، بە
 شىۋەيەكى نەخووزراو، ھەموومان دەكوژن.
 پەپووەكانىش ھەموومان دەخۆن.

سولتان:

كەوايە فيلەكان بى ئەوھى خۇيان لە شىتىك
 ھەلبقورتىنن با بىكىشەنەو ۋ بچنە نىو لىرەوارەو، با
 لەوى سەمتيان لە دارەكان بىخىشەن ۋ خۇيان بخورىنن،
 بەلام با دارەكان نەشكىنن، ئەو لىرەوارە ۋ دەرياكەى
 خوارەو ھەم پىشكەش بە كرێكارە مېروولەكانم كردووە.
 دەى خىزا پەپووەكان، بکەونە پى.

پەپووەكان ھەلفىرىن ۋ ھەر لە سولتەنى فيلەكان
 دووركەوتەنەو، بە دەنگىك كە زەوى ۋ ئاسمانى
 دەلەرزاند، راچەنن:

بگەپىنەو.

پەپووەكان بە مېروولەكانى سەر پىشتيانەو دەسبەجى
 گەرەنەو.

با يەكسەر كۆبوونەو بکرى ۋ تا ئىوارە لە ئەنجامى
 كۆبوونەو كە ئاگادارم بکەنەو. لىرە چاوەروانى
 ئەنجامى كۆبوونەو كە دەبم. دەى خىراكەن.

مېروولەكانى سەر پىشتى پەپووەكان ھاتنەو بۆ ولاىتى
 مېروولەكان، ھاتنەو بەلام چ بىيىنن، لەنىو تەپوتۆز ۋ
 دووكەلدا نە شارەكان دەبىنران، نە فيلەكان، نە

لېږه‌واره‌کې ته‌نېشتيان. له‌به‌ر ته‌پوتوز، ته‌نانه‌ت ئاسمانېش به‌دې نه‌ده‌کړا. ته‌نېا هه‌راوزه‌نایه‌کې بېست‌وور ئه‌و ناوې دا‌گرت‌بوو، هه‌راوزه‌نایه‌ک که ته‌نانه‌ت له دووره‌وه، له که‌ناره‌کاني ده‌ريا، له‌وبه‌ري دونياوه ده‌بيسترا.

په‌پوه‌کان ده‌ستيان به جار‌داني فەر‌مووده‌ي سولتاني فيله‌کان کړد. هاواريان کړد و قيژانديان، ته‌نانه‌ت خويان که‌يانده نيو گويچکې فيله‌کان که له ته‌پوتوزدا ون بووبوون و پر به گه‌روو فەر‌ماني سولتانيان به‌وان را‌گه‌ياند، له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا هيچ شتيک نه‌يتواني پېش به فيله تووړه‌کان بگري. ئېستا ده‌بوايه چ بکه‌ن، که‌ميکي تر ئاوا تيپه‌رېيا، له ولاتي ميرووله‌کان نه دارېک ده‌ما، نه مالېک، نه ديوارېک، نه سه‌رايه‌ک، نه عه‌مباري. ته‌نانه‌ت بوونه‌وه‌ريک ليژه زيندو نه‌ده‌مايه‌وه.

جاريکي ديکه به‌ره‌و لاي سولتان فرېنه‌وه و پتيان گوت سولتاني مه حال وه‌مايه. سولتان وه‌خو که‌وت، تا بلېي تووړه‌بوو و له ر‌قان، جه‌سته زه‌به‌لاحه‌کې به‌رز کرده‌وه و گوراندې، چيا و ده‌شت به گورپه‌ي ئه‌و له‌رزي‌ن، ده‌نگه‌کې له دونيادا زايه‌له‌ي دايه‌وه، به بېستني، فيله تووړه‌کان که جه‌نگ و تالان، شيت و ديوانه‌ي کړدبوون، له جيگه‌ي خويان وشک بوون.

که‌ميک دواتريش سولتاني شه‌که‌تبوو گوتي:
'ده‌ي ئېستا بچنه‌وه، هه‌تا ده‌گه‌نه وي، ته‌نانه‌ت فيليکيش ناتواني له جيگه‌ي خوي بېزووي، برون و فەرمانه‌که‌ميان پې را‌بگه‌يه‌نن.'

په پوهه کان همدیس فرین و خویان گه یانده ولاتی
 میرووله کان. ئه و توز و دووکه لهی ئاسمانی داپوشیبوو،
 هیډی هیډی دهنیشته وه. فیله کان له پشت ته پوتوزدا
 له بهر چاو پتیشکه و پتیشکه یان ده کړد. مه له کان له
 ئاسمانه وه به قورسی به ره و فیله کان شوپوونه وه و
 فرموده کانی سولتانیان پی راگه یانندن. فیله کان که
 خهلتانی خوین و ئاره قه بووبوون و له نیو خاکو خولدا
 گه وزابوون، یه کسه له ولاتی میرووله کان پاشه کشه یان
 کړد.

ولات نوقمی شین و پورق بوو. له بن پنی هر فیلنکدا
 توپه لیک میرووله ی بریندار و مردوو به دی ده کرا... ئه و
 شاره جوانانه بووبوونه خوله میش. نه هیلانه
 میروویه ک مابووه وه تییدا بژی، نه ک ریگه یه ک پییدا
 برژی. ده تگوت چیا به کیان هه لگرتووه، به م ولاتانه یاندا
 داوه و ئه م شارانه یان پی سه راوژیر کردووه. وه ها
 به سه ر ئه و شارانه هاتبوو. بیتجگه له میرووله ی زامدار
 و مردوو، هیچ شتیکی تر له و ناوه نه ده بینرا.

په په بهرز که شه لالی خوینی میرووله کان بووبوو،
 گوتی:

‘وهیش، وهیش، خو میرووله یه کی زیندوو نه ماوه ته وه.
 یان ئه وه تا مردوون، یان بریندارن. وهیش، ئه و ولاته
 به شکویه میرووله کان ته فروتوونا بووه. وهیش، وهی،
 وهی به حالی میرووله کان، وهی!’

په پوره کانی دیکه ش، به بینینی دڅی ئم شاره که
 سهرده مانیک وهک به هشت وا بوو، کزه یان له جهرگی
 هستا و فرمیسکی گهرم له چاوه کانیان لووزه وی
 به ست. هر که س چاوی بهم شاره ویران و سووتاوه
 که وتبا، نهیده توانی پیش به پژانی پژندکه گرمه کانی
 بگری.

یه کیک له و میروولانه ی له سهر پستی مه لکان بوو و
 سهراپای گیانی خوین بوو، به رق و ژانه وه کوتی:
 "فرموون نه وهش سولتان و ماریفه ته که ی، ئیستا با
 میرووله مردووه کان کوشکه که ی ساز بکن، با میرووله
 مردووه کان، نه و میروولانه ی کوشتوونی، هه موو
 خه زینه و گنجینه کانی دنیا کو بکه نه وه..."
 نه مه ی گوت و له سهر بالی مه لکه وه خوی فریدایه
 خواره وه.

میرووله ی سهر پستی مه لکان به بینینی ئم دڅه،
 نه یان توانی پیش به خویان بگرن و له سهر په ر و باله کان
 را وهک باران فرمیسکیان هه لوه راند.

زوری پی نه چوو ولات هیور بووه وه، ته پوتوز هیدی
 هیدی نه ما، شاره کان بینران، په نا به خوا، که س چاوی
 بینینی نه بوو. نه و میروولانه ی له سهر پستی په پوهه کان
 بوون، که چاویان بهم ولاته خاپوور و سووتاوه که وت،
 کوتیان:

"ده بی شتیک بگری، ده بی شتیک بگری، ده بی شتیک له م
 فیلانه بگری."

نهم قسه‌يان ده‌گوت و ده‌گوته‌وه، به‌لام جا مي‌رووله
بچوکه‌كان له هم‌مهر نهم فيله زل و زه‌به‌لاخانه چييان
پين ده‌كرئ؟

په‌پوه‌كان له فرين به‌سهر ولاتي مي‌رووله‌كان و بينيني
نهم كاوكارييه سامناكه تاقه‌تيان لى بر، به
مي‌رووله‌كاني كوليانه‌وه به مه‌به‌ستي پشوو به‌رهو
دارستان فرين، مي‌رووله‌يه‌ك چيه له ولاته
نه‌مابووه‌وه، ده‌بوايه چي به سولتاني فيله‌كان بلين، له
دارستان مي‌رووله‌كان و مه‌له‌كان شانبه‌شاني يه‌ك هم
پشوويان ده‌دا و هم مشووريان ده‌خوارد... چلون
ده‌يانتواني له پقي سولتان خويان پرگار بكن؟ سولتان
نهمر بيستباي وه‌چهي مي‌رووله‌كان ته‌وار بووه و
مي‌رووله‌يه‌ك له ولاته نه‌ماوته‌وه، نه‌په‌پوه‌كان و نه
مي‌رووله‌كاني كوليان نه‌ياندته‌واني له چنگي قوتار بن. له
كاتيكدا به‌م جوړه بيريان ده‌كرده‌وه، به ترس و خوفه‌وه
پي دارستانيان گرتي بهر، به‌لام كه له دارستان
نزيك‌بوونه‌وه، چ بيبنن باشه، لايه‌كي دارستان ره‌ش
ره‌ش، لايه‌كي زهره و لايه‌كي سوور سوور ده‌چووه‌وه.
هيشتا نه‌يانگوتبوو نهمه چيه، كه‌يشتنه دارستان، خوايه
هاوار، سهرتاپاي داره‌كاني دارستان هر له داوينه‌وه تا
گوپكه به مي‌رووله ته‌نرابوون... له ترسان وه‌ها به
داره‌كانه‌وه نووسابوون، ده‌تگوت به‌شيكن له تويكل و
ته‌لاشي دره‌خته‌كان. له شوينه‌ي دارستان كه ره‌ش
ده‌ينواند، مي‌رووله‌ي ره‌ش، له شوينه‌ي زهره ده‌ينواند،

میروولهی زهره، لهو شویننهی مۆر مۆر دهینواند
 میروولهی مۆر و لهو شوینانهی ئال دهیانواند،
 میروولهی سوور کۆم بووبونهوه. لیرهوار پارچه
 پارچه و پهنگ پهنگ بووبوو، تۆسقالی شینایی بهدی
 نه دهکرا. میرووله عهجه مهکان به لاقه دریز و
 باریکهکانیان پهیتا پهیتا به دارهکاندا ههله دهپووسکان و
 دههاتنهوه خوار، به خورت و خۆپایی ههول و
 تهقه لایان دهدا... ئیتر دارستان، دارستان نهبوو، تا چاو
 ههتر کا گلۆلهی میرووله بوو. ئهرز و ئاسمان به
 میرووله داپۆشرا بوو، دهرزیت فری دابایه له بهر
 میروولان نه دهکهوته ئهرز. بلیسهی پق دونیای
 داگرتبوو. به میلیارد چاو، بریسکهی قین و ئازاریان
 تیدا دهرهوشایهوه، به میلیارد بریسکه پیکهوه
 ههله دهبوون و دهکوژانهوه. قاچ، پاشهل و له شهکان
 له سه رلق و کهلای دارهکان پیکهوه دهلکان و ئاویتیهی
 یهک دهبوون.

دارستانی زۆروژه بهند کهیلی خوین و پۆپۆ بووبوو و
 دهینالاند. لهو کاتهوهی دارستان دارستان بوو، جووله
 جوول و ههرا و ههنگامهیهکی لهو چهشنهی به خۆوه
 نه بینیبوو.

کاتییک میروولهکان چوونه نیو دارستانهوه،
 پهله وهرهکان، میش و مهگهز، مارهکان، چهقل، پینوی،
 گورگ و سه رجه م بوونه وهرهکانی نیو دارستان وهک
 نهوهی له ئاگریک رایان کردبن، له دارستان ههلاتبوون.

ئىتر لەنىو دارستاندا بىجگە لە مىروولەكان هىچ
بوونەوهرىكى دىكە هەناسەى نەدەدا.

مىروولەكانى سەر پىشتى پەپووەكان، سەبرى
مىروولەكانى خوارەوہيان كرد كه چەشنى دەريا
شەپۇليان دەدا و لە جموجولدا بوون و لەبەر خۇيانەوہ
گوتيان لەم دونيايەدا، لەم ولاتەى لەمەر خۇمان، زۆر
زياتر لەوہى بىرمان دەكردەوہ مىروولە هەن. ئەوان كە
ولاتى سووتاو و پماو، ھەروەھا مىروولە مردوو و
برىندارەكانى ولاتيان بينىبوو، پىيان وا بوو ئىتر لە
دونىادا تەنانت مىروولەيەكيش نەماوہتەوہ. لە كاتىكدا
پەنگە ھەزار بگرە دە ھەزار ئەوہندەى مىروولە كوژراو
و برىندارەكان، مىروولە لە ولات پايانكرىبوو و پەنيان
بۆ دارستان ھىتابوو.

مىروولەكان لەسەر بالى پەپووەكانەوہ ھاواری
خۇشيان لى بەرز بووہوہ:
"شەر وەستاوہ. فىلەكان لە كوشتنمان پاشگەز
بوونەتەوہ."

لەسەر بالى پەپووەكانەوہ، قسەى خۇشتر، بە جۇشتر و
شادىبەخستريان بە مىروولەكانى نىو دارستان گوت،
پاشان پايانگەياند:

"با ھەموومان لە نىوہراستى دارستان كۆبينەوہ و
بئاخفين. سولتان كوشتارى ئىمە و ويرانكرىنى
ولاتەكانمانى راگرتووہ. شەرت و مەرجى قورسما
لەپىشە، ئەگەر بەجيان نەھىنين، تەنانت مىروولەيەك

له سەر گۆی زهوی نامینیتوه، وه چهی میرووله کان
له ناوده چی.

خۆشی و شایی میرووله کان له قورگیاندا مایه وه و له
نیوه پاستی لێره وار له شوینیک کوبوونه وه که هیندهی
دهشتیک ههراو بوو.

میروولهی بان پشتی په له وه ره کان نه هاتنه خوار و
به سەر ده ریای خرۆشاوی میرووله کانی مهیدانه که دا
سووپانه وه و داواکارییه کانی سولتانی فیه کانیان هیتایه
زمان. ماوهیه کی زۆر هیچ بوونه وه ریک نهیتوانی له
جی خۆی بجوولیتوه. بێدهنگیه کی قوول به سەر نهو
ناوه دا زال بوو.

نهو میروولانهی به سەر مهیدانه که دا دهسووپانه وه،
گوتیان:

‘دهی جا، ئیستا دهلین چی؟’

هیچ کام له میرووله کان نهیاندهتوانی سەر بهرز
بکه نه وه و وهلامی پرسیاره که یان بده نه وه. میرووله کانی
سەر بالی به نه خبش و نیگاری په پروه کانیان بئ
پسانه وه به مهیدانه که دا دهسووپانه وه و دهیانپرسی،
‘دهلین چی، دهلین چی؟’

له ناکاو ده ریای میرووله کان شه پۆلی دا، ههراوزه نا و
نه عهره ته یه ک نهو ناوهی داگرت. نه عهره ته یه کی وه ها
گه وره که ته نانه ت سولتانی فیه کانیان لهو شوینیهی لنی
دانیشتبوو، بیستی و گوئی بو شل کرد.

فەرماندهی فیله‌کان که ماوه‌یه‌ک پیتشتر له ولاتی
فیله‌کانه‌وه هاتبوووه کن سولتان، گوتی:
"سولتانم، هه‌ووو میرووله‌کان له دهوری یه‌ک
کۆبوونه‌ته‌وه، له‌نیو دارستان گفتوگویانه، ئه‌م نه‌عه‌ره‌ته‌یه
له‌ویوه دی."

سولتان پێکه‌نی و به‌خۆش‌حالییه‌وه گوتی:
"ده‌با گفتوگو بکه‌ن بۆ خۆیان، دواچار کۆشکه‌که‌م بۆ
دروست ده‌که‌ن و داواکارییه‌کانم به‌جی دینن. هه‌شتا
زۆر شتی تریشیان پێ ده‌که‌م."

میرووله‌کانیش له‌وئ، له‌مه‌یدانه‌که‌ی نیو چه‌قی
دارستان، بێ خۆراک و خۆرد و خه‌و، سێ پوژ و سێ
شه‌و گفتوگۆیان کرد و بنجوبناوانی مه‌سه‌له‌که‌یان
شیتل کرده‌وه. تێگه‌یشتن هه‌یچ پێگه‌چاره‌یه‌کیان نییه‌،
یان ده‌بێ داخوازییه‌کانی سولتان به‌جی بێنن، یان ده‌نا
به‌کۆمه‌ل قه‌تلوعام ده‌کران. فیله‌کان به‌هێز بوون، زل
بوون، په‌نگه‌ فیلێک به‌ته‌نیا هه‌نده‌ی میلیارده‌ میرووله
بوایه. چۆن ده‌یان‌توانی به‌گزیاندا بچنه‌وه، کوو ده‌کرا
داواکارییه‌کانیان جێبه‌جی نه‌که‌ن!

به‌س میرووله‌یه‌ک به‌جلوبه‌رگینکی سه‌یره‌وه، چهند
وشه‌یه‌کی کردبووه‌ بنیشته‌خۆشکه‌ و په‌یتا‌په‌یتا
ده‌پرسی:

"یانێ هه‌یچ پێگه‌چاره‌یه‌کمان نییه‌، هه‌یچ، هه‌یچ
پێگه‌چاره‌یه‌ک؟ هه‌یچ هه‌یزیکمان نییه‌ دژ به‌ فیله‌کان شه‌ر
بکه‌ین؟"

دەریای میروولەکانی ئەو مەیدانە گەورەییە بێدەنگ
دەبوو، لە شەپۆلەکان دەکەوت، میروولەکان بیریان
دەکردەوه، بیریان دەکردەوه و پاشان بە یەک گەروو
هاواریان دەکرد:

“هیچ پێگە چارەبە کمان نییە، هیچ پێگە چارەبە کمان
نییە...”

سولتانی فیلەکان دلخۆشانه ئەم هاواری بێهێوایی
میروولەکانی دەبیست.

میروولە جلەسە پێکە دواجار لەسەر بای مەلەکەوه
گازی خوارەوهی کرد و گوتی:

“برادەرە، هەرچی بێ ئەم پروداوەمان لێ دەقەومی.
ئێمە سالانی دوورودریژ بێجگە لە شانازی بە
کارکردنمان، بە بەختەوهیی خۆمان و ولاتەکەمان، هیچ
شتێکی ترمان نەکرد. ئەو کاتانە بەختەوهەر دەژیاین،
هیچ تەگبیری کمان بۆ پیشگرتن لە ئەگەری بەلایەکی لەم
چەشنە وەرەنەگرت. دیارە کاتمان زۆر بوو، پۆژی و
هەبوو خەپ بۆی خەوتووین، دەمانتوانی بێر لە پا و
تەگبیر لە بارەیی ئەو بەلایانە بکەینهوه کە لە داهاوتودا
بەسەرمان دێن، وەک چۆن بەرامبەر بە سیلاو، باران،
شلیو، بەفر و بوومەلەرزە بە تەگبیر بووین،
دەمانتوانی لە بەرامبەر فیلەکانیش پێگە چارەبە ک
بدۆزینەوه، وامان نەکرد، ئەوەتا بووینەتە کۆیلە و
یەخسیر.”

مەیدانە زەبەلاحە کە یەک بەخۆ نالاندی:

”یه خسیر کراین.”

”له مه و به دوا تا دنیا دونه یه، یه خسیری فیله کان ده بین.”

”له مه و به دوا ئیمه کار ده که یین و بهری ره نجه مان ده ده یین
به فیله کان.”

”بۆ له مه و دوا ده شی کۆشک، په رستگه و ئارامگه بۆ
فیله کان دروست بکه یین.”

”بۆ له مه و دوا ده بین مرواری، ئه لماس، یاقوت، یه شم و
زومرود بۆ فیله کان بگوازینه وه.”

”بۆ له مه و دوا ده بین گه نجینه و خه زینه کانی سه ر زهوی
و بن زهوی بۆ فیله کان بگوازینه وه.”

”بۆ له مه و دوا ته نانه ت شیریه مریشکیش له سه ر
سوفره ی فیله کان که م ناهیتن...”

”ئیمه به دهستی دینین، ئه وان ده یخۆن.”

”ئیمه کار ده که یین و فه قیر ده بین، ئه وانیش پالی بۆ
ده ده نه وه و ده وه مه ند ده بین.”

”ناله یه کی درێژ و بیتهیوا، له و یوه تا ئه وسه ری دنیا پیل
به پیل بلا و بو وه...”

پۆلیک میرووله هاواریان کرد:

”مردن له مه زۆر باشته ره.”

میرووله جلسه یه که سه سه ختانه و به پیتداگرییه وه
کوته:

”ده بین رینگه چاره یه که هه یین.”

ده ریای میرووله کان هاواری کرد:

‘هیچ چاره‌یه‌کمان نییه. سه‌یریکی خۆت بکه، له قه‌لافه‌تی
خۆت بپروانه. بزانه چیت به‌سه‌ر هاتووه... ناخر خۆت
نه‌بینوه، له نووکی پهن تا ته‌وقی سه‌ر خه‌لتانی خوینی.’
میرووله جلسه‌یره‌که گوتی:

‘فيله‌کان به‌جاری سنی لاق، سمیل و پشیان هه‌لقه‌ندم.’
میرووله عه‌جه‌مه‌ی هه‌ره پیر گوتی:

‘وه‌ره خواری با برینه‌کانت بی‌چمه‌وه. میرووله سه‌یره‌که، له
بلم چه‌قبوه تو دواچار به‌که‌لکی ئیمه‌ دئی. وه‌ره خواری با
زامه‌کانت تیمار بکه‌م.’

پۆپه‌به‌رز یه‌کسه‌ر میرووله‌که‌ی هه‌تایه‌ خواری و گوتی:
‘هانی، چ له‌م میرووله ژیره‌تان ده‌که‌ن بکه‌ن، به‌لام
ئه‌گه‌ر هه‌ر ئیستا نه‌چینه‌ لای سولتان و ناگاداری
نه‌که‌ینه‌وه، ئه‌م دارستانه‌ سه‌ر و بن ده‌سووتینی و له
دونیادا ته‌نانه‌ت میرووله‌یه‌کیش نامینیته‌وه، ده‌ستوبرد
بکه‌ن.’

میرووله عه‌جه‌مه‌ پیره‌که‌ پاش ئه‌وه‌ی جی لاقه
هه‌لقه‌نراوه‌کانی میرووله جلسه‌یره‌که‌ی مه‌ره‌م کرد،
داهاته‌وه و به‌گویتیدا چرپاند:

‘ئه‌ی میرووله سه‌یره‌که، تو کنی؟’

میرووله سه‌یره‌که به‌سامه‌وه سه‌یریکی راست و چه‌پی
کرد و گوتی:

‘من، شاگردی ردینسوورم، ئه‌و له‌هه‌موومان ژیرتر و
بوی‌تره.’

میرووله عه‌جه‌مه‌که به‌جۆشه‌وه پرسیی:

“ئەو لە كۆننە؟”

مىروولە سەيرەكە گوتى:

“هەلات. نەمردووه. لەسەر باالى مەلىك بوو، لەوێو
خۆى هەلاوشت، هەلات و خۆى شاردهوه، نەمردووه.”

مىروولە عەجەمەكە گوتى:

“خاسە. خاسە. با رەيتسوور زىندوو بى... پتووستيمان
پىنى دەبى. ئەو هاوپىمە. گەرەتەرىن و شارەزاتەرىن
ئاسنگەرەيكە هاتىتە سەر پرووى زەوى. ئاسنگەرەيكى
ئەوهەندە وەستايە لە ئاسن مىروولە دروست دەكا،
پاشان پۇج وەبەر ئەو مىروولە دروستكراوه دەنى،
هەروەها كەسى هەرە بەورە و هەرە ئاقلى گەردوونە،
كەيلە لە خۆشەويستى و دۆستىكى چاكە. ئەو نەبى
چۆن دەتوانىن ئەم كۆشك و مۆنومىنت و گلگۆ و
عەمبارانە چى بکەين، چۆن دەتوانىن ولاتە
وێرانەكانمان بە ئەقل و زانستى وى بونىاد بنێنەوه؟
باشە نەمردووه.”

“نەمردووه”، مىروولە جلسەيرەكە واى گوت. پاشان
بەردەوام بوو، “ئاخ، ئاخ، چۆن بىرمان لەم ئافاتەى
فيلەكان نەكردەوه، چۆن بە فيكرى ريشسوور
نەگەيشت؟ باشە ئىستە چ بکەين؟”

مىروولە عەجەمەكە گوتى:

“چ بکەين؟”

مىروولە جلسەيرەكە لەپرىكدە وەك فەنەر لە جىيى خۆى
دەرپەپى، بى ئەوێ گوى بە قاچە پەريوھەكى بدا،

سواری بالی په پووه که بوو و توند به په پره کانیوه
نووسا:

نامان با په له بکه یی په پووی برا، زوری نه ماوه تاریکان
دابی، نامان ها، جاریکی تر سولتانی فیله کان تووړه بی،
میرووله یه که له سهر پووی زهوی ناهیلننه وه،
په گوړپیشه مان هه لده کیشی، وچه مان توونا دهکا. با
خیرا خومان بگه یه نین و پیی بلنن داواکارییه کانی
جیبه جی دهکین. پیشی بلنن، ثم فیلانه، ثم تیکدهرانه
دهسبه جی له ولاته که مان بکشینننه وه.

دوابه دوی ثم قسانه ی وی، په پووه کان له شهقه ی
بالیان دا و زوری پی نه چوو گیشته لای سولتانی
فیله کان.

سهرتا میرووله قه لافه تسهیره که دهستی به قسه کرد و
گوته:

سولتانی مه، باشتین مزگینیم بۆ هیناوی، میرووله کان
سه رایه کت بۆ دروست دهکین که دنیا تا ئیستا به
خویه وه نه بینیی. وه کوتر چی داوا بکه ی، جیبه جی
دهکین. قه بولمانه په پره وی تو بین. مانه وه له سایه ی
ئیوه دا بۆ نه ته وه ی میرووله مایه ی شانازییه.

سولتانی فیله کان له خوشیان زگی خوی گرت و قاقا
پیکه نی، به قاقاکه ی چیاکان، لیره واره کان و ولاتی
میرووله کان ماوه یه کی دریژ له رزینه وه.

پاشان له میرووله قه لافه تسهیره که ی پرسى:

تو کئی، تو کئی ئه‌ی بالویزی ژیر، پیم بلن تو کئی؟ تو
بالویزیکی هینده ئاقلی که ئه‌گه‌ر هینده ورد نه‌بوایه‌ی و
ده‌ستم پیت گه‌یشتها، شان و پیلتم ده‌لاوانده‌وه و
به‌رگینکی پیروزم به‌بالادا ده‌بری. حه‌زم ده‌کرد دیاریت
پن بده‌م، پله و پایه‌ت به‌رز بکه‌مه‌وه، بته‌مه‌مایه‌ی
شانازی و فیلیکت لی دروست بکه‌م.

میرووله قه‌لافه‌تسه‌یره‌که‌گوتی:

"پیم ده‌لین میرووله سه‌یره‌که. میرووله‌یه‌کی ئاوام و
شتیکی تاییه‌تم نییه."

سولتانی فیله‌کان گوتی:

"سه‌یره."

میرووله سه‌یره‌که ده‌مه‌پیکه‌نین وه‌رامی دایه‌وه:

"به‌لن، سه‌یره. سولتانی مه، چما ماوه‌یه‌ک له‌مه‌وپیش
پیم نه‌گوتبووی هه‌موان پیم ده‌لین میرووله سه‌یره‌که؟"

سولتانی فیله‌کان هه‌مدیس دووپاتی کرده‌وه:

"سه‌یره! یانی تو هیچ تاییه‌تمه‌ندیه‌کت نییه؟"

میرووله سه‌یره‌که گوتی:

"نه‌خیر. سه‌یربوون نه‌بی."

سولتانی فیله‌کان گوتی:

"جا ئه‌مه‌م زور به‌دله. که‌وایه له‌نیو ئه‌و میروولانه‌ی
تازه هاتوونه‌ته ژیر ده‌ستی منه‌وه، تۆی هیچ
تاییه‌تمه‌ندیه‌کت نییه... ئه‌ی ئه‌وانه‌ی تاییه‌تمه‌ندیان
هه‌یه کین؟"

میرووله قه‌لافه‌تسه‌یره‌که‌گوتی:

“راوه ستاو بی، پایه دار بی. سولتانی مه، من بهس یهک
تایبه تمه ندییم ههیه، ئه ویش سهیر بوونه.”

سولتانی فیله کان که میک له گژ فکران راپوو و پاشان
فه رموی:

“له مه و به دوا تو ده بیسته بالویزی نیوان من و
میرووله کان.”

میرووله قه لافه تسهیره که گوتی:

“ناتوانم، ناتوانم سولتانی خۆمان. من میرووله یهکی
سه قه تم، ههروه ها زۆر پیرم. له مه و به دوا ئیتر ناتوانم له
جی خۆم بجوولیمه وه.”

سولتانی فیله کان پرسیی:

“چ بووه، کویت سه قه ته، چیت به سه ر هاتووه؟”

“سولتانی، کاتیک فیله کان ولاتی ئیمه یان خاپوور کرد،
لاقه کانی منیشیان له بنه وه هه لقه ند. میرووله
عه جه مه یهک ماوه یهک له مه و پیش برینه کانی پێچامه وه و
شۆرا به ی خوین وه ستا و جاری له مهرگ قوتار بووم.”
سولتانی فیله کان گوتی:

“وهی، وهی، وهی، زۆر به داخه وهم. که وایه له بری خۆت
میرووله یهکی به ته گبیر و ئاقلی خۆت ئاسا بدۆزه وه.
ئه که ر لیم ده پرسى بۆچی، ده بی پیت بلیم من نامه وئ
له بهر هه لیه که سه رجهم میرووله کانی سه ر زه وئ
بکوژم. میرووله کان بۆ له مه و دوا بیلبیله ی چاومانن.
ئیمه ی فیل نه ته وه یه کین دلمان سیخناخه به
خۆشه و یستی میرووله کان. میرووله کان ئیدی گلینه ی

چاومانن. خوا یارمه تیی داین بۆ ئەو هی ئەم میروولانە
بدۆزینەو. لەمەوبەدوا لەم دونیایە شتیک نییە بۆ ئێمە
مەحال بێ. بۆیەش بەرێز میرووله سەیرەکە،
میرووله یەکی ئاقلم بۆ دەدۆزیتەو کە ئەرکەکانی
بالۆزیک بە باشی راپەرینی.

میرووله سەیرەکە روالەتیک دووقات سەیرتری بەخۆو
گرت و گوتی:

“بان چاو سولتانم، خوا ئاگادارت بێ سولتانمان.”

سولتانی فیلەکان پێی گوت:

“مالئاو میرووله ی ژیری برام. زۆر سەیر و سەمەرە ی
بەلام... هەر لە خۆشیدا بێ شیری میرووله کان. بە
میرووله کانیش بلی، یەکسەر و هەر ئیستا دەست بە
سازکردنی کۆشکەکەم بکەن. لەمەوبەدوا من بێ
کۆشکی بلوورین هەلناکەم. من ئێتر هەم سولتانی
فیلەکان، گەورەترین گیانلەبەرەکانی دنیا و هەم
سولتانی میرووله کان، قەرەبەلغترین نەتەو هی دنیا.”

دەسبەجێ لەسەر لاقەکانی پاشووی قیت بوو،
دەستەکان و قورتمەکە ی راولەشاند و بەم جۆرە
دریژە ی بە قسەکانی دا:

“ناخو دەکرێ سولتانی میرووله پەسەنەکان، میرووله
مەزن و گەورەکان بێ کۆشک و سەرا بێ؟”

گشت بوونەوەرەکان بە دەنگەکە ی هەللەرزین. ئەویش
قسە ی کرد و قسە ی کرد، گوران دی و شایی گێرا:

“میرووووله پەسەنەکان...”

فيله کانی دیکهش تیکړا هاواریان کرد:

"میروووله په سینه جوانه کان..."

له کاتیکدا هاواری خوشی فیله کان له دنیا دا دهنګی
ده دایه وه، میروووله قه لافه تسهیره که به سهر بالی
په پوهه که گه پرایه وه ولاتی میرووله کان، که گه یشته
نډوئ چ ببینی باشه، میرووله کان ملیان نابووه بهر نیش
و خه ریک بوون ولاتیان ناوهدان ده کرده وه.

پوپه بهر ز له بازارې ناسنگه ران نیشته وه و میرووله
قه لافه تسهیره که قورس و گران له بالی مه له که هاته
خوار، له پشت سهریشی میرووله کانی تر پتیان نایه
سهر زه وی. هیشتا قاچیان به ته واوهدی له سهر نهرزه که
دانه نابوو، میرووله کانی شار نا پورایان به ست و به هیوا
و مهراقه وه پرسییان:

"چ هیه، چ نییه؟ دهنګوباس تهی برادره ری
سهیره سه مه ره؟"

میرووله سهیره که وهرامی دانه وه:

"دهنګوباسی چی و شتی چی. نیتر فه وتاوین، نه ته وهی
میرووله کان خاشه بر بووه. نه ته وه که مان که به دریزایی
میروو په خسیر نه بووه، نیستا گرفتاری دهستی
فيله کانه. کویله بووین، کویله. نه قل و دلم پیم دهلی
خوزیا شهرت و مه رجه کانی سولتانی فيله کانمان
په سهند نه کردایه... با په سهندمان نه کردایه و فيله کان
هه موومانیان بکوشتایه. نیتر تا قیامت نه سیر و کویله
دهژین. نیتر میروو ریش سووریش نه ماوهدته وه. له سهر

بالی پهلوه ره که خوی هلاویشته و سه‌ری خوی
 هه‌لگرت. له‌وانه‌یه‌یه‌ مردبێ. له‌وانه‌شه‌ نه‌یتوانیبێ به‌رگه‌ی
 یه‌خسیری بگرێ و له‌داخان خوی کوشتبێ.
 میرووله‌کان هه‌موو تیکرا هاواریان کرد:
 "دینسوور نه‌مردوووه‌."

"ئه‌و نامرئ."
 میرووله‌ سه‌یره‌که‌ به‌ گوته‌ی ئینشاللا ئه‌وه‌نده‌ی دی
 سه‌یرتر بوو و له‌سه‌ری پویشته:
 "تا قیامه‌ت وه‌ک کزیله‌ی فیله‌کان بژی... ناخو وه‌ها ژیانیک
 نرخه‌ی هه‌یه‌؟"

میرووله‌کان گوتیان:
 "هه‌یه‌تی، ژیان هه‌موو شتیک دینئ. مه‌رگ، بیهیواییه‌.
 ته‌نانه‌ت له‌ خراپترین دۆخی ژیاندا هیوا هه‌موو پوژی
 وه‌ک گوله‌به‌پوژه ده‌پشکوئ."
 میرووله‌ی هه‌ره‌ پیر گوته‌ی:
 "دوینا شیرنه‌."

پاشان به‌رده‌وام بوو:
 "میرووله‌ سه‌یره‌که‌، میرووله‌ سه‌یره‌که‌... بپروانه‌، سێ
 قاچت، ریشته‌، سمیلت، چاوینکت، گوینچه‌که‌یه‌ک و لووتت
 هه‌لقه‌نراوه‌، پووتوقووت له‌گوپی که‌وتووی، ئه‌ی تو
 بوچی خۆت ناکوژی؟ ژیان شیرین نییه‌ میرووه‌
 سه‌یره‌ی کوپی سه‌یر؟ سه‌گی هیواپراو. فیله‌کان ئه‌م
 بیهیواییه‌یان فیری تو کردوووه‌؟"
 میرووله‌ سه‌یره‌که‌ گورانده‌ی:

میرووله سەیرەکه بە تاساوی گوتی:
 "پاوەستن، هێدی هێدی، ئاوا هاتوھاوار مەکن."
 "ئەگەر بیت و فیلەکان گۆییان لەم قسائە بێ..."
 ولات بە یەک دەنگ گۆراندی:
 "فیلەکان گۆییان گرانە، دەنگی ئێمە نابیستن."
 میرووله سەیرەکه ھۆشدارى پێ دان:
 "پەپووەکان پێیان دەلێن. ئەوان لەژێر ئەمری فیلەکان
 دان. نابێ هیچ کەس گۆیی لە ئێمە بێ، نابێ کەس بزانی
 دەلێن چی..."
 سەرچەم ولاتانی میروولهکان بە یەک دەنگ ھاواریان
 کرد:
 "نابێ گۆییان لێ بێ."
 میروولهکان بە گۆیی یەکتریاندا چرپاند:
 "تا پۆژی پزگاری، تا پۆژی پزگاری."
 لە یەک ساتدا، وشەکانی "تا پۆژی پزگاری" بە گشت
 ولاتەکاندا بلابوووەوە و بە گۆیی میرووله سەیرەکه
 گەیشتەو.
 ئەو میروولانەى لەگەڵ میروووە سەیرەکه لە لای
 سولتانی فیلەکانەووە گەپابوونەووە، یەكسەر ھاوکاریی
 ھاوڕێییانی تریان کرد کە خەریکی ئاوەدانکردنەووەی
 شار بوون.
 چل پۆژ و چل شەو، بە کاری بێوچان پایتەختیان
 ئاوەدان کردەووە. پاشان دەستیان بە نوژەنکردنەووەی
 ولات کرد. زۆری پێنەچوو ولاتیش ئاوەدان کرایەووە.

له لایه کی دیکه وه، کوشکی سولتانی فیله کان له سهر
چپایه کی بلیند بهرز دهکرایه وه. ولاته ویرانبوو هکانی
دیکه ش هیدی هیدی بونیاد نرانه وه...

میرووله کان بهرده وام پڼگه کانی پرگار بوون له چنگ
فیله کانیان تاوتوی دهکرد. ئا لیره دا، هر وشه یه کی
حه کیمانه له چرکه ساتنکدا، به چپه دوو به ولاتاندا
ده سووپایه وه و هه مدیس دهگه پایه وه.

فیله کان زور گوره بوون و میرووله کان زور گچه.
نه ویش تا بلنی گچه بوون، تا بلنی گچه...

فیله کان زور گوره بوون به لام خو نه دهکرا هه تا
پوژی قیامت نه ته وهی میروو ئاوا نه سیر و کوپله ی
فیله کان بن و کاریان بو بکه ن! ده بویه و ده بی
کو تاییه کی هه بی.

هر کاتی نسکو و ناو میدی به سهر میرووله کاندایا
ده بوو، له بهرام بهردا، هه مان ئانوسات، وشه یه کی
هیوا به خش وهک شوقنک به ولاته کانی میرووله کاندایا
بلاوده بووه وه... میرووله کان ده یانتوانی بی نان، بی ئاو،
بی ههوا بژین، به لام بی هیوا نه یانده توانی.

بو ئهم مه به ستهش، بو پرگار بوون لهم ئافاته، میرووله کان له
حهوت تا ههفتا سالییه وه بیریان ده کرده وه. ده یانزانی گهر
ئه قلیان پڼگه وه به کار بیژن، سهر دهکه ون.

فیله کان بوونه وه رگه لی به هیزن، به لام نه وانه ی ئه قلیان
به کار دینن به هیز ترن. ئه قلی میرووله بچوکه کان،
ده بویه فیله زه به لاهه خودا ئاساکان تیک بشکینی.

سولتانی فيله كان پۆپه به رزی سهر کرده ی په پوهه کانی
بانگ کرد و گوتی:

"فرموو وهره له سهر نه م شانهم بنیشه سهر کرده ی
په پوهه کانی. کاریکی تایبتم پپته پۆپه به رزی برام."
"هر کاریکت هه بی به سهر چاوان،" سهر کرده ی
په پوهه کانی وای گوت، فری و له بان لقیکی په نا
قورتمه که ی سولتانی فيله کان نیشته وه.

سولتانی فيله کان گوتی:

"سهرجه م په پوهه کانی به پیتی ئه مر و فرمانی من
هه لسوکه وت ده که ن. له مه و به دوا ئیدی پۆژانه به دوا ی
میشیک، به رسوورکه یه ک و زهرده واله یه کدا نافرن.
میرووله کانی هه رچی میش، به رسوورکه و زهرده واله و
ئو خواردنانه ی ئیوه پیتان خوشه، کوبکه نه وه،
هه مووی هیی ئیوه یه. نه ته وه ی په پوهه کانی
له مه و به دوا، وهک فيله کان پال ده ده نه وه و ده خه ون."

سەرکردەى پەپووەكان پۆپەبەرز كە لەسەر لقەكە
هەلنیشتبوو، لە خوشیان نەیدەزانى چ بكا و بە
جۆشوخروۆشەو جریواندى:
"هەر فەرموودەى كى هەتانبى بەسەر چاۋ. تۆ بەس
ئەمر بکە سولتانم."

"ئىستا، پىش هەموو شتى، چى پەپووسلیمانكەى ژىر
فەرمانى تۆ لەم دونیایەدا هەیه، دەیانەینى. ئەم دارستانە
و ئەو ئەشكەوتە گەورەى پىشەوهم دا بە ئیو. بىجگە
لە خۆتان لەم دارستان و ئەشكەوتەدا پى بە كەسى تر
نادەن. ئەگەر دالىك، شەهیتىك، بازىك،
سیساركەكە لەیهك هاتە ئیو ژینگەى ئیو، ناوى من
بێن، دەترسین و جارىكى تر پوو ناكەنەو ئەوئ."
"یارەبى هەر ئاواتىكى هەتە بەدى بى، ئەى خاوەن
شكۆ."

"ئاواتم ئەوێهە لەئىو میروولەكاندا وەچەیهك بدۆزیتەو
كە لایەنگر و پابەندى من بى، ئەو میروولانە بە
پادەیهك پابەندى من بى ئەگەر گۆتم بمرن، دەبى بمرن،
گۆتم بژىن دەبى بژىن. هەروەها بە پادەیهك بىنە
دوژمنى میروولەكانى دیکە، ئەگەر لەبەر چاویان هەموو
نەتەوێ مىروولەكان پان بکەمەو، بلىن ئۆخەى. بىجگە
لەمە دەبى میروولەیهكى زۆر بدۆزیتەو پابەندى من
بى، لە میروولەى جۆراوچۆر."

سەرکردەى پەپووەكان گوتى:
"باشە. فیکرى چاکە، فەرموودەكانت لەسەر سەرم."

سەرجهه نەتەوهی په پوهه کانیام کرده بهرپرسی
 پروپاگاندەیی خۆم، ههروهها نەتەوهی فیلەکان. لەم
 دونیایه بێجگه له مه کارێکی تر ناکەن. ههتا زووه
 سهبارەت به مردوو و زیندووی میرووله ڕدینسووره که
 ههوالیکم لێ بگێڕنەوه... سهرهه‌لداوه‌کان، ئەوانه‌ی کار
 ناکەن و ئەوانه‌ی دوژمنایه‌تی فیلەکان ده‌کەن،
 ده‌ستنیشان بکه‌ن. سهره‌تا هه‌ول ده‌ده‌ین میرووله‌ی
 سهره‌ه‌لداو بکێینه‌وه، ئەگەر نه‌گەر نه‌کرا یه‌کسەر به
 ئەشکه‌نجه ده‌یانکوژین... ئیستا بقره و برۆ، جاری بزانە
 میرووله‌کان چ ده‌کەن و هه‌والیکم بۆ بێنه. له‌مه‌وبه‌دا
 یه‌که‌م ئه‌رکته‌ ئه‌وه ده‌بێ سهره‌بارەت به‌ دۆخی
 میرووله‌کان زانیاریم پێ بده‌ی. پاشان ده‌بێ ئه‌و
 میروولانه‌ی بوونه‌ته‌ پیاوی ئیتمه، یه‌که‌ یه‌که‌ به‌ ولاتی
 میرووله‌کاندا بلاو بکه‌یته‌وه. میرووله‌کانی داروده‌سته‌ی
 ئیتمه‌ ده‌بێ له‌سەر ئه‌رز و بن ئه‌رز، له‌ ئاسمان و ده‌ریا
 به‌رده‌وام له‌ ڕدینسوور بگه‌ڕێن. من له‌و ڕدینسووره
 ده‌ترسێم. ده‌بێ گه‌مه‌یه‌ک بلیزین میرووله‌کان به‌ ده‌ستی
 خویان ڕیشسوور بگرن و ڕاده‌ستی ئیتمه‌ی بکه‌ن، جا چ
 مردوو بێ، چ زیندوو... به‌لێ، ڕیشسوورم به‌ مردوویی
 یان به‌ زیندوویی گه‌ره‌که. با هه‌موو دونیا بزانی تا
 ڕیشسوور به‌ مردوویی یان به‌ زیندوویی
 نه‌دۆزراوه‌ته‌وه، من ئاسووده‌ دانانیشم. ناھیلم
 میرووله‌کانیش به‌ ئاسووده‌ی دابنیش. تیکه‌یشتی؟
 په‌پوهه‌که‌ جریواندی:

“تینگه ییشتم سولتانی مه.”

“دامه زرانندی پیکخراوینک له ولاتانی میرووله کان بۆ
ئهو میروولانهی لایهنگری ئیمه، پۆژ به پۆژ
وهه گرتنی زانیاری له میرووله کان و تهنا ته گویگرتن
له هه ناسه یان گرنگترین کاره. ئه مه له سه رووی هه موو
شتیکه وه دی. ئه گه ر پیکخستن له ناوه وه و پووکاندنیا
که مرقه کان به مه ده لێن شواردنه وهی میشک، ده ست
پن بکه ی، یانی ئه گه ر میشکی میرووله کان بشوینه وه،
وایان لی بکه ی له بیریا ن بچینه وه میرووله ن، ئه و له
هه موو پوویه که وه قازانجما ن کردو وه. ئه م سیسته مه
تا قیامت به رده وام ده بی، ئیوه و ئیمه ش له سه ر پشتی
میرووله کان، به په نجی شان و ئاره قه ی نیوچه وانیان له
دونیا یه کی به هه شتاسادا ده ژین. وا نییه؟”

“وایه سولتانی مه.”

“ئیتسا باش گویم بۆ پادیره...”

“بان سه رم خاوه ن شکو!”

“ده زانی وشه ی داگیرکاری چ مانایه ک ده گه یه نی؟”

“ده زانم سولتانی.”

“جا ئه م وشه یه ده بی له فه ره نگه کان بسپردرێته وه،
نابی هیچ میرووله یه ک ئه م وشه یه بیینه سه ر زمان.
ئه م سیسته مه نوێیه ی ئیمه، سیسته مێکه که نه ته وه ی
میرووله کان سه دان هه زار سا له هه رچی کردوویانه
نه یا نتوانیوه پێی بکه ن. ئیمه سیسته می ئازادیما ن
پیشکه ش کردوون که سه رجه م بوونه وه ره کان سه دان

ههزار سال ئاواته خوازی بوون و پئی نهگه یشتون.
لهمه و بهدوا گشت میرووله کان، گشت فیله کان،
پهپوه کان و سهرجه م گیانله بهرانی سهر گزی زهوی
ئازادانه پیکه وه دهژین.

سهرکردهی پهپوه کان، پۆپه بهرز له سهر لقه که
خویندی:

"له سایهی سهری سولتانه که مان، ژیاوین و دهژین."
"ئازادی سهره تای هه موو شتی که. لهمه و دوا تا پوژی
قیامهت هه موو گیانله بهران پیکه وه ئازادانه دهژین. بۆ
ئازادی، ته نیا و ته نیا بۆ ئازادی گیانمان فیدا ده کهین."
سهرکردهی پهپوه کان بالهکانی لیک دا و وشهی
"ئازادی" جریواند.

سولتانی فیله کان گوپاندی: "ئازادی". چیاکان، دهشتهکان
و لیپه وارهکان هه ژان، زایه لهی "ئازادی، ئازادی" له
دونیادا بیسترا.

"هر کهسی وشهی چهوسانه وهی هینایه سهر زمان،
دهبێ دهسبهجی بکوژری. ته نانهت ته گهر میرووله یه که
به هه له وشهی چهوسانه وهی به کار هینا، یه کسه ر دهبێ
بکوژری. نه وهی ئه م وشه یه یه هینایه سهر زمان، به
دهستهکانی خۆت ده یکوژی."

"خۆم ده یکوژم."

"چهوسانه وه نییه."

"چهوسانه وه، ریسواییه."

"ئازادی هه س."

"تەنیا و تەنیا ئازادی ھەس سولتانمان."
 "ئازادی ھەس... دەی بەخیر بچی. ریشسوررت بە ھیچ
 شیوەیەک لە بیر نەچی!"
 "لە بیرم ناچی."
 "دەی بفرە!"

پۆپەبەرز فری، یەكسەر ڤووی كرده ولاتی پەپووەكان
 و خۆی بە ھێلانەكانیاندا كرد. پەپووەكان لە دەوری
 یەك كۆبوو بوونەو و چاوەڤوانی وی بوون. بە بیستی
 مزگینییەكە ھەزاران بال لە خوشییان بە شەقەشق
 كەوتن، خیرا ڤووەو ئەو دارستانە ی سولتانانی فیلەكان
 پێشكەشی كردبوون، فرین، پەلەوەرەكانی پیشووی
 دارستانیان وەدەر نا و خۆیان خزانە نیو
 ھێلانەكانیانەو. ھەندێك لە مەلەكان ویستیان
 بەرھەنگاری پەپووەكان بینەو، ئەوانی دی یەكسەر
 فیلەكانیان نیشان دان. مەلەكان بە بینینی ئەم فیلە زلانی،
 لە ترسان زراویان توقی، خیرا دارستانیان جێھێشت و
 تێیان تەقاند.

پەپووەكان لەنیو ھێلانە چۆلوھۆلەكانی دارستانەكەدا بە
 ئاسوودەیی جینی خۆیان خوش كرد. لە كاتیكدا پێشتر
 لە ترسی مەلەكانی دی تەنانت نەیان دەتوانی نزیکي ئەم
 دارستانە بینەو. جاران نەیان دەتوانی لە بێشەلانە
 وشكۆبرینگەكە ی خۆیان بینەو و ئیستاش دەستیان
 بەسەر خواردەمەنیی كەلەكەكراوی ئەو مەلانەدا گرتبوو
 كە ڤاویان نابوون.

سەرۆکی په‌پوه‌کان پاشان به‌رهو ولاتی می‌رووله‌کان له شه‌ققه‌ی بالی دا. به درێژایی پینگه‌کان پیزی ره‌ش و سوور و زه‌ردی می‌رووله‌کانی ده‌بینی که تا دامینی چیاکان درێژ بووبوونه‌وه. پرووی له ولاتی می‌رووله‌کان وه‌رگیزا و به‌رهو نه‌و شوینه چوو وا ب‌پیار بوو سه‌رای سولتای فیه‌لکانی لئ پ‌و بن‌ری. می‌رووله‌کان به‌قه‌ده‌ر بستیک دیواری بلوورینی بناغه‌یان به‌رز کردبووه‌وه، ئا لێره‌دا به هیزی نه‌وان سه‌رسام ما. که ئه‌م نه‌ته‌وه‌ی می‌روولانه‌ خاوه‌نی وه‌ها هیز و ته‌قه‌لایه‌ک بن و هینده ماندوونه‌ناس بن، پتو‌سته لێیان ب‌ترسی. سولتانی فیه‌لکان نا‌هه‌قی نه‌بوو، ئه‌م می‌روولانه پ‌وژیک هه‌رچۆنیک ب‌ن، هه‌رچیه‌کی کردی‌تان، خویان له‌ژیر چنگی فیه‌لکان پ‌زگار ده‌که‌ن. خه‌ریک بوو ب‌لی له چنگ داگیرکه‌ری... ده‌یزانی ئیتر ب‌وی نییه ته‌نانه‌ت ب‌یر له وشه‌ی داگیرکه‌ریش ب‌کاته‌وه...

پ‌وپه‌به‌رز مه‌لێکی پ‌یر و به‌سالاچوو بوو. چاوه‌کانی ب‌چووک بووبوونه‌وه به‌لام که‌م حوکم نه‌بووبوون. نه‌وه‌ته‌ی بووبووه سه‌رکرده‌ی په‌پوه‌کان، نه‌وه‌ته‌ی له هیلکه هاتبووه ده‌ر، کاروباری بووبووه ب‌یرکردنه‌وه. به مه‌به‌ستی پاراس‌ستی وه‌چه‌ی په‌پوه‌کسان، له ئاسمانه‌کانه‌وه ب‌یوچان ب‌یری کردبووه‌وه، ئیستاش له فیه‌لکان که ده‌یانویست سه‌رجه‌م یوونه‌وه‌ره‌کانی سه‌ر پرووی زه‌وی ب‌که‌نه کۆیله‌ی خویان، نزیک بووبووه‌وه. ئه‌م چاخه چاخ‌ی فیه‌لکان بوو. به‌سه‌ر گویی زه‌ویدا زال

دهبوون، هه موو بوونه وه ره کانی پرووی زهوی، میروو، مهل، دار، چروچانه وه، گسول و مرؤقیان دهچه و ساندوده. بۆ ئه م مه به سته ش سه ره تا میشه کانیان، هه سته کانیان، خاک و ئاو و جه سته یانیان ته فروتوونا ده کرد. سولتانی فیله کان زور ژیرانه هه لسوکه وتی ده کرد، باش ده فکری. ده بوایه یارمه تیی بدا. ده بئ سه ره تا میرووله کان بکریته پانزه، بیست، چل، هه زار پارچه، پاشان هه ر کام له م پارچانه بکاته دوژمنی قه سته سه ری نه وانی تر. میرووله ی پارچه پارچه بوو، هه رگیز ناتوانن بینه هیز، تا هه تایه ش کوپله ده میتنه وه.

ئینجا پۆیه به رزی سه رکرده ی په پوهه کان به ره و ولاتی میرووله کان هه لفری. له نیوه راستی شاری نیشته وه، پیاوماقوولانی میرووله کانی له دهوری خوی کوکرده وه. گوتی:

’بروانن، هاوپیان، چ یارمه تییه ک له توانامدا بئ بۆ ئیوه دریغی ناکهم. ئه گه ر من نه بوایه م، ئیوه م سواری شانه کانم نه کردایه و نه مبردبایه ن بۆ لای سولتانی فیله کان، لای ئه و که سه گه وره یه، ئه و به هیزترین بوونه وه ره ی دونیا، که بوون و مردنی به ده سته، ئاخۆ تا ئیستا ته نانه ت میرووله یه ک له سه ر پرووی زهوی ده مایه وه، وه چه ی میرووله کان له جیهان نه ده سپردایه وه؟ ئینجا چ بووه، به رامبه ر به به خشیانی نه ته وه یه کی مه زنی وه ک هیی میرووله کان، کۆشکیک

ساز ده‌کن، هه‌ندی‌کیش خواردە‌مه‌نی ده‌گوازنه‌وه بۆ
عه‌مباری فیله‌کان. توخوا ئەمه‌ش کاره، مه‌گین سولتانی
فیله‌کان که بوون و مردنی به‌ده‌سته، گیانتانی
نه‌به‌خشی... زۆر شوکر سولتانی فیله‌کان...

هه‌موو تیکرا گوتیان:

"زۆر شوکر سولتانی فیله‌کان."

"هیزی بوون و نه‌بوون به‌ده‌ست ئەوه."

دیسان میرووله‌کان تیکرا گوتیان:

"به‌ده‌ست ئەوه."

له‌ناویاندا میرووله‌ی زه‌ردی پیاوماق‌و‌ل‌یش به‌دی
ده‌کران. نیگایان به‌ده‌هۆ، خۆ به‌زۆرزان و خایینه‌ به‌و.
سه‌رکرده‌ی په‌پوه‌کان بی ئەوه‌ی میرووله‌کانی تر
هه‌ست پی بکه‌ن، ئاماژه‌یه‌کی بۆ کردن. میرووله
زه‌رده‌کان هه‌موو شتیک تیگه‌یشتن، له‌ خوشیان فیکه‌ی
سمیلانیان ده‌هات.

میرووله‌کان گوتیان:

"پیتی بلی، به‌ سولتان بلی، به‌ سالتیک کۆشکه‌که‌ ته‌واو
ده‌کن. به‌ هۆی ئەوه‌ی گیانمانی به‌خشیوه، کۆشکه‌که‌ی
گه‌وره‌ترین و به‌شکۆترین کۆشکی سه‌ر گۆی زه‌وی
ده‌بی. کۆشکه‌که‌ی به‌ خۆر و مانگ ده‌لی ئیوه
ده‌رمه‌که‌ون، چونکه‌ من له‌سه‌ر زه‌وی هه‌لاتووم."

میرووله‌کان شاره‌ وێران‌ه‌کانیان ئاوه‌دان کرد‌بووه‌وه،
زامی برین‌داره‌کانیان پێچا‌بووه‌وه، هه‌ما هه‌ما

گه رابوونه وه بۆ دۆخی پیتشوویان. چی نه مابوو
به خته وهریه کانی پیتشوویان دهست پئ بگه نه وه.

هر وا که میرووله کسان قسه یان ده کورد،
په پووسلیمانکه که له ناویاندا به دواى ږدیتسووردا
ده گه را. بۆی هه بوو قه لافه تی گوږیی و ویرای
میرووله کسان له و مه یدانه بئ. مه له که به چاوه
شه هیننا ساکانی یه که یه که میرووله کانی تاوتوی کرد،
له و ناوه دا که سی نه بینئ شیوه ی ږدیتسوور بدا. گهلۆ
ده بوايه له ناكاو پرسیاړی ویی بگردبايه، میرووله کانی
حه په ساندبا و قسه یه کی سه باره ت به و هه له یتنجا ببا؟
خوتو خافل، به دهم بزه وه و به نهرمی پرسئ:

“ږیشسوور له کوڼیه، له ننځو ئیوه دا نایبینم.”

میرووله کان پیشان سه راسیمه بوون، پاشان له جیی
خویان رهق بوون و وهلامی پۆپه به رزیان نه دایه وه.
سه رکرده ی په پوهه کان پینداگریی کرد:

“ږیشسوور له کوڼیه؟ له کنه خو من سواړی پشتم کرد و
ولات به ولات گئـ پرام. خو یتنه که ی هر وا به
باله کانمه وه یه، به نووکی په ره کانمه وه وشک بووه و
رهق هه لگه راوه. بۆچی نایه ته جفا تی من؟ منیک که
راویژکاری گشتی سولتانی فیهلکانم. من بووم
نه مهیششت شاره کانتان له گهل خاک یه کسان بن، من
بووم نه مهیششت وه چه ی میرووله کان له سه ر ږووی
زه وی بس ږدیریته وه، من بووم، من... من نه بم چون
دهنگتان ده گه یه تنه سولتانی به شه وکه تی فیهلکان؟”

پۆپەبەرز وەھا ھاواری کرد و گوراندی، ھەموو ئەو
ناوھێ شێواند، بەلام سەبارەت بە پێشسوور تەنانەت
نەیتوانی وشەیەک لە زاری میروولەکان دەربینی.
زۆری مەراق و رووژابوو، چێ بەسەر ئەم
پدینسوورەدا ھاتبوو؟

تۆ بێتی پدینسوور مردبێ؟ دەزانم کە لەسەر بایم را
خۆی فری دا و نەمرد. لە کوێندەرە؟
دیسان کەس وەلامی نەدایەو. کە قسە دەھاتە سەر
پیشسوور، فزەیان لێ دەبرا.

پۆپەبەرز ھەلچوو:

پاش تەواو بوونی کۆشکەکە، ئەشکەوتەکان و کونی نینو
دارەکان بە ھەنگوین بناخن. سولتان ئاشقی ھەنگوینە.
ھەموو کۆللەکانی دونیاش بێننە ئەم دارستانە ی خۆمان.
میوھێ گەرە بدۆزنەو، میوھێ وا ھەنگوینیان لێ بتکێ
و بێ ئەوھێ پەلە یەکیان تیکەوێ، تۆن تۆن بیانگوازنەو
بۆ کۆشک... ئێوھ و چاکەیان نەگوتووھ. ئەگەر گشت
ئەم گوتانەم لە ماوھێکی کورتدا بەجێ نەھێنن بۆ
خۆتان دەزانن. وەک بێتی بوونی نەتەوھێ میروولە لەم
دونیایەدا زۆر گرنگ بێ! نەشێن دەبێ، لە دونیادا
بوونەوەر ھێند زۆرن نەبیتەو، ھەموویشیان بە
مەبەستی کارکردن بۆ فیلەکان، ئەم گیانلەبەرە مەزن و
بەشکو و پایەبەرزانە، ئامادەن گیان بەخت بکەن،
بوونەوەرەکان گشتیان بۆ سازکردنی کۆشک و سەرا و
کۆکردنەوھێ ھەموو خواردەمەنییەکانی دنیا بۆ

فیلەکان پیکهوه ململانییانه. دوینی پاشای هه‌لۆکان هاته
 لای سولتانمان، به‌باله‌ زه‌به‌لاح و پانه‌کانیه‌وه‌ خۆی به‌
 نه‌رزدا دا و گوتی ئه‌مر که سولتانم، ئه‌مرم پی بکه‌ تا
 له‌سه‌ر ږووی زه‌وی چی هه‌یه‌ و چی نییه‌ بۆت بینم.
 شاباله‌کانمان پانن، به‌ گشت ئاسمانه‌کاندا ده‌فرین،
 چاوه‌کانمان تیژن، بچووکتین ئامانج ده‌بینن، لووتمان
 بچووکتین بۆنی بۆ دئ، بۆیه‌ ده‌زانین له‌ دنیا چ هه‌یه‌
 و چ نییه‌. به‌ سه‌دان هه‌زارین، بۆ فه‌رمانی تو ئاماده‌ین.
 جا ده‌زانن سولتانی فیلەکان چیی پی گوت، ئیوه‌
 هه‌لیده‌ن میرووله‌ به‌ریزه‌کان، چ وه‌لامیکی دایه‌وه‌، ده‌لین
 چی، ده‌ بلین له‌ وه‌لامی هه‌لۆکاندا چیی گوت؟ گوتی
 میرووله‌کانی من سه‌لامه‌ت بن، ئه‌وه‌ته‌ی دنیا
 دامه‌زراوه‌، میرووله‌کان هه‌موو کاریکیان بۆ
 ږاپه‌ږاندووم. من له‌گه‌ل میرووله‌کانی عه‌بدم وه‌ک
 ئیسک و گوشت، باران و خاکم لی هاتووه‌. خۆی بن و
 بناوانی ئیمه‌ ده‌گه‌ږیته‌وه‌ بۆ سه‌ر میرووله‌کان، باب و
 باپیانی ئیمه‌ سه‌ره‌تا میرووله‌ بوون. له‌وه‌ته‌ی دنیا
 دونیایه‌ نه‌ میرووله‌ له‌ فیل دابراون، نه‌ فیل له‌ میرووله‌...
 ئامان، کارتان به‌ براییانی میرووله‌مان نه‌بی، ئه‌ی
 هه‌لۆکان، ئه‌گه‌ر بیت و له‌ میرووله‌یه‌کی برامان
 هه‌لپین، ئه‌وسا من ده‌زانم و ئیوه‌. شق به‌و ئاسمانانه‌
 ده‌بم که پێاندا ده‌فرن، ئه‌و گاه‌برد و شاخانه‌ی
 له‌سه‌ریان هه‌لده‌نیشن، ده‌یانږوختیم و ده‌یانکه‌مه‌
 ده‌شتیکی ته‌ختوږاست. هه‌لۆ گوتیان ئه‌یه‌ږۆ سولتانمان،

کئی خو له میرووله پیروژه‌کانی تو دده. ته‌گه‌ر له ده‌ستمان بی هه‌موو میرووله‌کانی ئیوه به باله‌کانمان هه‌لده‌گرین. سولتانمان گوتی ئیت‌ر باش بزانی، له‌و ر‌وژه‌وه‌ی دنیا هه‌یه میرووله وه‌چه‌ی ئیمه بوون و ئیمه‌ش وه‌چه‌ی میرووله... من له‌م دنیا‌یه‌دا شانازی به‌و میروولانه‌وه ده‌که‌م که وه‌چه‌ی من له‌وانه. من نه‌زم و نیزامی خو‌م ناگ‌زیم، له‌گه‌ل میرووله‌کان دوو دیوی یه‌ک دراوین... له‌وته‌ی دنیا دامه‌زراوه، ئاویه.

سه‌رکرده‌ی په‌پوه‌کان، پ‌وپه‌که‌ی هه‌لمسابوو و به‌تو‌وپه‌یه‌وه له میرووله‌کانی پرسى:

"له‌وته‌ی دنیا دنیا‌یه ئیوه له‌گه‌ل فیه‌کان یه‌ک نه‌بوون، کارتان ب‌و فیه‌کان نه‌کردوو، له‌گه‌ل نه‌وان یه‌ک نه‌بوون، پ‌یم بل‌ین بزانی، نه‌ی میرووله‌ینه..."

میرووله‌کان چاویکیان له یه‌کتری کرد، به‌نیگای چاو له یه‌کتریان پرسى ئاخ‌و قسه‌کانی مه‌له‌که‌راستن و ماوه‌یه‌کی ز‌ور پ‌یکه‌وه سرت‌وخورتیان بوو.

"ئه‌وه ده‌ل‌ی چی؟"

"ئیمه له‌وته‌ی دنیا دامه‌زراوه له‌گه‌ل فیه‌کان یه‌کین؟"

"فیه‌کان له میرووله بوون؟"

"له‌وته‌ی دنیا دنیا‌یه ئیمه ک‌وشک و سه‌رای فیه‌کان دروست ده‌که‌ین؟"

"ئیمه پ‌نخ‌وریان پ‌ن ده‌ده‌ین؟"

"ئیمه سک‌یان ت‌یر ده‌که‌ین؟"

"ک‌ی ده‌زانی، په‌نگه..."

"رهنګه ئيمه فيلمان هيتايته دونيا."
 "ئيمه جەدى فيلهكانين..."
 "مىروولهك يانى فيليك."
 "مىروولهكان تىك ئالان، قسه و پايژيان كرد، ئينجا
 كه مىك دواتر تىكرا هاواريان لى بهرز بووهوه:
 "هەلۆ چ كارەن، ئيمه له وهتهى دونيا دامه زراوه
 هاوشانى فيلهكان بووين."
 "هەلۆكان چ كارەن باشە..."
 "له كۆيوه هاتوون؟"
 "ئيمه هەبين، فيل چ پتويستيهكيان به هەلۆ هەيه؟"
 "هەتا ئيمه هەبين..."
 "باشە هەزار سال، دە هەزار سال ئيمه خواردهمەنى بۆ
 فيلهكان ناگوازينهوه؟"
 "ئيمه كۆشكيان بۆ ساز ناكەين؟"
 "هەر ئيشيكيان هەبى ئيمه پايئەپەرينين؟"
 "پۆپە بهرز له خوشيان بالهكانى راتهكاند:
 "هەر مىرووه و فيليكه."
 "مىروولهكان هەموو پتەكهوه هاواريان كرد:
 "هەر مىرووه و فيليكه."
 "گشت ئەو مىروولانهى له سەر پتوبانان بوون، ئەمەيان
 بىست و تىكرا دووپاتيان كردهوه: "هەر مىرووه و
 فيليكه، فيليكه، فيليكه."
 پۆپە بهرز:

“رۆژی سەد کەرەت ئەمە دەلێنەو. هێندەى دووپات
بکەنەو بە شکم ئێوەش ببە فیل، ئەگەر نەشبوون
هەست دەکەن بوونەتە فیل، هیچ نەبى خۆتان بە فیل
دەبینن.”

“هەر میروو و فیلێکە، هەر میروو و فیلێکە، فیلێکە،
فیلێکە...”

هێندە بە دووپاتکردنەوێ ئەم قسانە دلخۆش بوون،
هێندە دلخۆش بوون کە زۆری نەما بوو میروولەکان
خۆیان بە فیل بزانن. میروولەى سەر پرێگەوبانانیش
دووپاتیان دەکردەو:

“هەر میروو و فیلێکە، هەر میروو و هەر میروو و
فیلێکە، فیلێکە.”

پۆپەبەرز ویستی سوود لەم جۆشوخروشه وەرگیری و
دیسان هێمنانە پرسى:

“جەنابی میروو شەلەى پدینسوور مردوو، زیندوو،
لەم ولاتەیه یاخود بزر بوو؟”

میروولەکان یەک دەنگ وەلامیان دایەو:
“هەر میروو و فیلێکە.”

“من پرسىارى میروو شەلەتان لى دەکەم.
“هەر میروو و فیلێکە.”

زۆر خراپ لەسەرتان دەکەوئ ئەگەر چارەنووسی
میروو شەلە نەدرکێنن.
“هەر میروو و فیلێکە.”

“ئەم ھەلۋىستەي ئىۋە سەبارەت بە مىروۋە شەلە بۆ
سولتان دەگىرمەۋە.”

“ھەر مىروۋە ۋە فىلىكە.”

“ۋاي ناخۇن، پۆپەبەرز ئەمەي گوت ۋە بە پقەۋە لە
شەقەي بالى دا ۋ فرى. لە كاتى فرېنىشدا لە يادى
نەچۈۋ چاۋىك لە مىروۋەلە زەردەكان دابگرى.

فرى، لەسەر دارچنارەكەي دەرەۋەي شار نىشتەۋە ۋە
لەۋى چاۋەپۋانى مىروۋەلە زەردەكان مایەۋە.
بەرەبەرەي پۇژشاۋابوون مىروۋەلە زەردەكان لەسەر
پى بەدەرکەۋتن، پۆپەبەرز دەسبەجى بەرەۋ پىليان
بالى گرت، لەسەر ئەرز نىشت، مىروۋەلەكانى سواری
بالى كرد ۋە ھەلفرى.

“كاتىك لە شار ھاتتە دەرئى خۇ كەس ئىۋەي نەبىنى؟”
“بۇ دەھىلىن بمانبىن، يەكسەر تىگەيشتىن مەبەستى تۆ
چىيە.”

“سولتان ئىۋەي، پەچەلەكى ئىۋەي، بە پارىزەرى ھەموو
مىروۋەلەكان دەستنىشان كردوۋە. لەمەۋبەدۋا ئىۋە
دەبنە پارىزەرى سەرچەم مىروۋەلەكانى دونيا. كە
چوۋنە حزوور سولتان، پىيى بلېن ئىمە ھەر لە ئەزەلەۋە،
بەپىيى فەرمانى سولتانى قىلەكان، بە پارىزەرى
مىروۋەلەكان دەستنىشان كراۋىن. ئەم ئەرکەمان تا
دۋابى بەجى ھىناۋە. ئىمە بەرپرسى مىروۋەلەكانىن لەم
دونىايەدا. ئەۋەي پاستى بى، ئىمە بە ھۆي ئەۋ
گوناهانەي تووشيان بوۋىن، ئەۋ فىلانەين بە ئەمرى

سولتانی فیله‌کان بووینه ته میرووله. په‌چه‌له‌ک و جده‌ی
نیمه‌فیلن."

میرووله زهرده‌کان تیکرا له‌سهر باله‌کانی په‌پووه‌که‌وه
هاواریان کرد:

"په‌چه‌له‌ک و جده‌ی نیمه‌فيله."

"ننگه‌ر راستگوځیانه کار بکه‌ین، سولتانی فیله‌کان دیسان
ده‌مانکاته‌وه‌فیل."

میرووله‌کان دووپاتیان کرده‌وه:

"ننگه‌ر راستگوځیانه کار بکه‌ین، سولتانی فیله‌کان دیسان
ده‌مانکاته‌وه‌فیل."

"بروا و ئیمانمان به‌مه‌یه."

میرووله زهرده‌کان دووپاتیان کرده‌وه:

"بروا و ئیمانمان به‌مه‌یه."

"ئیمانمان پښه‌تی!"

پوپه‌برزى سهرکرده‌ی په‌پووه‌کان له‌پرېکا قسه به
جو‌شو‌خروشه‌کانی پښ برین و بڼ پښه‌کی پرسى:

"چ به‌سهر ردینسوردا هات؟"

میرووله‌کان به هیچ شیزه‌یه‌ک چاوه‌پوانی وه‌ها
پرسىاریک نه‌بوون و وه لاله‌په‌تی که‌وتن.

مه‌له‌که یه‌ک به‌خوى گوراندى:

"بیژن چ پروی دا؟"

له‌رقان وه‌ک میوژوکه ده‌له‌رزى. وا ده‌له‌رزى چى
نه‌مابوو میرووله‌کانی سهر بالی بکه‌ون. چا نه‌بوو

میرووله‌کان باش‌خویان به‌په‌که‌انه‌وه‌گرتبوو.

“بهو جوړه‌ی ئیوه بیډه‌نگن، ثم ریش‌سووره شتیکی
به‌ده‌سته‌ویه.”

“ئیمه ریش‌سوور هر ناناسین، میرووله‌یه‌کی زه‌لامی
سه‌ر بالی پاستی وای گوت. نه بینیومانه، نه
ده‌یناسین.”

مه‌له‌که باله‌کانی شیتانه راوه‌شاند و گوتی:
“ده‌یناسن. ده‌یناسن. له دونیای میرووله‌کاندا، لیږه‌وه تا
چین و ماچین، که‌س نیه ردین‌سوور نه‌ناسی. نه‌و پیری
گشت میرووله ئاسنگه‌ره‌کانی دونیایه. هه‌موان
ده‌یناسن.”

“نه بینیومانه، نه بیستوومانه و نه ئاسنگه‌ریکی وه‌ها
ده‌ناسین. په‌نگه هیی ولاتیکی تر بی.”
پۆپه‌به‌رز هاواری کرد:
“مه‌حاله، هیی ولاتی ئیوه‌یه.”
میرووله زه‌لامه‌که گوتی:

“که‌وايه ئیمه میرووله‌ی زور گه‌نجین، پیتش نه‌وه‌ی ئیمه
له‌دایک بین، نه‌و مردووه.”
پۆپه‌به‌رز گوراندی:

“نه‌وه‌ی دوینی له‌گه‌ل سولتان قسه‌ی کرد، نه‌و بوو.
دوینی له‌سه‌ر بالی من بوو، له‌و شوینه‌ی ئیوه‌ی لین.”
میرووله زه‌رده زله‌پیره‌که گوتی:

“نه‌ها، تیگه‌یشتم. ده‌زانم، نه‌و خو له ئیمه نییه، نه‌و
میرووله‌یه‌کی ئاله... نه‌و هیی نه‌وبه‌ری ولاته. ئیمه
نه‌وینده‌ری ناناسین. له‌نیو ثم هه‌موو میرووله‌یه‌دا چون

پدینسوور بناسین؟ ئیمه به ملیارد میروولهی زهر دین
له سهر ئهم گۆی زهوینه، ئه گهر سولتان ئه مر بکا،
به دواى ئه و پدینسوور ده ده گه پین و دهیدۆزینه وه."

پۆپه بهرز پقه کهی فهرامۆش کرد و گوتی:

"چاکه، چاکه. که وایه پشسوور ده دۆز نه وه؟"

"مردوو یان زیندوو دهیدۆزینه وه و دهیهینینه بهردهم
سولتان. بن و بناوانی ئیمه فیلن. ئیمه دواتر بووینه ته
میروولهی زهر د و ورد."

میروولهکانی تریش دووپاتیان کرده وه:

"بن و بناوانی ئیمه فیلن. ئیمه دواتر..."

"مردوو یان زیندوو..."

به م جۆره که یشتنه بهردهم سولتانی فیهکان. سولتان
وهک چیا یهکی سپیی ماسیاو دههاته بهرچاو. که فلهی به
نیوقه دی دارچناریکی سه د ساله وه دابوو و خوی
دهخوړاند، چناره که وهک ئه وهی بوومه له رزه ی لی دابی
له نیو ته پوتۆزدا ون بووبوو، لق و که لاکانی دهشکان و
دهوهرین، چناره که تا سهر ئهرز دادههاته وه و پاشان
به ته قوتوق ده گه پرایه وه بو جیی خوی.

پۆپه بهرز ماوه یهکی زۆر پیک به بهرچاوی سولتانه وه
فری، هاوار و قیره قیرپی کرد، به لام فیه که نه یینیی.
که مینک دواتر، چناره که له په گه وه هه لکه نرا و له کاتی که دا
دهو روبه ری دهه ژاند پمب که و ته سهر زهوی، ئا له و
ساته دا فیل له مهستی و شیرینخه وی خوخوړاندن

خەبەرى بوو، و مەلەکی بینی که به قاقیز به
دەوری سەریدا دەسوورایەوه:

"ئۆۆ، پەپووی برام، راویژکارم، بەخێر هاتی، بان سەر
و بان چاو هاتی، دەنگوباس چییە، ئەی هەوالی میروولە
عەبدەکانم؟"

پۆپەبەرز گوتی:

"کە من دەهاتم میروولە سەر جەم ولاتان تیکرا
هاواریان دەکرد هەر میروو و فیلیکە. هەر میروو و
فیلیکە، فیلیکە..."

فیل لە خوشیان گویچکەکانی راتهکاند و گوتی:

"ئەمە هەوالیکی باشە. راستە، هەر میروو و فیلیکە."
میروولەکانی سەر بالەکانی پۆپەبەرز بە بیستنی ئەم
قسەیه بەیەکەوه گورانديان: "هەر میروو و فیلیکە. هەر
میروو و فیلیکە. هەر میروو و..."

سولتان گوتی:

"دەنگیکم بیست. دەلێی هەندیک قسە دەکەن."

پۆپەبەرز گوتی:

"حە، که رووی گولی سولتانم بینی، شوقی سیمای وا
مات و حەیرانی کردم زۆری نەمابوو لە بیرم بچیتەوه،
گەرەکانی پەچەلەکی میروولە زەردەکانم لەگەڵ خۆم
هێناوه و ئەوه لەسەر پشتەم."

سولتان پرسیی:

"دەلێن چی؟"

تا ئيره له سهر پشتم په یتا په یتا هاوار ده کهن، ئیستاش
هر نهو قسانه به دهنگی بهرز دووپات ده کهنه وه، بن و
بناوانی ئیمه فیل، فیل، سولتان دیسان ده مانکاته وه فیل
نه گهر بیت و راستگویانه خزمه تی بکهین...

"باشه، جوانه، هه موو شتی باش ده رواته پیش. له سهر
پشتت دایان به زینه و وه ره لام. میرووله زه ده کانم له
بن توکل لاشی ئه م داره دابنی با پشوو بدهن. پییان بلن
نهو داره م بو ئه وان ده مه ونخوون کردووه، با به دلی
خویان له سهر په لک و نیو تووله کانیدا به سه سینه وه و
ماندوویه تییان ده ربکه ن."

کاتیک پۆپه بهرز ئه م قسانه ی سولتانی بو میرووله کان
وه رگیرا، میرووله کان له خوشیان مه ست و سه رخوش
بوون. هاواریان کرد:

"هر بژی سولتانی مه! بن و بناوانی ئیمه فیل، فیل،
ئیمه فیلین و بووینه ته میرووله."

"ده لاین چی؟"

"ده لاین ئیمه فیلین و بووینه ته میرووله."

"چ قسه یه کی جوانه، وا نییه؟"

"قسه که یان زور جوانه سولتانی مه."

"ئه منیش ده بی زمانی میرووله کان فیر بم، وا نییه
پۆپه بهرزی برام؟"

"راسته، پادشام."

"ماده م له وه ته ی دنیا دنیا یه من پادشای
میرووله کانم..."

‘پادشای سولتانم.’

‘بۇ فیزیوونی زمانی پەعیەت زۆر درەنگ کەوتووین،
زۆر درەنگ کەوتووین، زۆر...’

پۆپەبەرز ئاخیکی ھەلکیشا و گوتی:

‘زۆرۆر درەنگ کەوتووین.’

سولتان گوتی:

‘وەرە با ئیستا قسان بکەین ھاوپی. زۆر شت ھەیه
قسەى لەسەر بکەین. بەلام بە نەیتی...’

پەپوو گوتی:

‘با بە زمانی فیلان قسە بکەین سولتانم. ئەمە لە
ھەمووی نەیتی ترە. میروولە ھیشتا فیزی زمانی فیلان
نەبوون. سەرەتا مەن ئەوەی بینیم و دەیزانم بۆ
سولتانی خۆمانی دەگێرمەو و پاشان باسی ئەو شتە
نەیتیانە دەکەین.’

سەرکردەى پەپووکان، پۆپەبەرز، پاش ئەوەى ھەرچی
بینیبوو و دەیزانی، ھەرچی سەبارەت بە میروولە
سوور بیستبوو و ھەلوێستی میروولەکانى موو بە
موو بۆ سولتان گێرایەو، گوتی: ‘ئەوێ دەمویست
بیلیم ئەمە بوو سولتانی خۆمان.’ ئینجا بێدەنگ بوو.
سولتان سوپاسی کرد و ھاتە گۆ:

‘جا ئیستا گویم لى بگرە پۆپەبەرزى برام. ئەممان،
یەكەم کارمان ئەوێە زمانی فیل فیزی میروولەکان
بکەین. میروولە خۆیان زمانیان نییە، ھەشیانن،
نوقسانە، تیگەشتی؟ ھەشیانن چوار پینج وشەیکە. بە

چوار پینچ وشه ناتوانی له م جیهانه دا بژی. له دنیا دا
ته نیا زمانیک هیه، نه ویش زمانی فیهلکانه.
پوږه بهرز پوږه به شکوکانی هلمساند و دوو پاتی
کرده وه:
"زمانی فیهلکانه."

"له مه به دوا ئیوهش به زمانی مه لان قسه ناکهن. زمانی
مه لانم له نه ته وهی په پوو قه دهغه کرد. هر که سی به
زمانی مه لان بڅاخځی، هر دوو بال و زمانی له بڼه وه
هله ده قهری. هیچ مه لیک، له مه و دوا به زمانی مه لان
ناپه یځی، ده بی به زمانی فیهلکان بدوین."
"به لی سولتانم، ئیسته به ره و نه و دارستانه ده فرم و
پیت به خشیوین، به په عیه تی په پوان ده لیم خیرا خویان
فیری زمانی فیل بکن."
"دهی، خیرا بر و و ره وه."

سهر کرده ی په پوهه کان که گه یشته دارستان چ بیینی،
گشت مه له کانی دارستان، ته نانه ت چوله که کانیش،
ده میک بوو ده ستیان به فیربوونی زمانی فیهلکان
کردبوو و هژدهر هژدهر قسه یان ده کرد:

"بیستانم، فرموده ی سولتانمان بیست. ثاخر زمانی
مه له کانیش بوو به زمان...؟ دیاره زمانی مه له کان
زمانیکی قه به، ناخوش و بیکه لک بوو. له کاتیکدا گشت
دوینا به زمانی فیهلکان قسه یان ده کرد، ئیمه پیداکریمان
له سهر هم زمانه ناخوشه ی مه له کان ده کرد. له ماوه ی
چند مانگیکا، پیش میرووله کان، پیش بوونه و ره کانی

دی و مروفه‌کان، فیزی زمانی فیله‌کان ده‌بین. سهد و
شه‌ست ماموستای زمانی فیلمان دوزیوه‌ته‌وه، له
به‌یانییه‌وه تا ئیواره، له شامه‌وه تا سه‌هر فیزی زمانی
فیل ده‌بین.

سه‌رکرده‌ی په‌پوه‌کان هاواری لی به‌رز بووه‌وه:
"بژی په‌پوه‌کان! سولتانی فیله‌کان شانازی‌تان پی‌وه
ده‌کا."

په‌پوه‌کان گوتیان:

"دیاره ئیمه له وه‌چه‌ی فیلین. فیزبوونی زمانی فیله‌کان
بو ئیمه قه‌ت ئه‌سته‌م نابیی. له کاتیکدا هه‌موو دونیا به
زمانی فیله‌کان ده‌دوئ، دواکه‌وتن له کاروانی
شارستانییه‌ت شایانی ئیمه نییه. فیله‌کان به هۆی ئه‌وه‌ی
زمانی فیلیان ده‌زانی، چوونه سه‌ر مانگ. که‌چی ئیمه،
ته‌نانه‌ت ناتوانین له‌م دارستانه‌وه تا ده‌ریا به‌فرین، به‌س
له‌به‌ر ئه‌وه‌ی زمانی فیله‌کان نازانین."

"زمانی فیله‌کان فیز ده‌بین و بو سه‌ر مانگ ده‌فرین،
له‌سه‌ر لقه‌کانی مانگ ده‌نیشینه‌وه، پیک وه‌ک فیله‌کان."

دارستان نالاندی:

"وه‌ک فیله‌کان."

"میرووله‌کانیش زمانی فیله‌کان فیز ده‌بن، ده‌چه سه‌ر
مانگ، له‌وئ کۆشک بو پاشای مانگ ساز ده‌که‌ن،
عه‌مباره‌کانی پاشای مانگ به‌هه‌نگوین ده‌ناخن..."

دارستان نالاندی:

"میرووله‌کانیش."

"بۇ سەر خۆر دەفرىن."

دارستان ئالاندى:

"بۇ سەر خۆر."

"مىروولەكانىش..."

دارستان دەنگى دايەو:

"مىروولەكانىش."

سەركردهى پەپووهكان بىدەنگ بوو، پاشان لە خوشيان
هەمدىس ھاتەو گۆ:

"بەرامبەر بەم تىگەيشتن و ھۆشەتان سولتانى فيلەكان
سى عەمبارى قرى پر لە كوللەمان پى دەدا، سولتانمان
بەشىكى زۆر لە مىروولەكانى بۆ كۆكردنەوھى كوللە
راسپاردوو، بەس بۆ ئىوھ."

دارستان سەداى دايەو:

"ھەر بۆى سولتانى باوك، سولتانى ۋەلىنىعمەت."

"پىتشنيارىكم بۆ ئىوھ ھەيە."

"پىتشنيارەكەت لەسەر سەرمان..."

"ئىستا ھەموو تىكرا ھەستن، ھاوپى لەگەل مامۇستاي
زمانى فيلەكان، بەرھو مەملەكەتى مىروولەكان بفرن،
ئىوھ و مىروولەكان، زمانى مىروولە و زمانى مەلەكان
دەسبەجى لە بىر دەكەن و فىرى زمانى فيلەكان دەبن."

دارستان بە دەنگى "ئەللا" سەراۋزور بوو. ھەرچى
پەپووه ۋە ھەوا كەوت، ئاسمان لەپرىكا نارنجى
ھەلگەرا. شەقەى بالەكان ئاسمانى ھەژاند. ئەوسا
پەپووهكان بەرھو ولاتى مىروولەكان ھەلفرىن. بە ھۆى

ئەو ەى زمانى ناخۆشى مېروولە و مەلەكانيان لە بېر دەکرد، زمانى پەسەن و فەرامۆشكراوى فېلەكان فېر دەبوون و زمانەكەيان فېر دەکرد، نوقمى شادى بوون. پۆپەبەرز كە مەستى سەر كەوتن بوو و لە خۆشيان سەرى لە گىژەو دەهات، بە پەلەپسروزی بەرەو سولتانی فېلەكان فرى، كە گەيشتە جى، رووداوەكانى يەك بە يەك بۆ گىرپاىەو، سولتانىش بى ئەو ەى گوى بەو قەلافەت مەزن و بەقەد چيا زەبەلاحەى بدا، لە جىنى خۆى دەرپەرى، لەسەر پىنەكانى پاشووى قىت بوو و قۆرتمەكەى بۆ حەوا بەرز كردهو، گوىچكەكانى لىك كردهو و بە قىوہ قىوہ دەستى كرد بە ەلپەرىن. پۆپەبەرز:

“ھەر بىمنى سولتانی خۆمان”.

واى گىوت و ھەر وا كە بە دەورى سەرىدا دەسووپاىەو، ھىلىكى نارنجى درەوشاو ەى كىشاپەو و دەستى بە سووپانەو كرد.

“ھەر بىمنى، ھەر بىمنى، زۆر بىمنى سولتانی مە، ھەر بىمنى، ھەر بىمنى...”

سولتان پاش ئەو ەى ماو ەىكى زۆر قنگى بادا و ەلپەرى، گەپاىەو و لەسەر كورسىيەكەى دانىشت. كورسىيەكەى گاشەبەردىكى مۆرى نارېك بوو. بۆيە لەسەرى ئاسوودە نەبوو.

پۆپەبەرز لە رووى دلسۆزىيەو گوتى:

“كورسىيەكى ئاوا شايانى سولتانی دونيا نىيە”.

سولتانی فیله‌کان قۆرتمه‌که‌ی لوول دا و گوتی:
"نه‌خیر، شایانی نییه."

"هەر ئیستا فهرمان به‌ میرووله‌کان دده‌م، بۆ قوولایی
زه‌وی پۆ بچن، له‌وئ کانه‌ ئەلماسه‌کان بدۆزنه‌وه، له
گه‌وره‌ترین ئەلماسی شین کورسییه‌ک بۆ سولتانی
خۆمان داتاشن، کورسییه‌که‌ی سولتانمان به‌ جۆریک بێ
له‌ دونیادا وه‌ک خۆر بگه‌شیته‌وه. له‌ هەر
گه‌شانه‌وه‌یه‌کی‌شدا تیریژی شین به‌ دونیادا برشیته‌ی.
دونیا به‌ ره‌نگی شین بدره‌وشیته‌وه."

سولتان بیسه‌برانه‌ هاته‌ گۆ:

"هەر ئیستا فهرمان به‌ میرووه‌کان بده. هەر ئیستا، هەر
ئیستا، خیرا."

ئه‌وسا پۆپه‌به‌رز فری و خۆی گه‌یانده‌ ولاتی
میرووله‌کان. یه‌کسه‌ر ده‌سته‌ی به‌پۆیه‌به‌رایه‌تی
میرووله‌کانی کۆکرده‌وه و فهرمانه‌که‌ی راگه‌یانده‌.
میرووله‌کان بۆله‌بۆلیان لینه‌ هات: "ئاخر چۆن به
قوولایی دونیادا پۆبچین و ئەلماسی شین بدۆزینه‌وه که
دره‌وشاوه‌تر بێ له‌ خۆر و کورسیی لێ داتاشین؟"
سه‌رکرده‌ی په‌پوه‌کان ته‌نانه‌ت گۆی له‌ بۆله‌بۆلی ئه‌وان
نه‌بوو، گه‌راپه‌وه‌ بۆ لای سولتان. به‌ هه‌ناسه‌پرکی گوتی:
"پیم گوتن. پیتش کۆشکه‌که‌ کورسییه‌که‌ ساز ده‌کری.
قه‌ت ده‌شی ئیمپراتۆریکی ئاوا بێ ته‌خت بێ؟"
سولتان گوتی:

نابی. با پهیکره که شم دابتاشن میرووله کان، پهیکره که دهبی کتومت وهک خوم بی.

پۆپه بهرز پرسیی:

هه ر ئیستا بچمه لای میرووله کان؟

سولتان گوتی:

پراوهسته. هه موو پیکه وه نابی. با جارئی نیوه پراستی دونیا بدۆزنه وه و کورسییه کی شینی بریقه دار دابتاشن. نابی چاو ترسین بکرین.

سه رکرده ی په پوهه کان گوتی:

وایه.

ئهی زمان چۆن ده پراوه پیتش له ولاتی میرووله کان؟

پۆپه بهرز گوتی:

بینیم. بینیم، سه رجه م میرووله کان و ئه وانه ی ئیمهش، له پیتوبان، له شاخوداخ، له سه ر کار، له سه ر جی، له مالی، بیوچان فیری زمانی فیه کان ده بوون و زمانی خویان واته زمانه به ده ویه که یان فه رامۆش ده کرد.

سولتان گوتی:

ئه وه چاکترین شته. په پوهی برام، تو پاونژکاریکی پایه به رزی. هه موو فیه کانیش ده خمه ژیر ئه مر و فه رمانی تووه. ئه وان، فیه کانی په عیه تم ئیستا چ ده که ن؟

هه موویان خزاونه ته دارستانه مه زنه که وه، هه ر کامه و پالی به داری که وه داوه و خوی ده خوریتن. میرووله کانیش بی پراوهستان خوارده مه نییان بو ده به ن

و دەيانخەنە بەر دەميان. فيلەكانيش بەس قۇرتمەكانيان
دریژ دەكەنەو، بەس ئەوئەندە، ھەروەھا بە خوراندن
مەست دەبن و لەسەر خۆ دەچن. ژيانى بە ھەشت
دەژين.

سولتان گوتى:

‘تەنيا من كار دەكەم و تۆ. ڤاگرتنى ئەم ميروولانە بەم
جۆرە تا قيامەت ئەستەمە... لانىكەم لەبرى ئەوئەى بخۆن
و بنوون و قون بادەن، با بە دونيادا بلاو ببخەو و
زمانى فيل فيرى سەرچەم بوونەو ھەركان بكن. با
لانىكەم بەكەلكى ئەمە بىن، ھەروەھا با كۆمەلىك
مەشخەل دابەينن بۆ ئەوئەى ميروولەكان بەردەوام
سەرقال بكا و ھىزى بىركردنەو ھيان لە چنگ دەربىننى.
ميروولەكان بە كۆيلەيى ڤاينن... فيلەكان ژىرن، لە
دونىادا ژىرتىر بونەو ھەر فيلە. دەبى ھەندىك
مەشغەليان بۆ بدۆزىنەو بە جۆرىك ھىچ ميروولەيەك
نەتوانى چاو بترىوكتىن، بۆ ساتىك نەتوانى بىر
بكاتەو. ميروولەكان ئەگەر ھەلى بىركردنەو ھيان بۆ
بىرەخسى، زوويان درەنگ ڤىگەيەك بۆ قوتارىبون لەم
سىستەمى ئازادىيە دەدۆزنەو. لەم دونىايەدا ھەموو
شتىك بۆ فيكر و بىر بىسنوورە. فيكر دەبىتە ھۆى
ئەوئەى تەنسانەت ميروولە پۆژى لە پۆژان ڤىگەيەك
بدۆزىتەو و بەسەر فيلدا سەربكەوئ. بۆيە ئىمە ڤىگە
نادەين بچوكتىر بىر ختووكەى مېشكى ميروولەكان
بدا. بۆ ئەوئەى ئىزنىشيان پى نەدەين، دەبى مېشكىمان

بخهینه گه، گشت فیلهکان و پهپووهکان، میرووه
 زهردهکان، یانی سهرجهم داگیرکه ران، نهخیر نهخیر
 بزگارکه ران، داهیتانی نوئ بدوزینهوه تاوهکو دنیا
 دونهیا به میرووله بیر نهکه نهوه، هروه ها من مردوو یان
 زیندوو نهو میرووه شهله ردینسوورهم گهرهکه. که
 ولاتی میروولهکان کاول ده بوو، نهو نه بوو قسه ی
 له گهل کردم؟ دهنگه توورپه که ی که سووکایه تی به من
 ده کرد، هر وا له گویمدا ده زینگیته وه... خوی بوو وا
 نییه؟

خوی بوو.

گوتبوت ئاسنگره وا نییه؟

له سهردهمی حه زره تی داوود به ولاره پشتاوپشت
 ئاسنگر بوون.

ئه مه خراپه، ئاسنگر هم دهستیان به کاره، هم
 میشکیان ده شوغلی. ئه مانه مه ترسیدارترین
 بوونه وهرانی سهر پووی زهوین. جگه له مه، بیر و
 پامانی ئه مانه وهک میکروبی ته شهناکه ر هینده ی بلنی
 یهک و دوو به دنیا دا بلاو ده بیته وه.

میرووه شهله ی ردینسوور ده دوزینه وه. ئه گه ر مردبی
 مردوو هکه ی دینینه به ردهم سولتانی خومان. پاشانیش
 مردوو هکه ی له ئیوه راستی ولاتی میروولهکان هله ده واسین.
 بو ئه م کاره میرووله زهردهکان که میروولهکانی تر به
 چاوکی سووک سهیریان دهکن، یارمه تیمان ده دن.
 سولتان پرسیی:

"مەگەر تەنیا ئەوانەى سووكايەتییان پىن كراوه، ئەوانەى لاوازن، ئەوانەى بەتەماحن و ئەوانەى فەریان بە میروولایەتییه و نه ماوه تەوه، بتوانن خیانت له پەگەزى خویان بکەن. ئەم میرووله زەردانه چۆن بوونه وەرێکن؟"

سەرکردهى پەپووه کان گوتى:

"خۆزیا دەتبینن سولتانى خۆمان. خۆزیا دەتبینن، هیند زەردن هیند زەردن، نه بیتهوه، پوون پوون، میرووله، بەلام قەت له میرووله ناچن. تا بلى تەوه زەلن..."
سولتان گوتى:

"تەوه زەل بن باشتەر. پتر بەگەلکى ئیمە دین. لە پینا و لە تەگەنم، یان پارچە دەعبایەک دەبنە عەبد و کوێلەى ئیمە."

"ئەگەر کەسیک هەبى شوێنپى پدینسوور هەلبگرى، میرووله زەردەکان و بەس."

"ئادەى بیانیهیه بۆ ئێره بزانم."

سولتانەکان زوو شتیان بیر دەچیتەوه. سولتان لەمیژ بوو لە بیرى چووبووهوه کە پۆپەبەرز میرووله زەردەکانى لەگەل خۆیدا هیناوه. سەرەرای ئەمەش، پۆپەبەرز فەرى، میرووله زەردەکانى لەسەر تۆکلاشى دارەکە هەلگرت و لەگەل خۆى هینانى.

گەوره و سەرکردهى میرووله زەردەکان و سولتان و پۆپەبەرز، سى پۆژ و سى شەو دانیشتن، تیروته سەل قەسەیان کرد و پیک هاتن، پیکەکانى کارپێکردن و

به ستنه وهی میرووله کانیان بۆ ههتا ههتا به تاوه تاوتوی کرد
و دۆزیانه وه. پێگهی دیکهشیان پاشان ده دۆزییه وه. بۆ
ئهم مه به سته، سوپایه کی فیهلکان، سوپایه کی په پوههکان
و سوپایه کی میرووله زهرده کانیان بۆ بیرکردنه وه
بانگه پشت کرد. هه ر فیلێک، هه ر په پوهیهک، هه ر
میرووله یه کی زهر د ده بویه بیستوچار سه عات له سه ر
بیستوچار سه عات بیریان بکردایه ته وه بۆ ئه وهی
به ره به ست بۆ بیرکردنه وهی میرووله کان بنینه وه.
سولتان گوتی:

"پرسی سه ره کی زمانه. ئه وه تان له بیر نه چی، پیش
هه موو شتی ده بی زمانه که یان فه رامۆش بکه ن، له
میرووله بوون ده ربین و بۆ بوونه فیل خو به
ده رودیواردا بده ن. په یتا په یتا لاسایی فیهلکان بکه نه وه.
له ناخی هه ر میرووله یه کدا پاشایه کی فیل بخه وئ.
له بری په راندنی سه ری میرووله کان، باشتر وایه
زمانیان بیردرئ. له مه به ستم تێگه یشتن؟"
"تێگه یشتن سولتانی خۆمان."

"که وایه مل وه به ر ئیش بنین. سه ره تا پیشسوور... له
کوئ پیشسوورتان بینئ، بۆ منی بینن، مه یکوژن.
پاشانیش به دوا ی میرووه شه له ی دینسووردا بگه رین،
تێگه یشتن؟"

پۆپه به رز و گه وهی میرووله زهرده کان گوتیان:
"به لئ."

"بیرتان نه چی ده بی زمانه که یان له یاد بکه ن."

گوتیان:

"ئەمە ھەنگاوی یەكەمە. زۆری پێ ناچن زمانەكەیان لە
یاد دەكەن. بگرە لە ئیستاو لە بیریان چوووەتەو."
"ھەر كام لە میروولە زەردەكان دەبیته فرماندەى
یەكینە یەكی میروولەكان. ئەمە فرمانی منە. زەردەلەكان
سەربازی منن لەنیو میروولەكاندا. سەركردەى
پەپووەكان، برۆ و ئەم فرمانەى من لە ولاتى
میروولەكان جار بەدە. نابن تا قە میروولە یەك ماییتەو
گوینی لەم فرمانەى من نەبووبن. بەگژداچوونەو
ھەر میروولە یەكی زەرد، بەگژداچوونەو
ئەمەش بە میروولەكان رابگەینە."

"فرمانەكەت بان سەر سولتانی خۆمان."

سەركردەى پەپووەكان میروولە زەردەكانى لە كۆل
كرد و بەرەو ولاتى میروولەكان كەوتنە پێ.

سولتانی فیله کان به سهر سهر کرده ی په پوهه کاند
گوړاندی و به نه عره ته ی چیا و دهشت هه ژان، نه و
میروولانه ی گویشیان له دهنگی بوو وهک میوزوکه
هه لهرزین. سولتان ده یگوت:

"ته نانه ت میرووله یه ک ناهیلمه وه. نه گهر نه مسال
کوشکه که م ته واو نه بی، وه چه ی میرووله کان له سهر
پووی زه وی له پیشه دهر دینم... وه چه یان، وه چه یان له
پیشه دهر دینم."

پوپه بهرز به دهوری شه ریدا هه لده فزی و ده یگوت:
"دهستم به دامینت سولتانی خومان. نه مان سولتانی مه،
دهته وی چ بکه ی؟ میرووله کان زور کار ده کهن، نه مان
سولتانمان."

"نه گهر زور کار ده کهن، نه ی کوا کوشک؟ چاو ده گیتړم،
چاو ده گیتړم، نایبینم."

"ھا بېروانە، سولتانی خۆمان، بېروانە چۆن لەسەر دوندی چیا دەدرەوشیتەو... دیوارەکیان بەقەد بالای مەروڤیک ھەلچنیوہ."

سولتانی فیلەکان گۆراندی:

"زیاتر، خیراتر. دەنگوباسی مەلیکە میروولەکان؟"

"مەلیکە میروولەکان، بێ وەستان میروولە دەبن. ھەموو پۆژی بە میلیارد میروولە بەشداری سازکردنی کۆشکە دەبن... زەوی، ئاسمان، شاخ، بەرد، دەریاکان، کانیاوەکان، زەلکاوەکان، دارستانەکان، ھەموویان لە میروولە جەمیان دی. دنیا تەژی بوو لە میروولە..."

"ھەوالیکێ خۆشە، کەوايە ئو ھەموو میروولە یەش بەس نییە بۆ ئەوێ کۆشکە زوو تەواو بێ، وا نییە؟"

سەرکردە پەپووەکان وەلامی دا یەو:

"کۆشکە تەواو دەبن. ئەمسال تەواو دەبن."

"ئە کورسییە کەم؟"

پۆپەبەرز گوتی:

"دوینی میروولە قەلافەتسەیرە کە پیتی گۆتم میروولەکان لە ھەوت شوینەو دۆنیایان کۆن کردوو، لە ھەوت لاو بەرھە قوولایی زەوی دەچنە پیش. زۆریان نەماو بەگەنە شاخی ئەلماسی شین."

سولتانی فیلەکان لە جیتی خۆی دەرپەری و گوتی:

"زۆریان نەماو بەگەنە شاخی ئەلماسە کە؟"

پۆپەبەرز گوتی:

“چیی وایان نه ماوه. چیی وایان نه ماوه بگه نه شاخی
 نه لماسی شین، شاخی نه لماسی کسک، مۆر، په مەیی و
 نارنجی. له نیوه پاستی دونیادا شاخه نه لماسی
 په نکاوپهنگ و دلپقین هەن. هینده زۆرن له ژمار نایەن،
 گەردەنکەش و بە بریقەن... هەر شاخیکی درەوشاوه،
 وەکو تیشکی خۆر، وەکو تیشکی بەستووی خۆر وایه
 سولتانی خۆمان، وەکو تیشکی بەستووی خۆر، ئەویش
 پیک له نیوجەرگەیی زەویدا...”

سولتانی فیلهکان بە ترس و دلپاوکی و بە ئەسپایی
 گوتی:

“وست بە مەقوولینە. وس بە پەپووی بڕام، وس سس!
 وەرە پیشی، گویت بە قۆرتە کەمەوه بنی با قسە یەکت
 بێ بلیم، قسە یەکی نهیتی.” سەرکردەیی پەپووهکان گویی
 بە قۆرتمی فیله کەوه نا. “بروانه پۆپە بەرزەم، قسە یەکی
 زۆر گرنگت بێ دەلیم، گویم لی بگرە، ئاخۆ مرۆفەکان
 ئاگایان لەم شاخه نه لماسانە هەیه؟”

پۆپە بەرز گوتی:

“ئەوه ندهی مێن بزانم ئاگایان لی نییه. هیشتا پیتیان
 نه زانیوه.”

سولتانی فیلهکان گوتی:

“ئەمان ها! ئەمان ها، با ئەوان پێ نه زانن، با نه بینن، با
 نه بیسن! هەر ئەوه نده بە گوییان بکا، مالدویران دەبین ها!
 مالدویران دەبین.”

پۆپە بەرز قسە کەیی پشت پاست کردەوه:

"مالویران دەبین."
 "لەپیتاوە ئەلماسەکاندا سەرلەبەری دونیا دەتەقیننەو."
 "دەیتەقیننەو سولتانی من."
 "بە میروولەکان بیژە، با مرقوڤەکان گوێیان لێ نەبن، با
 بە شوینی شاخە ئەلماسەکان نەزانن."
 "بێ نازانن سولتانم."
 "ئەلماسەکان تەنیا هێی منن پۆپەبەرزى برام، تەنیا هێی
 منن، هێی منی سولتانی فیلهکان."
 "ئەو ئەلماسانە بەس لە تۆ جوانن سولتانی ئیمە،
 سولتانی مەزنی پەپووەکان."
 "هەلۆکانیش با نەبیسن."
 "پیتیان ئیژم سولتانم."
 "تەنانت ئەو نەهەنگانەش وا ئاو بۆ حەوا دەپەرژینن..."
 "گوێیان لێ نابن سولتانم."
 "سیسارکەکان بوونەوەرگەلی سەیرن، بەو گەردنە زل
 و خەمبارەیان..."
 "ئەوان ئەلماسیان نە گەرەکە."
 "ئەسپەکانیشت بێر نەچن."
 "پۆپەبەرز گوتی:
 "ئەسپەکان لیتان دیتەو، ئەو مەخلوقە جوانانە..."
 "چ لیتان بیتەو و چ نا... نابن ئەوانیش بە هەوالی شاخە
 ئەلماسەکان بزانن."
 "پۆپەبەرز ملی شۆر کردەو و گوتی:
 "بێ نازانن."

پلینگەکان بە لای ئەم دونیایەن، ھۆڤن، چاو بە گرفەن،
شیتن، ئەگەر بێت و گوێیان لێ بێ، بە ددانەکانیان
هێندە ئەرژ ھەلدەکوڵن تا دەگەنە شاخە ئەلماسەکان...

دەگەن سولتانی ئیمە، بە لام قەت بە گوێیان پاناگا.
مارەکان، شەھینەکان، ماسییەکان، سەرمازەلەکان،
میشوولەکان، چۆلەکەکان و مامووتەکانیش نابێ پێ
بزانن.

مامووت نەماون سولتانی خۆمان، ئەوان باب و کالی
ئیمە بوون.

سولتانی فیلەکان گوتی:

حەیفی مردن. باب و باپییری بەشکوومان. بەراستی
مخابن. جیکجیکەکانیش نابێ پێ بزانن...

پۆپەبەرژ گوتی:

با ئەو گەوجانە پێ نەزانن...

سولتان گوتی:

تووتی ھەر نابێ فریان بەسەر ئەم ئیشەوہ بێ. ئەوان
تا بلێی لووتبەرژن.

سەرکردە ی پەپووەکان گوتی:

پەنگاوپەرەنگن. خۆنویژن. لاساکەرەوہن.

سولتان گوتی:

لاساکەرەوہم خۆش ناوین. با لاساکەرەوہ نەمیتن.

پۆپەبەرژ گوتی:

چۆنە کۆشکەکە لەم ئەلماسانە ساز بکەین. شایانی
سولتانی خۆمانە.

سولتان پیکه نی و کوتی:
 "شایانه، به لام میرووله کان به چند سال کوشکی
 نه لماسیان بۆ ساز ده بی؟"
 پۆپه بهرز کوتی:
 "زۆری پین ده چی."
 سولتان کوتی:
 "ئیسنا با له بلوور بێ، بلووریش وهک نه لماس وایه."
 په پوو کوتی:
 "کوشکی سولتان سوله یمان له مس بوو. هه ر نه و
 سولتان سوله یمانه ی بنی ئیسرائیلی..."
 سولتان به فیزه وه کوتی:
 "بیستومه، بیستومه."
 پۆپه بهرز کوتی:
 "کوشکی بهلقیس به ئالتوون ساز کرابوو. من خۆم
 بینومه. له سه ر ترۆپکی چیا به ک بوو. سوله یمان ناشقی
 وی نه بوو، ناشقی کوشکه که بوو."
 سولتان کوتی:
 "کوشکی من به ئالتوون، زمرووت، یاقووت، نه لماس،
 برلیان و بلوور دروست ده کری."
 "بهلقیس زۆر شوخ بوو، نه سمه ر بوو، پیستی نه رم بوو،
 چاوه کانی نه رشت و رهش بوون. بالابه رز بوو. بهلقیس ناشقی
 نه و سوله یمانه قوله یه بوو. سوله یمان پرچی لوول بوو."
 که نه وان به م جوهره به گفتوگۆوه مژول بوون، بایه ک
 هه لیکرد و له ملاوه بۆ نه ولا جیگورکینی به نه ستیزه کان

کرد. له ئاسمان ئەستێرەکان تیکەلوپیکەل بووبوون و بازەرەقیان دەبەست. له ئاسمانی شیندا دەخووشین و دەکەوتن. له لیڤەوار شوقیکی کەسک فیچقەیی دەکرد. پزێسکی شین له پانتایی شینەوه لەم سووچەیی دنیاوه بۆ ئەو سووچەیی تر بلاو دەبوونەوه. دوورتر، خاکی نەرم و بلاو، هەراو، جوان، بەپیت و ناسک، وەک ژنیکی دووگیان، لەبەر چاوان پەخراو.

ئەولاتر، دارچناریکی بلند هات، له دامینی چیا، له کن بەردەلان دانیشت، گەلاکانی خشپەخشپیان لێوه هات. شوقی کارەبای شارە گەرەکان داگیرسا و کوژایەوه، غەلبەغەلبێک ئەو ناوەی داگرت. دەنگی ھۆشیارکەرەوه یەکدا بەدوای یەک بەرز بوووەوه. ئەستێرەیهک پراخووشی و هات له بەردەم سولتان و پۆپەبەرز نیشتهوه. سولتان چاوەکانی مۆلەق مان، قەدەرێک چاوەکانی هیچ شتیکیان نەبینی. ڕووباریکی گەرە هات و بەسەر ئەستێرەکەدا تێپەر بوو. شوینی ئەستێرەکە بوو بە میژگوزاریکی بەرین. داری بادام لەسەر میژگوزارەکە ڕوان و سەرتاپا نوقمی شکۆفە بوون. گۆل له ئەستێرە، شین له ئاسمان، شینی ئاسمانی له سپیی کۆترین، سوور له مار هاتەوه. سولتانی فیلەکان قۆرتەمەکەیی درێژ کردەوه، بۆنی ھەلمژی و گوتی:

لەم دنیاوەدا هیچ کورسییەک نابێ له کورسییەکەیی من بجێ. کورسییەکیشم دەوێ بۆ ئەو ئەستێرەیهی تاویک لەو ھەپیش هاتە ئێرە.

"به میرووله کانی په عیته ده لیم سولتانی خومان..."
"به میرووله کانی په عیته تم بلئ... هر مه خلوقیک چاوی
به کورسیه کهم کهوت، ده بی به ئیره یی و حه په سان
بدړئ و بمرئ."

پوپه بهرز گوتی:
"ده مرئ."

دو نیا بونی نیرگزی لن هات. چ بونیکی خوش بوو.
سولتان قورتمه دريژه که ی پاداشت و بونی دونیای
هلمشت.

"له م بونه شم گره که پوپه بهرز..."
"کوشک بی باخچه نابئ..."
سولتان له ناخی دله وه پیکه نی و گوتی:
"نابئ."

"تو له هه موو بوونه وهره کان گوره تری، سولتانی گشت
خولقاوانی، له هه موویان به شکوتر ده بی، خاوه ن
کوشک، کورسی و هاوپتیانی خوت ده بی..."
سولتان گوراندي:

"بژی میرووله. من باش به و میروولانم پاده کهم،
خواردمه نیان پین ددهم. نه وان..."
پوپه بهرز گوتی:

"وس س س س س، وس س س س سولتانم!"
سولتان بیده نگ بوو. له گه ل بیده نگ بوونید، پوپه بهرز له
پرمه ی گریانې دا. هه م ده گریا و هه م ده کړووزایه وه:
"ئهی من چی بکه م، من چی بکه م، من، من، من."

"بیدهنگ، مهگری برام، وسس!"
 پۆپه بهرز هه ر وا دهگريا.
 "مهگری، خۆراکیکی زۆرت پین ددهم."
 "ئەستێرهکان وهکو باران بارین، دهگریم."
 "هیلانهیهکت له ئەلماس، له یاقوت، له برلیان و یهشم
 بۆ بهدروستکردن ددهم. بهسه مهگری، وسسس!"
 "ئەو لقانەی لهسەریان دەنیشم، دەپزین سولتانم."
 "با پزین، وسسس!"
 "ئەو ئاوانەی دەیانخۆمهوه وشک دەبن."
 "با وشک بن، وسسس!"
 "ئەو دەعبایانەی دەیانخۆم، دەمرن."
 "با بمرن، وسسس!"
 "ئەرز، دەریا، ئاوهکان بهگشتی، خاکهکان ژاراوی دەبن،
 من چ بکەم؟"
 سولتانی فیهلکانیش کولی گریانى ههستا:
 "ژاراوی دەبن، ژاراوی."
 "بروانه سولتانم، دارهکان، لیپهوارهکان، چیمهنهکان،
 ئاوهکان، تاشه بهردهکان به رهو دهريا مل پتوه دەنن."
 "ئێ، با مل پتوه نین."
 "تاریکان به رهو دهريا دهخوشی سولتانی خۆمان."
 "بلا بخوشی."
 "شوقهکان تک تک دهتکین..."
 "با بتکین..."
 "ئەسپیک لهودیو دهريا دهحیلینى سولتانم."

ئەسپى خۇمانە.

ئاسكىك بازى دا.

ئەوہ ئاسكى خۇمانە.

دۇنيا پەر بووہ لە مېروولە، ئەرز و ئاسمان بە مېروولە
داپۇشراوہ.

مېروولەكان ھىي خۇمان.

لەپرىكا سولتان وەك ئەوہى لە خەو راچەنىيى و
ھاتىتەوہ سەر خو، چاوہكانى ھەلگۇفى و لە
پۆپەبەرزى پرسى:

چمان بەسەر ھاتوہ؟

ئەستىزەكان بەسەرماندا پەرشوبلاو بوونەوہ،
ئاسكەكان، ئەسپەكان، ھورەكان، درەختەكان و
گولەكان بلاوبوونەوہ سولتانم. ئەلماسەكان، برليانەكان،
ياقوتە سوورەكان و تيشكەكان تەخشانوپەخشان
بوون سولتانى خۇمان.

بە مېروولەكان بلى كۆشكەكەم ھەر ئىستە دەوى.
كورسىيەكەم ھەر ئىستا دەوى.

پۆپەبەرز گوتى:

من، ئەى من، من چم بەسەر دى؟ من... ئەمنىش...
ئەمنىش...

سولتانى فيلەكان گوتى:

لە بن گويسوانەى كۆشكەكەم ھىلانەكەت چى دەكەى.
پىيان بلى بۆ ھەزار سال خورد و خوراكت بۆ
كۆبكەنەوہ.

پۆپە بەرز خۆی خستە بەر لاقەکانی و گوتی:
 "بژی سولتانم."
 "ئێستا کورسییە شینە لە ئەلماس دروستکراوە کە مە
 دەوێ."
 "بەن سەر سولتانم. ئەمە سال کورسییە شینە
 ئەلماسە کە شت دروست دەکری. دروست دەکری
 بەلام..."
 "بەلام چی، بلی!"
 پۆپە بەرز ئەم پرسیارە ی بێ وەلام هێشتەو. ئەو بیری
 لە شتیکی تر دەکردەو. فیکرە کە ی بۆ سولتان ئاشکرا
 کرد:
 "پێگە دەدە ی منیش لە سەر کورسییە شینە لە ئەلماس
 سازکراوە کە دابنیشم؟"
 سولتان پاش قەدەر یکی زۆر فکرین وەلامی دایەو:
 "پێگە دەدەم."
 "دوینا بېرزی، کورسییە شینە درەوشاوە ئەلماسییە کە ی
 تۆ ناپزێ، وا نییە؟ ئەگەر لە سەری دابنیشم..."
 "ناپزێ..."
 "کە وایە گوێ بگرە سولتانم."
 "گویم لیتە، پەپووی ژیر، جوان و بەشکو، پۆپە نووری
 بڕام."
 "جا ئێستا با پێت بلیم... من بەو بالانەم هێندە هێندە
 لە سەر ئەم زەوی یە فریوم نەبیستەو، لە کاتی

پۇژھەلاتەۋە تا پۇژئاۋابوون، لە باکورەۋە لۇ
باشوور، لە باشوورەۋە لۇ باکور.
"بەلى، چیت لە بن زاردایە بیلن."
ئەم میروولانەى ولاتى میروولەکانى خۇمان ھەيە...
سولتان بەدەم باۋیشکەۋە گوتى:
"دەيجا."

"دەيجا ئەم میرووہ وردیلانە، يانی میروولەکانى ولاتیک
ئاتوان سەرچەم داخووزیہەکانى ئیمە بێنە دى. ھیزیان
پینی ناشکی، چەندەش مەلیکەکانیان زاووزی بکەن..."
سولتانی فیلەکان گوتى:

"حەى حەى. کەوايە چ بکەین؟"
"لەم دونیایەدا ولاتى تری میروولە زۆرن."
"نا! بەراست؟"

"ولاتیک ھەيە بىست بە بىستى دارستانە، دارستانى بى
سنوور و بى کوتایى. میروولەکانى ئەو ولاتە درشت و
بەخۆۋەن. ماسوولکەى میروولەکانى ئەو ولاتە زۆر
بەھیزە. تا بلىى بەکەلکى ئیمە دین. بەو ولاتە دەلین
ولاتى میروولە پەشەکان."

پاشان سەرکردەى پەپوۋەکان چەند ولاتى میروولان
ھەبوو ھەموویانى يەک بە يەک بە سولتان ناساند. ھەر
کە ئەو ولاتیکى میروولەکانى دەھینایە زمان، سولتانی
فیلەکان لە خوشیان لە جىى خۆى دەردەپەرى.
پۆپەبەرز يەکە يەکە ولاتى میرووہ سوورەکان،
شینەکان، تورنجیہەکان، کەسکەکان، مۆرەکان و

مىرووله زەردەكانى ريز دەکرد، سولتان لە خوشيان
قورتمە دريژەكەى وەك دارتيل بەرەو ئاسمان تا
هەورەكان بەرز دەکردەو.

"چاكە، چاكە، دەبى هەر ئىستا بۆ سەرچەم ولانگەلى
مىروولهكان سەفەر بکەم..."

پۆپەبەرز لە خوشيان هاواری لى بەرزبوو: "پاوهسته
سولتانم، پاوهسته. ئىستىك بگرە. كەمىك
خوینسارد بە."

سولتان بە پىكەنینهو گوتى:
"چون خوینسارد بىم؟ چون دەكرى خوینسارد بى لە
كاتىكدا بتهوى سەرچەم ولاتانى مىروولهكان بخەیتە
ژىر ئەمر و فرمانى خۆتەو..."

"سەبەرت هەبى سولتانم. تۆزىك گوى بگرە تاكو يەك
دوو قسەت پى بلىم."

سولتان كەيفخوش بوو و گوتى:
"بىژە. تۆ چ بلى پاستە. كۆشكىك و تەختىكىش بۆ تۆ
بە سازکردن دەدەم."

"من تەخت و كۆشكەم نە گەرەكە سولتانم. خەز
دەكەى..."

"بىژە، چیت بۆ بکەم؟"
"هیلانەيەكەم بۆ چى بکە كە..."

"هیلانەيەكەت بۆ دروست دەكەم، لەسەر دارچنارىكى
بەرز و شكۆدار... دارەكە، دارچنارىكى هێندە
ئەفسووناوى بى، كە موفەكان چەندەش دەرمانداوى

بکن، چەندەش ئاوی پیسی پی بدن، هەمدیس وشک
نەبی. تەرەکانیش ئەم دارەیان پی نابردی، ناگرەکان
پیان ناسووتینری.

پۆپەبەرز بە خوشحالییەو بەلەکانی پیکدا دا و گوتی:
"پیان ناسووتینری."

"ئێستا بیژە، دەرەوئ چیم پی بلتی؟"
"باش گویم لی بگرە سولتان. قەت پیویست ناکا بەم
قەلافەتە زل و زەبەلاحووە پیی سەفەری ولاتەیلی
میروولەکان بگریته بەر."

"تو تەماشای ئەو کەواوە چۆن ئەم هەموو ولاتانە بخەم
ژێر پرکیفی خۆمەو؟ هیچ نەبی ئەو میروولانە
دەکەوێ ژێر فرمانی منووە با من ببین، وا نییە..."
پۆپەبەرز گوتی:

"هیچ پیویست ناکا."

"پیم بلن دەرەوئ چ بکە، ئەو پەپوو؟"
"گویم لی بگرە سولتانم، من زۆر لە لای مرقوفاکان
ماومەتەو. فرتوفیلیان لی فیر بووم ئەمما فرتوفیل."
"دەو؟"

"بە ئاغای خۆم بلیم، من ئێستا پانزە بیستیک لەو
میروولانە خۆمان سواری پشتم دەکەم و بەپی
دەکەوم. میروولە قەلافەتسەیرەکانیش دەخەم ناو،
هەرەها ئەو میروولانە لاق و سمیل و کلکیان
پچراوە یان سکیان هەلدراوێ... ئەم میروولانە سواری
پشتم دەکەم و بەرەو یەکەم ولاتی میروولەکان دەفرم،

ئەم مېروولە شەقوشراڭە لە پاتەختى ولاتى مېروولەكان
دادەبەزىڭم، گشت مېروولەكانى پايتەخت لە مەيدانى
كۆدەكەمەو و دۆخى مېروولەكانى خۆمانيان نیشان
دەدەم. پاشان پېيان دەلېم جا ئىستا باسى فيلەكان بۆ
ئەم ھاوپېيانە بکەن. ئەمان بۆيان باس دەكەن چۆن
ولاتەكانيان لە بن پېى فيلەكاندا تەفروتونا بوون و پان
بوونەتەو... ئەوسا، بە مېروولەكانى پايتەخت دەلېم
بېنە ژىر فەرمانى ئىمە.

سولتان گوتى:

"ئەى ئەگەر ملان نەدا؟"

پۆپەبەرز بە بېرواوە وەلامى داياو:

"مل دەدەن؟"

سولتان دووپاتى کردەو:

"ئەى ئەگەر ملان نەدا؟"

پەپو گوتى:

"ئەگەر ملان نەدا، ئەگەر نەهاتنە ژىر فەرمانى ئىمەو،

ھەر لەوئى فيلىكى گەنج دەبېنمەو. پېويست ناکا لىرەو

فيل بېردرى بۆ ئەوئى. ئەو فيلە جھيلە بەردەدەمە ئەو

شارەو..."

سولتان گوتى:

"بۆى! ئەگەر مرقەكان خاوەنى ئەم ئەقلەى تۆ بوونايە،

خۆيان و دونيايان بەمجۆرە ويران نەدەکرد."

پۆپەبەرز گوتى:

"سەلامەت بى سولتانم."

دهی سه‌فهرت به‌خیر. هه‌موو میرووله‌کانی دنیا بینه
 ژیر فرمانی منه‌وه. با بتبینم بزانی چ ده‌که‌ی.
 'به‌م شکو و گوره‌یه‌ی نه‌ته‌وه‌ی فیل، زوری پی
 ناچی، سه‌رجه‌م میرووله‌کانی سه‌ر پروی زه‌وی له‌ژیر
 فرماندا ده‌بن.'

"ئیس‌تا تو راسته‌وخو برۆ ولاتی میرووله‌کانی
 خۆمان، سه‌که‌کانمان یه‌ک به‌یه‌ک بو‌ئوان بگه‌ره‌وه...
 جاریکی تر پێیان بلی زوو ئەم کۆشکه‌م ده‌وی. پێگه‌ت
 کراوه‌ بێ."
 "هه‌ر هه‌بی سولتانم."

پۆپه‌به‌رز فری و خۆی گه‌یانده‌ ولاتی میرووله‌کان،
 له‌وی هه‌رچی میرووله‌ی شه‌ل و کویر، پشتش‌کاو و
 سمیل‌قرتاو و داماو هه‌بوو سواری پشتی کردن و
 پرووه‌ ولاتی میرووله‌ په‌شه‌کان له‌ شه‌قه‌ی بالی دا.
 له‌سه‌ر پێگه‌کان، له‌ ده‌شت و لێزه‌واره‌کان گه‌له‌ فیلی
 ده‌بینین و سلاوی سولتانی خاوه‌ن شکۆی پی
 ده‌گه‌یاندن.

پۆژیک، به‌ره‌به‌ری نیوه‌پۆ، سه‌رکرده‌ی په‌پوه‌کان
 گه‌یشه‌ ولاتی میرووه‌ په‌شه‌کان. ئه‌وانی له‌ مه‌یدانی
 شار کۆکرده‌وه، میرووله‌ شه‌پزه‌کانی سه‌ر پشتی
 دابه‌زاند و نیشانی میرووله‌ په‌شه‌کانی دان. میرووله
 په‌شه‌کان که‌ ئەم میرووه‌ بێ قاجوقۆل و سه‌قه‌تانه‌یان
 بینی، خه‌میکی زۆر دایگرتن و گوتیان:

‘وهيش، وهيش! وهيش، وهيش، كئ ئاوى لئ كردوون؟
وهيش، وهيش!’

پۆپه بهرز ههلهكهى قواستهوه و به ميرووله داماوهكانى
گوت:

‘جا بگيرنهوه بزانم.’

ميرووله ليقهوماوهكان به وردهكارىيهوه باسى نهو
پۆژه رهشهيان كرد كه پهلامارى ولات و شارهكانيان
درا. دهربارى نهو فيلانه قسهيان كرد كه ههركامه و
وهك چپايهكى رهش بهسهر شارهكانياندا كهوتبوون،
وهك لافاوى رق بهسهر زهوى وهربووبوون، به
نانهوهى هههنگاوئيك بههزاران ميرووله دهمردن و
هيتلانهكان خاموش و خاپوور دهبوون. نهوان
دهيانگيرايهوه و ميرووله رهشهكان دهگريان، ميرووله
رهشهكان دهگريان و نهوان دهيانگيرايهوه. دواچار،
سهركردهى پهپوهكان بهسهر مهيدانهكهدا فرى و پاش
نهوهى كهوت جار دهورى مهيدانهكهى لئ دا، هاته گۆ:
‘ئيتر نهمانهتان بينى، له دهسپيكهوه تا كوئاييش كوئيتان
بوئيان راداشت. باش بوئتان دهركهوت فيلهكان كئين.’

بيدهنگ بوو و بو نهوهى له ئاپوراي نهو ميروولانهى له
خوارهوه تئيك خزابوون، نزىك بيتهوه، بالهكانى ليك
ئالاند.

‘ئيسئا گويم لئ بگرن، سولتاني فيلهكان سوپاكهى تيار
كردبوو و دهيويسست پهلامارتان بدا. ولاتى ئيوهش به
دهردى ولاتى نهو ميرووله ليقهوماوانه دهچوو. من

پیشم بهو سولتانه مه زن و خاوهن شکویه گرت و گوتم دهغیله سولتانم دهست راگره. ئو گوتی بۆچی دهست راگرم پۆپه به رزی برام؟ من به سولتانم گوت دهست راگره، چونکه هه موو ئو میروولانهی له دونیا دهژین، له ژیر فرمانی تو دان، که واته بۆچی میروولهکانی ژیر فرمانی خۆت دهکوژی؟ سولتان به خۆشحالییه وه گوتی راسته، بۆچی میروولهکانی ژیر فرمانی خۆم بکوژم؟ من پیم گوت که وایه من دهچمه ولاتی میرووله ره شهکان، فرمووده به رزهکانی تو به میرووله ره شهکان راده که یه نم تا کو ئه وانیش له هیچ قسه یه کت ده رنه چن. ئیستا گویم لی بگرن و پاشان نه لین نه مانیبست و نه مانزانی، با فرموودهکانی سولتانی گهره ی فیه کانتان پین رابگه یه نم.

سه رکرده ی په پوههکان، له سه ری را، به شیوه یه ک که هه موو شار گوئی لی بئ، به دهنگیکی به گوپ فرمانی سولتانی فیه کانی به میرووله ره شهکان راگه یاند.

له یه کهم جار داندای میرووله ره شهکان سه ره دهریان له م فرمانه ده رنه کرد. پۆپه به رز سه رله نوێ فرمانه که ی بۆ خویندنه وه.

‘تینگه یشتن؟’

هه مدیس میروولهکان ته قه ی سهریان هات.

سه رکرده ی په پوههکان به پشوودریژی و سه بر و حه سه له وه، جاریکی تر و جاریکی تر فرمانه که ی خوینده وه، تا ئیواره سووپایه وه و فرمانه که ی

خویندهوه، سووراپهوه و فرمانهکهی خویندهوه، بهلام
میزوولهکان دیسان هیچ له فرمانهکه تینهگه‌یشتن.
"تینهگه‌یشتن سولتان چیی گهرهکه؟"
"تینهگه‌یشتین."

"چی هه‌یه لینی تینهگه‌ن، کۆشکیک له یاقووت،
کورسییهک له ئەلماسی په‌میی بۆ سولتان چی ده‌که‌ن
و عه‌مباره‌کانیشی بۆ پر ده‌که‌ن له خوارده‌مه‌نی. ئەمه
چی هه‌یه لینی تینهگه‌ن؟"
میزووله‌کان گوتیان:

"زۆر ئەسته‌مه. زۆر ئەسته‌مه. هیچ له‌م فرمانه
تیناگه‌ین."

په‌پوو گوتی:
"ئه‌گه‌ر وا بێ زۆر باشه. به‌م زوانه‌ وا تینه‌گه‌ن
نه‌بیته‌وه..."

میزووله‌کان تیکرا هاواریان کرد:
"تیناگه‌ین. ئیمه‌ له‌ زمانی فیه‌له‌کان تیناگه‌ین."

سه‌رکرده‌ی په‌پوه‌کان نیشته‌وه، به‌ تووپییه‌وه ئەو
میزووله‌ داماوانه‌ی سواری پشتی کرد که له‌ مه‌یدانه‌که
دایه‌زاندبوون و به‌ره‌و دارستانی ته‌نیشتیان له‌ شه‌قه‌ی
بالی دا. له‌وێ ره‌وه‌ فیلیک مۆلیان خواردبوو،
قۆرتمه‌کانیان به‌ره‌و حه‌وا به‌رز کردبووه‌وه و چاوه‌پێ
بوون له‌ ئاسمانه‌وه‌ شتیکی وه‌ک فرمانیان بۆ بێ.

په‌پوو گوتی:

"چاوه‌پوانیی من؟"

فيلهكان گوتيان:

"چاوه‌پوانی تو بووین. فهرمانت له بان سهرمان."
"ياللا، با هر ئیستا به‌ره وولاتی میرووله په‌شه‌کان
بکه‌وینه پئی. نابیی له وولاته به‌رد له‌سهر به‌رد و سهر
له‌سهر جه‌سته بمینیته‌وه."

فيلهكان به‌ره وولاتی میرووله‌کان که‌وتنه پئی، زۆری
نه‌خایاند که‌یشتنه وولاتی میرووله په‌شه‌کان و شه‌ریان
داگیرساند. له‌وه‌ته‌ی دنیا دنیا، میرووله‌کان ه‌را و
ه‌نگامه‌یه‌کی ئاویان نه‌بینیوو. ئه‌رز ده‌ه‌ژا و درزی
تیده‌که‌وت، ئاسمانه‌کان ده‌پوخان و ده‌که‌وتنه سهر
ئه‌رزی. تنانه‌ت مه‌له‌کان به‌سهر وولاتی میرووله‌کاندا
نه‌ده‌فرین. کات تپه‌پئی، ده‌مه‌وئواره که‌ پوژ کوتایی
هات، به‌ ملیۆن میرووله له‌ بن پئی زلی فيله‌کاندا پان
بووبوونه‌وه. ئه‌وانه‌ی نه‌په‌لچییوون، ده‌سته‌ودامیئی
پۆپه‌به‌رز بووبوون تا‌کو دالده‌یان بدا. میرووله‌کان
گوتیان:

"باسی فهرمانی سولتان ده‌که‌ن، باسی فهرمانی
سولتانی خاوه‌ن شکۆی فيله‌کان؟ ئیمه‌ وشه‌ به‌ وشه‌
لینی تیگه‌یشتین. ئیمه‌ هر له‌ ئه‌زه‌له‌وه‌ زمانی فیل
ده‌زانین. ئه‌وه‌ی راستی بی، په‌چه‌له‌کی ئیمه‌ فيله،
فيله‌کانیش له‌ په‌چه‌له‌کی میرووله‌ن. پ‌روامان کرد و
نیمانمان ه‌ینا."

پۆپه‌به‌رز گه‌لی به‌مه‌ دلخۆش بوو و یه‌که‌م ه‌ه‌والی
سهرکه‌وتنی به‌ سولتانی فيله‌کان گه‌یاند.

"ئەم مېروو پەشەنە لە نەژادىكى هېند بەهېزن كە ھەر كامە و بەقەد سەد مېروولە بەپرستە."
سولتانى فېلەكانىش دەستى كرد بە ھەللا و چەقەنە و گوتى:

"ئەھا، ئەوھتا، زۆر باشە... دەسبەجى بەرھە و لاتانى دېكەش بفرە و فەرمانى من بە مېروولە زەرد و كەسك و سوورەكانىش بگەيەنە. مېروولە عەجەمەكانىشت لە بېر نەچى. ھەموو لاتانى مېروولە لە دونيادا، چ ئەوانەى دەيانناسىن و چ ئەوانەى نايانناسىن، ھەر ھەموويان بېتە ژېر فەرمانى من! لەم پېتاوھدا سەرچەم فېلەكانى دونيا لە ژېر ئەمرى تۆ دان، گشت فېلەكان ناگادار كراونەتەوھ."

"ھەر بىئى سولتانم."

"ئوغر بەخىر و تىغت بە پرشت بى."

پۆپەبەرز ئەمجارە بەرھە و لاتى مېروولە تورەنجىيەكان فرى. ئەوانىشى بە ماوھىيەكى كورت ھېتايە ژېر فەرمانى سولتان. پاشبان مېروولە سوورەكان، كەسكەكان... سەرچەم ولاتەيلى مېروولەكانى لە ماوھىيەكى كورتدا ملکہچى سولتان كرد. نەخاسمە، لە ئاسيا، لە ئەفرىقا، لە ولاتگەلى وا كە كەس نەيىستىبون و نەيناسىيبون، پەچەلەكى مېروولەى واى دۆزىيەوھ كە ئەم مېروولانە ھېند لىزان و شارەزا بوون، سولتان بە بىستى ئەمانە چىي نەمابوو لە خوشيان جەستە زەبەلاحەكى بالى لى بپروى و وپراى پەپوھەكان لە شەقەى بال بەدا...

میرووله کان به ره و چیا هه لده کشان و زوری نه مابوو
 کۆشکه که ی سهر ترۆپکی چیا ی سولتان کوتایی بی.
 پێوبان، شاخوداخ و دارستان به میرووله پەش
 ده چوووه... میرووله کان له بهر دوا ته قه لایان به خته وهر
 بوون. چۆن به خته وهر نه بن، ئه وان بوون بۆ یه که م جار
 له سهر گۆی زهوی کۆشکیان بۆ سولتانی فیه کان،
 پایه بهر زترینی پایه بهر زه کان، به شکۆترینی به شکۆکان
 ساز ده کرد. چما کاریکی بچووکه؟ ماندوو بوون، له پێ
 که وتن، لێ قه یناکا. به م زوانه که ئه م کۆشکه جوانه
 بلوورینه ته واو بوو، هه رچی چیشته و یانه له بیریان
 ده چینه وه. کێ ده زانی سولتانی پایه بهرزی فیه کان به
 هۆی ئه م کۆشکه وه چهنده خوشحال ده بی؟

ئه و میروولانه ییش وا نیوه پاستی زه و ییان له ههوت
 شوینه وه کون کردبوو و گه یشتبوونه زنا ره کانی
 نه لماسی شین، به خته وهر بوون، ئاخر یه که م مه خلووق

بوون پټک گه‌یشتبوونه نټوه‌پاستی زه‌وی، ئه‌وان بوون له‌ نټوه‌پاستی زه‌وی زناره‌کانی ئه‌لماسی شینی دره‌وشاوهدیان دۆزییوووه‌ که‌ چاو له‌به‌ر بریقه‌یان هه‌لنه‌ده‌هات، هه‌روه‌ها ئه‌وان بوون به‌و پارچانه‌ی له‌ زناره‌کانیان ده‌کرده‌وه‌ کورسییه‌کی وا جوانیان بۆ سولتان دروست ده‌کرد که‌ دنیا به‌ خۆیه‌وه‌ نه‌بینیوه‌ و ته‌نانه‌ت سولتانی مرقه‌کان به‌ بینینی واقعی وپ ده‌مینن. باشه‌ ئه‌م هه‌موو به‌خته‌وه‌رییه‌ به‌ نسیبی کام بوونه‌وه‌ر بووه‌...

ئو میروولانه‌ش به‌خته‌وه‌ر بوون که‌ یه‌که‌ یه‌که‌، به‌ ده‌شت و لیڤه‌وار و چیا و باخچه‌کان، به‌ چوار قورپه‌ی جیهاندا ده‌گه‌ران و خواره‌مه‌نییان بۆ فیه‌له‌کان، په‌پوو‌ه‌کان و میرووله‌ زه‌رده‌کان کۆده‌کرده‌وه‌، بی ئه‌وه‌ی خویان تۆسقالیک تام و بۆن بکه‌ن. چما ئه‌وان نه‌بوون بست به‌ بستی هه‌موو شوینه‌کانی جیهان ده‌گه‌ران، شیه‌لی کولیکه‌کان، داره‌ به‌رزه‌کان، ده‌عبا و تۆوه‌کانیان ده‌مشت و عه‌مباری فیه‌له‌کانیان لیپاولیپ ده‌ئاخنی؟ په‌نگه‌ ئه‌م بوونه‌وه‌ره‌ عه‌زیمانه‌، ئه‌م خوداوه‌نده‌ نوییانه‌ی میرووله‌کان به‌م هه‌لسوکه‌وتانه‌ شادومان بن و له‌ خۆشیان هه‌ر میرووله‌یه‌ک بکه‌نه‌ فیلکی گه‌وره‌. هه‌لبه‌ت میرووله‌کان پۆژیک پاداشی ئو هه‌موو کاره‌ تاقه‌تپرووکییه‌یان وه‌رده‌گرن.

عه‌مباره‌کان پراوپر بوون له‌ گه‌نمی سووری تاییه‌ت، گوله‌به‌پۆژه‌، گه‌نمه‌شامی، گول، به‌هی، ده‌نکه‌هه‌نار،

شیلە ی گول، ھەنگوین، ھەنجیر و ترێ. میروولە
 کۆکەرەوھەکان، بە ھەول و تەقەلایەکی ھێند بەرچاو بە
 دونیادا دەگەرێ و ئازووقەیان کۆدەکردووە کە
 ەمباری فیلەکان تەنیا شیرێ مریشکی لێ نەبوو.
 ئەگەر ئەویش ھەبوا، بە ھەر شێوەیەک بوایە، بۆ
 ەمبارەکانیان دەگواستەو. میروولەکانی دنیا، لەسەر
 سازکردنی کۆشک، داتاشینی کورسیی ئەلماس شین و
 کۆکردنەوێ خواردەمەنی پێکەو کێرکێیان دەکرد.
 خەم و دەردیشیان ئەو بوو بێنە مایە سەرنجی
 سولتانی فیلەکان و سەرکردە پەپووەکان. سولتانی بە
 ھەیبەتی فیلەکان، خواداوندی نوێ میروولەکان،
 قسەبێشی لەگەڵ دەکرد. دەگوت "چۆن میروولەکانی
 ەبەدم. یان دەنا پێی دەگوتن "چۆن میروولە
 ەبەدەکانی خۆشەوێستم. دەگوت "ئەگەر بەم جۆرە
 کار بکەن بەم زوانە ھەر کامتان دەبنە فیلێکی مەزن و
 ئێوەش ئەو میروولە بچووکانە بەرێوە دەبن. ئەگەر
 حەزتان بەمەش نەبوو، دەخۆن و دەنوون و لە
 بەیانییەو تا ئێوارە کەفەلتان بە نیوقەدی گەرەترین
 داردا دەخشین و خۆتان دەخورێن. ئەم دونیایە دەبێتە
 بەھەشت بۆ ئێوە. بەس تەکایەکم لێتان ھەیە، وەک
 فیلەکانی پێشوو نەبن. کە کەفەلتان بە دارەکاندا خشان،
 بێ راوەستان خۆتان خوراند، تەکایە پێکدا ھەلمەپرژین و
 شەڕ مەکەن. ھەموو کەسێ، بوونەوەرەکانی تر کە ئەم
 دۆخە و ئەم بەگزێە کەداچوونە ببینن، پێیان وا دەبێ لە

ولاتی فیله به خته وهره کان شته کان خراو ده پونه پیش.
له کاتیکدا، ولاتی فیله کان...

ئااخ، نه گهر میرووله کان ده بوونه فیل، چما وهک نه و
فیله به دعه مه لانه به شه ده هاتن؟ له به هه شتی فیله کاند
چهند جوان و به ئاکار ده ژیان، ئااخ، نه گهر میرووله کان
ده بوونه فیل، ئااخ... بۆ وهک فیله کان سال ده ری
دوازه مانگی بیوچان که فلیان له داره کان ده خشانده
یان ده نووستن، نه وان کاریان ده کرد، کار. با جاری
نه وان بینه فیل، با بینه فیل... نه گهر وهک فیله کان به هیز
ده بوون، نه م دنیا به ئاوا ده بوو؟ نه گهر میرووله کان
چه شنی فیل خورت و گهره ده بوون، نه م جیهانه یان له
نووکی پیوه تا ته وقی سه ده گۆپی، سه رجه م
بوونه وهره کانی دنیا، له مرقفه وه بگره تا نه سپ،
وشت، زهرگه ته، گورگ، فیل، مۆری، پۆی، چه قل،
هر هه موو بوونه وهره کانیان ده کرده کۆیله و
یه خسیری خویان... بچوو کترین بوونه وهره کانی دنیا،
ته نانه ت کره سوورکه و په پووله کانیش کاریان بۆ
نه وان ده کرد. ئااخ، نه گهر میرووله کان ده بوونه فیل، بۆ
وهک نه م فیله که مژانه ده بوون، ئااخ! با نه م سه را و
کورسییه نه لماس شینه ته واو بن، با خوا سولتان پی
بنیته کۆشک و له سه ر کورسییه که ی دابنیشی، با له
ئیکسیری گیراوه ی گوله کانی هه زار باخ بخواته وه و
بیته وه سه ر خو، با... جا رهنگه نه وکات سولتانی

فيلهكان حەز و شەوقى بکەوینتە دل و بەم شەوقەو
مێروووە عەبدەمکانى بکاتە فیل.

مێروولەکان پەیتاپەیتا بیریان لەم شتانه دەکردهو و بە
هەول و تەقەلایەکی زیاترەووە ملیان وەبەر کار دەنا، بە
ئەرزیدا پۆ دەچوون، لەتیکیان لە شاخە ئەلماسەکان لى
دەکردهو و لەگەل خۆیان دەیاننەنا، تۆسقالیان لەسەر
تۆسقال دادەنا و کۆشکى بلوورینیان بەرز دەکردهو.

چیاکان خۆیان لە بەرامبەر ئەم عەشق و جۆش و
کۆششە نەدەگرت. تا چاو هەتەر دەکا مێروولە بوو،
بوونەوەرەکانى دنیا، پەلەوەرەکان، گەناوەر،
جەوجانەوەرەکانى تر، بە بینینى ئەو هەموو مێروولە
کە بەست بە بەستى دنیاىيان داپۆشیبوو، واقیان و پ
مابوو. مەلیکەکان بى پسانەووە مێروولەیان بۆ فیلەکان
دەهێناوە دنیا، وای لى هاتبوو، لەبەر زۆربوونى
مێروولە لە دنیاىدا جێت نەبوو بچوولنیتەو.
مێروولەکانیش لەپێناو تەواوکردنى کۆشکە و
داتاشینى کورسییە کە پێکەووە لە کێپرکێدا بوون. دنیاى
زل و زەبەلاحى مێروولەکان لە هەناسەبرکى دابوو.

سپێدەى دابوو و نەدابوو، لە بوولێلى بەیانیدا، لەناکاو
لەسەر دوندی شاخ تۆپەلە پووناکییەکی گەورە
تەقییەو و دەشت و چیا و چۆمەکانى پووناک کردەو.
لەسەر لوتکەى شاخەکەووە وەها لافاوێکی نوور بە خوێ
شۆر دەبوووەو کە تەنانت بەنیو خاکدا پۆ دەچوو،
دزەى دەکرده نیو چەپەکترین شوێنى دارستانەو و

پهگ و پیستی درهخته‌کان و نیوکی به‌رده‌کانی
داده‌پوښی.

سهرانسهری دونیا مات و چه‌په‌ساو به‌م نووره‌وه له
خو هه‌ستا. مه‌خلووقه‌کان چاویان بریپووه ترؤپکی
شاخه‌که و به جاری واقیان وړ مابوو. فیله‌کان،
په‌پووه‌کان، داله‌کان، شه‌هینه‌کان، بازه‌کان، هه‌روه‌ها
هه‌لو سووره‌کان، گورگه‌کان، ریوییه‌کان، شیره‌کان،
پلینگه‌کان، نه‌سپه‌کان، که‌رگه‌دنه‌کان، چه‌قه‌له‌کان،
ئاسکی چاو به‌په‌نگی کل، که‌له‌کتیویه‌کان، خه‌زال و
په‌زکیوی باکووری، وشتره‌کان، نه‌وره‌سه‌کان،
ئالباترؤسه‌کان، گشت مه‌لانی وشکانی و ئاوی، مروف
به‌گه‌نج و پیره‌وه، به‌گه‌وره و گچکه‌وه، چاویان
بریپووه‌وه شوقه‌ی له‌به‌رزایی چیاکانه‌وه ده‌هاته
خوار، ئه‌م شوقه‌ له‌کویوه ده‌هات و چؤن فیچه‌ی
ده‌کرد! جووله‌وه‌ر پشتیان بریسکه‌ی ده‌هات،
په‌پوله‌کان له‌ژیر ئه‌م لافاوی نووره پیستیان به‌چهند
په‌نگ دهره‌وشایه‌وه، په‌ر و بالیان وه‌ک تیغی تیژ و
بې، سوور، زهره، که‌سک، مؤر و توره‌نجی ده‌ینواند...

دره‌خته‌کان، ئاوه‌کان له‌نیو ئه‌م شوقه‌دا نوقم بووبوون،
چرووسکه‌یان ده‌دا و تیشکیان ده‌هاویشته. له‌ناکاو،
له‌سه‌ر لافاوی نووره‌که، سیلاویکی شین، وه‌ک
هه‌وره‌تریشقه، تیژ چه‌شنی تیغ کلپه‌ی کرد و هاته
خواری، به‌کومه‌لنک هیلای تیژ و پته‌وو...

پەلەۋەرەكان لە ئاسمان، لەسەر ئەو شۆڤە شىنە
تىڭئاسايەى دېرى بە بوولپى بەيانى دابوو، بال بە بال...
بوونەۋەرەكانى سەر زەۋىيش، شانبەشان، پالەپەستق،
مات و حەيران... مرقۇقەكانىش وپ و كاس بەرامبەر بەم
پووداۋانە...

سولتانى فىلەكان خەبەرى بوو، چاۋەكانى
هەلگۇڧىن، چاۋى لە ئاسمان بېرى، ئاسمان بە ھۆى
پەپوۋەكانەۋە تورەنجى دەينواند، نىگاي بەرەو
پۇژھەلاتى ئاسمان ۋەرسوۋراند، ئەۋىش بە ھۆى ھەلۇ
سوۋرەكانەۋە پەنگى ئالى بە خۇۋە گرتېوو، سەيرى
پۇژئاۋى ئاسمانى كرد، ئەۋىش لە بەر توتىيەكان،
شىن شىن، سەۋز سەۋز، ئال ئال، زەرد زەرد،
تورەنجى تورەنجى و مۆر ۋەك مۆرى توتىيان بوو.

باشوور، لە لايەن پەلەۋەرە بچوۋكەكانەۋە دەستى
بەسەردا گىرابوو، جموجوۋلى پەنگەكانيان ئاسمانى
داپۇشپوۋ. پەيتاپەيتا نوور بەسەر ئاسكەكان،
كەلەكىتۈيەكان، ئەسپى قەرقاۋلئاسا و كەرگەدەنى يەك
شاخدا دەبارى... دونيا، ەرد، ئاسمان و سەرچەم
بوونەۋەرەكان و گشت پوۋەك و بەرد و ئاو و خاك
نوقمى نوورىك بېوون كە تا ئەۋكات نەبىنرابوو. لە
ئاسمان، لەسەر ئاو و شاخ و لىزەۋارەكان شىنپىكى
ھەراو و نەرم، ۋەك ھەورىك دەجوۋلايەۋە و بەنىو
لاڧاۋى خرۇشاۋى نووردا شۆر دەبوۋەۋە. بە ھىلى تىژ
و بېرى تىڭئاسا...

سولتانی فیله‌کان یه‌کسه‌ر سه‌رکرده‌ی په‌پوه‌کانی بانگ
کرد:

“ئه‌وه چییه، چ باسه‌ پۆپه‌به‌رز؟ چ به‌سه‌ر ئه‌م دونیایه
هاتووه‌ ب‌رام، گشت بوونه‌وه‌ره‌کان به‌ ئاسمان و
ئه‌رزه‌وه‌ وه‌ربوون، سه‌یری خواری بکه، ته‌نانه‌ت ئه‌م
گیانه‌به‌ره‌ که‌مه‌رخه‌مانه‌ش هه‌ستاون و هاتوون، چ
بووه، دۆخیکی نا‌ئاسایی له‌ گۆڕینه‌؟”

سه‌رکرده‌ی په‌پوه‌کان که‌ له‌ خوشیان زاری تا بناگوێی
هه‌لپ‌چریبوو، گوێی:

“به‌لێ سولتانی خۆمان، دۆخه‌که‌ به‌ پاده‌یه‌ک نا‌ئاساییه
که‌ دنیا پێشتر دۆخیکی وه‌ها نا‌ئاسایی به‌ خۆیه‌وه‌
نه‌بینیوه‌... سه‌یری ئه‌وی بکه.”

“سه‌یری کوێ بکه‌م؟”

“ئه‌وی، ئه‌وی، رێک تروپکی ئه‌و شاخه‌ به‌رزه‌...”

“سه‌یرم کرد، چاوی له‌به‌ر هه‌لنایه.”

“سه‌یری ئه‌و شوقه‌ شینه‌ بکه، شین شینه.”

سولتانی فیله‌کان سه‌یری کرد و بینی. زۆری نه‌ما‌بوو
به‌رامبه‌ر به‌و هه‌موو جوانیه‌، له‌ خوشیان دلی له‌ لێدان
بکه‌وێ. پش‌تینیکی شین شین چوار ده‌وری کۆشکه
بلوورینه‌که‌ی گرتبووه‌ خۆ که‌ بریقه‌بریقی ده‌هات.

“خیرا، می‌رووله‌کانم بۆ بانگ بکه!”

هر له‌و کاته‌دا پۆپه‌به‌رز وێرای هه‌قده‌ په‌پووی تر
پیکه‌وه‌ فرین و گه‌یشته‌ شاری می‌رووله‌کان و له
مه‌یدانه‌که‌ نیشته‌وه‌.

پهله بکهن، سولتانمان ئیویه بانگ کردوه.
 میرووله ریشسییهکان و مهلیکهی ماندوو که ئه‌مسال
 به ملیۆنان میروولهی بووبوو و له په‌لوپۆ که‌وتبوو،
 پیشوخت خۆیان ئاماده کردبوو و چاوه‌پوانیی وی
 بوون. سواری بالی په‌پوه‌کان بوون و ها‌تته به‌رده‌م
 سولتانی فیله‌کان.

سولتان هه‌ستایه‌ سه‌ر پین و به‌ره‌و پیریان چوو:
 "به‌خیر بین هاو‌پییانم. ئیوه برای خولقینه‌ر و ئاف‌رینه‌ری
 من. بۆ پ‌یوره‌سمی کردنه‌وه‌ی کۆشک چاوه‌پوانیی
 هه‌مووتان و سه‌رجه‌م میرووله‌کانی به‌رده‌ستم ده‌بم.
 ئیستا په‌پوه‌کان پیش ئه‌وه‌ی له‌سه‌ر باله‌کانیان
 داتانه‌زینن، با بۆ ئه‌ویتان به‌رن. بۆ ئه‌وانی ت‌ریش
 فه‌رمان ده‌رده‌که‌م، گشت ئه‌و میروولانه‌ی زه‌حمه‌تیان
 کیشاوه، به‌شداریی پ‌یوره‌سمه‌که‌ ده‌بن.
 میرووله‌قه‌لافه‌تسه‌یره‌که:

"هه‌موو میرووله‌کان له‌ده‌وری کۆشک و کورسییه‌که
 کۆبوونه‌ته‌وه. ئیعه له‌شاره‌کان ما‌بوینه‌وه و
 چاوه‌نوا‌ری فه‌رمانی سولتانمان بووین. ئه‌و میروولانه‌ی
 کۆشک و کورسییه‌که‌یان دروست کردوه، له
 دوینیشه‌ویوه له‌وئ ما‌ونه‌ته‌وه و چاویان له‌سه‌ر ئه‌و
 کۆشکه‌ی سازیان کردوه و ئه‌و کورسییه‌ی
 دایانتاشیوه، هه‌لنه‌بریوه، له‌وئ به‌جوانیی کۆشک و
 کورسی‌هه‌په‌سا‌ون و له‌جیی خۆیان نه‌بزووتوون.
 ده‌ی که‌وايه، زور باشه."

سولتانی فیله‌کان وای گوت و له خوشیان ده‌تگوت بالی
 لی پواوه، نهو جه‌سته زل و زه‌به‌لاحه‌ی له په‌پړکی
 سووک ده‌چوو. سه‌رجه‌م فیله‌کانی کۆکرده‌وه و به‌ره‌و
 کۆشکه‌که‌ی سه‌ر چیا که‌وته پږ. له بان سه‌ری،
 په‌پووه‌کان بالیان وه‌بالی یه‌ک دابوو و وه‌ک
 په‌له‌ه‌وریک ده‌هاتنه به‌ر چاو.

سه‌رجه‌م میرووله‌کان، په‌پووه‌کان، مه‌له‌کانی تر،
 جووله‌وه‌ره‌کان، ته‌نانه‌ت کرمه‌کانیش، گشت
 گیانه‌له‌به‌ره‌کان به‌شداری نه‌م پږپه‌سه‌مه بووبوون. به
 ته‌نیا مرقه‌کان له‌م ناوه‌دا به‌دی نه‌ده‌کران.

په‌په‌به‌رزی سه‌رکرده‌ی په‌پووه‌کان گوتی:

"نامان، نامان ها، با ه‌والی پږپه‌سه‌می نه‌م‌پږ به
 مرقه‌کان رانه‌گه‌یه‌نین. ده‌بی کاریک بکه‌ین مرقه‌کان
 به‌م کۆشک و کورسی و پږپه‌سه‌مه نه‌زانن. من زور
 باش مرقه‌کان ده‌ناسم. نه‌وان سلیمانیکیان ه‌ه‌بوو،
 زمانی گشت بوونه‌وه‌ره‌کانی ده‌زانی، که‌سیکی سیحرباز
 بوو. له‌و پۆژه‌وه‌ به‌دوا ئیمه‌ له‌گه‌ل مرقه‌کاندا بووینه‌ته
 یه‌ک. له‌وه‌ته‌ی من ده‌یانناسم ده‌ستیان بۆ ه‌ر کاریک
 بردی تیکیان داوه. بوونه‌وه‌رگه‌لی خۆپه‌رستن، کاریک
 بکه‌ن، ه‌ه‌زار جار به‌ شانوبالی خویاندا ه‌له‌ده‌لین.
 له‌وه‌ش بترازی خویان به‌ کللی گه‌ردوون ده‌زانن.
 ه‌ه‌موویان که‌م تا کورتی شیتن، ه‌ه‌روه‌ها نه‌م مرقه‌انه
 خۆ وه‌ک ئیمه‌ نین، نه‌وان فانین. خوشیان ده‌زانن
 ده‌مرن، مردن له‌ که‌له‌ی داون. له‌به‌ر نه‌مه‌ش به‌ پقه‌وه

سەيرى سىروشت، سەيرى خۇيان و ئەستىزەكان و
 ھەموو شتىك دىكەن. سۆزىيان نەماو، خۇشەوئىستىيان
 بىر چوۋەتەو و گەرمای ژىنيان ون كىردوۋ. ئىستە
 گەر ئەم سەرا و تەختە بىيىن، يان دەيسووتىن،
 خاپوور و لەگەل خاك يەكسانى دىكەن يان دىنا
 دىستادەست بە يەكتىرى دىفرۇشن. ئەم كۆشكە
 جوانەى تو، ئەم كورسىيە بەشكۆيت بۆ ئەوان بەس
 دىبىتە كەرەستەيەكى فرۇشتن... ئەوان بە دلىكى پىر تىن
 و سۆز سەيرى جوانىيەك، ئەستىزەيەك، پەپوۋيەكى
 شۇخى مى، قوۋيەك و ئاسكىك ناكەن:

سولتانى فىلەكانىش كە لە ترسان و لە تاسان چاۋەكانى
 دەرپەپىيون، فەرمانى يەكلاكرەوۋەى دا:

مىرۇقەكان نابى تەنانت شوىنى كۆشكەكەم لە دونىادا
 بزانن، نابى ھەوالى كورسىيەكەمىان بە گوى بگا.
 پەپوۋى جادوۋگەر بنىرە چاۋى ھەموو مىرۇقەكان
 بىيەستى. دىزانم، ئەمىنىش دىزانم ئەم مەخلووقەى
 مىرۇقى ناو، ھەموو شتىك خراپ دىكا. خوا ھىچ
 گىيانلەبەرىك لەوان نەچوئىن. خوا ھىچ بوونەوۋەرىك
 ۋەك ئەوان بەرامبەر بە مردن شىت نەكا. دىزانم، كارى
 ئەوان ھەر لە ھاتتە دونىاۋە تا پۇژى مەرگ، ھەلاتتە
 لەدەست خۇيان و مەرگ و پاستىيەكان. لە پىگەى ئەم
 پاكردن و ترسەدا چىيان تووش بى، تىكى دىدەن...:

مەراسىمەكە دىستى پى كىرد. سولتانى فىلەكان چوۋە
 سەر تاشەبەردىكى بەردەم كۆشكەكە كە بە ئەندازەى

پینج ئاپارتمان گه وره بوو. پیتشان قورتمه که ی به رهو
 حهوا بهرز کردهوه، نهوسا خوی لهسهر قاچهکانی
 پاشووی قیت کردهوه و لاقهکانی پیتشهوهی به رهو
 ئاسمان لیک کردهوه و قهدهریک له بهر خۆیهوه دوعای
 کرد. که له دوعاخویندن بووهوه، قورتمه که ی به رهو نهو
 گیانله بهرانه دریژ کرد که دهشت و بناری چیاکانیان
 تهنیبوو، ئینجا هه مدیس قورتمه که ی به رهو حهوا بهرز
 کردهوه، ئاسمان به پهلهوهر داپۆشرابوو و تهنانهت
 بهشینکی بچووکی نه ده بینرا.

ئه مرۆ، جهسته ی سپی سپی سولتانی فیلهکان، له ژیر
 ئهم لافاوی شوقه دا، سپیتر له جاران دههاته بهر چاو و
 سامی دهخسته دل. قسهکانی دهست پین کرد:

"گیانله بهره بهرینز و ئازیز و پایه بهرزهکان، براکانم،
 بهوپه پری دلخوشیهوه ئیوهه بۆ ئهم پۆژه خوش و
 بهخته وه رهه بانگهیشته کردوه، بهخیر بین. ده بینم
 گشت گیانله بهرهکان، ههر هه موویان به پیر
 بانگه وازه که مهوه هاتون، زۆر سوپاس و ههر هه بن...
 بهس مرۆفی لی نییه ئهم کۆبوونه وهیه... هیچ کامتان
 چاوه پوانی ئه وه تان له من نه بوو بانگهیشتی ئیره یان
 بکه، وا نییه؟"

سه رجه م گیانله بهرهکان تیکرا هاواریان کرد:

"چاوه پری نه بووین."

مرۆفهکان به بیستنی ئهم دهنگه سامناکه پیتان وا بوو
 گوئیان له گرمه ی ههر بووه.

ئەگەر مرقۇقەكانىش وەك ئىيمە، وەك سەرجم
بوونەوەرەكانى تر بىئىفادە بوونايە، ھەر كامە و خۇى بە
خودا نەزانىيا، پاشانىش ئەم خودايانە زراويان لە مردن
نەتوقىيا و ھۆف نەبوونايە، ھۆكارىك لە گۆپى نەدەما
ئەوانىش بۆ ئەم پۆژە بەختەوەرە بانگەيشت نەكەين:

گيانلەبەرەكانى تر ھەموو يەك زار ھاواريان کرد:
"ھۆكارىك لە گۆپى نەدەما:"

مرقۇقەكان پىيان وا بوو ئەمەش گرمەى ھەورە و
گوپيان پىى نەبزوت.

"مرقۇقەكان زۆر ئاستى خۇيان دابەزاندى، لە دونيا و
بوونەوەرەكانى تر دابران. ترسى مەرگ ئەوانى فەوتاند.
بە ھۆى ئەم ترسەوہ سەريان لە بەرد دەدەن. بەمەش،
پتر ئەقلىيان لەدەست دەدەن. ئەو پۆژەى مرقۇقەكان بىنە
مىروولە، ئەو پۆژەى وەك مىروولەكان خاكەپا بوون،
ئەو پۆژەى يەكتريان نەخوارد، دەتوانن خۇيان پزگار
بکەن..."

گشت بوونەوەرەكان بە يەك دەنگ ھاواريان کرد:
"خۇيان پزگار بکەن:"

مرقۇقەكان بە بىستنى ئەم ھاتوھاوارە ھەمدىس وایان
زانى گرمەى ھەورە.

سولتان فىلەكان قوپكى خاوين کردەوہ و لەسەرى
رۆيشت:

"بەلى برا بەرپزەكانم. مرقۇقەكان سەيرن، لە مىروولە
قەلافەتسەيرەكەش خراپترن، چونكە ياساكانى ئەم

مروڤانه ویرانن. گوتوویانه یهک دهخوا، هزار دهپوانی،
 نهمهش وا دهکا قیامته پروو بډا، بهلام به هیچ
 شیویهک نهو قیامتهی چاوهپوانی دهکهن نایه.
 هزاریان کار دهکهن و برسین، ده هزار، سده هزار
 کار دهکهن و برسین، یهکیکیان، تنیا یهکیکیان له
 وشکی دهخوا، له تهپی بوی دهنوا، تا قورقورچکه
 دهخوات و دهخوات و تیر نابی. هر چاخه و فیلک
 دیننه گورپی، ئیستا هموو کاروباریان بووته ئوهی
 شتیک به پینچ بکرن و به ده بیفروشن. خاک دهکرن و
 خاک دهفروشن، درخت، ئاو، مروڤ، چیان بیته بهر
 دهست، دایکیان، باوکیان، مندالهکانیان، ژنهکانیان، به
 کورتی لهم گهردوونه دا چاویان به هرچی بکهوی،
 دهیکرن و دهیفروشن. بهرد دهفروشن بهرد، ئهستیره،
 ئالتون، ئهلماس، گول، دلیان و چاوهکانیان دهکرن و
 دهفروشن... مروڤهکان به جورئ تووشی پهتای کرین و
 فروشتن بوون، له وهسف نایه... له گهردوون چیان
 پی شک بی، دهیکرن و دهیفروشن. بروام پی بکهن برا
 گیانله بهرهکانم، ئهم مروڤانه لهم میرووله
 قهلافتهسیرهی خومان سهیرترن. ئهم پهتای کرین و
 فروشته دواچار بهلایهکیان بهسهر دینی، لهوهدا قسه
 نییه، هیوادارم زیانی به ئیمهی بوونهوهر نهگا... ئهم
 پهتایه، ئهم کرین و فروشتنی هرچی شته، تاکو ئیستا
 مهترسیدارترین پهتایه تووشی بوون. به پینچ دهیکرم و
 به ده دهیفروشم، ئاخرییهکهی بهلایهک بهسهر

مروڤه‌كان و دونياى ئيمه دىنى. خوا ئيمه و دونياكه‌مان
له ئاژاوهمى مروڤه‌كان بپاريزى.
گيانله‌به‌ره‌كان گورانديان:
"ئامين".

مروڤه‌كان پيتيان وا بوو ئه‌مه‌ش هر گرمى هه‌وره.
سولتاني فيله‌كان دريژهمى به قسه‌كانى دا:
"ئىستا با واز له مروڤه‌كان بيتين. خوا خوى غه‌زه‌بى لى
گرتوون. ئه‌وان ته‌گه‌ر به‌م جوړه به‌رده‌وام بن، هيچ
خيريكيان بۆ دونيا و بۆ گه‌ردوون نابى. جگه له خراپه
هيچى تريان لى چاوه‌پروان ناكړى. ئىسته پرووى قسم
له ئيوه‌يه برا په‌سه‌ن و پايه‌به‌رزه‌كانم. ئه‌م كۆشكه‌ى
ميرووله‌كانى به‌نده‌م بۆ منيان دروست كړدووه، هيچ
بوونه‌وه‌ريك بۆ سولتاني خوى دروست نه‌كړدووه.
مه‌گين ته‌نيا ميرووله‌كان كۆشكىكى وا بۆ سولتانه‌كه‌يان
چى بكه‌ن. مروڤه‌كان كه‌ ئه‌و هه‌مووه كۆشك، ئه‌هرام،
باخى هه‌لواسراو و مزارگه‌يان بۆ سولتانه‌كانيان
دروست كړدووه، هيچ كاميان نه‌يانتوانيوه كۆشكىك
هاوشيوه‌ى ئه‌م كۆشكه ساز بكه‌ن كه ميرووله‌كان بۆ
من، سولتاني خوتان، دروستيان كړدووه. ئىستا
جوانترين سه‌را له دونيادا سه‌راى سولتاني خوتانه.
له‌وه‌ته‌ى دونيا دونيايه، هيچ كه‌سى هاوشيوه‌ى ئه‌م
كورسيه له ئه‌لماس داتاشراوه‌ى ده‌يبينن بۆ هيچ
سولتان و فيرعه‌ونيك دروست نه‌كړدووه. به‌س
ميرووله‌كانى برام ده‌توانن دونيا كون بكه‌ن و له

نيوه پاستى زه وييه وه بهردى ئەم كورسييه ئەلماسه
 ئەفسووناوييه دهرينن. ئەوه ميروولهكانى برامن ئەم
 كۆشكه بلوورينه يان بۆ سولتاني خويان بهرز
 كردووه ته وه. بۆيه شه من سه رجهم بوونه وه رهكانى
 سه ر پووى زه وييم بۆ ئيره، بۆ ئەم مه راسيمي
 پيرۆزبايه بانگهيشت كردووه. به س قه ومى مرۆفم بانگ
 نه كردووه، ئەو بوونه وه ره بيكه لكانه، ئەو بوونه وه ره
 تيكده ر و ئاگرده رانه، ئەو چاوتيرنه بووه به خيلانه،
 ئەوانه ي بيچان چاوى يه ك هه لده كۆلن... قه ومى مرۆف
 بوونه نه هامة تى بۆ مرۆفايه تى و بۆ دونياش. قه ومى
 مرۆف دواى ده ستپيكردى ئەم كارى كپين و فروشتنه
 له مرۆفايه تى دووركه وتنه وه. هه رچى له سه ر پووى
 زه وي بوو كپيان و فروشتيان. خاكيان كپى و
 فروشت، خاكيان له خاكيتى خست. ئاو له ئاويتى،
 دارستان له دارستانيتى، ئاسمان له ئاسمانيتى دابرا.
 زۆرى پى ناچى مانگ و ئەستيره كانيش ده كپن و
 ده فروشن و ئەستيره له ئەستيره بوون و مانگ له مانگ
 بوون داده بپي.

برا په سه نه كانم، خوا كه س نه هينينه ئەو ئاسته ي
 مرۆف تيبدايه، ئاده ميزاد پاش ئەوه ي بووه بازركان و
 مامه له ي به هه موو شتيكه وه كرد، له مرۆفبوون دابرا.
 ئاده ميزاد كه دلى كپى و فروشت، دل له دل بوون دابرا.
 ئاده ميزاد به كپين و فروشتنى ئه وين، خۆشه ويستى،
 برايه تى، ناشتى، هاوپييه تى، سۆز و جوانى، له

مروڤايه تی دابرا، بوو به بوونه وهریکی نهوسن. کیرۆدهی نهخوښی که له که کردن بوو. له بهر نه مهش، بوونه وهره به پریزه کانی هاوړیم، نه مړو من مروڤه کانم بوو. نه م پوږه به خته وهره مان بانگهښت نه کرد. ترسام و بانگم نه کردن. بیت و نه م کورسیه شینه بیینن، بیت و چاوایان به م کوشکه بکهوئ که پیل پیل تیشک داوئ، هرچونیک بئ دهست به کړین و فروشتنی دهکن. بئ نه ملا و نه ولا دهیکړن و دهیفروشن. نه م کوشک و تهخته ش بئ نه وهی که لکی هه بئ، دهست او دهست هینده ده کپدری و ده فروشری که کون ده بئ، ده شک و ده پوخی.

"جا براکانم، ئیستا با واز له مروڤه کان بیینن، نه وان خویان بوونه ته به لا به سه سه سه سه خویانه وه... ئیمه ی میروو، میرووی په سه ن و به شکو، بوونه وهری هره په سه ن و به هیزین، هره ها که وره ترین کومه له ی گیانه به رانین بئ چین و بئ جیاوازی تیکه له به یه کتر بووین... ئیمه ی میروو و فیل، برایانه، ئازادانه، به یه کسان و به ناشتی شان به شانی یه ک ده ژیین. یه کیکمان له پیناوی هه مووماندا، هه موومان له پیناوی یه کیکماندا. ئازادی بناغه ی هه موو شتیکه. بپروانه مروڤه کان، نه وان به هوئ نه وهی به قه ده ئیمه ی میروو گرنگی ناده نه ئازادی و یه کسان و به هیچ شینوه یه ک خوازیاری ناشتی نین، که وتوونه ته چ دخیکه وه. نه م ئازادی به ی ئیستا هه مانه، واته نه م سیسته می

ئازادىيەمان تا پۇرۇزى قىيامەت بەردەوام دەيى. ئىمە ھىچ
 پىنچوپەنايەكمان نىيە. ئەمە بە گىشت بوونەوهرانى بىرام
 دەلەين كە لىرەكانە كۆبوونەتەو، تەنانت بە ھەزارپى،
 كرمەسوورە و مېشۈولەكانىش، با ھەموو گەردوون
 شايتە بۇ ئەم قسانەم بىدا كە ھەر مېروولەيەك فېلىكە.
 ھەر فېلىكىش مېروولەيەكە. بىروانن بىرايانم، ئەگەر ھەر
 مېروولەيە و فېلىك نەبوايە، ئەم كۆشكەيان چلۇن بەرز
 دەكرەو، ھەر بوونەوهرىك لەم كۆشكە بىروانى،
 تىدەگا ھەر مېروولەيە و فېلىكە. ئەگەر ھەر مېروولەيەك
 فېلىك نەبوايە، چۇن ئەم بەردە ئەفسووناويەيان لە
 نىوجەرگەي زەوى دەردەھىتا و كورسىيەكى ئاوايان لى
 دەتاشى؟ كەوايە ھەر مېروولەيە و فېلىكە. دەمەوى
 نەيتىيەك بۇ ئىوھى گىئالەبەرى بەرپىز بىدركىتم. باش
 گويم لى بگرن.

ئەو ئاپۇرايەي گوىى بۇ قسەكانى سولتان پاداشتبوو،
 ھەناسەي لە سىنگدا راگرت. گويت لە دەنگى بالى
 زەرگەتەش دەبوو. ھەموويان بە مەراق بوون پازە
 گەرەكەي سولتانى فېلەكان بېيسن.

"پىشتىر..." لىرەدا سولتان دىسان بىدەنگ بوو، چاۋە
 وردەكانى بەسەر ئاپۇراكەدا گىپرا. ئەو مەلانەي لە
 ئاسمان باليان لىك دەدا، لە فرىن كەوتن.

"پىشتىر..." سولتان ھەمدىس دەستى پىن كىردەو. "پىشتىر،
 ئىمەش، يانى ئىمەي فېلىش مېروولەيەكى بچووك
 بووين. پاشان بە كاركردن و ھەول و تەقەلايەكى

بیتوچان بووینه فیل. بویه نیستا و له موه به دوا به باب و
 باپیرمان بانگتان ده کم میرووله نه ژداده کانی نازیزمان،
 چونکه نیوهی میرووله باب و کالی په سەنی فیله کانت.
 جا نیمه له وه چەئ ئەم میرووله په سەنه وه هاتووین و
 بووینه ته فیل. په گەزی میرووله له سەرووی هەموو
 په گەزیکه وهیه. ئەم په گەزه، ئەم په گەزی میرووله یه
 چەند به خته وەرە که به هەولیکي کهم ده توانی بیته فیل!
 خوا په گەزی میرووله کان بپاریزی. جوان له دونیا یه
 بپروانن، بزائن میرووله چەند زۆرن، چەند زۆرن. له
 دونیادا، هیچ په گەزیک زۆرتر و به زاووزیتر له
 میرووله نه بووه و نابن. بهو پتیهی دواچار هەر
 میرووله یه و ده بیته فیلیک، به هیترین په گەز کام
 په گەزه؟ له نیوه ده پرسم، وه لام بده نه وه. به هیترین
 په گەز له م گەردوونه دا کام په گەزه؟

بینهنگ بوو، چاوه پئ ما، قورتمه کهی به رهو ئاپورا که
 راداشت و هینای و بردی. له ناکاو، له ئاپورای ئەر ز و
 ئاسمان، وه ها نه عره ته یه ک بهرز بووه وه که زهوی و
 ئاسمانی وه له رزه هیتا.

سولتانی فیله کان له م نه عره ته سامنا که که له ته قینه وهی
 توپ ده چوو، هیچ تینه گە یشت. حەفتا هەزار گیانله بهر به
 حەفتا هەزار زمان وه لامی سولتانیان ده دایه وه.

سولتان به هه ییه ت و فیزیکی پتره وه هه مدیس پرسیی:
 "کین؟"

ئاپورا که دیسان نه عره ته ی لئ بهرز بووه وه.

سولتان هاواری کرد:

‘میرووله کان!’

ئاپۆراکه ئەمجارە بە زمانی فیلەکان و ویکرا گۆراندی:

‘میرووله کان.’

سولتانی فیلەکان دووپاتی کردەوہ:

‘بەلێ، میرووله کان، بەلێ، میرووله کان. بەلێ، ھەر
کەسێ ئەگەر ددان بە چەرگیدا بنێ و کار بکا، لە
سیفرەوہ دەست پێ بکا و بچیتە پیش و یادگاریکی
وہک ئەم کۆشکە بۆ گەردوونەکەمان چێ بکا و
کورسییەکی شینی سیحراوی وەک ئەم کورسییە
دابەشێ، ئەو ھەمیشە، ھەر کاتی پێی خوش بێ،
دەتوانی بیتە فیل.’

بێدەنگ بوو، بزەییەکی خوشی ھاتی، گۆچکەکانی لێک
کردەوہ و وێکی ھێنان:

‘جا ئیستا ھەرچیم گوت، ئێوہ دووپاتی بکەنەوہ... ھەر
میرووله و فیلێکە!’

ئاپۆراکە لە ھەفتا ھزار لاوہ بە ھەفتا ھزار دەنگی
جیاواز دووپاتی کردەوہ:

‘ھەر میروولە و فیلێکە.’

‘لەبەر ئەم ھۆکارەش...’

ھەفتا ھزار دەنگی جیاواز دووپاتیان کردەوہ:

‘لەبەر ئەم ھۆکارەش...’

‘بەھێزترین بوونەوہری دنیا و گەردوون میروولە.’

‘میروولە!’

دهی هه موو پێکه وه... میرووله فیله، فیل میرووله یه،
میرووله فیله، فیل میرووله یه... میزفیل... فیل میز،
میزفیل...

هه موو تیکرا:

"فیل میز، میزفیل... میز... فیل... فیل... فیل... میز..."

ئاپورا که په یتا په یتا ئەمە ی دووپات دەکرده وه.

میرووله کان شادومانیه کی بیسنور به سهریاندا زال
بوو بوو و ئیتر خویان وهک فیلکی زه به لاح ده هاته بهر
چاو. بۆ ئەم مه به سته، ته نانه ت که مته رخه مترین
میرووله ش، بیرى له وه ده کرده وه که لانیکه م سبه ی
له گهل هه لانتی خۆردا ده ستیکی سیراوی بیکاته
فیلکی گه وه. له ئیستا وه په پوه کان، هه لۆکان،
دالاشه کان، چۆله که کان، سهیره و سیروو و
قوونه له تکه کینه بوو بوونه فیلی بالدار. له م دونیا
به رته سکه دا کئ هه بوو پنی خۆش نه بین فیل بی؟

سولتانی فیله کان باش قسه ی کرد بوو و دلی سه رجه م
بوونه وه ره کان و به تاییه ت میرووله کانی به ده ست هینابوو.
ئیسنا ئیتر ده یتوانی فه رمان به میرووله کان بدا ئاواته کی
به دی بین. به ده نگینی گر و فه رماند مرانه هاته گو:

"داوایه کی دیکه شم له ئیوه هه یه، ئی نه ته وه ی فیل میز...
فه رمان ده دم ئەم داوایه م به جئ بین. ئەگەر ئەم
داوایه م به دی نه یه، ئەم ولاته به خته وه ره مان له سه ر پئ
نامینیته وه و کامه رانیمان زۆر به رده وام نابن، فیل
میره کانی برام."

مىروولەكان بە يەك دەنگ وەلاميان دايەوہ:
"گشت فەرمانىكت لە بان سەرمان دادەنن..."
بوونەوہرەكانى تىرىش ھەموويان پىگەوہ وەلاميان
دايەوہ، يانى وەك تەقىنەوہى تۆپ دەنگيان بەرز
بووہوہ:

"ھەر فەرمانىكت لە بان سەرمان. تۆ سولتانى ئىمەى...
ھەموو بوونەوہرەكانى دونيا ئاخىرىيەكەى دەبنە فىل.
ئىمە لىرە بېروامان بەمە كرد و ئىمانمان پى ھىنا."
"بوونەوہرە بەپىزەكان، ئىوہ بىدەنگ بن بزانم، ئەمە
پىرسىكى ئىوخوۋى ئىمەيە، بەس پەيوەندى بە
مىروولەكانەوہ ھەيە. بۆيە ئىوہ بىدەنگ بن، برا
بوونەوہرە بەپىزە فىل مىزەكانى ترم..."
مىروولەكان:

"ئەمىر بىكە سولتانى خۇمان. بىژە، ئەگەر فەرمان بەدى
دونيا ھەلدەگرىن و دەيبەينە لای خۆر. سولتانى خۇمان،
ئەگەر مەيلىت لەسەر بى، مانگ ھەلدەگرىن و دەيبەينە
ئىرە. لە ئەستىزەكان كورسيت بۆ دروست دەكەين."
"نا، نا، شتى وا نابى، پاوہستاو بن مىروولەكانى بىرام.
داواكەم ھىندە گرنگ نىيە. بىروان، گويم لى بگرن، لەم پۆژە
بەختەوہرەدا شتىكى بچووكە منى پەست كرېوہ."
مىروولەكان وروژابوون و ھەجمىنيان لى ھەلگىرابوو:
"ئەو شتە چىيە، خىرا بىژە..."
"ئەويش ئەوہيە، مىروولەيەكى پىدېنسوور ھەيە،
دوژمنمە، دوژمنى سەرچەم بوونەوہرەكانە، شتىكە

وەك مرقۇف... جا من ئەمىرۇ مردوو يان زىندووى ئەم
 مىروولە پىدىنسوورەم لە ئىنە دەوى. ئەم مىروولە
 پىدىنسوورە لەسەر پىشتى ئەم پەپسووى برامان
 سووكايەتى كرد و پاشان لەسەر بالەكانى پا خۇى
 فېرى دا و ھەلات. لەو پۇژەو ھەدوا من وىلى مردوو
 يان زىندووى ئەم مىروولە پىدىنسوورەم. ئەم مىروولە
 پىدىنسوورە ئاسنگەرىكى گەرەپە. گواپە پەچەلەكى
 دەگەرپىتەو ھە داودى پاشاى مرقۇفەكان، يانى مىروو
 پىشسوورى ئاسنگەر سەر بە پەچەلەكى مرقۇفەكانە.
 تىگەپىشتن چەند مەترسىدارە؟... پەچەلەكى ئەم مىروو
 پىشسوورە دەگەرپىتەو ھە سەر مرقۇفەكان! بىچگە
 لەو، ئەم مىروو پىدىنسوورانەى دوژمنى ئازادىن،
 ژمارەيان لە دونىادا زۆرە. ئەم مىروولانە دوژمنى
 ئازادى و ئايىن و يەكسانىن. ئەمانە نەيارى
 مىروولەكانن، نەيارى فېلەكانن. ئەمانە نەيارى سەرچەم
 بوونەو ھەرەكانى سەر پووى زەوين. سەبارەت بەمانە
 زانىارى زۆرم دەست كەوتووە. ئەمانە دوژمنى
 داوینپاكىن. ئەمانە پەگەز، تۆرەمە، خوين، دابونەرىت و
 مىژوو ناناسن. باش گويم لى بگرن، پەگەزى ئەم
 مىروو پىشسوورانە دەگەرپىتەو ھە سەر مرقۇفەكان.
 با درىژدادپى نەكەم، ئاخۇ ھە كوشتى ھەمويان
 ئەو ھەندە بەس نىيە كە ئەوان سەر بە پەچەلەكى
 مرقۇفەكانن؟ ئەم پىدىنسوورانە كە پەچەلەكيان
 دەگەرپىتەو ھە سەر مرقۇفەكان، ئەگەر ھىچ شتىكىش

نهكهن، لهنيو بوونهوهرهكان و لهنيو ميروولهكان ئاژاوه
 دهنينهوه، سهرجهم بوونهوهرهكان، ميروولهكان و
 فيلهكان تيك بهردهدن. ئاژاوهي مروڤ به گيتيدا
 بلاودهكهنهوه. ئهگهر ئهوان له گۆڤي نهمينن،
 دونياكهمان پشوو دهدا. ئهگهر ئه پدينسوورانه لهناو
 بران، گورگ و مهر پينكهوه ئاو دهخونهوه. ئهگهر ئه
 پدينسوورانه له گۆڤي نهمان، هيچ بوونهوهرهيك
 بوونهوهرهيكى تر ناخوا. ئيستا من پيشان داوا له
 ميروولهكان و پاشان سهرجهم بوونهوهرهكانى تر به
 مهل و زهردهوالهكانهوه دهكهم مردوو يان زيندوى
 ئه ميرووه پدينسوورانهم بق بينن. ههر كهسى مردوو
 يان زيندوى پدينسووريك بينى و لهم مهيدانه له
 ئهريى بدا... ئهوهيش وا ئه ميرووه پدينسووره
 ئاسنگهري سووكايهتي به من كرد، به
 سووكايهتيكردن به من سووكايهتي به سهرجهم
 ئاژهلهكان كرد، بدوزيتهوه و بيهيني، ژووريكى له
 كوشكهكهم پي ددهم. ئه بوونهوهره ههتا مردن لهو
 ژووره دهژى و به ههنگوينى شيلهى گولان بهخي
 دهكرى... مال و منداڵ و وهچهكهى ههتا پوژى قيامهت
 خوراكيان ههنگوين و شيلهى گول دهبن.

هيشتا سولتان قسهكهى تهواو نهكردبوو، گشت
 بوونهوهرهكان، مهل و ميروو به دونيادا بلاوبوونهوه و
 دهستيان به تيجيري پدينسوورهكان كرد. زورى پي

نه چوو ئه و مهيدانهى سولتانى فيلهكان نيشانى دابوو
 تهژى بوو له مردوو و زيندووى ږدينسوورهكان.
 سولتان كه به جارى ئه و هه موو ږدينسوورهى با
 مردوويى، به بريندارى و به زيندوويى ده بينى
 شاگهشكه بوو و فرمانى به فيلهكان دا:
 "به ره و مهيدان! هه ر ئيستا به سه ر ئه م ميروول
 ږدينسوورانه دا ږږون و مردوو و زيندويان بگه نه تون..."
 فيلهكان ده سته كار بوون و له چاوتروكانيكدا ميروول
 ږدينسوورهكانيان ته فروتوونا كرد. ئه و ږدينسوورانهى
 له مهيدانهكه پان بوو بوونه وه، هه موويان به
 بردهكانه وه نوو سا بوون و ده بينران و نه ده بينران.
 پاش له ناو بردنى ږدينسوورهكان، سولتان سه يري
 پانتايى مهيدانهكهى كرد، ساتيك تيراما و يه كسه ر
 شتيك ختووكهى ميشكى دا و به په ر وشه وه گوتى:
 "ئه ي ميرووه ږيشسوورى ئاسنگه ر، ئه ي ميرووه
 ږيشسوورى ئاسنگه ر؟"
 ئاپورا فزه ي ليوه نه هات.
 "ئه ي ئاسنگه ره كه؟"
 هيچ بوونه وه ريك مته قى ليوه نه هات؟
 "ئاسنگه ره كه؟"
 سه ركرده ي په پوهه كان هات و سى جار به ده وري سه ري
 سولتاندا گه را، سى ئه لقه ي نارنجى دروست كرد.
 "ناتوانن قسه بگه ن سولتانم. ئاسنگه ره كه ته ليسمى
 كردون."

سولتان هه ترهشی چوو:

"ئەي ئەگەر ئەمنیشی تەلیسم کرد؟ تەلیسمی کردم و
کۆشک و سەرای لە دەستم دەر هینا؟"

"مێروولەکان ناتوانن فیلەکان تەلیسم بکەن سولتانم."

سولتان لە ترسان زاری وشک بوو بوو و بە خۆفیکی
زیاتر هه گوتی:

"بەلام ئەو لە وه چەي مرقفه. ئەو مرقفه..."

پۆپە بەرز چوووە نێو گۆنچکە یەو، بە چەپە دوو هەندیک
شتی پێ گوت، سولتان بەم قسە نەیتییانە ی پیکەنی
و پیکەنی. دەستی بە زگە چەرموو زەکە یەو نا و
پیکەنی.

"ئێتر با بوونە وەرەکانی تر بپۆن، بەس با مێروولەکانی
برامان بمێننەو. میوانی و جەژنی گەورە چاوە پێیانە.
دەي ساز لی دەن و بیکەنە بەزم."

لەناکاو دەنگی سەیر و ئەفسووناوی لە دەشت و
چیاکان سەدای دایەو.

سولتانی فیلەکان گوتی:

"ئەمە خۆشە."

ئەوسا بە دەنگیکی بەرز فەرمانی دا:

"دەرگەي سێ عەمباری پێ لە شیلەي گول، هەنگوین و
دەعبای مردوو بکەنەو. باب و کالی مێروولەمان با
ئەمپۆ ژەمیکی تێر بخۆن. سێ عەمبار بۆ ئەوان
کەمیشە."

میرووله کان کتوپر بۆیان دهرکهوت که له میژ بهرسین و به ره و عه مباره کان غاریان دا. میرووله کۆکه ره وه کان چهندهیان شیلهی گول، ههنگوین، دهنکه گهنم و دهعبای مردوو کۆکردبووه!

میرووله کان چوونه نیو عه مباره کان و سێ پۆژ و سێ شهو خواردیان و باش تیر بوون. زۆر له میژ بوو خواردنیک و پیکوپیکیان نه خواردبوو. منهتباری سولتان بوون و گوتیان:

"لهم دونیایه دا سولتانیک، خودایه که بهدی ناکرێ هیندهی ئەم سولتانه خیرخواز و میرووله چهز بێ. نهخوازه ئەم خودایه سێ وهچه پیشتر میرووله بووه."

به شانازییه وه بهردهوام بوون:

"خوا غه زهب لهو میرووه ردینسووره ئاسنگه ره شهله بگرێ. سهیر کهن سولتان - خودا و فیلی چهند گهوره و دونیا ئاسا له میرووله کان هه لدهکهوێ."

میروولهی سه رجهم ولاته کان له خوشیی ئەو کۆشک و کورسییهی دروستیان کردبوو، به هۆی ئەو قسانهی سولتان - خودا پێی گوتبوون و ئەو هیوا دلخۆشکهره ی که ههر چۆنیک بێ پۆژیک دهبنه فیل، مهست بوو بوون و نه دههاتنه وه سهه خۆیان.

ئەم سه رهخۆشییهی میرووله کان سێ مانگی په بهقی خایاند. سێ مانگی ریک میرووله کان له خوشیان پێیان له سهه ئه رز نه نا.

میرووله گفت و ماندووه کان به که یفخووشی گه پانه وه
 ولاته کانی خویان. دل که یلی شادی بوون. ئاخو چون
 دلشاد نه بن، جوانترین و گوره ترین کوشکی دونیان بو
 سولتانی هره به هه یه تی دنیا دروست کردبوو. ئه ی
 ئه و کورسییه ئه لماسه که به میلیارد میرووله تو سقال
 تو سقال له نیوه نندی زهوی ده ریانه یه نابوو،
 گواستبوو یانه وه و به سه ره یه که وه یان نابوو. به
 دره و شان وه ی ئه م کورسییه سه رانسه ری زهوی نوقمی
 شوقیکی شین و دلرفین ده بوو. به خته وه ری و شادیان
 پینشکه ش به سولتانیکی پایه بهرز کردبوو.

ئینجا سولتان چیی گوتبوو؟ گوتبووی: هه ره میرووله یه
 و فیلینکه. باب و کالی ئه م فیله زه به لاحانه ش، باب و
 باپیری منیش، ته نانه ت خویشم، هه ره موومان
 میرووله بووین. میرووله یه که به ته نیا هه موو دونیا یه
 دینن. هه موو میرووله کان به کارکردن ده توانن بینه فیل.

ھەر مېروولەيەك ئەگەر زياتر مل ۋەبەر كار بېتى،
 بەپىنى ھول و ماندووبوونى دەپتە فيل، تەنانت بوى
 ھەيە بېيتە پېنچ فيل. ئىمەي فيل كە مېروولە بووين،
 چۈن بووينە فيل؟ بېژن، بېژن، ئەم فيلانە كاتى مېروولە
 بوون چۈن بەم دۇخە گەيشتن؟ چۈن پىدەگەن؟ بە
 سازکردنى كۆشك و كورسى بۇ سولتانه كەيان، بە
 كۆكردنە ۋەي گشت ھەنگوين، شيلەي گول و كاگلى
 سەر پووى زەوى بۇ سولتانه كەيان بەم پۇژە گەيشتن.
 گەر بەم جۇرە بېرواۋە پېش و پابەنديان بە سولتان بەو
 پەنگە بەردەوام بى، بوى ھەيە بوونە ۋەرى بالاتر...

مېروولەكان ھەر لە ئىستائە ۋەيان بە فيل دەزانى.
 ۋەيان بە فيل لە قەلەم دەدا، ۋەك فيل ۋەيان فش
 دەکرد و بە شار و ولاتەكانياندا دەگەرەن. ئىتر لە ھەر
 مېروولەيەكدا ئاينوئوين و ھەلسوكەوتى فيلىك ھەبوو.
 نەخوازە مېروولە زەردەكان كە ۋەيان بە يەكجارى بە
 فيل لە قەلەم دەدا. دەيانگوت: "ئىمە ئەژدادى
 راستەقىنەي فيلەكانىن". ئەم قسەيە بەردەوام وىردى
 سەر زمانىان بوو. سىمىليان ۋەك قۇرتەم درىژ
 دەكردەۋە، سوارى پىشتى پەپوۋەكان دەبوون و
 دەنگوباسى ولاتى مېروولەكانىان بە سولتان پادەگەياند.
 سولتانىش بەو ھەۋالانەي دەيىيستن، بېرادە خۇشحال
 دەبوو.

"ئىستا ھەموو مېروولەيەك خۇي پى فيلە."

"چ له وه باشتړ، با خويان پي فيل بي. منيش هر نهوهم
گه رېک بوو. با ميروولايه تيبان له بير بچيته وه، ئيتړ
خويان به چ ده زانن با بزائن."

"ميرووله کان هتي هتي وهک فيل به پيگه دا دېرېن."

"باشتره. منيش هر نهوهم دهويست."

"هول ددهن وهک فيلان بپه يفن."

"نه مه له هه موويان باشتړه... يارمه تيدهر بن، چيتان
له دهست بي دريغي مه کن، با زماي ميرووله کان که
شياوي تيگه يشتن نيه له بير بکن و فيري زماي
فيله کان بن. زياتر و زياتر يارمه تيبان بدن."

بيجگه له مانه، هه والي تریش له شار و ولاتي
ميرووله کانه وه دهگه يشت. سولتان به بيستني نه
هه واله نويانه دلي له ژيلا دهات. ميرووله کان له
فيلبووندا زور پيشړه وييان کړدبوو. نهگه بهم جوړه
به رده وام بوونايه، نهوا قازانچ سهری مايه ي دهخوارد.
"سولتاني خومان، ميرووله کان ئيدي کتومت وهک
فيله کان خواردن دهخون."

سولتاني فيله کان پاچه ني:

"هر به راست؟ چون شتي وا ده بي، ميرووله چون
وهک فيلان خواردن دهخون؟ نه ميان له کويوه هيتا؟"

"ده لين بو ئيمه فيل نين، چييان بيته سهر پي، به
ملچه ملچ دهخون."

سولتاني فيله کان گوراندي:

"ئاوا نابي."

به دهنگی وی، شاخ و دهشت و دارستان نالاندیان. ئەو
میروولانەیی ئەمەیان بیست کوتیان:
"ئیمەش پۆژیک وەک سولتانی خۆمان دەگورینین و
چیاکان، دەریاکان، دارستان و پێدەشتەکان بە نالەنال
دەخەین. بۆ ئیمە فیل نیین؟"

سولتان توندتر لە پیشوو نەرانندی و لەسەری پۆیشت:
"ئەمەن پێگە بەمە نادەم. میرووله وەک فیل خواردنیان
بۆ ناخوری، دەدرین و دەمرن. ئامان ها، یەكسەر پیش
بەمە بگرن. سەرکردەیی پەپووهکان، خێرا، هەر ئێستا
بەرەو ولاتی میروولهکان بفرە، بە میروولهکانی عەبدم
بلی لیم قەدەغە کردوون وەک فیلەکان خواردن بخۆن.
ئینجا ئەگەر ئەوان وەک فیلەکان خواردن بخۆن، ناخری
دەتەقن و دەمرن. ئەودەم، من لەم دنیا یەدا بێ
میروولهکانی عەبدم و باب و باپیرانم چۆن بژیم؟
میروولهکان فیلن، ئەمە قسەیی تیدا نییە، بەلام بەو
مەرجەیی بەقەد فیلەکان و وەک ئەوان خواردن نەخۆن...
ئەمان ها، سەرکردەیی پەپووهکان، پووبەپووی
گەرەترین مەترسی بووینەتەو. بە میروولهکانی
عەبدم بلی ئەگەر میروولهکان وەک فیل خواردن بخۆن،
خواردەمەنی سەرانسەری دنیا لە چاوترووکانیکدا
تەواو دەبێ. هیچ شتیک بۆ خواردن نامیتێ. ئەگەر
میروولهکان، بەقەد فیلەکان و وەک فیلەکان خواردن
بخۆن زۆری پێ ناچێ قاتوقرییهک دەستەویەخەیی
دنیا دەبێ کە لە پەلەوهری ئاسمانەو بەرە تا خشوکی

سەر زهوى، سەرجهم بوونهوه رهكان له برسان دهمرن. ئهگەر ميروولهكان تهنيا سى پوژ، زور نا تهنيا سى پوژ، وهك فيلهكان و بهقهه ئهوان بخون تهنا نهت پاروويهك خواردهمهنى له دونيا ناميئتهوه، ههموو گيانله بهران له برسان سللار دهبنهوه و دونيا کوتايى دى. ئهم قسانهم وهك خوى به گوئى ميروولهكانى عهبدم بگهينه، بن ئه ملا و ئه ولا ليم قهدهغه کردوون وهك فيلهكان خواردن بخون. فرمانهکهم مسوگه پر و هر که سينک سهرپنچى لى بکا، له بن پى فيلهکاندا پان دهبيتتهوه.

پۆپه بهرز يه کسهر به رهو ولاتى ميروولهكان فرى، فرمانى سولتاني شار به شار و راشکاوانه راگه ياند. ميروولهكان به بيستنى ئهم فرمانه فزهيان ليه نه هات و له بهر خويانهوه گوتيان ئيتتر ئهمه چون فيلايه تيبه که. گوتيان: "مادام فيل له ئيمه وه هاتوون، که واته ئيمه ش وهك فيلهكان دهخوين و دهبن بخوين."

سولتاني فيلهكان له پۆپه بهرزى پرسى:

"له وهلامى فرمانه کهى مندا چييان گوت؟"

پۆپه بهرز به رسقى دايهوه:

"مه قيان ليه نه هات. بهس هه نديک بۆله بۆليان کرد. من که به سهر شارى ميروولهکاندا به رهو ئيتتر دههاتمه وه، له خوارى را بهردهوام گويم له پرته و بۆله ده بوو. ورته ورت شاره ميرووهکانى ته نيبوو."

سولتان له قاقاي پيکه نيني دا:

"ئەگەر پرتەوبۆلەيان نەيە چ بکەن؟ ھىشتا بۆيان
 دەرئەكەوتوو ھىچ شتىك بۆ خواردن چنگ ناکەوئ.
 نازانن كە ئەمسال ئەك ھەر وەك فیل، بگرە وەك
 میرووش ناتوانن خواردن بخۆن. بیئاگان لەوہی
 خواردەمەنیان بۆ خۆیان كۆنەکردووئەو، كەچی ئەو
 كەمزانە دەیانەوئ وەك فیل خواردن بخۆن. ئەگەر
 بزانی عەمبارەکانیان بەتالان، ئەوا وەرە و سەیری
 ھەراوھەنگامی ولاتەکانیان بکە... ئیستا با بۆ خۆیان
 پرتەوبۆلەيان بئ."

زۆری پئ نەچوو پەپووھەکان و میروولە زەردەکان بە
 ھەوالیکى سەیرەو ديسان لە ولاتی میروولەکانەو
 ھاتن و گوتیان:

"میروولەکان ھاوار دەکەن و دەلێن چما ئیمە فیل نیین،
 دەلێن ئیمەش دەبئ وەك فیلەکان ھەنگوین و شیلەي
 گول و کاکلان بخوین."

ئەم میروولانە ھەر بە جارى خۆیان لئ گۆراو و
 خۆیان بە فیلێ راستەقینە لە قەلەم دەدەن. سولتان كە
 فیکری لەمە دەکردەو، نەیدەتوانی پێش بە قاقا
 دوورودرێژەکانی بگرئ. مەگەر خۆیشی لە فیلیتی
 میروولەکاندا زیندەپەویی نەکردبوو؟ بەلام
 میروولەکانیش بۆ بوونە فیل ئامادەبوون! ھەي
 باوەكەپۆ، حازر بوون گیانیان فیدای فیلیتی بکەن و
 كەس پئی نەزانیبوون! میروولەش رازەکانیان لای كەس
 نادرکینن.

سولتان به پۆپه بهرز و میرووله زهرده کانی گوت:

"ئهم فرمانهشم دهسبهجی به میرووله کانی بهندهم بگهیهنن، ئەمان با دەم له ههنگوین و شیلە ی گول و کاکل نه دەن، ئەمان! به دلتیاییهوه ئەم خواردەمه نییانهم لهوان قەدەغە کردوو. ئەم خۆراکانه خۆراکی ئەم فیلە بچووکانه نییه. میروولهکان ئەگەر ئەو خواردنانه بخۆن که ئاماژەم پێ کردن، ژاراوی دەبن و دەمرن. میرووله کانی بهندهم، هەرچی فیلەکان دهیکەن با ئەوانیش بیکەن، بهلام ئەمان با وهک ئەوان خواردن نهخۆن. یان دتهقن و دەمرن یان ژاراوی دەبن... ئەمان ها ئەمان، ئەم قسانەم زوو به بهندهکانم بگهیهنن."

پهپوهکان و یهرا ی ئەو میرووله زهرده کانی لهسههه بالهکانیان بوون، فرین و چوونه ولاتی میروولهکان. فرمانی سولتانیان جاریکی تر به شهپوور به هاوولاتیانی میرووله راگهیانند.

سولتان پرسیی:

"چ بوو؟ میرووله کانی بهندهم چییان گوت؟"

"که ئەم قسانەیان بیست، ههموو تیکرا له قاقای پیکه نینیان دا. بێ پارهستان، بێ ئەوهی ساتی بێدهنگ بن، پیکهوه هاواریان دهکرد ئیمه فیلین، ئیمه فیلین... که گه یشتینه ئیره، هیشتا له پشت سهرمان دهنگی ئەوان دههات."

سولتان گوتی:

"با پیکه نهن. با پهیتا پهیتا بهدهم پیکه نینهوه بلین ئیمه فیلین. له بیریان چووهتهوه به ئەندازهی ده سال

ههنگوین، گول و کاکلیان کۆکردوو تهوه و له
عه مبارهکانی منیان ناخنیوه... با ههر پێیکه نن، بهم زوانه
بۆیان دهردهکهوئ که...

چهند پۆژ دواتر په پووهرکان و میرووله زهردهکان به
ههوالیکی واوه هاتن که سولتانی فیهلهکان هیند چهپهسا
و گوینچه چارۆکه ناساکانی وهها قیت بوونهوه دهتگوت
ئیترا و به ئاسانی نایه نهوه خواری.

سولتانی فیهلهکان چهجمینی لی هه لگیرابوو، وهک شیتان
به دهورو بهری خۆیدا دهسووپایهوه و دهینه پاند:
"ئاوا نابێ! ئه مه یان ئیترا نا."

سولتان فهرمان له دواى فهرمانی به سههر کردهی
په پووهرکان پاده گه یاند.

"بێژه، بێژه، دیسان بێژه."

پۆپه به رزیش، پۆپه نارنجیه کهی، بالهکانی و قاچهکانی
لینک دههالان و دهیگیرایهوه:

"رۆیشتم و گهیشتمه ولاتهکانیان. چ ببینم باشه؟ شار و
ولاتیان کهسی تیدا نه مابوووه. پرسسیارم له
میروولهیهکی نهخۆش کرد، گوتم میروولهکان له کوین
هاورپی، گوتم میروولهکان تهواو بوونه ته فیل و
پوویان کردوو ته دارستان. لهوێوه یه کسه به رهو
دارستانهکان فریم. که گهیشتم، چ ببینم سولتانم، گشت
میروولهکان که فیهلیان دهر په پاندوووه و پێک وهک
فیهلهکان که فیهلیان له دار، پنچک و چقل و گیا دهخشیتن.
به دارستانهکاندا تێپه پریم، چهندان پۆژ دارستان و

دهوه نه چاره کانی د دنیا په که په که گه پام، له هه موو
 شوینې، له بن داوینې هه داری، هه برکه یی، بن هه
 لاسکینکی وشکوو کومه لیک میرووله که فله لیان
 ده خوراند. که ده که یستمه هه شوینې ده مپرسی، نه مه
 چ حاله هه یاران؟ وه لامیان ده دامه وه نیمه بووینه ته فیل،
 وه ک فیلکی راسته قینه مان لی هاتووه. به پیاسوونی
 سمتیان وه سه رخوش ده بوون و ده یانگوت ئوخه ی، فیل
 بوون چ خوشه، چ چیژ به خسه. سولتانم، حالی حازر،
 میرووله ی دنیا هه مووی وازیان له کاروباریان هیناوه،
 میرووله کانی سه رانسه ری دنیا، له ته مه نی حوت
 سالییه وه بؤ حه فتا سالی، ساغ و نه خوش، له
 دارستانه کان که فله لیان له درهخت و پنچک و دپووه کان
 ده خشین. په یته په یتاش ده لین فیل بوون چ چیژ به خسه، چ
 چیژ به خسه، کاریان بووه ته خو پرخشاندن. خواردن و
 خواردنه وه، کار، گه شت و گه پان، هه موو شتی، ته نانه ت
 دنیایشیان له بیر چووه ته وه و بی ئه وه ی ساتی
 بوه ستن که فله کانیان له داره کان ده خشین. بریاریان
 داوه ریک وه ک فیله کان هیچ نه که ن و ده ستیان به ته پ
 و وشکه وه نه نین. ده لین ته گه ر له مه و به دوا ته نانه ت
 بشمرین، ته گه ر هه پروون به هه پروونیش بکرتین،
 سمتمان له داره کان دانابراین. ئوخه یش، فیل بوون چ
 خوشه، چ خوشه! سولتان سه لامه ت بی، نه و نیمه ی
 کرده فیل، فیزی فیلیتی کردین و بزمان ده رکه وت ژیان
 چیه. نه گینا بی ئه وه ی سمتمان له داریک خشان دین،

وهك كه ر دههاتينه دونيا و وهك ره شه ولاغ ده پوښتين.
 ئيمه هه تا مردن، بهم جوړه فيل ده مينينه وه و بهم
 شيويه دايمو ده رهم كه فله مان له داره كان ده خشتينين.
 پوپه بهرز، دهنووكي، قاچه كانی، باله كانی و پوپه كه ی
 تيكه ل به يهك بوو بوون و ليك هالا بوون، چ شتگه ليكي
 نه ده گيړايه وه! گيړايه وه و گيړايه وه، تا دواچار له په لويو
 كهوت، مات بوو و له بهر چاوی سولتان له سهر لقي
 دارگويزيك نيشته.

سولتان پرسى:

”ئوه كه فله ت چي لي هاتوه؟“

كه فله ی سهر كرده ی په پوهه كان پووتابووه وه و ته نانه ت
 په پيكي پيو نه ما بووه وه.

پوپه بهرز گوتی:

”ئرز تا ئاسمان حق به ميرووله كانه. منيش بوومه
 فيل، داريكم بو خوم ديته وه و كه فله لم بي راوه ستان به
 داره كه داهيتا. هه تا زياتر كه فله لم پيدا دينا، زياتر كه يفم
 بي ده كرد و تا زياتر كه يفم بي ده كرد، زياتر كه فله لم پي
 ده خشانده، ئا بهم په نكه په پيكي به ستمه وه نه ما، وهك
 ئاوينه لووس و ساف بوو. سهرجه م په پوو و مه له كانی
 ديكه ش لاسايی منيان كرده وه، كه فله ليا ن به داره كانه وه
 نا و ده ستيا ن كرد به خو خوراندين. ئيستا په له وه ر له
 سه رووی داره كان و ميرووله له خواره وه بيوچان
 خو يان ده خوريتن و مه ست و سهرخوش ده بن.“

سولتانی فیله‌کان به قەد قەلاڤەتی فیلێک بەرز بوووە و
نەپاندی:

“قەدەغەییەەەە!”

میروولە و پەپووەکانی نێو دارستان دەرستان دەرەکان
کرده‌وه و لە خوشیان تێکرا هاواریان کرد:
“قەدەغەییەەەە.”

“ئەمە کۆتایی دۆنیایە. ئەگەر هەموو بوونە وەرەکان
بەمە رابین، ئەمە دەبێتە کۆتایی بوونە وەرەکان و
سروش و گەردوون، قەدەغەییەەەە!”
سەرچەم بوونە وەرەکانی دارستان لاسایی دەنگەکیان
کرده‌وه:

“دەبێتە کۆتایی، دەبێتە کۆتایی، قەدەغەییەەەەە!”

سولتانی فیله‌کان لە ئاست ئەم دۆخە ناباوەرە وەک
شیتانی لێ هاتبوو و وە هەناسەپرکێ کەوتبوو:
“سەرکردەیی پەپووەکان، ئەو پۆپەبەرز لانیكەم تۆ، تۆ
واز لە خۆخۆرانندن و خۆلەدارخشانندن بێتە.”

سەرکردەیی پەپووەکان لە کاتێکدا کەفەلی بە لێکەکی
پاشەوهی نابوو و بێ ناوێر دەخۆران، گوتی:

“ناتوانم واز بێنم سولتانم، ناتوانم واز بێنم. ناتوانم واز
بێنم سولتانم، ئۆووخەیش، ناتوانم واز بێنم سولتانم.
حەز دەکەم هەر ئێستا پێم لێ بنێ و پانم بکەوه،
دێسان ناتوانم واز لە خواردنی کەفەلم بێنم سولتانم...
ئۆووخە، ئۆووخە، ئۆووخ سولتانم، شوکر بۆ تۆ، چ
خۆشە فیل بێ. لە دۆنیا تێدەگەم. کە بوومە فیل، کە

زۆر بوومه فيل، كه كهفەلم بە داردا هینا و بى برانەوه
خوراندم، تامى ژيانم چەشت. ئۇوۆخەى سولتانم، ئىمە
پىشتەر هىچ نەژىاوين. بمكوژە، بمكوژە سولتانم، بەلام
لەم فيلئىتيە بىبەشم مەكە، باشە؟

پۆپەبەرز ئەم قسانەى دەگوت و دەگوتهوه.

سولتان پشووئى ھاتەوه سەر خۆ، سەرى خستە نىوان
دەستەكانى و بەرەو باخچە تايبەتییەكەى پویشت، بە
سەرکردەى پەپووەكانىش كە بە دەورى سەرىدا
دەسووراپیەوه، گوت:

"تو جارى برۆ دارىك بۆ كهفەلت بدۆزەوه و خوت
بخورىنە، با من بىرىك بۆ ئەم فيلبوونە بكەمەوه."
"بىقەزا بى، بژى سولتانم."

پۆپەبەرز واى گوت، يەكسەر فرى و بەرەو نزیكتەرىن
دارچنار چوو، كهفەلى بە توكلاشى پەقى لقیكەوه نا و
هەك سەرخوشان دەستى كرد بە خۆخوراندن.

سولتانى فيلەكانىش لە باخچە تايبەتییەكەى پویشتە بن
ئەو دارچنارە بەرزانەى كە بەتايبەت بۆ كهفەلخوراندن
چاندرابوون، كهفەلى بە نىوقەدى دارچنارىكى پتەوهوه
نا و بەدەم خۆخوراندنەوه لە گژ فكران پۆچوو.

پاش تىرامانىكى زۆر پۆپەبەرزى بۆ لای خۆى بانگ
كرد. سەرکردەى پەپووەكانىش لەم نىوانەدا بىرى
كردبووهوه.

سولتانى فيلەكان گوتى:

زۆرم بىر كىرەۋە ھارپى. بە ھىچ ئاكامى نەگە يىشىم.
 مەن بە ئىۋە، بە مېرۋە كانم گوت فىلن، دىبەنە فىل، بە لام
 نەمگوت ۋەك فىلەكان بخۆن، ھەلمىسەن و پاشان بىرەن.
 مەن بە ئىۋە، بە مېرۋە كانم گوت فىلن، ئەگەر كار بىكەن
 دىبەنە فىل، خۆ نەمگوت ۋەك فىلەكان ھەنگۈين، شىلەي
 گول و كاكلاڭ بخۆن. ۋايە، مەن بە ئىۋە و مېرۋە كانم
 گوت فىلن، بە لام نەمگوت ۋەك فىلەكان بە دىرېزى ژيان
 كەفەلتان بخورىن. ئىۋە ھەمۋوتان لە فىلبووندا زۆر
 پۇششەن پىش. پۇپە بەرەزى بىرا، ئىستە بۆ ئەم كارە، بۆ
 ئەم كارى لە پادەبەدەر فىلبوونە يارمەتەم بىدە. تۆكە
 مۇقەكان و گىشت بوونە ۋەرەكان، بە مەردو و
 زىندوۋە ۋەنەسى، سەدان سەل ئەزمۇونت كەلەكە
 كىرەۋە، يارمەتەم بىدە، لانىكەم بۆ ئەم خۇخوراندەن.

سەركىرەي پەپوۋەكان گوتى:

ئاتانم يارمەتەم بىدەم. ئاتانم ھىچ بوونە ۋەرىك لەم
 خۇۋە خۇشەي فىلەكان پاشگەز بىكەمەۋە. چا نىيە
 بوونە ۋەرەكانى تىر ئەم خۇۋە خۇۋۇش و
 چىزۇزبەخۇشەي فىلەكانىان نەبىستوۋە. ئەگەر بىت و
 بىبىسەن، دۇنيا سەروژىر دىبى.

سولتانى فىلەكان بە جۇشوخۇش و تىرسەۋە ھارارى
 كىرە:

ئەمان، با گۇنيان لى نەبى!

پاشان فەرمانە لىپراۋەكەي ئاشكرا كىرە و گوتى:

"قه ده غم کرد. که فه لخوراندنم له هه موویان قه ده غه
 کرد. بپړق فرمانه کهم به گویی په پووه کانت و
 میرووله کان بگه یه نه، با هر ئه مړق، ده سبه جی دارستان
 و ده وه نه چار به جی به یلن. ئه گهر له دارستان نه پړن،
 سبه ی به یانی هه موو دارستانه کان به هه وره تریشقه
 ده سووتیتیم. په پووه کان، په له وه ره کانی تر و
 میرووله کان له چاوتروو کانیکدا ده بڼه زوخال."

"مه که، به زه بیت بی سولتانم..."

"دژایه تی ده که ی؟"

"نه خیر سولتانم."

"که وایه یه کسر به ره وولاتان بفره و فرمانه کهم
 پابگه یه نه. ئه گهر تا سبه ی به یانی که فه لیان له داره کان
 کرده وه، باشه، ده نا ئیتر خویان ده زانن."

سه رکرده ی په پووه کان له ناچار بیان وپرای چهند
 په پووی تر به ره دارستان فرین و گه یشتنه لای
 میرووله کان. میرووله کان توپهل توپهل له بن داره کان
 له سه ره یه ک کوبووبوونه وه و بی پاره ستان که فه لیان به
 نیوقه دی داره کان و لقه کانه وه ده خوراند. سه رکرده ی
 په پووه کان سه ره تا به سه ره ئه و دارستانه و پاشان
 دارستانه کانی دیکه دا فری و هه موویان که پرا، له
 سه رجهم وولاتانی میرووله کان هه مان شتی بینی.

پیک له نیوه راستی دارستان، له سه ره پوپه ی به رزترین
 لقی داریک نیشته وه، له ویوه ده یتوانی گشت
 میرووله کان ببینی و گوئیان له دهنگی بی.

سەرکردهی په پوههکان به شه پپوره کهی دهستی پی کرد:

هۆوۆ میروولهکان.

دوور دوور له چیا گهردنگه شهکان زایه لهی دهنگی بیسترا:

دوایی نه لښ نه مان بیست، فرمانی سولتانمانه. نهو سولتانهی سهرکردهی گشت بوونه وهره کانه. سهرکردهی شیر و پلنگان، گورگ و چهقل، کهرگه دهن، کهری کتوی، مار و تیمساحه کانه. شانازی ده کهم فرمانی سولتانمان، نهو سولتانه شکوداره، سولتانی دونیاکان به ئیوه راده گهیه نم. پیشتریش شانازی نهوهم پی براوه فرمانی سولتانی مروغهکان و سهرجهم بوونه وهره کانی تر، سولتان سوله یمان به بندهکان بگهیه نم. ئیستا باش گویم بو رادیرن، ئهی میروولهی سهر به رهگزی بالای فیل. فرمانی سولتانه، لاسای فیله بالا کانی تر مه که نهوه و سال دوانزهی مانگ که فلهتان له دارهکان مه خشینن، به هموو شیوهیه که نه مه قه دهغهیه. ئیمه پیمان کوتن فیلن و ده بنه فیل، به لام نه مانگوت نهو که فله گچکانه تان په یتا په یتا به دارهکان بخورینن. گهر بهم په ننگه برواته پیش، که فلهتان له دارهکان دانه برن، کن کار دهکا، کن ههنگوین و شیلهی گلوو کمان بو کوده کاته وه؟ نه گهر واز لهم خووهی فیلهکان نه هینن، من و فیلهکان و ئیوهش برسسی ده میتی نهوه. له بهر نه مهش،

که فله دارخشاندن و خوتن تاييهت بؤ فيله
 ره سه نه کانه، بؤ ئو ميرووله فيلانه نيه که دواتر
 بوونه ته فيل. ئه ميرووه فيله کاني بهندهم، پيداگرانه
 فرمانتان پي ددهم هر ئيستا واز له م خووهي فيله تان
 بينن، که فله تان له داره کان داپن و بگه پينه وه بؤ
 شاره کانتان. ئه مه فرماني سولتانه، ئه مه فرماني
 سولتانه، پاشان نه لين نه مانيست.

ميرووله کان به راده يک له هؤش خويان چووبوون که
 هيچ کاميان بچووکترين کاردانه ويان به رامبه به م
 بانگه وازهي سه رکردهي په پوه کان نيشان نه دا. ته نانه ت
 ئاوپيان نه دايه وه و لينان نه پواني.

سه رکردهي په پوه کان يک به خوي هاواري ده کرد:
 "سولتان دهلي، سولتاني گوره مان دهلي من گوتوومه
 ئه وان فيلن، به لام خو نه مگوتوه به راده يک بينه فيل
 که که فله ليان له داره کان بخشينن. نه مگوت به راده يک
 بينه فيل که ههنگوين، شيله ي گول و کاکلان بخون.
 ئه وان فيلن، به لام به قه قه لافه تيان فيلن."
 سه رانسه ري دارستان دهنگي دايه وه:

"ئيمه فيلين!"

"ئيمه فيلين!"

"ئيمه فيلين!"

پوپه بهرز به شه پيووره کي هاواري کرد:

"ئيوه فيلين، به لام به قه قه لافه تان فيلن."

"به قه قه، به قه قه، به قه قه لافه تمان."

”ئىمە فىلىن، وەكو فىلان فىلىن.“

”وەكو فىلان فىلىن.“

”وەكو فىلەكان.“

”ئىوھ فىلن فىل بەلام... سولتان فەرمانى بى ئەملا و ئەولای
بۇ ئىوھ دەرکردووھ. ئەگەر تا سەبەى بەيانی كەفەلتان لەم
دارانە دانەبەرن، سولتان ھەورەترىشكە بەسەر ئىوھ،
دارستان و دونیادا دەبارىنن، ھەورەترىشكە لىتان دەدا،
دەتانسووتىنن و دەبنە خۆلەمىش. ئىوھ ھىچ دەزانن
ھەورەترىشكە چىيە؟ فەرمانى سولتانمان بى ئەملا و
ئەولایە. كەفەلتان لە دارەكان داىبەرن.“

دارستان ھەمدیس دەنگى دایەوھ:

”ئىمە فىلىن!“

سەرکردەى پەپووەكان ئەمجارە مێروولە زەرەدەكانى
بانگ كرد. ئەوانىش لە وەلامدا گوتیان:
”ئىمە فىلىن.“

وھى دایە، دونیا گۆپرايە، ئىستا تەنەت ئەو مێرووھ
زەرەدە گەلخۆ و خاين و دزیوانەش دەلێن ئىمە فىلن.
ئەوسا پرووى گەردە پەپووى سەر چلى دارەكان، ھەموو
كەفەليان پرووتا بووھوھ، وەك ئاوينەى لى ھاتبوو، سەیر
دەھاتە بەر چاو، لەگەل ئەوھ شدا بى پراوھستان كەفەليان
لە لەقەكان دەخشاند.

”پەپووەكانم، فەرمانى سولتانەكەمان بە ئىوھ
را دەگەيەنم. لانیكەم ئىوھ ھىشتا نەبوونەتە فىل، ھىشتا
وەك من بالەندن، وا نىيە؟“

سەروپنى دارستان بە جارى ھاۋارى لى ھەستا:

‘ئىمە فىلىن! ئىمە فىلىن!’

پۆپەبەرز لەم لىق بۆ ئو لىق قىرى و مىروولەكان و
پەپووەكانى دواند. نەيتوانى ھىچ كاميان لە خىشتە بەرى.
نەيتوانى ھىچ كاميان قايل بكا كە فىل نىن و نابنە فىل.
جا چۆن قايليان بكا، خۆيشى پۆپەبەرزى سەركردهى
پەپووەكان بەو بېروايە كەيشتبوو كە فىلە، ئویش
فىلىكى بە نەخش و نىگار، جوان، بىرىقەدار، پەنگاوپرەنگ
و بە بزاوت. لە بچووكتىن دەرفەتدا خىرا كەفەلى بە
لەتیکەوھ دەنا و دەيخوراند، دەيخوراند و ھاۋارى دەكرد:
‘گوئى بە فرمانى سولتان نادەن؟’

كەس فزەى لىوھ نەدەھات. نە مىروولەيەك، نە
پەپوويەك. تەنانەت مىروولەيەكى زەردەلەى وردىش
وھلامى نەدایەوھ.

‘سبەى بەيانى ھەورەترىشقە، ھەورەترىشقەى سولتان...
ھىچ بوونەوھرىك لە گوپى ناھىلى. پىشەى سەرچەم
بوونەوھرەكان وشك ھەلەكەپى.’

لە دارستان جگە لە خىشپەخىشى خۆخوراندن ھىچ
دەنگىكى تر نەدەيىسترا.

پۆپەبەرز، پىداگرانە، لە كاتىكدا قەناعەتى بە خۆيشى
دینا، دوو سى پۆژ بىوچان قسەى لەگەل مىروولە و
پەپووەكان كرد، باسى فرمان و ھەورەترىشقە و ئاگر
و ئاۋى كرد، گوئى سولتان پەگوپىشەى سەرچەم
بوونەوھرەكان دەفەوتىنى، گوئى ھەمووتان دەمرن.

بهرد دهنگی لیوه هات، میژوله کان و پهپووه کان
دهنگیان لیوه نه هات.

پاشان له پریکا، له قوولایی دارستانه وه نووزه یه کی کپ
و گر به رزبووه وه:

‘سولتانی سولتانه کان، سولتانی مه ده توانی هرچی
شته له ئیمه زهوت بکا، به لام ناتوانی فیلیتیما لئ
زهوت بکا. ناتوانی له خۆخوړاندن بیهریمان بکا. له م
دونیا یه دا جاریک بووینه فیل، ئویش نادهین به
سولتان، نایدهین به شا. به م جوړه تا قیامت سمت و
سولمان ده خوریتین.’

دوای ئه م نووزه یه دهنگی خۆخوړاندن دارستانی
داگرت.

سه رکړده ی پهپووه کان فری، ئاخفی، پاراپه وه، لالایه وه،
ترسی نایه وه، به لام چیر نهیتوانی ته نانه ت قسه یه ک له
زاری هیچ کامیان ده رکیشی. ویرای پهپووه کانی
هاوړپی گه پاپه وه بق لای سولتان. سولتان چهند پوژ
بوو، گوئ له سهر زهنگ، بی ئه وه ی دهم له خوړدن و
خوړدنه وه بدا، بی ئه وه ی چاو لیک بنی، چاوه پوانی
وی بوو.

خیرا پرسیی:

‘چ بوو؟’

سه رکړده ی پهپووه کان گوته:

‘هیچ پووی نه دا. هیچ. من شتی ئاوهام نه بینیه.
له وه ته ی دنیا دروست بووه، له م سهر زهوییه ده فرم،

ئەو ھەموو مەرقۇقە، ئەو ھەموو گىانلە بەرھەم بېنىو،
 لەگەل ئەو ھەموو بوونە وەرە ژیاوم، تا ئىستاشتى وام
 نەبېنىو. ئەم فېلبوونە دەبى چ ئىشىكى بېتوینە بى كە
 كەس كەفەلى لە دارەكان دانابرى. نە مېروولەكان، نە
 بالندەكانى خۇمان و نە مېروولە زەردەلەكان، ھېچ
 كەس. وەھا مەست و سەرخۇش بوون نەبېتەو... گوتم
 فەرمان، گوتم ئاگر، گوتم ھەورە تریشقە. چىتر و چىترم
 نەگوتم سولتانم، گوتمان پىنى نابزوئ. ھېچ كام لە
 مېروولەكان و بالندەكان تەنانت مېش نەبوو مېوانيان.
 بە پۇژان مشتومرم لەگەل كردن تەنیا توانیم چەند
 وشەيەكان لە زار دەرکېشم. سەرەتا ھەموویان وىكرا
 گوتمان ئیمە فېلین، ئیمە فېلین و بېندەنگ بوون. پاشان،
 پىك سى پۇژ دواتر، گوتمان سولتان دەتوانى ھەموو
 شىتېكمان لى زەوت بکا، بەلام ناتوانى فېلېتېمان لى
 بىستېن. ئیمە فېلین و فېل دەمېتېنەو. فېل ھاتوینەتە
 دونیا و بە فېلى دەمرین. گوتمان لەم دونیایەدا جارېك
 بووینەتە فېل. بەدوای ئەو ھەشدا چىم پى گوتم ئىتر
 وەلامم لى نەبېستوونەتەو. سەرچەم مېروولەكان و
 بالندەكان كەپ و لال بووبوون. تەنانت ئەو زەردەلە
 گەلخوایانەش...

سولتان لەپرىكا پرسىارىكى چاوەرواننەكراوى لە
 پۆپەبەرز كرد:

"تو چۆنى؟"

مەل گوتى:

“مەپرسە. لە پەوشى من ھەر مەپرسە. كە بە دەم
فرىنەود لە شوپىنىك چاوم بە دارى، چلى، پنچكى
دەكەوى، يەكسەر دەنىشم و كەفەلمى پى دەخشىتم...
ژاكاوى ھىچ نىم سولتانم، ژاكاوى ئەو نەبى چۆن ئەو
ھەموو سالا وەك فىل نەژاوم.”

سولتان گوتى:

“وھىش، وھىش، وھىش، وھىش، وھىش!”

مەل گوتى:

“خەفەت مەخۇ سولتانم، من لە وەزەى خۇم پازىم. ئەم
فيليتىيە، ئەم فيلبوونە چ شتىكى خۆش و بىھەمپا بوو و
ئىمە نەمانزانىو سولتانم...”

“ئىستا ئەگەر ھەورەترىشقەت تىنگرم...”

“لە فيلبوونم پاشگەز نابمەو سولتانم...”

“بالەكانت بكەم، بىانشكىتم...”

“لە فيلبوونم پاشگەز نابمەو سولتانم...”

“ھەردوو چاوت دەرىبىتم...”

“پاشگەز نابمەو.”

“ھەموو پەپووەكانت بسووتىتم، لە دونىادا تەنەت
مەلىك، تەنەت پەپوويەك نەمىنیتەو...”

مەل بە شانازىيەو گوتى:

“پاشگەز نابمەو، ھەر كەسىك تامى فيلبوونى چىشتىن
و بەم تامە خۆشە مەست بوو، واز لە فيلبوون
ناھىتى سولتانم. وەيوەى، فيلبوون چ خۆشە?”

بیده‌نگ بوو، توزیک شهرم دایگرت، پاشان به په‌له‌په‌ل
گوته:

"که‌میک ئیزنم پی بده سولتانم."

یه‌کسه‌ر به‌ره‌و دارچناره‌که‌فری، که‌فله‌لی خیرا خیرا به
داره‌که‌دا هینا و پاشان هاته‌وه.

سولتان به‌پینگه‌نینه‌وه گوته:

"تینگه‌یشتم."

گشت ئەمانه سولتانیان خسته نیو بیرکردنه‌وه‌یه‌کی
قوله‌وه. که‌وجی کردبوو، ئەویش که‌وجیتیه‌کی که‌وره.
چی به‌میرووله‌کان و فیه‌کان گوتبوو، پی گوتبوون
هر کامتان فیلیکن، فیه‌کان سه‌ر به‌وه‌چه‌ی میرووله و
مه‌له‌کان! ئیستا ده‌بیخۆ ده‌ی، چۆنت خه‌راپ کردوه
ئاوا چاکی بکه‌وه...

"چ بکه‌ین پۆپه‌به‌رزی برام؟"

"ئه‌مه‌ هیچ‌ پینگه‌چاره‌یه‌کی نییه‌ سولتانی خۆمان. هیچ
پینگه‌چاره‌یه‌ک... په‌پوه‌کان و میرووله‌کان تا هه‌تایه‌ فیل
ده‌میننه‌وه."

"به‌لام خۆ ئەوان فیل نین..."

"بوونه‌ فیل سولتانی خۆمان. ئەوه‌نی تو ئەوانت کرده
فیل..."

"ئاخر ئەوانمان کرده‌ فیل، خۆمان ئەم میرووله
وردانه‌مان کرده‌ فیل، ئاخر، خۆمان کردمان، به‌ده‌ستی
خۆمان چ هه‌رگیکمان بو خۆمان گرته‌وه، ئاخ. ئیستا چ
ده‌بی؟"

“هیچ نابی.”

“تا قیامت بهم جوره بهردهوام دهیی؟”

“بەلێ سولتانی خۆمان، لە بن دارەکان، میروولەکان
تۆپەل تۆپەل، مەلەکان پۆل پۆل بە کەفەلی
ئاوینە ئاسایان پەیتاپەیتا خویان دەخوڕینن.”

“ئەوجا ئیمە چ بخۆین، ئیمە ی فیلی پەسەن؟ ئەوجا ئیو
چ دەخۆن، ئیو مەلی پەسەن، فیلیتیمان فیتری
میروولەکان کرد، بەلام فیلیتیپەکی خراپ؛ ئەوانمان
کرده فیل، بەلام بەدەستی خۆمان ئەو لقەمان بڕیپەو
کە لەسەری دانیشتبووین. لەمەوبەدا کێ کۆشکم بۆ
دروست دەکا، کێ عەمبارەکانم بۆ پڕ دەکا لە هەنگوین،
شیلە ی گول و کاکل و جېرجانەوەر، کێ؟ ئاخ، هینشتا
نەمدۆزیوونەو لە کێسم دان، ئاخ! بیژە، سەرکرده ی
پەپووەکان، ئیمە چمان بەسەر خۆمان هینا، لە ترسی
میروو پدینسووری مەندەبوور چمان بە خۆمان کرد؟
ئەم بوونەوەرە وردیلانە چ زوو بڕوایان بەو کرد
فیلن... چەند حازر بوون بۆ ئەو ی ببینە فیل. ئەمن چۆن
بزانم... بەس دەمزانی، ئەمە نەریتیکی کۆنە، ئەگەر
ئەوان نەکەیتە فیل، هەلبەت فیلی راستەقینە نا و
میروولەبوونیان لە بیر نەبەیتەو، ناتوانی بۆ هەتا هەتایە
بەزۆر لە ژێر فەرمانی خۆتدا بیانەیتەو. ئەمە لە
مروڤەکانەو فیتر بووم. پێم وا بوو هەرچی دەیکەن
باشە، دە فەرموو بزانه چ بەلایەکم بەسەر خۆم هینا،
بەلایەکم بەسەر خۆم هینا ئەمما بەلا! گولەکە بازەرە ی

کرد. ئەمن دەمگوت میروولەبوونیان لە بیر بەرمەوہ...

ئاخ، بە دەست ئەم مرقانەوہ، ئاخ!

سەرکردەى پەپووەکان گوتى:

"فیلبازن. ئەو مرقانە زۆر فیلبازن. زۆر لەگەلیان

ژیاوم، لە نزیکەوہ دەیانناسم."

"دەى ئەوہش ئاکامەکەى. میروولەکان بوونە فیل و بە

جاری لە کيسم چوون."

"لە کيس ناچن. ئەگەر مرقانەکان بە میروولەکانیان

گوتبى ئیوہ فیلن، بە درێزایى سیسەد سال بە

شەپپوورلیدان میروولەکانیان بەو برۆایە گەیاندىن کە

پۆزیک دەبنە فیل، ئەوا حیکمەتیکى تێدايە."

سولتان پرسى:

"بەراست؟"

مەل گوتى:

"حیکمەتیکى تێدايە."

سولتان گوتى:

"کەوايە با بیر بکەینەوہ."

مەل گوتى:

"باشە. جاری من با برۆم لەسەر ئەو لقە بنیشمەوہ و

کەفەلم باش بخورینم. کەفەلم نەخورینم بیرم بۆ

ناکریتەوہ سولتانم."

سولتان گوتى:

"سەیرە. منیش ھەر وا. دە برۆ خۆت بخوریتە و

وەرەوہ. نا، نا، راوەستە، وەرە لەسەر دارەکەى من

بنيشه، تۆ له سهرى خۆت بخورينه و من له خوارى.
خۆمان دهخوريئين و بير دهكهينهوه، باشه؟

پۆپه بهرز گوتى:

"زۆر باشه."

له خوارهوه سولتان كهفەلى به نيقهەدى درهختهكهوه
لكاند و له سهرىش پۆپه بهرز پاشەلى به لقى دارىكهوه
نا و بى پراوهستان خويان خوراند.

پاش قەدەرەيكى زۆر، لەپرىكا سولتان له خۆشيان
قىژهيهكى لى بهرز بووهوه، مهلهكهى بانگ كرد و گوتى:
"خيرا وەرە، خيرا كه."

مهلهكهش دەسبەجى له سهرى پرا بهرو خوارى فرى.

"فرموو سولتانم."

سولتان گوتى:

"تەواوە. چارەسەر بوو. هیچ پتویست نەبوو ئەو
هەموو خۆمان تێك بەدەین."

"چۆن؟"

"ئاخۆ میروولهكان له عەمبارى شارەكانیاندا
خواردەمەنیاان هەیه؟ هەرچی خواردەمەنى هەبوو بۆ
مێنیاان نەهێنا؟ لەم ماوەیهدا به کارى کۆشک و
کورسییهوه مژوول نەبوون؟ چما کاتیان بۆ مایهوه
خواردەمەنى بۆ خۆیان کۆ بکەنەوه؟"

مەل گوتى:

"نەخێر. له عەمبارەکانیان تەنانهت تۆسقالێک
خواردەمەنى دەست ناکەوێ."

‘جاری هیچ، هیشتا برسی نین. لیره وله وی، که میکیش
بی خواردنیاں چنگ ده که وی. نه گهر زستان هات و
به فر باری، نه گهر زستان داهات و له دنیا ده عبا و
گول و گهنم و کاکل شک نه برا...’
مهل کوتی:

‘نه گهر هیچ شک نه برا، چی ده که ن؟’
‘برسی ده میتنه وه چی ده که ن، که برسییش بوون
تیده که ن فیل نین و به بیریاں دیته وه میروو و مه لن،
نه وسا که بینیاں له برسان به لادا دین، دینه لام و
داوای خوارده مه نی ده که ن... نه منیش...’
مهل زهنده قی چوو و پارایه وه:

‘نه گهر من به رده وام که فله لم بخورینم و بو همیشه فیل
بمیتنه وه، کارت پیم ناین، وا نییه؟’
‘کارم به تو نییه، نه وهنده ی پیت خوش بی خواردنت پی
ده دم. تو به که یفی خوت که فله لت به داره کان بخورینه،
تو فیلی.’

‘نه ی مه له کانم؟’

‘نه وانیش بریک فیلن.’

سه رکرده ی په پوهه کان به جوشو خرۆشه وه هاته گۆ:
‘ته واوه. بریک فیلیتی بو نه وان به سه. نه ی سه باره ت به
میرووه زهرده کان ده لیتی چی سولتانم، خو نه وان له
میرووله بوون هاتوونه ته ده ری، نه گهر وازیان لی بینین
و له فیلبوون بیتهرییاں بکه ین، له م ناوه دا به
هه لپه سیراوی ده میتنه وه.’

‘نه وانیش با که میک فیل بن و له سالدا مانگیک وهک
مه له کانی تو که فله لیان بخورینن، باشه؟’
سهرکرده ی په پوهه کان به که یفخووشی گوتی:
‘باشه.’

له خوشیان له م لق بۆ ئه و لق ده فیری و ههر چاره و
له سهر یه کیان ده نیشته وه.
‘تو ده توانی به دریژایی سال بیتوچان، له فیلیکی باش
زیاتر، ته نانه ت له من زیاتر که فله ت بخورینی.’
‘بیقه زای بی، ههر بمینی سولتانم. ئیستا نه گهر زستان
هات و میرووله کان برسی مانه وه...’
سولتان گوتی:

‘با چاوه پێ بکهین، با له خوراندنی که فله لیان پاشگه ز
نه بنه وه، ده یانینیم به خویان و به که فله لیان وه...’
زستان هات، به فر دایکرد، مه ل و میروو ههر وا له
دارستان بی ئه وه ی وه پزه و ماندوو بن، که فله لیان له
داره کان ده خشانده. سهرکرده ی په پوهه کانیش چهند پوژ
جاریک له کوشکی سولتانه وه به ره و ولاتی میرووله کان
و دارستانه کان ده فیری و بی ئه وه ی قسه یان له گهل بکا،
له سهره وه له دارستانه کانی ده پروانی و ده گه پرایه وه بۆ
کوشک، له وی، ههرچی بینییوی به ورده کارییه وه بۆ
سولتانی ده گیراوه. سولتانیش به سه بره وه چاوه پروانی
پوژی واده بوو.

میرووله کان له سهر ئه رز و مه له کان له سهر لقه کان
له پریکا بویان ده رکه وت له سه رمان هه لده له رزن و

برسییانه. بالندهکان یه کسه به ره و هیلانه کانیان
 هه لفرین، خوارده مینی نیتو عه مباره کانیان خوارد که
 سولتان پیتی دابوون و نوقمی خوشی و سه فا بوون.
 میرووله کانیش پیشان چه په سان و پاشان وه جموجوول
 که وتن، سهریان له ملا و له ولای دارستان دا، گه پان،
 وهک نه وهی تازه له دایک بووبن، بونیان به سروشته وه
 کرد. به داره کانداهه لزان، پییانه وه لکان، بونیان به
 گه لاکانه وه کرد، له کاتیکدا سمیله کانیان لیک ده خشانده،
 تیروته سهل پیکه وه دوان، تیگه یشتن برسی و بیچاره
 له و ناوه ماونه ته وه. میرووله کان چه ند پوژی پوول
 له دارستان گه پان و دوش دامان.

برسییتی واکوشاری بو هیتابوون که ئیتر نه فیلبوونیان
 به خه یالدا ده هات و نه که فه لبه داردا هینان. پیر و مندال
 له برسان نه ییده توانی ری بکا.

میرووله کان هر واکه په ساو و دوش داماو بوون تا نه و
 کاته میرووله سهیره که خوی تینه لقورتاند و پرسیی:
 "هو هاو پنیان، ئیمه پیش نه وهی بیینه فیل، ولات، شار،
 مال و حالمان نه بوو؟"

میرووله کان گوئیان:
 "هه مانبوو."

"ئئی باشه بهر له وهی بیینه فیل له شاره کانمان
 خوارده مه نیمان نه بوو؟"

میرووله کان گوئیان:
 "هه مانبوو."

‘كه وايه بۆچى چەندىن پۇژە لەم دارستانەين و بە دەورى خۇماندا دەسووپىننەو؟’

مىروولەكان گوتيان:

‘ھەر بەراست بۆچى لەم دارستانە بن بەستە بە دەورى خۇماندا دەسووپىننەو؟’

‘كەوتووینەتە دارستانىك پىي دەرچوونى ديار نىيە...’

‘دەنووين و دەنووين و پۇژ ديار نىيە...’

‘دەي كەوايە با بەرەو ولاتەكانمان بىيەو.’

مىروولەكان لە دارستان، دەشت، شاخ، گەردۆلكە و نەوالەكانەو وەك لافاو بەرەو ولاتەكانيان شوپبوونەو. بە پۇژ و ھەفتە پىيان بىي. كە گەيشتنەو شار و مالەكانيان، يەكەم شت پەلامارى عەمبارەكانيان دا، بەلام چ بىيىن باشە، بىيىنان گشت عەمبارەكان بەتالان، لە عەمبارى ھىچ شار و ولاتىكدا تەنانەت تۇسقالى خواردەمەنى دەست ناكەوئ.

‘ئەي ھاوار چ بەسەر خواردەمەنىيەكانمان ھاتووە؟’

مىروولە قەلافەتسەيرەكە پىكەنى:

‘ھەي گەوجىنە، ھەي بىئەقلىنە، ھەي برادەرانى مىروولەي مېشك لە ناوكەھەنجىر بچووكتەرم، قەت دەزانن لە كەيەو خواردەمەنى بۆ خۇمان كوناكەينەو؟ ھەموو ھىز و تواناي خۇمان بۆ دروستكردنى كۆشك، دەرھىتاني بەردى ئەلماسى شىن لە نىوہراستى ئەرز و داتاشىنى كورسى نەخستە گەر؟ ھەي مىروولە فەرامۆشكار و بىمىشكەكانى برام، بۆ ئەو خواردەمەنىيە

خوشانهی له چوار قورپنهی دونیا کومان کردنه وه بڼ
 عه مباره کانی سولتانمان نه گواستنه وه؟ ئیستا عه مباره کانی
 سولتان لیاولین له خوارده مهنی، وا نییه؟ وهما به عه شق
 و شه و قه وه خوارده مهنیه کانی سهر پرووی زه ویمان بڼ
 سولتانمان کۆکرده وه که نه گهر سولتانمان، فیهلکان و
 بالنده کان بیانخۆن، ئیمه و سهرجه م بوونه وه ره کانی دونیا
 بیانخۆن، ئه و خوارده مهنیه کانی ئه و عه مبارانه مان به ده
 سالیس بڼ ته و او نابڼ.

میرووله کان کوتیان:

“دهی ئیستا چی بکهین؟”

ئینجا سمیلیان له سمیلی یه کتر خشانده و ماوه یه کی
 دوورودریژ پیکه وه قسه یان کرد.

له شاره کان، برسی و تینوو، نه یده زانی چ بکهن،
 بیوچان سمیله کانیان له سمیلی یه کتری ده خشانده و
 ده سوورانه وه. سهرکردهی په پوه کان له و ناوه نابینری
 و بچوو کترین هه وال له سولتانی فیهلکانه وه نایه. له و
 شار و ولاته پانوبه رینه به تاقی ته نیا وه کو به ردی
 بنی چالیان لسی هاتبوو. زۆربهی هه ره زۆری
 به ساله چوه کان له سهر جی که وتبوون، یه که له سهر
 سی ده ئاوسان و ده مردن.

ئاخریه که دیسان میرووله قه لافه تسهیره که خوی
 تینه لقورتاند و کوتی:

“ئه ری هاوړتیان، لیره ئاوا ده ست له سهر ده ست
 داده نین و چاوه ری ده بن له برسان یه که یه که بمرن؟

ټاوا بړوا ټم زستانه تهنانه میرووله یه کیش له سهر
گویی زهوی زیندوو نامینیته وه.

گوره و پشسپیی میرووله کان کوتیان:

"شتیک هه یه بکری ټی میرووله ی قه لافه تسهیر؟"

میرووی قه لافه تسهیر گوتی:

"با بیر بکهینه وه. به شکم له شوینیک هه ندیک شت

بدوزینه وه، سکمان تیر بکهین و له برسان نه مرین."

گوره ی میرووله کان کوتیان:

"به زستان و قیامه ته که سهرانسهری دونیا به فر

دایو شپوه، له کوئ خوارده مه نیمان بق ده دوزریته وه؟"

"با تاقیی بکهینه وه، به شکم له شوینیک هه ندیک شت

بدوزینه وه. به شکم شوینیک بدوزینه وه به فری لی

نه باریبی، عه مباره گه نمیک، نانه واخانه یه ک، دهرگایه کی

کراوه یان سیلویه ک... په نگه مه خزهنیکی خوارده مه نیی

له بیرکراو که له باب و باپیرمانه وه جی ماوه... به شکم،

به شکم، به شکم... کام شه وتان بینپوه پوژی به دوا

نه هاتبی... ده ی هاورپییانی میروو، با بیر له پڼکه کانی

دوزینه وه ی خوارده مه نی بکهینه وه. با برؤین و

بکه پڼین، دؤل و شاخ و دهشت بیپوین، کول نه دهین، با

بزانین چ ده بی، قپروسیا، ده ی..."

گوره ی میرووله کان پالیان به دیواره وه دا و بیریان

کرده وه، سهریان بق ناو کوشیان به رداوه، پشه کانیان

به قامکیان شانه کرد و له گژ فکران را چوون، سی

پوژ و سی شه و نه نوستن و بیریان کرده وه.

لنڀره، له بری نه وهی له م شارانه چاوه پږ بین،
 به تالوچه تال بسوورپینه وه و بمرین، باشتړ وایه به م
 زستانه قیامت ئاسایه بکهوینه پږ و بهدوای خواردندا
 بکه پږین، گه وړه ی میرووله کان وایان گوت و ملی
 پږیگه یان گرت. میرووله کان له سر به فری سپی له
 پوږه لاتوه بږ پوږتاوا و له باشووره وه بږ باکور،
 ریزی دوورودریږیان پږک هینابوو، له سر به فری
 بینکوتایی قه تاره یان به ستبوو. گه یشتنه پشت چپای قاف،
 گه یشتنه ده شته کانی ئاسیا، نه نادولایای به پیت،
 چووکوورئوفا، میزپو تامیا و که ناره کانی نیل. به
 حوکمی نه و خودایه له هیچ کوی خواردنیان چنگ
 نه کهوت. که له ک میرووله له بن به فردا نیژران،
 میرووله یه کی زور لافاو بردی، میرووله یه کی زور به
 هوی نه خوځسی ته شه نا کهر له ناوچوون. کاتیک
 که پانه وه بږ ولاته کانیان، میرووله کان یه ک له سږی
 هاوړیکانیان له ده ست دابوو. نه وانه یش و ما بوونه وه،
 بیچاره و پهریشان و سه قه ت بوو بوون. له برسان په ق
 و په واله بوو بوون. له پقان وه هه ناسه پرکه که وتبوون
 و هیند تووړه بوون ده یانویست دنیا بروخینن و
 ناگری بدهن.

به رده وام سمیټیان له سمیټی یه کتری ده خشانند و
 بونیان به یه که وه ده کرد و پږکه وه ده دان:
 "هه هه هه، ئیمه بووینه فیل، فیل!"

‘هه‌ی بیټه‌قلینه، بۆ میرووله ده‌توانی بیټه‌فیل، هه‌ی
میرووله‌ی بیټه‌قل!’

‘پیمان وا بوو فیلین و بووینه مه‌سخره‌ی سه‌رجه‌م
بوونه‌وه‌ره‌کانی دنیا.’

‘وه‌کو فیه‌کانیش که‌فه‌لمان له‌ داره‌کان ده‌خشانده...’
‘که‌فه‌لمان خوراند و بووینه مه‌سخره.’

‘جا وه‌ک فیه‌کانیش سکمان هه‌لمساند، قورتمه‌کانمان
دریژ کرده‌وه و وا به‌ فیز و ئیفاده‌وه پیمان ده‌کرد هه‌ر
مه‌پرسه...’

‘خویشمان به‌ نه‌ژدای پاسته‌قینه‌ی فیه‌کان له‌قه‌له‌م دا.’
‘ناخ، له‌ ئیمه‌ی میرووله‌ی مه‌سخره... هه‌ر به‌پاست
پیمان وابوو بووینه‌ته‌فیل!’

‘ئه‌و به‌سولتان‌بووه‌ زگزه‌ کالته‌ی پیمان ده‌کرد.’
‘ئه‌و سولتانه‌ گوی پیمه‌په‌یه.’

‘ئه‌و سولتانه‌ می‌شاوییه‌ قونسووره.’

‘قورتم قورپاوی.’

‘چاودوگمه.’

‘لووت گلخۆرکه.’

‘کلکه‌مار.’

‘ته‌ویل هه‌لتوقاو.’

‘ئه‌و قه‌له‌پوقۆپه.’

‘قاچ خواروخێچ...’

‘بووینه‌فیل، فیل!’

‘ئیمه‌ی میرووله‌ بووینه‌فیل.’

“وهك فيل خۆمان هه لمساند و هه لمساند تا ئاوامان
به سه هات.”

“دانه پزاین و دوانزه مانگی سال هه ولمان دا له و فیه
قیزه وه نانه بچین.”

“بووینه فیل فیل و ئه وهی ده بوو بیبینین بینیمان.”
قسه و یاس، جارچار به گالته، جارچار به تانه و
جارچارهش به رقه وه بهرده وام بوو. هه ر له ئیستاوه،
میرووله یه کی زۆر بوو بوونه میرووی پدیشوور، شار
و ولاته که یان جی هیشته بوو، سۆراغیان نه ما بوو و بۆ
لای میرووه پدیشووری ئاسنگه ر پایان کردبوو.

له کاتیکدا میرووله کان له برسان و له سه رمان نه خوش
ده که وتن و ده مردن، میرووله زهرده له کان نوقمی
خۆشی و شادی بوون، سکيان تیر و پشتیان قایم بوو،
عه مباری سولتان له ژیر فهرمانی ئه وان دا بوو، له
بهخته وه رییان شیت و دیوانه بوو بوون، بۆ خۆیان له
شار و ولاتان ده که پان. پۆژ به پۆژیش پرووداوگه لی
شاره کان و ولاتانیان به گوینی سولتان ده که یاند.

“وهی بابه پۆ وهی، تۆ سه یری ئه م میروولانه که... تۆ
سه یری ئه م که مژه و بووده لانه که، تۆ بلیی خۆیان پێ
چی بێ!... میرووله کان، سه رهتا خۆیان به فیل ده زانی،
بۆی هه یه ئیستا پیتیان وا بێ پلینگن، هه ی له م
بووده لانه! نیشانتان ده ده م. فیلیکتان بۆ ده نیرم، هه زار
شارتان له ته ک خاکدا یه کسان ده کا. هه ی بووده لانه،
توخوا تۆ سه یری ئه مانه بکه...”

هه موو جاري كه سولتان هه واليكي له ولاتي
ميرووله كانه وه پي دهگيي، له رقان دداني له چيره وه
دهبرد، له كوشكي به دهوري خويده دهسووپا. وهك
ئوهي كيزديان له گوشتي پو كردي، هاواري دهكرد.

دهلين چي؟

پيت راده بويرن سولتانم.

دهلين چي؟

دهلين كلکه مار، چاودوگمه، بووده لهي كوير، سولتانم.
ئادهي سهيري كلکم بکه، هو سهركردهي په پوهه كان،
هيچ شيوهي مار دهدا؟

هيچ وي ناچي سولتانم، درو دهکن.

له چاوه كانم پروانه.

چاوه كانت شيوهي چاوه كانی ئاسک دهدا، سولتانم.

كه واته درو دهکن، بوختانم پي دهکن، ها؟

بوختانت پي دهکن.

بوچي، من چيم له و نمه كنه شناسانه، له و ناكه سبه چانه
كردووه؟ من فيلي تيم به هر كام له وان نه دا، به و
بينامووسانه؟

پيت دان سولتانم؟

نه گه ر وا بي چيان دهوي؟

برسييتي وپ و كاسي كردوون، ئه قلبي له سه ردا
نه هيشتون، ترسي مردن له برسان شي تي كردوون.
ميرووله يه كي زور به برسييتي مردووه؟

"بەلى... ژمارەيەكى زۆر مېروولە لە برسان مرد، بە
 نەخۆشى تەشەناكەريش گەلىك تيدا چوون سولتانم."
 "با بمرن، سەرکردەى پەپووەكانى برام. خۆ وەچەى
 مېروولە لەسەر زەوى كۆتايى نايە... ئەوەندە
 زۆرو زەووەندن بۆ پېت وایە بە مردن كۆتايان دى؟"
 "كۆتايان دى سولتانم."

"ئەو دەلىلى چى ئەى پۆپەبەرزى برام، هەموو شتيك
 لەم دونيايە تەواو دەبن، مېروولە نەبن. مېروولە گەلى
 زۆرن و دونيا پرە لە مېروولە. ئەو هەموو مېروولەيە
 قەت بە مردن تەواو دەبن؟ بېوانە، يەك دەمرى، هەزار
 لەدايك دەبن..."

"راستە سولتانم، يەك دەمرى و هەزار لەدايك دەبن،
 بەلام بەم قاتوقرىيە، ئەگەر بە ميلیۆنان مېروولەش
 لەدايك بن، هېشتا بەرگە ناگرن و تەواو دەبن."

"ئەمان، ئەو لەگەل مەكە پۆپەبەرزى برام، من چۆن
 لەم دونيايەدا دەتوانم بى مېروولە بژيم؟ مېروولە نەبن،
 كى ئەم خواردنە خۆشانە، ئەم هەنگوين، گول، كاگل و
 شيلەى گيايانەم بۆ كۆدەكاتەو، كى، كى؟ ئااى
 مېروولەكانم، عەبدە قارەمان و بەتواناكانم، ئااى؟
 سولتان ئاخىكى واى هەلكيشا كە دەنگى لە سەرچەم
 ولاتانى مېروولەكان بېسترا:

"وااى، وااى... وااى مېروولە عەبدەكانم، واااى؟
 پۆپەبەرز بۆى سەندەو:
 "واى."

سولتان گوتی:

”بروانه. من له همموو ئه و تاوانانه خوش دهيم كه نهوان بهرامبهر به من نهجاميان داوه، بهلام قهت لهوانه نابورم بوونهته پيشسور و له چياكانيان داوه. گويم لن بگره پوپهبرزی برام...”

”گويم ايته سولتانم.”

”من لهم پيشسوراندهترسم، بهلايهكم بهسهر دينن.”
”ميروولهكان نهونده بچووكن كه ئهگر سهرجهم ميروولهكاني دونياش ببنه پدينسور، ديسان هيچيان پي ناكري...”

”دهزانم، دهزانم پوپهبرزی برا، ئهه بوونهوهره وردانه هيچيان لهگل فيل، ئهه فيله زه بهلاحه پي ناكري، بهلام ئادهميزاد چيي گوتووه، ئهه ئادهميزادهي چهندهش كه مژه بي نهونده ژيره، چيي گوتووه؟”

سهركردهي پهپوهكان پرسیی:

”چيي گوتووه؟”

”دهلن دوژمنت ميروولهش بي، به بچووكي مهبينه. دهزانم ميروولهكان تا قيامت لهژير ئهمر و فهرماني مندا دهميننهوه و هيچ ناكهن، بهلام سهرهپاي نهوهش نابي دهرفهت بهم پيشسورانده بدرئ. كن چ دهزاني، دهبي قامكان لهسهر پهلاپيتهكه بي. فهيرانه، نهونده بچووك و وردن كه...”

بيدهنگ بوو، بييري كردهوه، لهناكاو قورتمهكهي بهرز كردهوه و گوتی:

"سهر كه په پووی برا. باش گویم لږ بگره، له م
دونیایه دا نابڼ هیچ بوونه وهریک بزانی من له میرووله
ریشسووره کان سل ده که مه وه. نه گینا پټم راده بویرن و
ده بهمه بنیسته خوشکې سهر زاران. نه مان ها، با هیچ
میرووله یه ک، هیچ بوونه وهریک نه زانی من به کړ
ردینسووره کان داچووم."

"که س نازانی سولتانم."

"من له دنیادا له هیچ بوونه وهریک سل ناکه م. نه وهی
راستی بڼ من ته نانه ت له شیر، پلینگ، تاژپلینگ، ماری
بووا و مرویش ناترسم."

"ده زانم، سولتانم، ده زانم ناترسی."

"من نه گره تووړه بم، هیچ بوونه وهریک له دنیادا
ناتوانی پټشم پڼ بگری."

"ناتوانی پټشت پڼ بگری سولتانم."

"له گڼ نه مه شدا نه م ردینسوورانه له ناو ده به م و
ته ناهي بڼ دویا ده که پټمه وه. له ژیر سایه ی سولتانیتي
مندا هیچ بوونه وهریک دوژمنایه تی بوونه وهریک تر
ناکا. که چی نه م ردینسوورانه دوژمنی منیشن، وا نییه؟
دوژمنتن سولتانم."

"هیچ ریشسووریک له م دنیایه دا نامیتنه وه.
ره گوړپشه ی ریشسووره کان وشک هله ده که پټم. بڼجه
له من، که س بوی نییه وشه گه لی یه کسانې، نازادی و
ناشتی بڼیتنه زمان. له ژیر سایه ی سولتانیتي مندا، که س
وهک نه م ریشسوورانه که سیکی تر ناچه وسیتنه وه."

ئەوانەى دونىايان كىردوۋەتە بەندىخانە، ئەوانەى لەم
 دونىايەدا دوژمنى ئازادى، يەكسانى، ئاشتى و برايتىن،
 ئەو مىروۋە سوۋرە سوۋكوچروۋكانەن. ئەو مىروۋە
 پىدېنسوۋرانەن ئىرەيسى بە فىلبوۋن و ئاكارفىلى
 مىروۋلەكان، واتە ھارپەگەزەكانى خۇيان دەبەن و بە
 ھۆى فىلبوۋنى مىروۋلەكان لە داخان خەرىكە شىت
 دەبىن، چۈنكە ئەو مىروۋلە پىدېنسوۋرە
 سوۋكوچروۋكانە قەت نابنە فىل. لەبەر ئەمەشە دوژمنى
 ژيان، مىروۋلەكان، فىلەكان، دونىا و ھەموو شتە
 جوانەكانى دونىا و تەنانتە دوژمنى منىشن. ئەمنىش
 لەم دونىايەدا بوۋرى ژيانىان پى نادەم. دەيانكوژم، ھەر
 ھەموۋيان دەكوژم. سەير كە سەركردەى پەپوۋەكان،
 تۆكەسىكى سارد و گەرمى پۇژگارت چىشتوۋە،
 تەمەنىكت بەسەر بىردوۋە، ئەگەر ئەم مىروۋولانە
 ھەموۋيان بىنە پىدېنسوۋر، ھىچيان لەدەست نايە، وا
 نىيە؟ بىنە ئاگرىش ھەر بەقەد جىقوۋنى خۇيان ئاگر
 دەننەۋە. مىليۇنىك مىروۋ لەسەر يەك كۆبىنەۋە بە
 ئاستەم بەقەد پىنى فىلىكى منيان لى دى، كەۋايە من
 بۆچى دەبى لە مىروۋە عەبدەكانم سىل بىكەمەۋە؟
 ھەلچوۋم و چىى ۋاى نەماۋو ۋەچەى سەرجەم
 مىروۋلەكان لەسەر پوۋى زەۋى بىسپمەۋە. ئەمن،
 ئەمن، ئەمن لە مىروۋلەكان ناتىسم. ئەوان دەبنە فىل،
 دەبنە فىل و لەژىر دەسلەتتى ئازاد، يەكسان و فىلىتىيى

مندا بهخته وەر ده ژین. بهخته و ږرتین بوونه و ږه کانی
دو نیا کین؟

میرووله کانی.

نهو بسوونه و ږه رانه ی له دو نیا دا هره ئازادن و به
یه کسان ی ده ژین، کین؟

میرووله کانی.

ناشتیخوازترین بوونه و ږه کانی دو نیا کامانه؟

کئ بی جگه له میرووله.

زور لهو میرووله پشسووره سووکانه تووړه بووم و
زوری نه مابوو سه رجه م میرووله کانی به ندهم له پروی
زه وی بسرپه وه... نیسته به نده کانه له چ دؤخیک دان،
خیرا برو، بگه پئ و چاو بگیره، بزانه ولاته کانی
میرووله کان له چ دؤخیک دان و ناگادارم بگه وه.
بان سه رم سولتانی خومان.

سه رکړده ی په پوه کان ویرای په پوه کانی هاوپی
به ره و ولاتی میرووله کان له شه قه ی بالی دا، که گه یشته
جئ چ ببینی، بشپوی، هه ژاری و برسیتییه که
مه پرسه. دؤخه که وا له تابشت به دهر بوو که تهنانه
پو په برز سه ره پای نهو ته مه نه زوره و ببینی نهو
هه مووه کاره سات و کورشتوب و نه خوشی ته شه نا که ره،
زوری نه مابوو بنیشی و هون هون بگری و به باله کانی
فرمیسه که کانی چاوی بسرپته وه.

به دلیکی خوینینه وه گه پرایه وه بو لای سولتان.

سولتان پرسیی:

‘ئەو چىيە، چىت بەسەر ھاتوۋە بىرام، سەر كىردەي
پەپوۋەكان، ھەردوۋ چاۋم، چ بوۋە؟ شىتكت بەسەر
ھاتوۋە. قەت پىتم خۇش نىيە لەم دۇخەدا بىتىنم.
پۇپە بەرز نىشت و گوتى:

‘مەپرسە. مالويزان بوۋىن سولتانم، مىروۋلەكان تىدا
دەچن. ئاخ، ئىمە ئىدى مىروۋلەي ئاۋا، دۇستى ئاۋا، ئەو
بوۋنە ۋەرانە جارىكى دى لە كىۋى بدۇزىنەۋە كە بە
دونيادا دەگەرەن و خواردنى تايىبەتيان بۇ كۆدە كىردىنەۋە
و ئاشقى يەكسانى، ئازادى و ئاشتى بوۋن، ئالاخ!
دەمرن، يەكە يەكە دەمرن لە برسان.

سولتان ديسان ھاۋارى كىرد:

‘ۋەي، ۋەي!’

ھەرچى مىروۋلەيە گۈيى لەم ئاخەلگىشەنە بوۋ و
زانىان سولتان ئەم ئاخەي بۇ ئەۋان ھەلگىشاۋە، بۇيە
خۇشيان لە دلدا كەرا.

‘ۋەي، ۋەي، ۋەي! باشە ئەم مىروۋلە گەمزانە قەت
ئەۋەيان بە ئەقل ناگا بىنە لام و داۋاي خواردەمەنم لى
بەن؟’

‘كى چوۋزانى، رەنگە ئەقلىان پىن بىشكى و شەرم بەن.
مىروۋلەكان كەسانىكى زور وردىيىن. رەنگە بىريان
لەۋە كىردىيەۋە چۆن داۋاي خواردنىك لە سولتان
بەن كە خۇمان بۇمان كۆ كىردۈۋەتەۋە.

سولتان پىكەنى و گوتى:

‘برسیتی فیکری ورد و مورد به هیچ بوونه وهریکه وه
ناهیلی. برسیتی نهک هر من، بگره باوکی خویشی
ناناسی. بروانه، ئیستیک بگره، نهگر دۆخه که به م
جۆرهیه که تو دهلی، ئیستا سوپای میرووله کان له بهر
دهرکی سهرا کۆبوونه ته وه.’

هیشتا قسه که ی ته و او نه کرد بوو، سه رکرده ی
په پوهه کان بالی گرت، سه ری له مهیدانه که دا، گه پرایه وه
و گوتی:

‘حق به تۆیه سولتانم، مهیدانه که له میرووله جمه ی
دی. له تهنیشت و چوارده وری کۆشک میرووله
شه پۆلان ده ده ن...’

‘با برۆینه ده ره وه، ده بی له گه ل میرووله کانی به نده م
قسه بکه م.’

چوونه ده ری، نه و میروولانه ی له مهیدانه که
کۆبوو بوونه وه فزه یان لیوه نه هات، ده تگوت مردوون،
ده نگ له به رد بهاتایه له وان نه ده هات.

سولتان چووه سه ر نه و تاشه به رده ی له لای سه ره وه ی
مهیدانه که هه لکه وتبوو و دهستی کرد به ئاخافتن.
بیروبۆچوونه کانی پاشکاوانه بو ئه وان ده ربپی.
به تاییه ت جه ختی له سه ر نه وه کرده وه که ئه وان به
بارستایی میرووله ده بنه فیل. سه روبنی هه موو
قسه یه کی ئه م پاستیه له میژینه یه بوو. په یتاپه یتا
دوو پاتی ده کرده وه. میرووله کسان، ئه م ئاپۆرا

مهترسیداره متهقیان لیوه نه ده هات. ته نانه ت له جیی
خویان نه ده جوولانه وه.

سولتانیش به رق و توورپه ییوه له سه ر یه ک ده ئاخفی.
قسه ی کرد و قسه ی کرد، تا دواچار ماندوو بوو.
له وانه شه میرووله کان گشتیان مردبن. گومانیکی تال
به سه ر هه ناویدا زال بوو، چه مایه وه و دانیشیت.

"مردوون، مردوون؟"

دهنگی چیاکانی وه له رزه هیتا، به لام دیسان میرووله کان
فزه یان لیوه نه هات.

سه رکرده ی په پوهه کان بۆ نیو گوێچکه بایه وانئاساکه ی
فری و گوتی:

"گوئ بگره سولتانم."

"چ بووه؟"

"گوئ پادیره دهنگی له میرووله کانه وه دی."

"منگه منگیکم گوئ لیه. ده لێن چی؟"

"گوئ بگره سولتانم، گوئ بگره. هیدی هیدی دهنگیان
به رز ده که نه وه."

"گویم لیه، گویم لیه..."

"برسین، برسین، ئیمه برسین... که نمان دهوئ.
که نمان نییه."

"ئیه وه ههنگوین و شیله ی گولان بخۆن!"

"که نمان دهوئ، که نم..."

"سه رکرده ی په پوهه کان وه ره لام..."

"فه رموو، هاتم سولتانم..."

“گه وره کانیان سواری بالت که و بیانیهته بۆ لام...
پۆپه بهرز به ره و خوار بالی گرت، میرووله
قه لافه تسهیره که و گه وره میرووله کانی تری هه لگرت و
هینانیه پیش چاوی سولتان.

سولتان گوتی:

“زۆر به و دۆخه ی ئیوه تیک چووم. خه ریک بوو له
برسان بمرن، ئه ی بۆچی نه هاتنه ئیره؟”
“نه مانویست له پیناو گیانمان سولتانی خۆمان بیتاز
بکه ین.”

سولتان به دهنگیکی خهفه تاوی گوتی:

“لوتف دهنوینن. خۆ دهزانن، ژیر و ژووری ئه م چیا یانه
به عه مبار ته نراوه، عه مباره کانیش به خوارده مه نی
ئاخراون... له وه ها دۆخیکدا ده کرئ له برسان بمری؟”
“ئیمه میرووله ین، ئیمه ده مرین سولتانی خۆمان.”

“خوارده مه نیقان پین ده ده م.”

“بیقه زا بی سولتانی خۆمان.”

“بۆ ئه مه ش ته نیا مه رجیکم هه یه.”

“فه رموو، مه رجه که ت له سه ر چاومان داده نینن.”

“خوارده مه نی ده ده م به هه ر میرووله یه ک بۆ ئه وه ی له م
زستانه به سه لامه تی ده رباز بێ. به رامبه ر به مه ش...”
“گرنگ ئه وه یه گیانمان رزگار بکه ی، سولتانی خۆمان، چیت
بوئ ده یکه ین.”

“به رامبه ر به مه ش مه ردووی پشسوورم له هه ر
میرووله یه ک ده وێ، هه لبه ت گه ر زیندوو بێ، چ باشتر.

ئەگەر مېروو شەلەي پدېنسور ساغ بى، بۇ مردو و
زىندوى وي، غەمبارىكى تەژى شىلەي گول، ھەنگوين
و كاگل دەبەخشم.

‘ھەر مېروولەيەك لە كوئ پېشسورېك بدۆزىتەوہ
سولتانی خۆمان؟ ئەوئەندەمان پېشسور لەناودا نىيە...’
‘ھەر مېروولەيەك بواری پدېنسوربوونی تىدا بى، بە
پدېنسور حىسابە، مردو و زىندوى ئەوم بۇ بىئىن.
بەم جۆرە پدېنسورەكان و ئەوانەي بۆى ھەيە ھەك
پدېنسورەكان بىر بکەنەوہ، لە پەگوپىشە دەردىئىن.’
مېروولەكان گوتیان:

‘باشە سولتانی خۆمان، با ئەم پېشنىارەتان بە گوئى
نەتەوہى مېروولەكان بگەيەنن بزانن چ دەلین. بمانبە
سەرکردەي پەپووەكان.’

پۆپەبەرز يەكسەر لە سەرى پا بەرەو خوارى بووہوہ،
مېروولەكانى سەر پشتى، لای مېروولەكانى تر، لە
مەيدانەكە دابەزاند و گەرايەوہ بۇ لای سولتان. چاوہپى
مانەوہ. لە خوارەوہ، لە مەيدانەكە و لە دەوروپەر ھەرا
و ھەنگامەيەكى بىپايان بەو ناوہدا بلاوبووہوہ.

ھەرا و ھەنگامەكە تا دەھات زياتر درىژەي دەخاياند،
سولتان ئۆقرەي لى برا. شەش جار پۆپەبەرزى ناردە
لايان و گوتى:

‘بىرۆ بزانە ئەم مېرووہ مەلعوونانە چ دەكەن، ئەم
ھاتوھاوارەيان لە چىيە.’

ھەر شەش جارەكەش پۆپەبەرز گوتى:

'هیچ له و غه له به بیان تیتاگه، میرووله قه لافه تسهیره که
 و هاو پیتانیشم بۆ نادۆزیتته وه، سولتانم.'
 فیل چهندهش زه به لاج و میروو چهندهش ترسنۆک بن،
 سولتان هه مدیس خۆی لی به دور ده گرتن. ئه وان که
 به رد و ئه لماسی شینیان له نیوه پاستی زهوی
 ده رهیتابوو، کۆشکیان ساز کردبوو، بن ئه م شاخانه یان
 پر کردبوو له خواره مه نی، ههنگوین، گهنم، کاکل و
 شیلهی گول، ئه گه ره زیان بکردایه و هه ندیک
 میتشکیان به کار بهیتایه و به جهرگ بوونایه، له م
 دونیایه دا چ شتگه لیکیان نه ده کرد. ئه م میروولانه سن
 چوار بارته قای قورسای خۆیان بار هه لده گرن، وا نییه؟
 له به ره هه ندی به پیه بردنی ئه م میروولانه لیها تووی و
 زانستیکی زۆری پیویست بوو. سوودوه رگرتن له
 میرووله کان و به پیه بردنیان شتیک نه بوو به داری
 زۆری به دی بن. نه ده بی برسینان به پیتته وه، نه زۆر
 تیریان بکه ی، نابی زۆر هه ژار یان زۆر ده وله مه ند بن.
 هه موو شتیک ده که ی بۆ ئه وه ی بیر نه که نه وه. له
 سروشتی میرووله کانه دا یاخیبوون، گۆپین و
 پیشسووربوون هه یه. ده بی پینگه یه ک بدۆزیتته وه بۆ
 ئه وه ی شه و و پۆژ بیر له فیلبوون بکه نه وه... به م
 جۆره میرووله بوونیان له بیر ده به یته وه... بۆ ئه م
 مه به سته ش ده شی پئ و پینازی نوێ بدۆزیتته وه.
 سولتان بیرری له زۆر شتی ئاوا ده کرده وه که
 سه رکرده ی په پوه کان بۆ دوا یین جار چوه لای

میرووله کان و گه پایوه، لهو ساته دا له ناکاو
میرووله کان که به جووله جـوول که وتـبوون،
هاتوهاواریان لی برا.

سولتان به ترسه وه پرسیی:
"چ بوو؟"

پوپه بهرز کوتی:

"له وانه ی سهر باله کانم بیرسه."
میرووله قه لافه تسهیره که کوتی:

"میرووله کان کوتیان ئیمه ریشسووره کانمان بو
نادوزریته وه. شیتن ئه و میروولانه. کوتیان ئیمه بو
پارووه نانیک، ته نانه ت ته گهر ردینسووره کانیش
بدوزینه وه، نایانکوژین. چش، هر که س ده چیته قه بری
خوی. با له برسان بمرن، چ بکهین، سولتانی خاوه ن
شکومان..."

"جاری ئیوه سکتان تیر کهن... له سهر بالی په پوهه که
چهند که سن؟"

میرووله قه لافه تسهیره که کوتی:
"زورین."

سولتان به پوپه بهرزی کوت:

"ئه مانه هه لگره و بیانبه یه کهم عه مباری هه نگوین."
"به سهر چاو، مه له که وای کوت و یه کسه به ره و
عه مباره که فپی.

گوره و پیشه وای میرووله کان که له یه کهم عه مباری
هه نگوین دابه زین، له برسان په لاماری هه نگوینیان دا،

هيندهيان خوارد، هيندهيان خوارد، سكيان وهك ته پل
هه لمسا. نه ته وهی ميرووله ده سبه جي بيستيان كه نه وان
سكيان به ههنگوين ناخنيوه و رقيان له گه وره كانيان
هه لگرت، وهك چون رقيان له فيله كان هه لگرتبوو.

گه وره و پيشه وای ميرووله كان كه سكي خويان تير
كردبوو، كاتيك گه رانه وه بو ناو ميرووله كان، نه وانی تر
به جوړی هه لسو كه وتيان كرد وهك نه وهی هيچ نه زانن
و هيچ پووی نه دابی. پاشان له پريكا كه یلی خوشی
پوحيان هاته وه بهر و گوتيان:

"بړون به سولتان بلين هه ر كاممان ردينسووريك له گه ل خويدا
دينی. دهيهيتين و خوراكه كه مان له سولتان وهره گرین بو
نه وهی له برسان نه مرين."

پيك له و ساته دا پوپه بهرز هاته مهيدانه كه، گه وره كانی
سواری باله كانی كرد و وه حهوا كه وت. گه وره ی
ميرووله كان بو سولتانيان گتراه وه، فيل بهم په فتاره ی
بهنده كانی بيته ندازه خوشحال بوو و گوتی:
"ميرووله كان ناقل بوون."

ميرووله كانيش پاش نه م برياره پيداگره به په له خويان
كه يانده شاره كانيان و يه كسره ده ستیان به راوی
ميرووله زهرده له كان كرد، چهنده ميرووله ی زهرده له
له ناوياندا هه بی، يه كه يه كه گرتيان، پهنگی سووريان له
ردينيان دا و كوشتيانن. تهرمی نه م ميرووله زهرده له
ردينسوور كراوانه يان برده لای سولتان و خوراكيان
وهرگرت.

مەيدانى بەردەم كۆشك، باخچە تايىبەتەكەي سولتان،
دامىن و دۆل و بەردەكان پراوپر بوو له كهلاكى
مىروولهى دىنسور.

كه مردووى مىروولهكه دههات، تا چيا له كهلاك
چىبووهكانى بەردەم كۆشككه بەرزتر دەبوونه،
سولتان له خوشيان پتر خۆى با دەدا.

به شادومانى به پۆپه بەرزى دهگوت:

‘چەندەش زۆر بوون، چەندەش زۆر بوون ئەم مىرووه
سوورانه، ئەگەر كوشتنيان به مېشك نەگەيشتابە،
مالويران بووبووين.’

ئەو سالە مىروولهكان، هەرچى مىروولهى زەرد هەبوو،
هەموويانيان گرتن، دىنيان سوور كردن، كوشتيانن،
تەرمەكانيان بـردە بەردەم سولتان و خۆراكيان
وەرگرت. ئەوھى راستى بى هەر مىروولهكه، بۆيەى
سوورى له پىنج، شەش تا دە مىروولهى زەرد دابوو و
بۆ سولتانی بردبوون، له بەرامبەريشدا به هەمان پادە
خواردەمەنى وەرگرتبوو.

پۆژىك كۆمەلىك مىروولهى لاو، پيشسپيهكى
گەورەيان گرت، هەردوو قاچيان شكاند، دىنيان سوور
كرد، كوشتيان، مردووهكيان بـردە كن سولتان و
گوتيان:

‘ئەمەش مىرووه شەلەى پيشسوور.’

سولتان يەكسەر سەركردهى پەپووهكاني بانگ كرد و
گوتى:

"سەیری ئەم تەرمە بکە، بزانە میروو شەلە؟"
 پۈپەبەرز مااوەیەکی زۆر بە دەوری تەرمەکەدا
 سووپایەو و پاشان کوتی:
 "نازانم وەللا، دیارە مردوو دەگۆردی، بەلام تەرمی
 ئەم میروو پیرە زۆر شیوەی میروو شەل دەدا.
 سولتانم، ئەم میروولانەش ئەوەندە لێک دەچن کە
 ناتوانی زەردەکیان و پەشەکیان لێک ھەلاویتری...
 شین و پەمەیان لێک جوئ ناکرێتەو. خۆ ئەم گەنجانە
 درۆ ناکەن، ئەم میروو پیرەش شەلە، پدینیشی سوور
 سوورە."

سولتان زۆر خوشحال بوو و فەرمانی دا:
 "سە عەمباری شیلە ی گول بۆ ئەم گەنجانە بکەنەو.
 ئیکسیریشیان پێ بدەن بۆ ئەوێ سەرخۆش بن."
 میروولە گەنجەکان ھاوکات پەلاماری ھەرسێ
 عەمباریان دا، پاش ئەوێ خۆیان تێر تێر کرد، ئەوێ
 لە عەمباردا مابوو، گواستیانەو بۆ شار، ھەکیمەکان
 لەم شیلە ی گولانە دەرمانیان بۆ نەخۆشەکان دروست
 کرد. چی میروولە نەخۆش لە شار و ولاتان ھەبوو،
 رزگاریان بوو.

پۆژی سولتان میروولە زەردەلەکانی کەوتەو یاد و لە
 پۈپەبەرز ی پرسى:

"بەندە زەردەکانم چییان لى ھات، دەنگوباسیان؟ بە
 جارێ دیار نین، سەرکردە ی پەپووەکان. نەکا لیم
 تۆرابن و تووپە بووبن لیم؟"

سەرکردەى پەپووه کانیڭش کە ئو ھەموو ھەموونەى تىپەراندبوو، پوژ و پوژگارى بينبوو و تەمەنىكى زور ژيابوو، بەرامبەر بەم پرسىارە کتوپرە واقى وپ ما. دەيتوانى چ بە سولتان بلئ؟ نەيدەتوانى بيژئ: سولتانم، ميروولەکانى بەندەت، يەكە يەكە ميروولە زەردەلەکانى توپان گرت، پەنگى سوورىان لەوان ھەلسوو، ئىنجا ئەوانيان کوشت و ھىنايانە بەردەمت، وەك پاداشيش خواردەمەنيان لئ وەرگرتى. سولتانى فيلەکان لە داخان شيت و ھار دەبوو، بەو پەقوھە فيلەکانى دەناردە سەر ولاتى ميروولەکان، فيلە تووپەکان يەك ميروولە نەدەما پانى نەکەنەوھ و نەيکوژن. ئەگەر ميروولە نەبن، فيلەکان و پەپووه کانیڭش برسى دەمانەوھ.

سولتان لە خورتوخوڤايى ئو ھەمووھە پەدينسوورەکانى ھەلپەچابوو. لەخوڤا ئەم خوڤپىيە دەست و پى سەيلکەنەى کردبووھ کيشە... ئو ميرووھ زەردەلە پەدين پەنگراوانەى لە چنگ ميروولەکان پزگاريان بووبوو، دەمىک بوو پايان کردبوو و خوڤيان تىکەل بە ميروولە پيشسوورەکان کردبوو. ئەوانيش کە ھەلخەلەتابوون، بە شايى و ھەلپەپکى پيشوازىيان لئ کردبوون. لەبەر ئەمەش ميروولە سوورەکان خوڤەخو بووبوونە دوژمن و خەرىک بوو چاوى يەكترى دەربىنن. ميروولە زەردەکانىڭ بەپى ئو فەرمانەى پىيان درابوو، دەبوايە زور پىکيان بپەرژىنن، تاوھکو چاوى يەكترى ھەلکوژن، يەكترى بکوژن و تەواو بن.

سولتان ختوخۇپايى ئەو ھەموو ھەمىرولە
 پىدىنسورانە دەترسا. ئاخۇ ئەو ترسى وى نەبوو
 بووبوو ھوى كۆژرانى ئەو ھەموو برا زەردانە؟
 سولتانم، مىرولە زەردەكان زۆربەى ھەرە زۆريان
 چوونەتە ولاتى مىرولە سوورەكان. پىدىيان سوور
 كردوو و قەلافەتى مىروو سوورەكانيان بە خۇو
 گرتوو. لەوى چەندە مىرولەى پىدىنسور مابنەو،
 دەيانگرن و بۇ سولتانى خۇمانيان دىنن.

سولتان بە پىكەننەو گوتى:

ئەمە ھەوالىكى خۇشە. ئەمىرۇ، لەسەر شەپەفى
 تەواوبوونى سەرچەم مىروو سوورەكان، بە خۇشى
 كۆژرانىيان بە جۆرىك كە تەنانەت مىرووئەكى
 پىدىنسور نەمىنىتەو، تا بەرەبەيان پىكەو دەخۇنەو.
 لىرە، لە بن ئەم دارچنارە، ھەم دەخۇنەو و ھەم
 كەفەلمان دەخورىنن. دەسبەجى ئەو گەنجانەش بىتە بۇ
 ئىرە كە تەرمى مىروو شەلەى پىدىنسورىيان بۇ ھىنام،
 دەمەوى يەك دوو قەسەيان لەگەل بکەم.

پۇپەبەرن، پىنچ پەپووى ترى خستە پال خۇى، فېرى و
 ھەك ھەورەترىشقە گەيشتە ولاتى مىرولەكان،
 گەنجەكانى ھەلگرت و ھىنانى.

سولتان گوتى:

وەرەنە پىشى. پەلى فىلىم بە ئىو دا. بۇ ئەو ھە
 كامتان بىنە فىلىكى باش، قوتابخانەى فىلبوونتان بۇ
 دەكەمەو و ھەك فىلى راستەقىنە دەتانكەمە فىل.

جاری، به داخه وه وهک میرووله فیل ده بن... به لام
ئەمشەو، لە گەل من که فەلتان به نیوقەدی ئەم
دارچناره دا دینن و دهیخورینن، تا له ناخی ناخه وه
هەست به شکو و بهرزی فیل بکەن.

سولتان، سەرکردهی په پوه کەن و په پوه
پیشسپیه کانی تر، میرووله گەنجەکان یانی بکوژانی
ئاسنگەرە شەله که تا کازیوهی به یانی خواردیانە وه،
شادییان کرد، که فەلیان به دارچناره که وه نا و تا
به ربه یان خوراندیان.

ئەو گەنجانە که تازه بووبوونه فیل، به هۆی ئەوهی
میرووه شەلهی راستەقینه یان بۆ سولتان نه هێناوه و
له بری میرووه شەلیکی دروینیان هێناوه، شەرمیان له
فیل بوونیان ده کرد، له نیو خۆیاندا سویتدیان خوارد
میرووه شەله پدینسووره راستەقینه که بگرن و زهق و
زیندوو بیهینه بهردهم سولتان.

ئێتر ئەوان بووبوونه فیل، به پادهیهک بووبوونه فیل که
له گەل سولتانی دنیا پێکیان هەلدهدا و به شداریی
جەژنه که ئی ده بوون. ده چوونه قوتابخانه و وهک فیلێکی
چاک و به قەد فیلێک ده بوونه فیل نهک به قەد
میروولهیهک... ئاخر دوزینه وه و هێنانی ئاسنگەریکی
پیر و شەل و چه ماهه چیی تیده چوو؟

له کاتی مائاوایدا سولتان پیروزیایی پی گوتن و هەر
کامه و بروانامه یهکی "بوو به فیل" پی دان. ئەمه
یه که م بروانامه ی "بوو به فیل" بوو که ده بیه خشی.

کار له کار ترازابوو. ئیستا ته گهر گه پابانه وه و به
 سولتانیان گوتبا چ گه مه یه کی له گه ل کراوه، له بری
 پيشسووره کان، پدینى ته وان پهنگ کراوه و
 تهرمه که یان به و دراوه، له بهرام به ریشیدا عه مباری پر
 له خوارده مه نی وهرگیراوه و له خشته یان بردووه، خو
 سولتان دونیای ده شتواند، وه چه میرووله کانی له سر
 پروی زهوی ده سپییه وه. وه چه ده سپینه وه به لام کی
 ده یتوانی بروای پی یتنی که نه میرووه
 پيشسوورکراوانه میرووله زهرده کان بوون؟ له لایه کی
 تره وه، ته وان چون ده یان توانی له چنگ نه میروولانه ی
 ملی شاخودا خه کان یان گرتبوو، کون به کون به دواى
 میرووله زهرده کانه وه بوون و به خوینی سهریان تینوو
 بوون، خویان پرگار بکه ن و خو بگه یه ننه لای سولتان.
 هر چی بی پدینیان سوور بووبوو، باستر وا بوو
 تیکه له به پيشسووره کان بن و توله میرووله
 زهرده کان له وان بکه نه وه. نه وه ی به سهریان هاتبوو،
 هیچ بوونه وهریک له م دونیا یه دا به سر بوونه وهریکی
 تری نه هیتابوو. پووبه پروی چ کومه لکوژییه کی سامناک
 و قیزه ون بووبوونه وه، نه وه ی میرووله کانی تر به سر
 میرووه زهرده کان یان هیتابوو، فیل به سر میرووله یان
 نه هیتابوو. هزار سالیس تیه پر بن، ناتوان نه و پوژه له
 بیر بکه ن. له ماوه ی چاوتروو کانیکدا، تهنانه ت
 میرووله یه کی زهرده نه مابوو پدینى سوور نه کرئ،
 نه کوژری و تهرمه که ی له مهیدانه که ی به رده م کوشکی

سولتان فری نه درى. ئەمانەش ئەو ساتەوهختەیان بە بیر
 نایە کە گیانی خۆیان پزگار کرد. بەس ئەوەیان باش
 دەهاتەوه یاد کە پاش سى پوژ مانەوه لەژیر توکلاشی
 دارچناریک، پەلاماری قاپە ماستیکیان دابوو و ئینجا بى
 ئەوەی لەپشت سەریان پڕوانن، پرویان لە چیا کردبوو
 و دوور لە چاوی میروولهکان هاتبوونە ئێرە...

تاریک و پوونی بەیانی بوو، لە دۆلەکەى ئەوبەر
 خوڤەخوڤى جۆباریک دەبیسترا، میروولهکان
 هەستابوون، بە لاق چاوهکانیان هەلەدەگلۆفی. لەناکاو،
 لەولای جۆبارەکەوه گوییان لە دەنگیک بوو و هاتنەوه
 سەر خۆ. ئەوه دەنگی گوڤى میروولهیەک بوو. دەنگەکە
 یەکەخۆی هاواری دەکرد:

"خۆ بەدەستهوه بدەن، خۆ بەدەستهوه بدەن، خۆ بە
 دەستهوه بدەن. خۆ بەدەستهوه نەدەن، تەقە دەکەم.
 وەرە پێشئ، لووتمان وەها بۆن هەلەدمۆی کە بە
 مەودای چل پوژە پى بۆنى میروولهیەک دەکەین. خۆ
 بەدەستهوه بدەن، خێرا خۆ بەدەستهوه بدەن و خۆتان
 پزگار بکەن."

میرووه زەرەدە پێشسوورەکان گوتیان:

"ئەها، پێوه بووین! پێمان وا بوو گیانی شیرینمان پزگار
 کردووه، کەوا یە میروولهکان لێرەش گرتیانین. ئێستا
 دەمانکوژن، تەرمەکەمان دەبەن بۆ لای سولتان و
 عەمباریک، دوو سى عەمبار هەنوین و شیلەى گول و
 کاکل وەرەگرن و تێر تێر دەخۆن... پێوه بووین،

مالویران بووین، پیمان وا بوو گیانی شیرینمان قوتار کردووه.

هر وا بهدم قسه کردنه وه، به سهر بهردیکدا هه لزان و هیدی هیدی خزانه نیو قه لشتیکی سهر بهرده که. زارکی قه لشته که یان به گوله شینه کانی پونگه کئیوی هه شار دا. که میک دواتر بینیان که میرووله وهک خیز و خۆل له ده و روبه ریان هه لده قولا، بینیان که ئم میروولانه هر هه موویان ردینسوورن. له خوشیی پژگار بوون له مهرگ کتوپر له قه لشته که ده رپه رپن، خویان به باوهشی میرووله ردینسووره کاندای کرد و هۆن هۆن گریان.

'ئاخ، ئاخ، ئااخ برا ردینسووره کانمان، ئه گه ده تانزانی چیمان به سهر هاتووه! ئه و به لایه به سهرمان هاتووه، به سهر میرووله ی پوخته و خاراویش نه هاتووه. ئه وه ی به سهر ئیمه هاتووه، به سهر ئاده میزادیش نه هاتووه. ئه وه ی له ئیمه قه و ماوه...'

ردینسووره کان پرسییان:

'ئاده ی، ئاده ی، با بزانی ئیوه کین؟ واز له گریان و لالانه وه بینن و پیمان بلین کین و چ کاره ن؟'

میرووله کانی تر گوئیان:

'ئیمه، میرووله ی ردینسوورین. سهیری ردینمان بکه ن.' میرووله کان قه ده ریکی زۆر له ردینیان ورد بوونه وه، پاشان لیچیان هه لقرچاند و گوئیان:

'بۆ ریشسووربوون ریشسوورن، به لام تینه گه یشتین ئیوه چ جۆره ریشسوورینکن.'

میرووه زهرده ږدینسووره‌کان له‌وې له‌سهر لښواری
قه‌لشته‌که دانیشتن و هه‌موو ږووداوه‌کانیان موو به
موو، له برسیتی میرووله‌کانه‌وه بگره تا له برسان
ږاده‌ستگردنی میرووه ږدینسووره‌کان به سولتان، بږ
میرووله‌کانی تر گټراپه‌وه.

جا ئیمه گیانمان ږزگار کرد و به ئاستم توانیمان
خومان بگه‌یه‌نینه چیاکان. میرووله‌ی سهرجه‌م ولاتان
به ده‌شتوده‌ر و که‌ژوک‌و وهر‌بوون و به‌دوای
ږدینسووره‌کاندا ده‌گه‌ږین. زوربه‌ی هره زوری
ږدینسووره‌کان ده‌سبه‌جی ږدینیان تاشی، به‌لام له‌گه‌ل
نه‌وه‌شدا نه‌یانتوانی خویان قوتار بکه‌ن، ناسرانه‌وه،
کوژران و ترمه‌که‌یان له‌به‌ر ده‌رگه‌ی کوشکی سولتان
فرې درا. میرووله‌کان به که‌له‌سهری ږدینسووره‌کان
کومه‌لیک ته‌پولکه‌یان دروست کردووه... ناخ، نه‌م چاوانه
چییان نه‌بینی، ناخ! به زمان وه‌سف ناکړی و به داستان
ناگټ‌ږدیرته‌وه... ئیتر له هیچ ولاتیکی میرووله‌کان
ته‌نانه‌ت ږدینسووریک به‌دی ناکړی، ئیمه دوایین
ږدینسووره‌کانی نه‌م دونیا‌یه‌ین که دینه‌ی لای میرووه
شه‌له‌ی ږدینسووری سهرکرده‌مان. دواى نه‌م قسانه
ده‌ستیان به شین و ږوږو کرد.

سهرؤکی میرووله‌کانی تر که نه‌ستیره‌یک به
کلاره‌که‌یه‌وه بوو، ږږوونگانه وه قسه‌هات:

بږ ږدینسووری ږدینسوورن، به‌لام ږدینسووریکي
سه‌یرن، هیچ شیوه‌ی ئیمه ناده‌ن. قه‌ت له

میرووله کانش ناچن. من پیم وایه ئیوه سهر به
رهگه زیکی سهیری ترن، به لام هر تینه گیشتم ئیوه
کین و چ کارهن؟

میرووله زهرده ردینسووره کان دهنگیان هه لبری:
"ئیمه، ئیمه، ئیمه کین؟ بۆ هیشتیان رهنگ و پرووی
میرووله مان پیوه بمینته وه؟"
"ئیمه یان خسته به ندیخانه وه."
"فوویان تیکردین."

"ئه وهنده یان فوو تیکردین، هر کاممان به قهه فیلیکمان
لی هاتبوو."

"به جۆری فوویان تیکردین که نیوه مان ته قیین."
"وهک چۆن که نمه شامی ده ته قی."
"فیله کان و میرووله کان سهیری توقینی ئیمه یان ده کرد."
"کاره بایان لی داین."

"ته لی مسیان له کیرمان گری دا."
"ئه ندای زاوزیان سووتاندین."
"به دارده ست وهرگه پانه سهر و گوێلاکمان."
"کاره بایان لهو شوینه ی ئیمه دا."
"تا قورگ ئیمه یان خسته ئیو خاک و فوویان تیکردین. چاومان
دهرپه ری."

"ئه ری میرووه ردینسووره کانی برامان، ئه و میروولانه
هر کام له ئیمه یان وا ئه شکه نجه کرد که سهه قات
خراپتر بوو له وهی مرقفه که مژه کان به سهر یه کتری
دینن."

ئەم چاۋانە چ شىتگەلىنكىيان نەبىنى، مىروۋە
ردىنسورەكانى برامان، ئىۋە ھىچتان نەبىنىۋە و
نازانن.

بۇ ھىشتيان پەنگ و پروۋى ردىنسورمان پىۋە
بمىنىتەۋە!

جا چىيان بەسەر ئىمە نەھىنا! ئىۋە لە ردىنسور
گەرېن، چا نىيە ھەر لە مىروۋە دەچىن و توانىتان لە
مىروۋە مان بچوئىن.

ردىنسورەركان تا بلىنى دلىان بە دۇخى ئەم مىروۋە
سەيرانە سووتا و بە ھۆى ئەو بەلايانەى بەسەريان
ھاتبۇو، كسپەيان لە جەرگى ھەستا.

ھەموو مىروۋەكانىش بوونەتە فىل. تەنانەت
مىروۋەلەيەك كە بەقەد نووكەدەرزىيەكە. خۇى بە فىل لە
قەلەم دەدا. ئەو مىروۋەلەنەى ھاتبۇونە راۋى مە، لەۋانە
بوون.

رېشسورەكان كە لە ھەموو شىتىك تىگەيشتبۇون، زۇر
گەرموگور نىزىكىيان بوونەۋە، خواردنىان پى دان، لەسەر
جىي نەرم خەۋاندىانن و برىنەكانىيان پىچانەۋە.

بەرەبەيان كە لە خەۋەستان، لەسەر كانىيەكى نوقمى
بۇنى پىنگە تاشىتىيان كرد. بەراستىش ئەم ردىنسورمانە
ۋەك برا و لە برا ۋاۋەتر لەگەل مىروۋە زەردەكان
ھەلسوكەوتيان كرد.

مىروۋى زەردى ھەرە بەسالچوو گوتى:

بمانبهنه لای میرووه شه‌له‌ی پیشسور، زور قسه
هیه پی‌ی بلین. میرووله‌کان، نهو میرووله
هیچو پوچانه‌ی دوژمنی پیشسور، هرگیز له کوتی
فیله‌کان پرزگاریان نابن، سهره‌پای ئه‌مه‌ش ده‌بی
هن‌دیک شت به ماموستا شه‌له‌که‌مان بیژین.

میرووه ردینسووری ته‌ویل به ئه‌ستیره‌گوتی:
"ناخ، ناخ برایان، مخابن، قه‌ت، تا قیامت ئیمه‌له‌چنگ
فیله‌کان پرزگارمان نابن، ئااخ! دیسانیش برۆن ئه‌مانه‌به
ماموستامان بلین. داخ و جه‌خار، فیل مه‌زنن، ئیمه
بچوک، ئااخ، داخی به‌جه‌رگم، داخ و جه‌خار!

به‌سال‌اچووه‌که‌ی میرووه زه‌رده‌کان گوتی:
"ناخ، داخی گرانم. فیله‌کان به‌قه‌د چیا ده‌بن و
میرووله‌کانیش هرکام به‌قه‌د نووکه‌ده‌رزیه‌ک، ناخ،
هاوار به‌مالم... ئه‌که‌ر له‌نیو ئیمه‌دا ته‌نیا میرووله‌یه‌ک،
میرووله‌یه‌ک و زیاتر نا، به‌قه‌د فیلێک بوایه، چ ده‌بوو؟"
میرووه ردینسووره ته‌ویل به‌ ئه‌ستیره‌که‌ه‌ناسه‌یه‌کی
قوولی هه‌لکیشا و گوتی:

"نیمانه، میرووله‌ی ئاوامان نییه، نامانین."
"یه‌کێک وا بوایه، هه‌موو فیله‌کانی دونیای..."

ئه‌وی تر گوتی:
"وسس."

"ئه‌رئ به‌راست، ئیوه‌له‌م چیا چۆلووه‌وله‌چاوه‌پوانی
چین؟"

ته‌ویل به‌ ئه‌ستیره‌که‌گوتی:

“به ئیټمه ده‌لین چیا‌گه‌ر. ئیټمه له چیا‌مان داوه و لی‌ره
چاوه‌روانی فیله‌کانین. مامۆستا شه‌له نه‌یده‌یویست ئیټمه
له چیا بده‌ین. ده‌یگوت وه‌دوای خه‌یالی خاوه‌وتوون.”
“بۆچی؟”

“ده‌یگوت به‌ گه‌ران له چیا‌کان ناتوانن فیله‌کان راوه‌
بکه‌ن.”

“ئه‌ی ئیټوه چیتان گوت؟”

“ئیټمه ده‌لین راویان ده‌که‌ین.”

“مه‌گین له چیا بتوانن فیله‌کان راوه‌بکه‌ین.”

“چه‌که‌چۆلتان هه‌یه‌؟”

“هه‌مانه، نێزه‌ی چزووه‌ میتشووله‌مان هه‌یه‌.”

“ئه‌ها، چاکه‌...”

“به‌و نێزانه‌ی له‌ چزووی میتشووله‌ دروستمان کردوون،

لی‌ره‌ چاوه‌پێین، هه‌ر فیلیک بێ، چاوی...”

“فیله‌کان ژاراوی ده‌بن و به‌ له‌رز و تا ده‌مرن.”

مێزووه‌ ڕه‌ڤینسووره‌ چیا‌گه‌ره‌کان وروژان و هه‌موویان
له‌ یه‌ک کاتدا وه‌قسه‌ هاتن.

“هه‌زار چزووی میتشووله‌ بۆ چاوی فیلیک.”

“هه‌ر فیلیک چزووی میتشووله‌ی به‌ر بکه‌وئ، له‌ جێدا

له‌رز و تا ده‌یگرئ، له‌سه‌ر پێ ده‌مرئ و ده‌که‌وئ...”

“مامۆستا شه‌له‌ گوتی ئه‌مه‌ به‌که‌لک نایه‌.”

“چووزانی به‌که‌لک نایه‌؟”

“گوتی نێزه‌ی چزووه‌ کار له‌ فیلان ناکا.”

“چووزانی؟”

“نیزه‌ی چزوو نه‌ک هر کار ده‌کاته فیل، بگره له به‌رد و
ئاسن و داریش پۆده‌چی.”

میرووه زهرده پدین په‌نگراوه‌کان تیکرا هاواریان کرد:
“له‌وانیش پۆده‌چی.”

“نیزه‌ی چزوو می‌شووله نه‌ک هر فیل، بگره
مرۆفه‌کانیش ده‌کوژی.”

میرووه زهرده‌کان قیزاندیان:

“مرۆفه‌کانیش ده‌کوژی.”

“ئهم مامۆستا شه‌له‌ چاکه، ده‌ستپاکه، ژیره، تیزبیره،
پدینسووریکی به‌ناموسه، به‌لام می‌شکی سواوه، له‌و
چیاپانه ده‌ست له‌سه‌ر ده‌ست دانیشتووه، به‌رده‌وام
کتیب ده‌خوینیتوه و ده‌فکری، وێرای شه‌وه‌ش
میرووله‌ی پدینسووری ناردووته ولاتی میرووله‌کان و
هموو پۆژی به‌ چوارچاو دیده‌پێی هه‌واله‌کانی ئه‌وانه.”
هه‌ره به‌سالاچووی میرووه زهرده پدینسووره‌کان
گوراندی:

“هه‌له‌یه، هه‌له‌یه، ئه‌و هه‌له‌یه، حق به‌ ئیوه‌یه.”

پدینسووره ته‌ویل به‌ ئه‌ستیره‌که ده‌نگی هه‌لبێی:

“حق به‌ ئیمه‌یه. پێگه و نیزه‌ی ئیمه‌ راسته‌...”

چیاگه‌په‌ پدینسووره‌کان له‌ خوشیان هاواریان کرد.

زایه‌له‌ی ده‌نگیان چیا به‌ چیا پۆی.

“ئه‌و پێگه‌یه‌ی ئیمه‌ پێیدا ده‌پۆین راسته‌...”

سه‌رۆکی میرووه زهرده‌کان گوتی:

“به‌س که‌مایه‌سییه‌کتان هه‌س؟”

میرووه ته ویل به نه ستیره که سوور سوور هه لگه پا و
گوته:

“چییه، پیم بلن، نهی میروولهی نه شکه نجه چیشتوو...
هاورپی لیته و ماو بیژه، نهو که مایه سییهی ئیمه چییه،
پیمان بلن با راستی بکهینه وه.”

سه روکی میرووه زه رده کان گوته:
“ئیوه زور که نجن. دهنه تا بلنی ژیر و دلیرن. هینده
که نچ نه بوايهن، پیشتر نه قلتان بهو قسه یه ی منیش
ده شکا.”

ته ویل به نه ستیره که گوته:
“وايه.”

“فیل خو ناتوانن بهم گابه رده دانه دا هه لپووسکین! بویه
ماموستا شه له مان په نای بو ئه م شاخانه هیناوه. لیتره
بیر ده کاته وه و شیواز و پیگهی به زاندنی فیه کان
ده دوزیته وه...”

“هیچ بیرمان له وه نه کرد بو وه وه.”
“ئه گهر لیتره دابنیشن و تاهه تایه چاوه ری بن، نابین
ته نانه ت فیلک بهم شاخانه دا هه لکشی.”
“نهی ده بی چ بکهین؟”
“ئه گهر من نه ها تبايه م، تا سه ره مه رگ لیتره چاوه ریتان
ده کرد.”

“چاوه ریمان ده کرد، چونکه ماموستا شه له مان پینی
گوتووین: مادام گویتان له من نه گرت و بوونه چیا که پ،
لانیکه م له چیاکان بکه رین و چاوه پروانی فیه کان بن،

نه‌که‌ن به‌ره‌و ده‌شته‌کان شوږ بېنه‌وه. ماموستا شه‌له
پښی گوتووين چياکه‌رېتی نه‌ریتیکي کونه، پړوشویني
تایب‌ت به‌ خوی هه‌یه، هم پړوشوینانه‌ش نه‌گورن. بویه
نه‌که‌ر چياکه‌رېک به‌ره‌و ده‌شت شوږبېته‌وه، نه‌وا
یه‌کسر ږووبه‌ږوی مردن ده‌بېته‌وه.

“چياش فیلی لی نییه.”

ته‌ویل‌به‌ته‌ستیره‌که‌ گوتی:

“هیچ بیرمان له‌مه‌ نه‌کردبووه‌وه.”

سه‌رؤکی میرووه‌ زه‌رده‌کان گوتی:

“سه‌یر که‌ هاوړئ. باش گویم لی بگره، تو یه‌کسر
به‌ره‌و ده‌شت شوږ به‌وه، سه‌رکرده‌ی په‌پووه‌کان
بدوزه‌وه، نه‌و سه‌ر به‌ هه‌موو شوینیکي ده‌شتدا ده‌کا،
چاوی، ردینسووریک به‌ مه‌ودای چل ږوژ پړی ده‌بینی،
گوئی، ده‌نگی پی به‌ مه‌ودای چل ږوژ پړی ده‌بیسی،
بانگی بکه، به‌لام ږمه‌که‌تی تیمه‌گره، چونکه‌ نه‌و
نیوبژیوانه و نیوبژیوان سووچی نییه.”

ته‌ویل‌به‌ته‌ستیره‌که‌ به‌ جوشه‌وه‌ گوراندي:

“نییه‌تی.”

“پښی بللی شه‌رم دژ به‌ فیله‌کان ږاگه‌یانددوه، لیره
چاوه‌رېیان ده‌که‌م. ده‌چی به‌ فیله‌کان ده‌لی، فیله‌کانیش
به‌ په‌له‌پل دین بق‌ نه‌وه‌ی پانتان بکه‌نه‌وه. مه‌ترسن،
چاوی فیل، میرووله‌ نایینی. ده‌خزینه‌ ناو خنده‌قینک و
ده‌ست به‌ هاویشقتی نیزه‌کانتان ده‌که‌ن. ږیک نیو
چاوانیان ده‌پیکن، نیوه‌راست بیلبله‌ی چاوه‌کانیان.”

تەوئىلبەئەستىزەكە كورپاندی:

‘پىك نىتوۋەراستى.’

دەنگى دەنگوت دەنگى فىلە.

‘بەم جۆرە ھەر فىلىك نىك بىتتەو، دەيكوژن، ھەر

فىلىك نىك بىتتەو... ئىمەى مىروولەش بە ئازادىي

خۆمان دەگەين.’

تەوئىلبەئەستىزەكە ھاۋارى كرد:

‘پىى دەگەين. لەوانەشە ئەو فىلە زەبەلاخانە قەت

نەكوژرىن... فىل بەم نىزە بچووكانە دەكوژرىن؟ ئەم

نىزانە كار لە فىل ناكەن. مامۇستا شەلە گوتى پىستى

فىلەكان ئەوئەندە ئەستورە، ئەوئەندە ئەستورە،

گولەش كارى تىناكا، مامۇستا شەلە وا دەلى. ئەو

دەزانى، ئەو ئاسنگەرە، مامۇستا شەلە تەنانەت

مروۋەكانىشى فىرى ئاسنگەرى كردوۋە.’

سەرۆكى مىروۋە زەردەكان گوتى:

‘فىل ئەگەر نەمردبايەن، دونيا پەر دەبوو لە فىل.’

تەوئىلبەئەستىزەكە دېدۇنگانە گوتى:

‘دەمرن، بەلام لەگەل ئەوئەشدا ئەگەر لىرە چاۋەپىيان

بەگەين باشتەر. پەنگە بىنە ئىرەش. لەوانەيە سەركرەدى

پەپوۋەكان جارىك بىتە ئىرەش.’

مىروۋە زەردەكان لە ھەموو لايەكەوۋە گوشارىيان بى

سەر دىتسورەكان ھىتابوو، لە كۆليان نەدەبوونە و

بە گويىياندا دەخوئىندن، دواچار قايلىيان كردن تا بەرەو

دەشت شۆر بىنەوۋە و سەرچەم فىلەكان بكوژن.

پدینسوورهکان به خوشحالییهوه بهرهو خواری، بهرهو دهشت و میرووه زهردهکانیش دلخوشانه له کاتیکدا میروویهکی پدینسووری پیزان پینهریان بوو، بۆ سهړی، بۆ چیاکان، بهرهو شوینی ئاسنگه‌ری شهل ملی پریان گرت.

دهمهو سپیده، که تاریکی شهو بارگهی دهپنچاوه، خۆر به پیشۆلهی گولهوه دهردهکهوت، خۆزیا بهردهوام خۆری پیشۆله گول له سه‌رمان هه‌لبی، میرووه زهردهکان گه‌یشتنه‌ بنکه‌ی میرووه شهل‌ی پدینسووری ئاسنگه‌ر که له گۆپاییه‌کی نیوان چیا هه‌له‌مووت و هه‌زار به هه‌زاره‌کان هه‌لکه‌وتبوو. یه‌کسه‌ر هه‌والیان بۆ ئاسنگه‌ری شهل نارد. ئاسنگه‌ری شهل له کونی ئەشکه‌وته‌که‌یه‌وه سه‌یری ئەوانی کرد که لینی نزیک ده‌بوونه‌وه، به‌لام هه‌رچه‌ند هینای و بردی نه‌یتوانی له هیچیان بچوینی. گوئی:

"ئه‌قلم ئەم میرووله سوورانه نابێ. من له ژيانمدا میرووه سووری وام نه‌بینیوه. ئەمانه نیشانه‌ی خیر نین. یه‌کسه‌ر پاوایان بنین، کوئیان پێ خوش بوو با بچنه ئەوی..."

ئو میرووه‌ی هه‌واله‌که‌ی پێ گه‌یانده‌بوو، به‌گوئی هه‌لینا:

"ئەمان مامۆستا، ئەمان تووشی هه‌له‌یه‌ک نه‌بی، ئەمان ها! ئەوان ئەشکه‌نجه‌ی وایان بینیوه، خراپتر له‌وه‌ی مرقوف دهره‌ق به‌ مرقوفی ده‌کا."

ههست و سۆزى مىرووه شهلهكه ورووژا:

"خراپتر لهوهى مرۆف دهرههق به مرۆفى ترى دهكا؟"
ئوسا پهكى مىلى وهك تىروك ههلمسان، سهرى بهرز
كردهوه و گوپاندى:

"نهخير! نهخير، ئهوه بهلايهى مرۆف بهسهه مرۆفى دينى،
ههچ ئازهلنك بهسهه ئازهلنكى تر و ههچ بوونهوهريك
بهسهه بوونهوهريكى ترى ناهيئى. بهروا ناكهم و
ئهمانهشم ناوى. ئهمانه درۆزن."

مىروولهكانى تر پيداگر بوون، گوتيان ئهم مىرووه
پدينسوورانه تا ئيره چيا و ليرهوارهكانيان تپهپاندوه
و مهرگيان به چاو بينيوه، بهم جوهر دله پيرهكهى
ئاسنگهري شهليان نههم كردهوه و ئاسنگهريش
پيشوازيى لى كردن.

"بهخير بيتن."

سهروكى مىرووه زهردهكان گوتى:

"زور سوپاس."

وهستا شهلهى ئاسنگهه مىروولهيهك بوو قسهى دهمى
نهدهگيراپهوه و لهناكاو پرسى:

"ئيهوه چ جوهر مىروولهيهكى پدينسوورن، ويندهچى
پديننتان پهنگ كرابى."

مىرووه زهردهكان سهراپاي گيانيان ههلهههزى.

"كى پدينى ئيهوهى سوور كردوه و بوچى؟ يان دهنا
خوتان پهنگتان كردوه، ئهگهه وا بى بوچى پهنگتان
كردوه؟"

دهنگی ئاسنگەر له دهنگی کوتکێک دهچوو له سندان
 بدری و میرووه زهردهکانی وږ و گێژ کرد. نهیاندەزانی
 چ وهلامیک بدهنهوه و قهدهریک لیک وامان.
 سهروکی میرووه زهردهکان به حاله حال هاته گۆ:
 "ئیمه نه هامة تیهکی زۆرمان چهشتووه، چهن دین مانگه
 به پێوهین، له ژیر باران و به فر و گلێره دا چهن دان پوژ
 پیمان کرد. باران باری و شل بووین، خۆر دهرکوت و
 وشک بووینهوه، بهم جۆره پيشمان کال بووهتهوه."
 میروولهکانی تریش بۆیان سندهوه:
 "باران باری، مامۆستا، بۆیه وامان لی هاتووه. دهنه
 ئیمهش پيشمان وهک ئیوهی بریسکهی دههات، جاران
 له ژیر تیشکی خۆردا سوور سوور دهینواند."
 زیاتر له سهری پویشتن، موو به موو، یهک به یهک
 چییان به سهر هاتبوو، هه موویان گێرپایه وه. گریان و
 پارانه وه. کۆمه لیک زانیارییان سهبارهت به دونیای
 فیهلکان و میروولهکان راگهیاند. میرووه سوورهکان که
 ههرا گوییان بۆ پاداشتیبوون، فرمیسک له چاوانیان زا
 و دلیان پز بوو له بلیسهی تۆله.
 سهروکی میرووه زهردهکان گوتی:
 "خۆزگه هه موومان به جاری مردباین و ئهم پوژه
 رهشانه مان نه بینیا. پاش ئهم هه موو ئازارچه شسته و
 دهستهویه خه بوونانه له گهل مهرگ، ژیان چ سوودیکی
 ههیه؟"

میرووله یه کی زهره که ئیسکه کانی ده رپه رپیوون، به
نورزه نووز گوتی:

"ئیمه تامی تالی مهرگمان چه شت."

میرووله زهره کانی تره موو تیکرا به دهم گریانه وه
گوتیان:

"ئه شکه نجه و سته می فیله کانمان بینیه."

وه سته میرووه شهله ی ئاسنگه ر به هیچ جوریک دلی
به رای نه ده دا ئه وانه بو کاریکی دروست و خیرخوازانه
هاتبن. شه پۆلکی گومان له ناخیدا له جوولان و
هه لچووندا بوو. میرووه زهره کانی له مهیدانه که دا ریز
کرد و یه که یه که چای به پیشیاندا خشانده وه. پاشان
ده سته کانی خسته ژیر چه نه ی و له گز فکران را چوو.

میرووه پیشسووره کانی تر که بیستیان میرووله ی نوئ
هاتوون، له مزله کانیان را، ده سته ده سته له چیا و
دارستان و زناره کانه وه شوپ ده بوونه وه و
مهیدانه که یان ده ئاخنی. میرووله زهره کانش بی
راوه ستان ئه و شتانه یان ده گیرایه وه که به سهریان
هاتبوو: "ئه و به لایه ی فیل به سه ر ئیمه یان هینا،
ئاده میزاد به سه ر ئاده میزادی ناهینی، وایان ده گوت و
کسپه یان له جهرگی میرووله پیشسووره کان
هه لده ستاند. ته نهاته له نیو چای دلره قترین ئه و
میروولانه ی له مهیدانه که جمه یان ده هات و شه پۆلیان
ده دا، دلۆپه فرمیسیکیک به دی ده کرا.

دواچار وهستا میرووه شه‌له‌ی ئاسنگەر چووه سەر
نووکی چله‌پووشینک و هاواری کرد:

‘هاوپریان، ده‌بی پیتان بلیم ئەم میرووله تازه‌هاتوانه
نه‌که‌وتنه بهر دلم. ئەم تازه‌هاتوانه نه‌ینییه‌کیان له‌پشته،
موویه‌ک له‌م ماسته‌ دایه، به‌لام تینه‌گه‌یشتم چیه. من
سه‌یری پیشی ئەم تازه‌هاتوانه‌م کرد، پیشیان هه‌یه،
به‌لام له‌ پیشی ئیمه‌ ناچی، جوان جوان له‌ سیمای
زهردیانم پوانی، خو و خده‌یان له‌ هیی ئیمه‌ ناچی.’
که ئەم قسانه‌ی کرد، میرووله‌کانی دیکه‌ له‌ دژی
وه‌ستانه‌وه. دۆخه‌که‌ به‌ شیوه‌یه‌ک شیوابوو که تا
ماوه‌یه‌ک له‌و ته‌پوتۆزه‌دا که‌س به‌ که‌سیک بوو
نه‌بیته‌وه.

‘ئوان برای ئیمه‌ن.’

‘به‌ به‌فر و با و بۆران پیشیان کال بووه‌ته‌وه.’

‘فیله‌کان چه‌وساندوو یاننه‌ته‌وه.’

‘له‌ژیر ئەو هه‌مووه‌ زولم و سته‌مه‌ی فیله‌کاندا چ له
میرووله‌یاتی میرووله‌ ده‌مینیته‌وه؟’

‘بۆ ساتیکیش بیر له‌ خۆمان بکه‌وه، ئەو پۆزانه‌ی ئیمه
هاتینه‌ ئیره، له‌وانه‌ خراپتر نه‌بووین؟’

‘که‌مینک تیفکره، مامۆستا، بیر له‌ خۆت بکه‌وه...’

‘که‌ له‌سەر بالی مه‌له‌که‌ را خۆت فری دا، حه‌وت پۆژ و
حوت شه‌و نه‌هاتیه‌وه سەر خۆت، وه‌ک مردوو تا ئیره
به‌ شان نه‌مانه‌یتای؟’

قولکه کانی مه‌یدانه که سوور سوور هه‌لگه‌پان. وه‌ستای
ئاسنگه‌ر سه‌رکه‌وتوانه هاواری کرد:

‘بپوانن، بپوانن هۆ میرووله ریشسووره‌کانی بپرام،
بپوانن! له‌ره‌نگی ریشیان بپوانن. به‌باران س‌پایه‌وه.
پیم نه‌گوتن ئه‌مانه نا‌ئاساییین؟ پیم نه‌گوتن ئه‌مانه
ریشسووری ته‌زویرن؟ سه‌یری ئه‌م قولکه ئاوانه بکه‌ن،
به‌ره‌نگی ریشیان سوور سوور ده‌نوینن. ئه‌مانه
زه‌رده‌له‌ن، زه‌رده‌له. فیه‌که‌ن ئه‌مانه‌یان وه‌ک سیخو‌ر
ناردوه بۆ لای ئیمه. ده‌ریان بکه‌ن، بیانکوژن.’

میرووله‌کان سه‌ره‌تا له‌ئه‌رزیان پوانی، پاشان
میرووله‌کانی سه‌ر کۆلیان هه‌تایه‌ خوارێ و یه‌که‌یه‌که
له‌ریشیان ورد بوونه‌وه. ره‌نگی ریشیان چووبوو و
له‌بری ریشیکی زه‌رد زه‌رد ده‌بینرا.

‘چیتان به‌سه‌ر هاتوه، چ بووه، خۆ له‌کنه‌خۆ ئیوه
ریشسوور بوون؟’

میرووه زه‌رده‌کان له‌ترسی مردن هه‌لده‌له‌رزین و
گوتیان:

‘بپوانن چۆن هه‌لده‌له‌رزین. له‌ترسان، له‌برسان و له
شه‌که‌تیان وا زه‌رد هه‌لگه‌پاوین.’

ئه‌وسا پرسییان:

‘ئیه‌ ئه‌گه‌ر بترسین، له‌ئیمه‌ پتر زه‌رد هه‌لناکه‌پین؟’

میرووله‌کانی تر تیکرا گوتیان:

‘ئیمه‌ش زه‌رد هه‌لده‌گه‌پین، ئیمه‌ش زه‌رد هه‌لده‌گه‌پین.’

ئینجا به‌پقه‌وه له‌سه‌ری پویشتن:

ئەمانە بىراى ئىمەن، لىترە نابزۈۈن و ناچنە شوئىتى تر،
ئەى سەرۈكى ئاسنگەران؟

ئاسنگەر لەبەر خۇيەۋە گوتى مالوئىران بووم. سولتانى
فيلەكان پىاۋەكانى ناردوۋەتە نىۋ ئىمە. بەلام لە لايەكى
ترەۋە دوۋىل بوو، ئەگەر سولتانى فيلەكان پىاۋەكانى
ناردىبايە نىۋ ئەۋان، ئاۋا دەيناردن؟ لانىكەم پىشى ئەم
مىروۋە زەردانەى باش باش بۇياغ دەکرد، يەكە يەكە
لەسەر بالى پەپوۋەكان دەيەتتەنە خوارى. ئەۋانىش
دەھاتن و تىكەل بە مىروۋەلە سوورەكان دەبوۋن.
كەسش ئاگاي لى نەدەبوۋ. ئەم ماستە بى موۋ نىيە، چ
باسە؟ سەرۈكى ئاسنگەرەكان كە ئەۋ ھەموۋە سارد و
گەرمىي پۇژگارى چەشتىۋو، بەئەزموۋن و ژىر بوو،
بەرامبەر بەم پىرسىارە دۇش دامابوو.

لە مەيدانەكە ئىتر ھەر كەسە و شتىكى دەگوت.

تۆ، تۆ، تۆ ئاسنگەر، چما ئەۋ دەمەى لەسەر بالى
مەلەكە پا خۆت فەرى دا و پات كىرد، پىشت وا زەرد
ھەلنەگەپرابوو؟

ئەتۆ خۆزگە ئەۋدەم خۆت لە ئاۋىنەدا بىنبا، خۆزگە...

ئەۋدەم خۆت بىنبا.

ۋەك مىۋژۈكە ھەلدەلەرزىي.

ھەر پىش نا، بگرە تال تال قۇت زەرد ھەلگەپرابوو.

ۋەك لىتمۇ لى ھاتىۋو.

ھىچ كاممان پىشسور نەبوۋىن، بوۋبوۋىنە پىشزەرد.

ۋەك لافاۋىكى زەرد خۇمان گەياندە ئىترە.

“ئەي سەرۆكى ئاسنگەران، ۋەستاي مەزن، چەند مانگ،
چەند مانگ تىپەپى تا لەو پەنگە زەردە پزگارمان بوو،
تا پزگارمان بوو و...”
“ھاتىنە ۋە سەر خۇ.”

سەرۆكى ئاسنگەران لەۋى، لەسەر چلەپووشەكە
جوولەي لىۋە نەدەھات و چاۋەكانى ۋەك مەرمەر
دەرپەپىبون... دەيزانى ئەمانە پياۋى سولتانى فېلەكان
و سەرکردەي پەپوۋەكانن، بەلام چۆن ئەم مىروۋە
پىشسورە گەمزانەي تىگەياندېا؟ لەگژ فەكران پۆ چو،
كۆمەلىك ۋەشەي ھەلخەلەتتەنەر و قابىلكەر و كۆمەلىك
پىگەي دۆزىبەۋە، لى ئەۋانى تر ھەر گويشيان پىي
نەدەبزوت. دواچار گوتى:

“كەۋاتە دەيخەمە دەنگدانەۋە. ئەمانە لىرە بىمىنەۋە يان
بېۋن.”

ھەموويان تىكرا ھاۋاريان كرد:

“بىخە دەنگدانەۋە.”

“دەيخەمە دەنگدانەۋە، ئەمانە مىروولە زەردەن يان
پىشسور؟”

ئەۋانى تر بەۋپەپى مەمانەۋە گوراندېان:

“بىخە دەنگدانەۋە. بىخە دەنگدانەۋە...”

“ئەمانە مىروۋە زەردەن؟”

“نەخىر، نەخىر، نەخىرررر!”

“ئەمانە پىشسورن؟”

“بەلى، بەلى، بەلىيىي!”

میرۆوله‌کان له خوشیان لاقه‌کانی پیشوویان به‌رز
کرده‌وه و پیکه‌وه شاییان گێڕا، دارستانی‌ک له لاقه‌کانی
پیشوویان له مه‌یدانه‌که دروست بوو.

“چش، ئیدی بلیم چی، به‌رپرسیاریتی له ئه‌ستۆی
خۆتان، خۆتان په‌سهندتان کرد.”

“ئیمه پیشوازیمان له براکانمان کرد، یانی قه‌بولمان
نه‌کردبایه‌ن و فریمان دابانه‌وه بن پیتی فیله‌کان!”

“به‌هۆی ئه‌م میرۆوله زه‌ردانه‌وه به‌لای زۆر گه‌وره‌مان
به‌سه‌ر دئ.”

“ئه‌ی سه‌رۆکی ئاسنگه‌ران، تۆ له‌ویوه وه‌ره خوارئ و
ئیدی واز له سووکایه‌تیکردن به‌ براکانمان بینه.”

“ئیه‌ستا ئه‌گه‌ر هه‌موومان بـه‌روانینه ئه‌م ریشه
چه‌رموه‌ت...”

“تیکرا پیت بلین پيش چه‌رموو و له‌به‌ر ئه‌مه‌ش
بتکوژین، په‌وايه؟ وه‌ره خوارئ.”

چی بکردایه وه‌ستای ئاسنگه‌ران، چی له‌ده‌ست
ده‌هات، پیتی خوش بوايه یان نا، چاری ناچار له
چله‌پووشه‌که هاته خوارئ، به‌ تاقی ته‌نی به‌ره‌و
کونه‌که‌ی پۆی، که‌س له‌ کونه‌که‌ی نه‌بوو. که‌سیش
به‌دوایدا نه‌هاتبوو.

له‌ مه‌یدانه‌که تاویک ده‌بوو ئاگر له‌ هه‌موو سووچن
داگیرسابوو و شایی و لۆغان و میوانداری ده‌ستی پێ
کردبوو. ده‌وروبه‌ر به‌ هۆی ئه‌و په‌نگه‌ی له‌ ریشی
میرۆوله زه‌رده‌کان چۆرابوو، ئال ئال ده‌ینواند. دار،

پووشوپه لاش، میرووله، زنار، بهرد، گزوگیا و خوَل
 پهنگی سووری به خووه گرتبوو. میوانداری تا
 بهر به بیان دريژهی خایاند. میوانه کان خواردیان و
 خواردیانه وه، هینده بیان خوارد تا مې بوون.

دهمه و به بیان بوو که سه رکړدهی میرووه زهرده کان
 سه رجه م میرووله زهرده کانی له پشت گاشه بهر دیک
 کوکرده وه:

“ئیستا نۆرهی شه وهیه دهست پی بکهین. دهبی تۆلهی
 میرووله زهرده کان له مانه بکهینه وه. دهبی بهرام بهر به
 هر میرووله یه کی زهره که کوشتیان و فرییان دایه
 بهر دهم ده رگی سولتانی فیله کان، هزار، ده هزار،
 سه ده هزار، سه ملیون میرووله بکوژری. دهبی
 وه چهی میرووله له سه ر پووی زهوی بسردریته وه.
 دهبی نه میتنه وه. ههستی تۆله وا دلمی پر کردووه که
 چیی نه ماوه سینگم له داخان شق بیا. ناخو لیره
 ته نانه ت میرووله یه کی زهره به دی ده کری که سینی
 نزیک کی به دهستی شه میرووله کوپله بیشه پره فانه
 نه کوژرای؟ شه گر ئیمهش هه لنه هاتباین و خو مان قوتار
 نه کردبیا، میرووله کوپله کان وه چهی میرووله
 زهرده کانیان له سه ر گزی زهوی دهسرییه وه. هاو پیان،
 به دهم پیوه قسه مان کرد، هر میرووله یه کی زهره
 ده زانی چ بکا و چ نه کا. ئیستا پیش شهی شه، شه میرووه
 هه شبه سه ره ناره سه نه ریش سووره شه، شه میرووه
 ساویلکه ریش سوورانه هه لبخه له تینی، دهبی بیینه تۆز و

نه مینین. دوو میرووی زهره لیک کونابنه وه. ده بی له نیو
 نه م ئاپورا گوره یه میرووله کاندای خومان بشارینه وه
 چنه د پوژی دیکه ش میرووه پیشسووره کان ئیمه یان ل
 بیر ده چینه وه. پاش نه وه ی ته وای تیکه ل به میرووه
 سووره کان بووین، نه وکات ده زانن ده بی چ بکه ن
 له سه ر پئ چیتان به میرووله چیاگه ره کان کرد
 به مانه شی بکه ن، گشت میرووله کان به گز نه م ئاسنگه ره
 پیشسووره دا بکه ن، تا کو هه موو پیشسووره کان پتک
 هه لپرزین، چای یه کتری ده رینن و وا به ربینه گیانی
 یه کتری که ته نانه ت میرووله یه کی سوور له گوپز
 نه مینینه وه. هه ر له کونه وه گه له ک ریگه هه ن بو نه وه ی
 پیشسووره کان و میرووله کانی تر بینه دوژمنی یه کتری
 و هه مووتان به سه دان ریگه ی به م جوړه ده زانن.
 میرووله زهره کان تیکرا هاواریان کرد:
 'ده زانین.'

'له بیرتان نه چی زور میرووله ی سوور هه ن خویان پز
 جه غزی دونیایه. به م پتیه نیچیره کانتان هه لپزیرن
 نه وانه پنیان وایه گوره ترین پرزگاری به خشن...'
 'ده زانین.'

'له نیو ناخی به شیک له م میرووه سوورانه دا شیر
 بوون به فیل خه وتووه... با ئاگادار بن.'
 'ده زانین، ئاگادارین...'

'هه ندیکیان کوشته و مردووی ناوبانگن. به م پتیه نزیک
 نه م دهسته یه بینه وه.'

"دهزانين. لهو پړيگه يه وه بڼی دهچين..."
 "دياره ئه و ميرووله گه نجه پيشسوورانه چاک ده ناسن.
 باش و خراپ هر خویان ده بينن..."
 "چاک شاره زای ئه و انيشين، له نزيکه وه ده يانناسين."
 "زور زوو ده توانن لاپتيان بکن و بيانکهنه دوژمنی
 يه کتری."

"ئه وان له پړيگه ی کتيب و پامانه وه بکه نه دوژمنی
 يه کتری. نه گهر ويستيان بخویننه وه با کتيبی فيله کان
 بخویننه وه."

"فيله کان تیک ناشکين، تا قيامت، تا ئه و کاته ی خور
 ده رده که وي فيله کان له بان سه رمان ده ميښنه وه، ده بی
 هموان و سه رجه ميوو له سووره کان وا لي بکن
 پروا به مه بينن."
 "ئه مه ش ده زانين."

"ده زانم، ئيوه هموو شتيک ده زانن، باش پړيگه يشتون.
 به لام شتيک هميشه و هميشه له بهر چاو بگرن،
 ئه ويش ده زانن چی؟"

ميرووله زه رده کان هموو تیکړا وه لاميان دايه وه:
 "چی؟"

"ئو ويش ئه و ميرووله سوورانه ده ستیان توپکلی
 هه لداوه. ئه مان، پيتان وا نه بی ده توانن له خشته يان
 بهرن. هر ليشيان نزيک مه بنه وه... هه ول مه دن به
 لاپتياندا بېن، ئه وان جياوازن. له وه ته ی دونيا دونيا به
 ئه وان زوريان خه له تاندن و درووده له سه بينوه. ئه وان

له قاندهر و خولقيتهرن. ترسنوك و بوير و نهزان و
حاكم و مندال نهوانن. هه لفریواندن و له پئی دهركردنی
نهوان بهو میرووله پیشسووره چاویلکه له چاوانه
بسپیزن که له توره مهی نهوانن.

میرووه زهردهكان كه یلی خوشی هاواریان کرد:
"نهوانیش زور له نزیکه وه دهناسین."

"نهو دهست قرتماغه بهستوانه مایه ی ترسن. دواچار،
نهوان نهگه ر پییان خوش بی، فیه کانیس ده به زینن.
نهوان له خیز و چهوی ده ریاکان و نه سیتیره ی
ناسمانه کان پترن."
"ده زانین."

"نهگه ر ده رفه تان بۆ لوا، چاویان کویر، گوچکه یان
که ر، لووتیان بی ههستی بۆنکردن و ناخیان بی سۆز
بکه ن... سه رجه م میرووله سووره كان بۆ نه م مه به سته
هان بدهن. گه و ره ترین دوژمن و گه و ره ترین مه ترسی
بۆ سه ر باب و باپی رانی ئیمه ی میرووله زه رده كان، بۆ
سه ر سولتانی شامان نهو میرووه پیشسووره دهست
قرتماغه بهستوانه ن."

"خۆل دهكهینه چاوی میرووه پیشسووره دهست
قرتماغه بهستوه كانه وه، خۆل دهكهینه چاویانه وه،
خۆل."

میرووی به سالاجوو گوتی:

"باشه. زور باشه. چاك بزانن له ناخی زور له و
پیشسوورانه دا ئاگری فیل بوون كلیه ی دی. وهك

پیشتریش گوتم ئەم ھەستەیان دەرنابەن. جا ئەم
 پیشسوورانه گەرەتەرین دوژمنی دەست قرتماغە
 بەستووەکانن. ئەوان لە ئیمە و لە قیلەکان زیاتر، دوژمنی
 ئەو دەست قرتماغە بەستوانەن، بە خۆشیان دوست
 نیشان بەن، ئێوە دەبێ شو و پۆز، بێ راوەستان ئەمانە
 دژ بە دەست قرتماغە بەستووەکان بورووژین.
 'دەیانوروژینن.'

'بە کورتی، پیشسوورەکان دەکەنە ھەزار پارچە، ھەر
 دەستە و دەبێ بە خوینی دەستەکە تر تینوو بێ.'
 میروو ھەردەکان ھاواریان کرد:
 'بە خوینی دەستەکە تر تینوو دەبێ!'

'بەشی ھەرە زۆری ئەم پیشسوورانه بەرز و نزمی
 ژایانیان نەبینیوە، بۆنی شیرێ خاویان لە زاری دێ.
 بەرامبەر بە ژیان سینگیان کراوە نییە. خۆیان زۆر
 مەزن دەبینن.'
 'دەزانن.'

'ئێتر بەم پێیە ھەلسوکەوت بکەن. ئێوە ھەرھەق بە
 پیشسوورەکان زۆر شت دەزانن. کەواتە ئێستا بلاوەی
 پێ بکەن و لەبەر چاوان و ن بێ، لە ناخ و دلی ھەر
 پیشسووریکدا ئاگریکی لە ھەسەف نەھاتوی تۆلە و
 ترس و دوژمنی ھەرھەق بە پیشسوورەکانی تر
 داگیرسینن. تۆقاندنتان لە بێر نەچێ. تۆقاندن،
 گەرەتەری و کۆتەری پێگە بە بۆ ئەوەی میروولەکان
 پێکا ھەلپژێن. لە یەکتریان بسلەمیتنەو. تۆوی ترس

له نيو دلياندا بچينن، پهره ي پى بدن، تا له نيو دل و
 ميشك و پوحياندا چه كره بكا. ترس له فيل، ترس له
 لافاو، هر چي به ميشكتاندا كوزه ري كړد، هر ترسيكي
 پيتان شك هات، وهك باران به سرياندا بيارينن. ترس،
 ميرووله كان سه قهت دهكا، له پهلويان دهخا، له مهرگ
 خراپتريان به سهر دينن. ترس له خودا و ترس له
 يه كتری بيوچان پهره پى بدن.

پهره به ترسانديان ددهين. هزاران خداوهندي ترس
 له بان سهری پيشسووره كان دروست دهكين.

ئاگرى خو پهرستى و ترس پيکه وه هلبگير سينن، نه وان
 ده لين نيمه براين، هاوپين، گويتان بهم قسانه نه بزوي.
 له ناخى زور به ياندا ئاگرى كى نه كوژاوهى خو پهرستى
 لرفه ي دي، دوژمنايه تى يه كتری لای ميرووله كان له م
 خو پهرستيه دا گه را ه ل دينن، مردن، ترسان و
 ساردوسرى بهم خو پهرستيه له دايك ده بن. به هيچ
 شيوه يهك مؤله ت مه دن پيشسووريك پيشسووريكى
 ترى خوش بوي، نه گهر نه مانه يه كترى خوش بوي،
 له و شويانه ي نه عين ه بى، خو پهرستى لانه ناك، ترس
 و سووكايه تى گه را ه ل ناهينن، نامان، مؤله ت به
 خوشه ويستى مه دن. نه گهر نه مانه فير بن يه كترى
 خوش بوي، درهنگ يان زو و پيگه يهك بؤ تيكشكانى
 نيمه و فيله كانيش ده دوزنه وه. نامان، ئيزن مه دن
 نه مانه يه كترى خوش بوي. قهت نه م ده ست قرتماغه
 به ستوانه پشتگوئ مه خن، هر ئانوساتى بؤى هيه

لافای ئه‌وین وه‌ک تیشکێک له‌وانه‌وه هه‌ستن و به‌نیو
سه‌رجه‌م ریشسووره‌کاندا بلالو بیته‌وه، ئه‌وکات
هه‌موومان تیدا ده‌چین. هه‌ر کام له‌و ده‌ست قرتماغه
به‌ستوانه‌کانیه‌کی ئه‌وینه. تیکه‌یشتن؟ ئاگری بێ
ئه‌وینی و دوژمنایه‌تی خۆش بکه‌ن.

تیکه‌یشتین، ئاگری بێ ئه‌وینی و دوژمنایه‌تی خۆش
ده‌که‌ین.

گه‌ردنی یه‌کتری ئازاد بکه‌ن، ئه‌م رێگه‌یه‌ چوون و
تیداچوون، گه‌رانه‌وه و مردنی تیدا. ئه‌منیش ده‌چم
ئاسنگه‌ری شهل به‌ لاریدا به‌رم و پۆلووی شه‌که‌تی،
گومان، ترس، بیتاوه‌پی و بیته‌وینی له‌ ناخیدا
بگه‌شینمه‌وه.

میرووله‌کان گوتیان:

"به‌خیر بچی."

میرووی پیر فره‌مانی پێ دان:

"ده‌قه‌یه‌ک لیڤه‌ چاوه‌پیم بن."

ئینجا پشته‌ی تیکردن، له‌ودیو تاشه‌به‌ردیکی ته‌نیشتیان
له‌به‌ر چا و ن بوو و زوری پێ نه‌چوو هاته‌وه و گوتی:
"سه‌یری ریشم بکه‌ن. ئینوه تا ئیستا بینبوتانه هیه‌چ
ریشسووریک ریشیکی وا بریقه‌دار، درێژ، ئال و گه‌شی
هه‌بێ؟"

به‌راستییش ریشی وه‌ک تیشکی خۆر بریسکه‌ی ده‌هات.
ریشی وایان به‌ هیه‌چ ریشسووریکه‌وه نه‌بینیوو. ریش
تال تال و چپ و پڕ بوو. له‌ لیڤه‌واریکی سوور ده‌چوو.

ٴٺهگه ٴاسنگهري شهل له مه وډای چل پوږه پي را
ٴم پيشه بيښي، کړنووش دهبا يان نا؟ پيم بلين
له مه و به دوا کي له سووربووني پيشم وهگومان
دهکه وي؟

ميرووه زه رده کان به سه رسامييه وه هاواريان کرد:
ٴچ قوم، ٴم پيشه له کوئ دوزييه وه، ٴي
سه کرده ي مه زمان؟
ميرووه که گوټي:
ٴبنده نگ، مه گوړين.

ٴوه ي راستي بي پيرترين ميرووي زه رد بهم هونه ري
پيشه ي، شاياني ٴوه بوو پيشه نگايه تي بکا.
ٴبنده نگ بن و ليږه پروان.

واي گوت و ٴماږه ي به قه لشتي تاشه به رده که کرد،
ميرووه زه رده کان به پرتاو له وي نزيک بوونه وه،
بينيان ته رمي ميرووله يک پانه وپان که وتووه،
پيشيشي پيوه نه ماوه.

ٴوه رنه پيشي، گوټان باش به زارمه وه بنين، من ٴم
پيشسوورهم کوشتووه، پيشيم بريوه و به ده موچاوي
خوممه وه نوو ساندووه. جوان سه یرم بکه ن، ٴاخو
له گهل پيشسووريک هيچ جياوازيه کم هه يه؟
ميرووله کان به ٴسپايي گوټيان:

ٴنه خير.

ٴتواو بوويته ميرووله ي که پيشسوور ٴه زبه ني، ٴاوا
ته نانه ت ٴاسنگهري شهل نازاني که تو پيشسوور نيټ.

سەرى بوون. فرماندە لەبەر خۆیەوہ بیری لەوہ کردەوہ چۆنە ئەو سى گەنجە پيشسوورە و ئاسنگەرى شەل بە یەكەوہ بکوژى. چەقۆكەى دەرھینا و پەلامارى كۆنەكەى دا، لەناكاو لاقىك وەبەر لاقى درا و بەسەر سكا كەوتە ئەرز.

‘پاوەستە، قەدەغەيە!’

مێرووہ زەرەدەكە گوتى:

‘من فرماندەم. فرماندەى گشتى پيشسوورەكانى پشت چىاى قافم. لاى ئىوہ بە پاشقولدان پيشوازى لە ميوان دەكەن؟ چىى واى نەمايوو مېشكەم بېژى.’
گەنجى پيشسوور داواى لىبورەنى لى كرد و گوتى:
‘بېوورە. ئەخر مامۆستا خەوتووە...’

فرماندە گوتى:

‘خىرا هەلىسىن. هەر ئىستا. من چل پۆژە بەريوہم. فيلەكان ولاتى ئىمەيان ويران و تالان كرد. ئاگريان تىبەردا، مېروولەكانىش بە دىل گرت. من بە ئەستەم توانيم خۆم پزگار بكەم و خۆم بگەيەنمە ئێرە.’
گەنجە پيشسوورەكە مامۆستاي هەستاند و فرماندەى پى ناساند:

‘ئەمە لەپشت چىاى قافەوہ دى. پيشسوورى چياكانى قافە... ماوہى چل پۆژە بەريوہيە.’

مامۆستا لە ميوانە تازەهاتووەكەى پرسى:

‘چۆن هاتى هاوېئ?’

فرماندە، ماندوو، خەوالوو و لارەمل گوتى:

‘بالندهیه کی گه وره ههیه، حاجی له قله قی پی ده لاین،
دلیکی پاکژی ههیه، بینه وایه، خیرخوازه، سواری
باله کانی کردم و هه تا لای توی هیتام.’
‘کی به توی گوت من لیترهه؟’

فرمانده به بزه وه وه لامی دایه وه:

‘حاجی له قله ق گوتی.’

‘حاجی له قله ق چووزانی من لیترهه؟’

‘توی بینیه.’

‘سهیره... ئه و حاجی له قله قه گه ورهیه له ئاسمانه وه
چون بوونه وهریکی بچووکى وهک منی بینیه!’
فرمانده گوتی:

‘حاجی له قله قه کان ئاوان. چاویان له مه وداى چل سال
رینگه وه میزووله یه کی رهشی سهه به ردیکی رهش
ده بینى. منیشی ئاوا بینى. که فیه کان ولاتی ئیمه یان
خاپوور کرد و ئاگریان دا، زۆربه ی هه ره زۆری
میزووله کانیاں کوشت و ئه وانی تریان به دیل گرت، من
هه لاتم و په نام برده بهر لوتکه ی چیاى قاف، له وئ
له نیو به فر و بهرده کاندای مامه وه. له لوتکه ی چیاى قاف
هیچ شتیک بۆ خواردن چنگ ناکه وئ. له برسان چاوم
ریشکه وپیشکه ی کرد. هیز و تینم نه ما، له سهه به فره که
که وتم، له گیانه لادا بووم که گویم له خشه خشیکی
قورس بوو، له بان سههه بهستم به گه رما کرد، له
پشته وهه دهنگیکم بیست، دهنگه که لیتی پرسیم
‘گیانه وهری یان جندوکه ی، تو کیتی ئه ی بوونه وه ره که؟’

له ترسان بڼې نه وهی چاوم هه لښم وه لاسم دایه وه، به
 ناسته م توانیم نه و شتانه ی بڼو بگټړمه وه که به سهرمان
 هاتېوو. لښم پرسې 'نه ی تو کینی؟' گوته 'من حاجی
 له قله قم. چ داواکارییه کت هه یه پښم بلې.' برستم لښ
 برابوو، له برسان هیزی دهست و پښم نه مابوو. پښم
 گوت 'برسیمه. سکم تیر که با چاوم بڼو هه لښ، پاشان
 قسه ده که ین.' په کسهر هه نگوین و شیلای گولی پښ دام
 و په کسهر چاوه کانم کرانه وه. پښم گوت 'من
 میرووله یه کی ریشسوورم.' لښم پرسې 'ناخو ده توانی
 بېمه یه لای ریشسوور ده کان؟' منی له نښو درزی گهرمی
 تاشه به ردیک خه واند، هه نگوین و شیلایه کی زوری
 گولی له پښ دانام، بڼې نه وهی وشه یه ک بلې له شه قه ی
 بالی دا و فرې. که ږیک دوا ی پټنج پوژ بینیم
 که راوه ته وه، له خوشیان خه ریک بوو شیت بم. پښی
 گوتم 'دوژیمه وه. له سهر لوتکه ی چیا به رزه که ی نه و دیو
 ناسنگه ریک ده ژی، سهرجه م ریشسوور ده کانی دونیاش
 له وین. ده توانم بېبه م بڼو نه وې.' پښم گوت 'راوه ستاو بی.
 هر بژی. بېبه بڼو نه وې.' له سهر بالی دانام، له سهر
 په ږه نه رم و گهرمه کانی... له وږه فرپین و تاو ږیک
 له مه وپښ، لږه، له پښت نه م بهردانه دایبه زاندم.
 وه ستای ناسنگه ر گوته:

"به خیر بی."

خواردنه که ی خوی پښ دا. به تیروته سه لی دواندی، له
 تال تالی ریشی روانی، هه لیسه نگاندن، پرسپاری چه که

و بنه چه که ی لی کرد، بر وای به وه هیتا که پیشسوره
و فرماندهی پیشسوره کانه.

پروخوشانه گوتی:

"هاوریم، میروولهی وهک تو بق من زور پیویستن.
به خیر بینی و سهر چاوم هاتی. پی و قهدهمت له بان
سهرم. دوینی کومه لیک میروولهی زهره هاتنه ئیره که
رهنگی سووریان له پیشیان دابوو و خویان به
پیشسور دهناساند، سیخوپی فیله کان بوون..."

فرمانده که به ترسه وه پرسیی:

"چییان لی هات، ئیستا له کوین؟ ئه و میرووه زهردانه
بوون ولاتی ئیمه یان پوخاند، ئه و میرووه زهردانه...
ده خپله وهستا، با زوو بیاندوزینه وه."

وهستای ئاسنگهر له داخان دلی هه پروون به هه پروون
بوو و به ئه سهفه وه گوتی:

"تازه بۆمان نادوزینه وه، پیشسوره کانی خۆمان له
دژی من دالده یان دان و داکوکییان لی کردن. ئه گهر
بشمرم، ئه و گهمزانه ی ئیمه ته نانه ت تالیک ی ئه و میرووه
پیش زهردانه م پی نادهن."

فرمانده که وره ی به ئاسنگهری شهل دا و گوتی:

"من ئه و انت بق ده دوزمه وه، تو هیچ خه فته مه خق،
ئاسنگهری برام. به پیشسوره کانت ده سه لمینم ئه وانه
میرووه زهردهن و میرووه زهرده کانش خیا نه تکارن."

فرمانده و ئاسنگهری شهل به سۆزه وه باوهشیان به
یه کدا کرد. میرووی شهل چون دلخۆش نه بوایه که

له نیتو نه و هه موو که مژده دا جیگریکی ژیری بۆ خۆی
 دۆزیبووه وه. به تایبەت که پێشسووریکی پەسەن بوو.
 نه خاسمه که ولاته که ی له داوینی چیا ی پیرۆزی قاف
 هه لکه وتبوو. به تایبەت که پێشه سووره که ی له هیچ
 پێشیک نه ده چوو. نه خوازه که پێشه درێژه که ی له
 چه نه یوه تا سه ر سینگ ی شوڤ بوو بووه وه و شوڤ ی
 ده دایه وه و پوونا کای ی لئ ده باری.

میرووه شه له به که یف و متمانه و تینی دۆستایه تییه ک
 که ناخی ته ژ ی کردبوو، بی ری ده کرده وه. له به ر خۆیه وه
 ده یگوت به ده ستیک چه پله لئ نا درئ، به لام به دوو
 ده ست با. مه ست و سه رخۆشی بی ر کرده وه بوو. دیاره
 ئەم پێشسووره پیره، ئەم فەرمانده یه کویره وه رییه کی
 زۆری چه شتووه. دیاره زۆر ئاقل و فیلزانه. له گه ل ویدا
 ده توانئ زۆر کێشان چاره سه ر بکا.

ئەو به یانییه سه ره جم چیاکان، زنا ره کان، پئی و
 بانه کان، خا که نه زۆ که کان، ده شت و چۆمی خرۆشاو،
 گۆل، ئەستێر، کانی و نیوقه دی داره کان له نا کاو پر
 بوون له گۆل. بۆنی نیانی گۆل به و نا وه دا بلاو
 بوو یه وه. هه وه سپیه کان، له ئاسمان، له دوور ده ست،
 له باشوور په وینه وه. دنیا له زولالی پاش باراندا بوو.
 میرووله کان له هیلانه کانیان، له قه لشته به ر ده کان و له
 کونه کان ها تبوونه ده ری، خۆیان وه به ر تاوی دا بوو و
 پێشیان داده هیتا. مه ست و ئارام پا کشا بوون و مه یدانه
 پان و پێکه که یان ئاخنیبوو.

میرووه شهلهش هاتبووه بهر دهركی هیلانهكی، پشتی به چلهپووشینكهوه دابوو، خوی له بهر تاوی هه لڅستبوو و له گهل فرماندهدا ده ناخفی. له قسهكانی فرمانده تیر نه ده بوو، حهیرانی هه لسوكهوت و بۆچووونه شۆرشگیریهكانی بوو. له دلی خۆیدا ده یگوت: "ئهگەر له نێو میروولهكاندا سێ میروولهی وهك ئه مه هه بوایه، نهك هه ر فیل، بگره ته قلهم به مروقهكانیش لی دهدا." بێ پاده بهختههر بوو هاوڕینهکی وا ژیر و پشسووریکي وا دلسۆزی دۆزیوهتهوه. له وهتهی له سه ر بالی په پووهكه را خوی فری دابوو و هاتبووه ئیره، ئه وه یهكهم جار بوو تووشی به تووشی میروولهیهکی وا ناقل ده بوو. فرمانده بهردهوام سه ری دهجوولایهوه. ئهگەر پۆژیک فیهلکان تیک بشکین، بئگومان له سایه ی سه ری ئه م فرمانده ژیره وه هه رهس دینن. میروولهیهکی چه ند جوانیشه. پشتی زهرد زهرد، چاوهكانی درشت، دهتگوت چاوی زهردهواله ن، لهشی بههین، پشینیکی بریقه دار، لاقهكانی وهك لاقی میرووه عهجهمه پتهو و خیره بوون. له وهتهی دهژی، ته نیا میروولهیهك له گه لیدا هاوړا بووه، ئه م فرماندهیهیه.

فرماندهش قاچهكانی راكیشابوو، شل شل خوی دابوو بهر تاوی تازه هه لاتوو و پشووی دهدا. فه قیره زۆر ماندبوو بووبوو، چ بکا، له ژیر قاچی فیهلکان خوی پزگار کردبوو و له داوینهكانی چپای قافه وه تا ئیره پتی کردبوو. میروولهكانی ئه وی ئاوا نه بوون، ئه وان له

شاره‌کانی ژیر ئه‌رزدا کۆشکی سێ و پینچ و حوت
نه‌زمیان هه‌بوو. وا به‌ ئاسانییش خۆیان راده‌ستی
فيله‌کان نه‌کردبوو، تا کوتایی شه‌ریان کردبوو، تا
هه‌زیان لێ بربوو. به‌شی زۆری میرووله‌کانی چپای
قاف له‌ چیاکانیاندا بوون و هه‌رچه‌نده‌ش هه‌وابراو
بوون، به‌لام دژ به‌ فيله‌کان دره‌ژه‌یان به‌ شه‌ر دابوو.

بۆ یه‌که‌م جار له‌وه‌ته‌ی هاتبوو، پرسیی:
"مامۆستا، ئێوه‌ لێره‌ چ ده‌کن، دژ به‌ فيله‌کان شه‌ر
ده‌که‌ن؟"

تا ئه‌و ساته‌ به‌س به‌سه‌ره‌اته‌کانی خۆی گێڕابوه‌وه‌.
وه‌ستای ئاسنگه‌ریش خۆشحال بوو که‌ سه‌باره‌ت به‌
هیچ شتێک پرسیاریان لێ نه‌کردبوو.
ئاسنگه‌ر وه‌لامی دایه‌وه‌:

"ئێمه‌ ئیستا چاوه‌پێین فه‌رمانده‌ی هاوێم، شه‌پکردن
دژ به‌ فيله‌کان هه‌نده‌ سانا نییه‌."

"به‌ هیچ شتێه‌یه‌ک سانا نییه‌، به‌لام ده‌کرێ ئاوا دانیشی
و ده‌ست له‌سه‌ر ده‌ست دانیشی؟ جگه‌ له‌وه‌، ئه‌گه‌ر
به‌تالوخته‌ل دانیشی، ئه‌م میرووه‌ سوورانه‌ ته‌وه‌زله‌
ده‌بن و شه‌ریان له‌ بیر ده‌چێته‌وه‌."

"فيله‌کان زۆر زه‌به‌لاحن و میرووله‌کان زۆر بچووکن
فه‌رمانده‌ی هاوێم. به‌ پوژ و مانگ په‌یتا په‌یتا بیر
ده‌که‌مه‌وه‌ و پێکه‌یه‌کم بۆ شه‌پکردن دژ به‌ فيله‌کان
نه‌دۆزیوه‌ته‌وه‌."

وای گوت و به‌ مه‌راقه‌وه‌ له‌ فه‌رمانده‌ی پرسى:

‘چون دهری شهریان له گه لدا بکە؟’

فرمانده قسه کە ی پشتراست کردووه و گوته:

‘وايه. هه موو ئه و میروولانه ی ئیره کۆبکەیتەوه و بیانئیری بۆ شه، دهره قه ته ی فیلێک نایه ن. ده لێن ولاتیک هه یه میرووله کانی هینده ی فیلێک گه وره ن، به لام ئه و ولاته زۆر دووره، ئه گه ر هه وال بۆ میرووله کانی ئه و ی بنیرین، په نگه بێن و له کویلایه ته ی رزگارمان بکەن.’

‘ئه وان دین، من ده یاننا سم، فیه کان راو ده نین و پاشان ده مانکه نه یه خسیر و کۆیله ی خویان. ده بی خۆمان چاره یه ک بۆ خۆمان بدۆزینهوه.’

‘ئیمه ناتوانین چاره یه ک بۆ دهری خۆمان بدۆزینهوه، مامۆستا. فیه کان زۆر گه وره ن.’

‘بێهیا مه به، له وانیه رێگه یه ک بدۆزینهوه، فرمانده ی هاوڕیم. سه یر بکه بزانه من چیم کردووه، میرووله ی سوورم ناردووه ته سه رجه م ولاتان و نیو میرووله کۆیله کراوه کان. ئه وان ریشیان تاشیوه و کتومت وه ک میرووله کانی تریان لێ هاتووه، شانه شانی ئه وان کار ده کەن، زولم و سته م ده بینن، برسی ده میتنه وه. ئه منیش شه و و پۆژ، سه باره ت به میرووله کان، ده رباره ی فیل و میرووله کانی پێشو و کتیب ده خوینمه وه، لایه نگره کانیشم بێوچان خه ریک ی کتیب خویندنه وه ن. ئیمه لیره کتیب ده خوینینه وه و بیر ده که ی نه وه، سه رجه م میرووله کانی هاوڕیمان له

سەرانشەری دۇنيادا كۆتۈپ دەخوئىننەو، كار دەكەن و
بىر دەكەنەو.

فەرماندە گوتى:

"جا ئەمە چىي لى شىن دەبىت. بە كۆتۈپ خويىندەو و
ئىشكردن شانبەشانى مېروو، يەخسىرەكان فېلەكان
تىك ناشكىن..."

"بىروانە فەرماندەي ھاوپىم، گويم لى بگرە، من لە ھەمان
كاتدا كارى پىكخستىن ئەنجام دەدەم... ئەگەر پوژىك
پىگەكەمان دۆزىيەو و گشت مېروولەكان پەلامارى
فېلەكانيان دا..."

فەرماندە لە قاقاي پىكەنىنى دا، ئەوئەندە پىكەنى فرمىسك
بە چاوانىدا دەھات.

"بۆچى پىدەكەنى فەرماندەي ھاوپىم؟"

فەرماندە لەبەر پىكەنىن نەيدەتوانى وەلامى بداتەو، وا
پىدەكەنى چىي نەمايو لەسەر پىشت بگەوى.

"ئەي... پىدەكەنم... پىدەكەنم، چونكە..."

"چونكە چى؟ قەسەكانم ماىي پىكەنىن؟"

"ھەر زۆۋۇر..."

"باشە بۆچى؟"

فەرماندە تىر تىر پىكەنى، پاشان كەمىك ھاتەو سەر
خۇ، پوخسارى سوور سوور ھەلگەرايو، ھەناسەيەكى
ھەلكىشا و گوتى:

"بىروانە مامۇستا، مامۇستاي لەھەنگ و بوير و شىرم،
ئاخر فېل قەت دەبەزن؟ لەوئەتەي دۇنيا دۇنيايە كىن

بینویه تی میرووله فیل ببه زینن؟ دنیا هر وا بووه و
 هر وا ده بی. فیل فیل و میرووله میرووله یه... فیله کان
 حوکمرانی ده کهن، ئەمه کاری ئەوانه، میرووله کانیش
 ئیش ده کهن، فیله کان پال ده ده نه وه و بۆی ده نوون،
 خوشترین خۆراکه کان ده خۆن، جوانترین جله کان له
 بهر ده کهن و له به شکۆترین کۆشکه کاند ده ژین...
 میرووله کانیش ئەمه وه زعیانه، به کوله مهرگی ده ژین،
 سال دوانزه ی مانگ کار ده کهن و له کوتاییشدا
 هرچی هه یانه و نیانه ده یخه نه چنگی فیله کانه وه،
 خوشیان برسی ده میننه وه. قانونی سروشت وایه،
 قانونی مرقفه کانیش، ئەو مرقفانه ی خویان به
 مه خلوقی پیروزی سروشت ده زانن و په سنی خویان
 ده دن. ئەم دنیا یه ئاوا هاتوو و هر واش ده روا. بیر
 بکه وه وه ستا، که میک تی پرامینه برام، ئەگەر به قه د
 چیا یه ک میرووله له ده وری یه ک کۆببینه وه و فیلنک
 په لامارمان بدا، چ ده قه ومی؟

وه ستا شه له ی ئاسنگەر بۆ یه کهم جار به شک و
 گومانه وه چاوی له چاوانی میرووله که بری. له دلی خۆیدا
 گوتی ئەمه میرووله یه کی زهره نه بی. ئەمه میرووله یه کی
 زهردی خیا نه تکار... پاشان دیسان له دلی خۆیدا گوتی ئەم
 فرمانده یه ترسا وه. میرووله یه ک له کوشت و کوشتاریکی
 وا پرزگاری بووی و ئافاتی فیله کانی به چاو بینیی، چون
 وا نا ئومید نابیی؟
 ئاسنگەر پیتی گوت:

‘هەق بە تۆیە. هەق بە تۆیە، بەلام ئەم میروولانە
 بەهیزترین بوونەوەرەکانی گەردوونن. فیلەکان
 چەندەش بەهیز بن، دەبن پێگەیەک بدۆزینەو و لەم
 ژێردەستییه پزگارمان بن. دیارە ئەو پێگەیش دواجار
 دەدۆزینەو!’

فەرماندە گوتی:

‘لێ بۆ ئەم مەبەستە هیچ ناکەین و هیچ چالاکییەکمان
 نییه. پێویستە هەلمەت بەرین، لانیكەم دەبن وەك
 میروولەکانی ئێمە درێژە بە شەپ بدرێ. من تەنانهت بۆ
 جارێکیش بیرم لەو نەکردووەتووە بتوانین فیلەکان
 ببەزیتن، بەلام شەپم بە پێویست زانیو،
 نەشیانەزیتن، دەبن شەپ بکەین. شەپ تاکە هیوایه.’

ئاسنگەری شەلیش بەم جۆرە بیرى کردبوو و بە
 هیچ ئاکامێک نەگەیشتبوو. تاکە هیوا شەپ، بەلام چۆن
 شەپێک؟ شەپ بە بیهیوایی دەکرێ؟ ئەگەر بیهیوا بچیتە
 شەپو، ئەو شەپ نییه، مردنە، شەپ چەندین جۆر و
 شیوازی هیه. دەبن بە هیواو بچی بۆ شەپ، ئەگەر
 بەزێی ئەو شتیکی تر، بەلام دەبن دل پڕ لە هیوا بچی.

ئەم فیکرانەى بۆ فەرماندە باس نەکرد. تەنیا گوتی:

‘ئەگەر میروولەکانی ئێو لەپێناو نەبەزاندنی فیلەکان
 شەپ دەکەن، ئەمە شیتیبوونە، باشە مرووف لەپێناو
 نەبەزاندندا شەپ دەکا؟ میروولەکان شیوازیك بۆ
 تیکشکاندنی فیلەکان دەدۆزنەو.’

فەرماندە هەمدیس پێکەنى:

‘هه هه هه... نادۆز ریت هه، مه حاله. فیل چۆن تیک ده شکین؟’

ئاسنگه ری شهل گوراندی:

‘تیک ده شکین. پێگه یهک بۆ به زاندنی فیهل کان ده دۆزینهوه. میرووله کان پقته ستوور و داهینه رن. فیهل کان ده به زینین...’

فه رمانده دهنگی بهرز کردهوه:

‘که وایه شه پ بکهن. به دانیشتن لهو شاخوداخانه فیهل کان نابهن.’

‘پێگه یهک هه...’

پیک لهو ساته دا چه قوه رایهک له مهیدانه که ساز بوو که ئاسنگه ری شهل له وه تهی هات بووه ئیره، ژاوه ژاوی وای نه بیست بوو. دهنگیک بوو دهنگوت ئه و چیا گه و ره یه له نیوه پاس ته وه درزی بر دوه. میرووه شهلی پشسوور یه کسه ر به ره و ئه و ئ پای کرد و بینیی مهیدانه که لیا و لیا پ بووه له میرووله که به سه ر یه کدا که و ت بوون و تیک خزا بوون... پشسوور یکی که نجیش چو و بووه سه ر به رترین چلی پنچکینک و به سۆزه وه قسه ی ده کرد، زایه له ی دهنگه گور ه که ی چیا و چیا ده پۆی. ده یگوت:

‘نا بۆ فیل و بۆ سووره کان! نا بۆ فیل و بۆ سووره کان، به لئ بۆ میرووله ی ئازاد و سه ر به خۆ...’

ژماره یهک له میرووله کانی مهیدانه کهش چه پله یان بۆ لی ده دا.

میرووله‌ی سهر چله‌که ده‌یگوت:

نیمه، نیمه ته‌واوی میرووله‌کان ده‌هینینه سهر نیمه
چیا،یه، ولاتانی میرووله‌کان چؤل ده‌کین و پراکیشی
نیره‌یان ده‌کین، سهرجه‌م میرووله‌کانی گه‌ردوون
ده‌هینین و شهر هه‌لده‌گیرسینین. به میرووله کریکاره
ژیرده‌سته‌کان به‌ره‌و پرزگاری ده‌چین، نه‌ک به فیله‌کان
و پیش‌سووره‌کان و ده‌ست قرتماغه به‌ستووه‌کان.

چه‌پله‌پیزان زیاتر و فراوانتر بوو.

میرووله ژیرده‌سته‌کانیش ته‌نیا خویان ده‌توانن خویان
پرزگار بکه‌ن. هیچ پیوستیه‌کمان به ده‌ست قرتماغه
به‌ستووه‌کان نییه. نه ده‌ست قرتماغه به‌ستووه‌کان و نه
فیله‌کان، به‌لکو میرووه ژیرده‌سته ئازاد و
سهر به‌خوکان. چاوی فیله‌کان ده‌ردینین. فیلیکی کویر
ولاتی میرووله‌کانی بؤ نادؤزریته‌وه، ئیتر پینگه‌یان لئ
تیک ده‌چئ و ده‌کونه نیو ده‌ریاوه. به‌م جؤره دونیا له
چنگ فیله‌کان پرزگاری ده‌بی.

چه‌پله‌پیزان حه‌شری به‌رپا کرد.

ماوه‌یه‌کی زؤر قسه‌ی کرد، له کاتیکدا ده‌یگوت نا بؤ
ده‌ست قرتماغه به‌ستووه‌کان و نا بؤ فیله‌کان، که‌یلی
ئاره‌ق له‌سهر چله‌که هاته خوارئ. ئه‌و میرووانه‌ی
چه‌پله‌یان لئ ده‌دا، خستیانه سهر قه‌لاندؤشییانه‌وه.

به‌دوا‌ی ویدا میرووله‌یه‌کی دریژی ره‌ش به‌سهر
چله‌که‌دا هه‌لزنه، درکه‌کانی پنجه‌که سکیان پرووشاند،
چونکه سکی پرووت بوو.

نیمه‌ش که فیله‌کان و په‌پووه سلیمانکه‌کانمان خسته نیو
 ئو داوانه‌وه و پرگار بووین، می‌شومه‌گه‌زی دونیا
 پیشک‌ش به جال‌الۆکه‌کانی برامان ده‌ک‌ین به هوی
 ئه‌وه‌ی یارمه‌تیان داوین. هیچ می‌رووله‌یه‌ک ده‌ست له
 هیچ می‌شیکی ئه‌م دونیا‌یه‌ نادا، ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر له
 برسانیش بمرئ...

مه‌یدانه‌که تی‌کرا گو‌تی:

"ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر له برسانیش بمرئ."

"هه‌تا داوی جال‌الۆکه‌که‌مان هه‌ی..."

ئینجا سه‌باره‌ت به تالی جال‌الۆکه‌کان و پته‌وبوونیان
 به تی‌روته‌س‌لی قسه‌ی کرد:

"داوی جال‌الۆکه‌که‌ه‌ر فیل، بگه‌ر چله‌زار هه‌ست
 گرفتار ده‌کا. داوی جال‌الۆکه‌یه‌ک، نه‌ک هه‌ر فیل بگه‌ر
 مرو‌فیش به‌خسیر ده‌کا. داوی جال‌الۆکه‌یه‌ک..."

ئه‌وسا وه‌ک فه‌رمانه‌یه‌کی سه‌رکه‌وتوو، به سینگی‌کی
 ده‌رپه‌ریو له‌سه‌ر شاتۆ هاته‌ خوارئ. مه‌یدانه‌که به
 ده‌نگی چه‌پله‌پیزان وه‌له‌رزین که‌وتبوو.

ئاسنگه‌ری شهل له‌وئ، له قه‌راغ مه‌یدانه‌که راوه‌ستابوو،
 فه‌رمانه‌که و ئه‌و سێ گه‌نجه‌ پش‌سووره‌ش له کنی
 بوون، ئاسنگه‌ر له داخان خه‌ریک بوو شیت بێ. ده‌یگوت:
 "قسه‌ی هه‌له‌لق مه‌له‌لق. شتی هاته‌ران پاته‌ران... له‌و
 هه‌موو فشه‌فشه. ئای فشه‌چینه!"

له‌و کاته‌دا می‌رووله‌یه‌کی لاو که پش‌شی له ئه‌رز ده‌خشا،
 چاوێکی سینگۆشه‌ی هه‌بوو، سمی‌لی ئاو‌یزان و قژی تا

سەر سینگى دريژ بووبوو، به سەر چله كه دا سەر كه وت.
زمانى كه ميگ ده گيرا، ويراى ئه مهش پړيكوپيك ده ناخفى:
"ئيمه قهت، به هيچ شيوه يه ك ناتوانين فيله كان
ببه زينين."

زور له سهره خو، ئه رخييان، قايلكه ر و پيداگر قسه ي
ده كرد. جار چاره كه گهرم داده هات، ميرووله كان
ته نانهت هه ستيان به وه نه ده كرد زمانى ده گيرى، به
وردى گوڤيان بو پاداشتبوو.

"با راستيه كان ببينين هاوپتيان. ئيمه هه رگيز ناتوانين
فيله كان ببه زينين، ئه گه ر پتيان ويرا باين، له وه ته ي دونيا
هه يه ديل و به خسيري ئه وان ده بووين؟"
مه يدا نه كه به كبه خو ي گوراندي:

"نه خير."

ئاسنگه رى شهل گوتى:

"له وه ته ي دونيا هه يه به خسير و ديلي ئه وان نين، تازه
وامان لى هاتوه."

كهس دهنگى ويى نه بيهست. يان گوڤيان لى بوو و وايان
نواند كه نه يانبهستوه.

"بۆيه با شه پر كردن له گه ل فيله كان و به زاندينان له
ئه قلمان ده ربكه ين و بير له وه بكه ينه وه چون پړگه رى له
به رده م چوونى فيل بو ولاتى ميرووله كان بكه ين، وا
ننيه؟"

ئاپوراى ميرووله كان منگاندى:

"ئه مه باشتيرين پړگه يه."

جا هاو پټيان، من گه پام و پاويزم كرد، پرسیم له وانه ی خوو و خده ی فیله کان ده زانن، له مار و مور و مرو فان، هم موو خوویه کی فیله کانم بو ده رکه وت. له هم مووی گرنگ تر فیله کان ناتوانن به سهر خه نده قدا باز بدهن. خه نده ق به ده وری ولاتی میرووله کاندا لی دده یین و فیله کان ناتوانن بیننه نیو ولاته کانمانه وه. همی فیله کان کویر ده که یین، همی ده یان خه یینه نیو داوی جالجالوکه و نازانم چی، له وانه هم موو قسه ی زلن... چما میرووله ده توانی چاوی فیله کان کویر بکا، ئاده ی پیم بلین، فیلک به داوی جالجالوکه ده بی؟

ئاپو رای له نیو به ک خزیو تیکرا گوران دی:
 پټوه نابی.

با راستیه کان بینین هاو پټیان، ئیستا با هم موو میرووله سووره کان بگه پټینه وه بو ولاته کانی خومان، هاو ولاتییه کانمان هان بده یین خه نده ق به ده ورو به ی ولاته کانماندا لی بدهن.

مه یدانه که به چه پله پیزان و فیتوو و هه را ده له رزییه وه. میرووله کان ئه م میرووه پيشسووره پيشن و قژدریژه شیان به کولان گټرا.

پاشانیش که خه لکه که بیده نگ بوو، میروویه کی پيشسووری قسوله و ورد که هه ر هیتیده ی نووکه ده رزییه ک ده بوو، به چله که دا هه لرووسکا. ئه م میرووله یه نه وه نده بچووک بوو میرووله کانی تر به نه سته م ده یان بینی که له سهر تروپکی چله که یه.

بهلام ئەم مێرووله ورده دەنگیکى گری هەبوو. بەم
جۆره هاته ئاخاوتن:

“هاوړتيان، با راستییه‌کان ببینن. ئێمه قهت ده‌توانین
فيله‌کان به خۆلکردنه چاویانه‌وه کوێر بکه‌ین؟ ئه‌وه‌نده‌ی
من بزانم فیله‌کان چاویان به‌و شتیه‌یه‌ نابینن، ئه‌وه
داینن کوێریشمان کردن، هیچ له‌ باب‌ه‌ته‌که‌ ناگۆردرئ.
گویا فیله‌کان به‌ گوێ ده‌بینن. چما ده‌توانین گوێ
فیله‌کان بپه‌ینه‌وه، هاوړتيان، ئاده‌ی پیم بلین، ئه‌و
هیزه‌مان هه‌یه‌ گوێچکه‌ چارۆکه‌ ئاسا‌کانیان بپه‌رین؟”
ئاپۆراکه‌ هاواری کرد:

“نیمانه‌!”

“سه‌باره‌ت به‌ داوی جال‌الۆکه‌...”

ئاپۆراکه‌ تیکرا گوتی:

“نابن، نابن. با واز له‌ خه‌نده‌قیش بیتنن.”

“بیهستومه‌ هیچ خه‌نده‌قیک به‌رگه‌ی فیل ناگرئ، فیل
ده‌توانن به‌سه‌ر خه‌نده‌قدا باز بدا و بپه‌رینه‌وه.”

مێرووله‌کان هاواریان کرد:

“ده‌په‌رینه‌وه.”

“له‌م دونیایه‌دا هیزیک به‌دی ناگرئ فیله‌کان به‌ چۆکدا بیتن.
ئو هیزه‌ی فیله‌کان به‌ چۆکدا بیتن، هیشتا له‌دایک نه‌بووه.”

ئاپۆراکه‌ هه‌مدیس هاواری لی به‌رز بووه‌وه:

“هیشتا له‌دایک نه‌بووه.”

“که‌واته‌ چاره‌ چیه‌ ئه‌ی هاوړتيان، ئه‌ی به‌نرخترین
بوونه‌وه‌ره‌کانی گه‌ردوون، خودا، ئیوه‌ی مێرووه‌

سووری ستایش کرد و ئینجا ئیوهی هینایه بوون،
ئیوهی کرده سولتانی هه موو میرووله کان. کهواته ده بی
چ بکهین؟

میرووله کان نقه یان لئوه نه هات، هه موویان گو یقولاغ
بوون و چاویان برییه زاری میرووه ورده که.

به پنی ئه وهی هیزیک نییه بالاتر له هیزی فیهلکان،
ئیمهش کهلک له هیزی فیهلکان وهرده گرین و خۆمان
پزگار ده کهین. به شیک له و فیلانه، هیندهی سولتانی
فیهلکان له نیعمه ته کانی میرووله کان سوود وهرناگرن.
ئیمه به و فیهل فه قیر و بی کهس و داماوانه ده لئین ئه گهر
یارمه تیمان بدهن و له ژیر چنگی فیهلکان قوتارمان
بکهن، ئیمهش هه تا پوژی قیامهت، ئیوه و وه چه و
وه چه کانی ترتان به ههنگوین و شیلهی گول و
جوله وهر به خیتو ده کهین. کوشکی بلوورینیشان بو
ساز ده کهین. ئیوهی فیل نه بن، ئیمه میروولهی ورد
به فیهلکان ناویرین. ئادهی پیم بلین دهره قه تیان دینن؟
دهره قه تیان نایهین.

که وایه بژی برایه تی و هاوپه یمانی فیهلکان و
میرووله کان. فیهلکان و میرووله کان دهست له ناو
دهست... نه مان بو لایه نگرانی داو، چیا گه ره کان،
خهنده قچییه کان، ئاسنگه ره کان، دهست قرتماغه
به ستروه کان، نه مان! بژی هاوکاری میرووله و فیل...
دروشمی فیهلکان و میرووله کان دهست له ناو دهست،
له مهیدانه به رینه که دهنگی دایه وه. میرووله کان وروژان

و وهجوموول كه وتن. له ژير تيشكى خورى گه شاوه دا
چاوه كانى چهن ميليارد ميرووله بريسكه يان دههات.
ميرووله ورده كه له كاتيكدا سينگى دهرپه پړاندېوو،
له سهر چله كه پرا خوى فري دا، له نيو لاقى ميرووله كانى
تردا ون بوو. ميرووله كان دوزيانه وه و خستiane سهر
قه لاندوشيان.

ميرووله ي فرمانده كه له تهنيشت ئاسنگه رى شهل
پاوه ستابوو، له پر هم پرستيه ي له زار دهرپه پري:
وايه. نه مه ش راست دهكا.

ئاسنگه رى شهل چاويكى سه يري تيپري. هم
فرمانده يه كه له تهنيشتي پاوه ستابوو، ده ميك بوو بو
هر ميرووله يه كي سوور كه دههاته خوارى، له بهر
خويه وه هه نديك شتي دههينايه زمان، به لام ئاسنگه رى
شهل ليى تينه دهگه يشت. بوچوونى هر ميرووله يه كي
پشتر است كردبووه وه و گوتبووى "راست ه. ميرووله ي
فرمانده وشه ي "راست ه ي له زار دهرپه پيپوو، به لام چ
سوود، ئاسنگه رى شهل ئيتر بيستبووى. ئيستا نه مه ي
چون راست كردباوه، راست كردنه وه ش ئيتر دادى
نده دا. ميرووه شله به چ گومان و ترسيكه وه سه يري
ده كرد. فرمانده چاره يه كي نه بوو بيچكه له وه ي
پيداگرى بكا، پهنگه تهنيا بهم جوړه پرزگارى بوايه:

"هموويان راست دهكهن، وا نيه ماموستا؟"

ميرووه شله له داخان نه پړاندې.

"دهتوانين فيله كان كويړ بكهين."

”که مژه.“

”به داوی جالجالۆکه دهتوانین فیله کان...“

”بووده له.“

”هاوکاری له گه ل فیله کان...“

”گیله، ئەمن پێم وا بوو شتیکت له بار دایه. له کته خۆ
فرماندهی ولاتیکی زل و زه به لاهی. له کته خۆ پێش...“

بۆی تهواو نه بوو بلی له کته خۆ پێشسووریک، چونکه
نه دهکرا پێشسووریک وای پیر به و قسه هه لیتوپه لیتانه
بلی راسته. میرووه شهله زۆر نه زموونی تێپه پاندبوو.
په شیمان بوو بووه وه له وهی بۆچوونهکانی راشکاوانه
دهرپرېبوو. به هۆی ئه وهی خۆی له قهواو دابوو، ئەم
میرووه فرماندهیه بۆی هه بوو په نا بۆ هه ندیک کاری
نا ئاسایی بیات. بۆی هه بوو هه موو میرووله کان دنه بدا
و له ناوی بهرن. ئەم میرووه فرماندهیه میرووله یه کی
زۆر به جهربهزه بوو. دهیتوانی شهو له خه ودا
بیکوژی... هه چیشی نه کردبایه، دهیتوانی رابکا.

له نا کاو میرووه شهله بزهی هاتی و گوتی:

”کۆره هه ر بژی فرماندهی هاو پێم. تۆ له هه موویان
به ئه زموونتری. ببووره، سه رهتا باش تێنه گه یشتم و له
وه لامی ئه و بۆچوونه جوانانهی تۆدا گوتم بووده له. من
ده زانم هه ر فیکریک پیرۆزه.“

خیانه تکار گه مژایه تی دهکا، چهندهش زرنگ بێ...
میروولهی فرمانده زوو برۆای بهم بادانه وهیهی شهله

کرد، چونکه خۆی به ئاقلترین میروولهی سەر پووی
زهوی دهزانی.

به خوشحالییهوه هاواری کرد:

"هەر فیکریک پیرۆزه. ئهم بیروبۆچوونانه فیلهکان
تهفروتوونا دهکەن جا با زۆریش بههیز بن."
میرووه شهله گوتی:

"پاسته. درهنگ یان زوو فیلهکان لهناو دهبهین."

له کاتیکیدا ئهوان ئاوا قسهیان دهکرد، میروولهیهک خۆی
فری دایه سەر چله پنچکهکه و بهسەر بهرزترین لقیدا
هه‌ل‌زنا. میروولهکه دهستی پێ کرد:

"هه‌ هاوپێیان، میرووه سووره خاوه‌ن شکۆ و پیرۆز و
زه‌حمه‌ت‌کێشه‌کان، فیله‌کان سه‌رچاوه‌ی ئیمه‌یان وشک
کردووه و ئیمه‌یان کردووه‌ته‌ ژێرده‌سته‌ی خۆیان...
ده‌زانم پزگاربوون له‌ چنگ فیله‌کان مه‌حاله‌. فیله‌کان
به‌هه‌یزترین بوونه‌وه‌ره‌کانی گه‌ردوونن. ئیوه‌ش ده‌زانن و
ئه‌منیش ده‌زانم، دونه‌یا و عاله‌م شاهیده‌. مامۆستای
گه‌وره‌مان ئاسنگه‌ری پیشسووریش به‌م پاستیه‌
ده‌زانن. هاوپێ پیشسووره‌که‌ی ئه‌ویش که له‌ بیل‌بیل‌ه‌ی
چاوی بۆ وی خوشه‌ویستتیه‌ و فه‌رمانده‌ی
میرووله‌کانی چیا‌ی قافه‌، ئه‌مه‌ ده‌زانن."

میرووه شهله له کاتیکیدا خه‌ریک بوو له داخ‌ان به‌ته‌قی،
هاواری کرد:

"پاسته، پاسته."

له لایه‌کوه داخ له دل بوو و له لایه‌کی تریشه‌وه بڼ
ته‌وه‌ی فرماننده وه‌سهر خو‌ی نه‌هینی، بهم قسه
هه‌لله‌قومه‌لله‌قانه‌ی ده‌گوت "راسته".

فرمانده‌ش سه‌رخ‌خوش له‌وه‌ی میرووه شه‌له‌ی هیناوه‌ته
پ‌ئ، گوتی:

"راسته، راسته، راسته".

میرووه شه‌له‌که هاواری کرد:

"ده‌زانین".

"له‌م دونیایه‌دا نه‌ک هه‌ر میرووله، هیچ هیزیک ناتوانی
فیله‌کان ببه‌زینی، بگره‌فیله‌کانیش ده‌پ‌وستی فیله‌کان
نایه‌ن، مرو‌قه‌کانیش... به‌س هیزیک ده‌توانی شکستیان
بدا، ته‌ویش میرووله عه‌جه‌مه‌کانی هاوپ‌یمان. ته‌نیا
هیزیک له‌م دونیایه‌دا به‌فیله‌کان بو‌یرئ، میرووله
عه‌جه‌مه‌کان. میرووه عه‌جه‌مه‌لا‌قدریژه‌کان."

فرمانده هاواری کرد:

"راسته، میرووله عه‌جه‌مه‌لا‌قدریژه‌کان؟"

میرووه شه‌له پی‌ی خوش بوایه یان نا، ده‌بوایه قسه‌کانی
دو‌وپات کردباوه و به‌هیمنی گوتی:

"راسته، میرووه عه‌جه‌مه‌کان."

ئینجا به‌دزییه‌وه له‌فرمانده‌ی روانی. فرمانده فیکه‌ی
سمیلانی ده‌هات و ده‌سته‌کانی پ‌یک ده‌خشانده. میرووه
شه‌له‌چاوی له‌سهر فرمانده هه‌لنه‌پ‌ری، له‌نووکی پی
تا ته‌وقی سه‌ر هه‌لیسه‌نگاند و لیتی ورد بووه‌وه. به

دلنیا ییه وه تیگه یشتبوو که ئەمه میرووله یه کی سوور نییه.

میرووی سەر چله که ده عبا یه کی دریز بوو، ئیسکو پرووسکی به ده ره وه بوون. سەر و پیشی ئالوز بوو، لووتیکی نوو کتیزی په مایی هه بوو و که قسه ی ده کرد که له بابای قورگی ده چوو هه سهری و ده هاته وه خواری.

هه زار و پینج سهد میرووله ی عه جه مه بو ئەم ئەشکه و ته بانگه یشت ده که یه. ئەم ئەشکه و ته رینگ چوار میلیارد میرووله ی تیدا جی ده بیته وه. هه زار و پینج سهد میرووله عه جه مه که ده خه یه نه و ئەشکه و ته ی چوار میلیارد میرووله هه لده گری و ده رزی فیلیان لی ده ده یه. پاش ئەوه ی ده رزی فیلمان له میرووله عه جه مه کان دا، هه رچی خوار ده مه نیی دنیا هه یه کزی ده که یه وه و ده ر خواردی ئەوانی ده ده یه. شه ش مانگ دواتر ئەو میرووه عه جه مانه ی ده رزی فیلیان لی دراوه، به قه د پینج تا ده فیل گه وره ده یه. ئەم میروولانه که به قه د پینج تا ده فیل گه وره بوون، هه ر کامه و وه ک دیوز مه یه کیان لی دی، هه ر کامه و فیلک ده خاته نیو لاقه کانی و ده یکات به دوو له ته وه. میرووه جه نگاوه ره کانمان به رده ده یه کیانی فیله کان و ده لیتن خۆتان و خودای خۆتان. شه پکی قورس له نیوان فیله کان و میرووه عه جه مه کان به رپا ده یه. تا ده مه و خورئا و ابوون، ته نانه ت فیلک له م دنیا یه دا زیندوو

نامینیتەوه. میرووله عەجەمەکان پڕ دەدەنە هەموویان و
لە نێوەراستەوه دووله‌تیان دەکەن. هۆ ھاوپێشان،
میرووه پێشسوورەکان، قسەکانم راستن یان نا؟
مەیدانە پانەکە شەپۆلی دا و هەموو تیکرا گوتیان:
"راستن!"

"تۆ ئەی ئاسنگەرە شەلە ی سەرۆکی میرووله
سوورەکان، قسەکانم راستن یان نا؟"
ئاسنگەر پێشبیندەکی پاتەکاند و گوتی:
"راستن، راستن."

بەدوای ویشدا فرماندە ھاواری کرد:
"راستن، راستن، زۆر راستن."

ئەوسا میرووه شەلە ی ئاسنگەری پێشسوور لەبەر
خۆیەوه پێکەنی، لە دلەوه خۆشحال بوو. بە وەختی
خۆی تیگەیشتبوو ئەم فرماندەیه کێیه. ئەم میرووله‌یه،
کە سینک نەبوو جگە لە سەرکردە ی میرووه زەردەکان و
ئەوانە ی ئەم قەرەبالغییه‌یان دروست کردبوو و
میرووله‌کانیشیان دەوروزاند، هەر میرووه زەردەکان
بوون. بەلام چۆن لەنێو میرووه پێشسوورەکاندا خۆیان
ون کردبوو؟ چۆن لەوانی تر هەلدە ھاوێردرین و
دەدۆزینەوه، چۆن دەکرا ئەم ئاپۆرایە قایل بکە ی کە
ئەوانە میرووه زەردەکانن؟ ئەستەم بوو، ئەستەم بوو،
بەلام مەحال نەبوو.

میرووه باریکەله درێژەکەش لەسەر تڕۆپکی چلەکە هاتە
خواری. ئەویشیان لەسەر قەلاندۆشیان دانا و بە دەم

گوئتی 'بزی، هر بمیتی، ماوهیهک بهو ناوه‌دا گئی‌ایان. ده‌نگیان له چیا به‌رزه‌کان ده‌زینگایه‌وه. پاشان سه‌روکی په‌هه‌ندلیده‌ره‌کان به‌سه‌ر چله‌که‌دا هه‌ل‌پووسکا و پیشنیاری کرد له‌سه‌ر ریگه‌ی فیله‌کان چال هه‌لبکه‌نن، به‌دوای ویدا میرووله‌ی بزمارژهن چووه‌سه‌ری و پیشنیاری کرد چوارده‌وری ولاتی میرووله‌کان بزمارپیژ بکه‌ن. میرووله‌کان قه‌ت پی له‌م بزمارانه‌نن بۆ‌ئه‌وه‌ی بچه‌ ولاتی میرووله‌کانه‌وه. دوای بزمارژهن، ژارسازه‌کان، ئاوکیشه‌کان، ریگه‌کان، چه‌ته‌کان و ماله‌کیشه‌کان به‌نۆره‌ چوونه‌سه‌ری و پیشنیاری هه‌ر هه‌موویان سه‌رنج‌پراکش بوو. له‌نیو ئاپۆرای مه‌یدانه‌که‌هه‌ندیک که‌س چوونه‌سه‌ر چله‌که‌ که‌ قسه‌کانی هه‌موویان به‌جیا پشتراست ده‌کرایه‌وه و جه‌ماوه‌ر هاواری ده‌کرد راسته‌.

ئاسنگه‌ره‌شه‌له‌ و فه‌رمانده‌ش قسه‌ی هه‌موویانیان پشتراست ده‌کرده‌وه. میرووله‌کان سه‌رجه‌م وتاره‌بیزه‌کانیان له‌کۆل کرد و به‌مه‌یدانه‌که‌دا گئی‌ایانن. ماوه‌یه‌ک دواتر کتوپ ئاپۆراکه‌هاروژا، میرووله‌کان ده‌سته‌ویه‌خه‌ی یه‌کتری بوون. خه‌نجه‌ر و شمشیر به‌رز کرانه‌وه، داو و ته‌پکه‌نرانه‌وه، میرووله‌کان وه‌ک خیز و خۆل، به‌ردیان گرت یه‌کتری، هه‌وریکی چر له‌ته‌پوتۆز ئاسمانی مه‌یدانه‌که‌ی داپۆشی. داد و هاواریک ئه‌و ناوه‌ی داگرت که‌گوێچه‌کانی که‌پ ده‌کرد. که‌له‌سه‌ر، پی، قۆل و که‌ده‌وه‌هه‌وا که‌وتیوون. له‌وه‌ته‌ی دونیا

دو نیا بوو، له وهته ی میرووله میرووله بوو، جه نگیکی وا نه بینر ابوو.

میرووه شه له که و فرمانده به سهر به رزترین چلی پنچکیکی نه ستور و بلیندا ه لړووسکان، که له داریک ده چوو و له ویوه سهیری شه په که یان ده کرد. ناسنگره شه له له خه فه تان خه ریک بوو بمړی، که چی فرمانده فیکه ی سمیلانی ده هات، شایی له دل ده گه را، هه لبت به رواله ت خه فه تبار بوو، ئیتر هیچ هه لسوکه وتیکی له بهر چاوی ناسنگه ری شل ون نه ده بوو.

ناسنگه ری شل زور به په روش بوو، هم شه په هتا که نگی ئاوا به رده وام ده بوو؟ له وانه ش بوو دواي شه په که میرووله یه ک زیندو نه ما باوه. بو نه وه ی پیش به م کوشتوبه سامناکه بگيردری، پیویست بوو چ بکری؟

داوای شه پیووریکي له میرووله سووره گه نجه کان کرد، سه ری شه پیووری زور لی بوو، هره گه وره که یان هینا و دایان به ناسنگه. ناسنگه دهستی به ناخافتن کرد، قیژاندی، جنیوی دا، به لام کن هه بوو گوی بگری؟

ناسنگه ری شل کسپه ی له جهرگی هه لده ستا. نه و هه مووه په نجه ی چه شت بوو تاوه کو میرووله سووره کان بینه تاکه هیوای نه ته وه ی میرووله کان، که چی به فیتی میرووله یه کی زهره پیک هه لړې ژابوون و یه کتریان ده کوشت. نه ویش له بهر چاوی یه کتری. نه گه ر بیت و هم میرووله سوورانه نه مینن، ئیتر تا پوژی قیامت

میرووله کان ژیرده سته فیله کان ده مانده وه. به چاوانی
پر له فرمیسکه وه له سیمای فرماندهی پروانی.
فرمانده سهرتاپا نوقمی شادی بوو. ئاسنگهری شهل
هولی دا ئه وه به خه موخه فته تی دهروونی نه زانی. به
ئاستم بزه یه کی کرد:

“خهریکه یه کتری ده کوژن، با یه کتری له ناو بیهن. هیشتا
پیشسور له دونیادا زۆرن، وا نییه؟ له لای ئیوهش
زۆرن، وا نییه؟”
فرمانده کوتی:

“هن به لام ئه وانیش به بیانویه کی بچووک پیکدا
هه لده پرژین و ئاوا یه کتری ده کوژن. له ولاته
به شکوکه ی من ته نانه ت میرووله یه کی پیشسور
نه ماوه ته وه.”

“لینان گه پێ با یه کتری بکوژن، چاکتریش، دیاره ئه مانه
کومه لیک میرووله ی گه مژه و گیل بوون. مردنیان بو
نه ته وه یلی میرووله کان باشتره، ئه وه ته وانه میرووله ی
پیشسووری واییناقلیان نه بی باشتره. ئیمه هیشتا
پیشسوورمان زۆره، له وه بترازی ئه وان ژیرن...”
فرمانده ده سبه جی پرسیی:

“ئه وان له کوین؟”

“ناخ، ئه گهر شوینی ئه وانیشی زانییا... هه تا فرمانده له
دونیادا ماوه، نابێ ته نانه ت میرووله یه کی پیشسور
ساخ بمینیتته وه.

ئاسنگهری شهل کوتی:

"لە چين و ماچين. لە ولاتی ميرووه پيستزەردەکان."

"بۆ پيشی ميرووه پيستزەردەکانيش سوورە؟"

ئاسنگەری شەل گوتی:

"ئەي چي. پيشسوورەکانی ئەوان ئاوا گەمژە نين،

ئەوان بەم جۆرە يەكتری ناکۆژن."

فەرماندە لە دلی خۆیدا گوتی پەلە مەكە، با من ئەو

ميرووه زەردە بەئەزمونانەم بنيرمه چين و

ماچينەكەت، ئەودەم هەموو شتيكت بۆ دەردەكەوي،

بزانە خراپتر لەوانەي ئيزەيان بەسەر ناھينين!

چينيك تۆزی ئەستور مەيدانەكەي داپۆشی، ئەو

خوينەي لە گۆرەپانەكە پڙابوو، بەرەو داوين شۆر

دەبوو و و دۆلەكەي تەژي دەکرد. ئاسنگەری شەل

تەنانت لەو بەرزاييه پرا جگە لە قۆلي براو، قاچ و سك و

كەلەسەری وەحەواكەوتوو هيچي تری نەدەبينی.

ھاواری كرد و قوولاندی، بەلام سوودی نەبوو،

ئاسنگەری شەل شەپپوورەكەي دەستی بۆ نيوەپراستی

مەيدانی شەپ فری دا. ئەم بيموبالاتيه دەيكوشت.

لەم كاتەدا قاقايەك وەك هەورەتريشقە لە دوورەو

بيسترا. قاقاكە چياكانی هەژاند و گابەردەكانی

لەرزاندەو.

فەرماندە گوتی:

"سولتانی فيلەكان، سولتانی فيلەكان."

بەم جۆرە جاريكي تر خوی لەقاو دا.

“سولتانی فیله‌کان به حالی می‌رووه سووره‌کان
پنده‌که‌نی.”

“سولتانی فیله‌کان چووزانی ئیمه لیره له چ دۆخیک
داین؟”

فرمانده که له خوشیان خوی له‌قاو دابوو، درۆیه‌کی
هه‌لبه‌ست.

“چاوی سولتانی فیله‌کان له مه‌ودای چل پوژ ریگه‌وه
می‌رووله‌یه‌کی ره‌شی سه‌ر به‌ردیکی ره‌ش ده‌بینی،
ته‌نانه‌ت نه‌گه‌ر له پشت هه‌وت شاخه‌وه بی. زۆری
نه‌مابوو من بکوژن، هه‌لاتم و خۆم هاویشته سه‌ر
به‌فری چپای قاف. فیله‌کان چپای به‌ردین و بلیندیان
خۆش ناوی، نه‌خاسمه نه‌گه‌ر نه‌و چپایانه به به‌فری
سارد داپۆشرا بن.

قاقایه‌ک، قاقایه‌کی تر ته‌قییه‌وه. قاقا‌کان زه‌وی و
ئاسمانیان ده‌له‌رزانه‌وه و په‌یتا‌په‌یتا وه‌ک گولله‌ تۆپ
ده‌ته‌قیینه‌وه.

پیک له‌م کاته‌دا په‌رچوو‌یه‌ک رووی دا. شتیکی
باوه‌په‌ینه‌کراو قه‌وما، کتوپر هه‌را و هه‌نگامه‌ی
گۆره‌پانه‌که کپ بوو. ته‌نانه‌ت ده‌نگی په‌ری می‌شێ
نه‌ده‌بیسترا. ئاسنگه‌ری شهل ماوه‌یه‌ک گوینی راداشت و
پاشان به‌که‌سه‌ره‌وه پرسیی:

“چییان لی هات ئه‌مانه، ته‌نانه‌ت سه‌رته‌یه‌ک له
مه‌یدانه‌که‌وه نایه، ریش‌سووره‌کانم چییان به‌سه‌ر هات؟”
فرمانده‌گوتی:

‘هەر هه موویان مردن. یه که یه که یه کتریان کوشت.
 تنانهت پيشسووریک نه ماوه ته وه. ئاخ، ئاخ، ئالاخ.’
 به هه موو هیزی خۆی له پرمه ی گریانی دا.
 ‘وهی وهی...’

ئاسنگه ری شهل مەنگ و له سه ره خۆ وه ستابوو، دلۆپین
 فرمیسک له چاوانی نه ده هاته خوار، له جیتی خۆی په ق
 هه لاتبوو و مووی سه ری نه ده بزوت.

دهنگی قاقای سولتانی فیهلکان تا ده هات زیاتر
 ده بیسترا. ته پوتۆزی بان مه یدانه که ش هیدی هیدی
 ده نیشته وه و ده ورو بهر باشتر ده بنیرا. ئاسنگه ری شهل
 چاوه کانی برپیوونه مه یدانه که و نیگای له سه ر
 هه لنه ده پری. دهستی له سه ر دلی دانا بوو.

ته پوتۆز نیشته وه، ته م له ده ورو بهر نه ما، ئا له و ساته دا
 قاقا تیژ و شکینه ر و کوشنده کانی سولتانی فیهلکان بوو
 به پق و تووره بوونیکی بیکۆتایی. ئاسنگه ری شهل له
 خوشیان شاگه شکه بوو و هاواری کرد:

‘زۆربه ی هه ره زۆری میرووله کان زیندوون! شوکر،
 شوکر، سه د شوکر!’

فه رمانده که ته م دیمه نه و جموجوولی میرووله کانی له
 مه یدانه که بینیی، زۆری نه ما بوو له داخان له سه ر
 چله که وه بکه وی و به ری.

ئاسنگه ری شهل له سه ر لقه که هاته خوار و به ره و
 مه یدانه که پۆیشت. کوژراو و بریندار له نیو چه قی مه یدانه که
 له سه ر یه ک که له که بوو بوون.

ئاسنگەرى شەل گوتى:

‘شوكر، بۇ ئەو دەبى ديسان بلىنى شوكر. مەن پىمە وا
بوو تەنەنەت مىروولەيەكى سۈۋرەش زىندو
نەماو تەو.’

لەم نىوانەدا، ئەو مىروولانەي بە قاقاي سولتانی فىلەكان
گىز بووبوون و وازيان لە شەپ ھىنابو، ھەر وا
جىنويان بە يەكتىرى دەدا. ئاسنگەرى شەل بە
چەپووشىكدا سەرکەوت و گوتى:

‘بەسە ئىتر. ۋەرنەو سەر خۇتان. سەير بىكەن بزان
چۈن سولتانی فىلەكان بە ۋەزەي ئىو پىدەكەنى.’
ئاسنگەرى شەل زۇر قسەي تىرى كىرد. يەك مىروولەش
ۋەلامى نەدايەو. پىشسۈرەكان ملشۇر و فەدىكار
گەرەنەو كوونەكانيان. گەرەنەو بەلام...
فەرماندە، پىك لەپشت سەرى مىروو شەلەكە بوو، كە
ئەو قسەي دەكرد، گوتى:

‘سەير كە ھاۋرې، ئىستا تۇ پىت وايە جارىكى دىكە
ئەوانەي پىك ھەلپىزاۋن و خوينى يەكتىريان پىشتو،
دەتوانى لە دەۋرى يەك كۆ بىكەتەو؟ لەمەوبەدوا ئەم
پىشسۈرەنە ئىتر ھىچ شىتەكان لەدەست نايە. ئەمانە تا
ھەتايە يەكتىرى دەكوژن. خوين و خۇپەرستى و فىتنە
كەوتوۋەتە نىوانىانەو. پىشسۈرەكان بوونەتە ھەزار
پارچەو، ئىتر ھەموو شىتەكان بىر چوۋەتەو و پىكدا
ھەلدەپىژىن. چاۋيان نە دونىايە دەبىنى و نە فىلەكان.’

میرووه شهله هم بهم پووداوه غه مگین بوو و هم دلخووش، زور شوکر که هه موو میرووله کان نه مردبوون. دوی ئەم ئەزموونه ئیتر ده بی ئەقلیان وه گەر که وتییته وه. پاش ئەم پووداوه ئیدی فریوی میرووه زه رده کانیان نه ده خوارد. گه رانه وه کوونه کانیان، شه کهت و هیلاک بوون.

فرمانده کوتی:

‘وه ره هاوپی ئاسنگر، وه ره با پیکه وه بچینه ئه ویدیوی چیای قاف، بچینه ولاتی من. له ولاته که ی خوُم ده تکه مه سه روکوه زیر... به ههنگوین و شیلای گول، ئه ویش شیلای گوله کانی چیای قاف پیشوازیت لی ده که م. که وتیه بهر دلم. با باقی ته مه نت وهک میرووله نا، به لکوو وهک فیل بژی، ئەگەر پیت خووش بی ده توانی له به یانییه وه تا ئیواری که فالت بخورینی. خوَت بینیت، ئه وه ی بـروات نه ده کرد پرووی دا، پیشسووره کانت به کتریان کوشت. له مه ودا ئیتر هه ر ناوا ده مینه وه، هه تاهه تایه، تا ئه کاته ی ته نانه ت دوو میرووله له سه ر پرووی زه وی به مینه وه، چاوی به کتری ده ردینن. وه ره هاوپی، پیناگری مه که، ئەم میروولانه نرخ ی تو نازانن، وه ره با بچینه لای ئیمه. ئەگەر پیت خووش بی ماوه یه کی تر په پـوویه ک، په پـووش نه بوو حاجی له قله قنیک هه لمـانده گری و له ویدیو چیای قافمان داده نی. ده ی هاوپی...’

ئاسنگەرە شەلەى پىشسور بە ھىچ شىۋەيەك وەلامى
نەدايەو، بەس ئەو سى مىروولە گەنجە پىشسورەى
چاۋەپىتى بوون، بانگ كرده سووچىك و بە
گوچكەيانىدا چىپاند:

ئەمان كۆپىنە، باش كۆى بگرن، ئەو فەرماندەيەتان
بىنيو، ئەو پىشسورە دەلىم، ئەو ھاۋپىيەم؟ ئەو
سەرۋكى مىروو زەردەكانە. سولتانى فىلەكان ئەمانەى
ناردوۋەتە نىو ئىمە. شەرى ئەمپۇش ھەر ئەوانە
ھەلىانگىرساند. زۆرى نەمابو تەنەت پىشسورىك
زىندوۋ نەمىنئەو. ئاگادار بن، لەوانەيە ئەم فەرماندەيە
بىەوئ ھەلى، ئەگەر پايكرد و نەتانتوانى بىگرن،
بىكوژن. ئەمان كۆپىنە، بە جۆرىك ھەلسوكەوت مەكەن
وەك ئەوەى زانىيىتتەن ئەمە سەركردەى مىروو
زەردەكانە.

بەسەر چاۋ مامۇستا.

مىروولەكان ھەر چۆنىك بى، كۆپر، شەل، برسى و
 نەخۆش خۇيان گە ياندە وەرزى بە ھارئ. بە لام ئەو
 مىليارد مىروولانە بە بەفر و قاتىوقرى نيوھيان لى كەم
 بووبووەرە. لەگەل ئەو ەشدا بە ەشق و جۆشەو، بە
 مەتەو بەرەوپىرى بانگەوازی سولتانى فىلەكان چوون
 كە زستانى خواردەمەنىي پىن دابوون.

سولتانى فىلەكان گوتى:

"ئەمسال كۆشكىكى ترم لىتان دەوئ... دوو ەيندەى
 كۆشكە كۆنەكە گەرە بى. دەبى لە بلوورى پەمەيى بى.
 لە ناو ەش قەرەويلەى بە پەپى مەل دروستكراو..."
 مىروولەكان بى ئەو ەى ناپەزايى دەربىرەن يان رارا بن،
 گوتيان:

"بان سەرمان سولتانى خۇمان."

"كۆرسىيەكى پەمەيشم دەوئ، لە ئەلماسى پەمەيى
 نيو ەاستى زەوى دروست كرابى..."

ھەموو مېروولەکان بە يەك زار ھاواریان کرد:
 "سەر سەرمان سولتانی خۆمان، کورسیی پەمەیی
 لەسەر چاومان."
 "تایبەتترین و گەورەترین باخچەى دونیام لەم چیايانە
 گەرەكە، چى تۆوى گول ھەيە لەم دونیایەدا، ھەمووی
 بێتن و لەم باخچە تایبەتەدا بېچیتن."
 "سەر سەرمان سولتانی خۆمان، تۆ بەس داواى بکە.
 سەرچەم مېروولەکانى دونیا لەژێر فەرمانى تۆ دان،
 مېروولەکانى ئاسیا، ئەمریکا، ئەفریقا، ئەوروپا، تەنانەت
 مېروولەى سەر ئەستێرەکانیش..."
 "چى دار لەسەر پووی زەوى ھەيە، چى دارى میوھ
 ھەيە، دارى گول ھەيە، ھەموویم دەوئ."
 "بان سەرمان سولتانی خۆمان."
 "گشت عەمبارەکانى بن ئەم چیايە بە شیلەى گول،
 ھەنگوین، کاکل، گەنم و گزەرە پڕ بکەن..."
 "تۆ بەس داوا بکە سولتانی خۆمان."
 "ئێوھ وەکو پار دیسان ھیچ بۆ خۆتان کۆمەکەنەوھ.
 وەك سالى پار، دیسان من خواردەمەنیتان پى دەدەم.
 بەم جۆرە لە کۆکردنەوھى خواردەمەنى بۆ دوو شوین
 پزگارتان دەبى. ھەروەھا عەمبارەکانى من قایم و
 پتەون، ھیچ کەس، ھیچ دزى زات ناکا لە ترسان لە
 عەمبارەکانى من نزیک بێتەوھ."
 "بەسەر سەرمان سولتانی خۆمان، تۆ بەس داوا بکە."
 "ھێشتا زۆر شتى ترم لە ئێوھ دەوئ..."

“هر چیت بوئ بان سهرمان.”

“کهرسته یه کی که فه لخوراندنم دهوئ. چ خودا بهرداره
ئیوهی میرووله هه بن، به به فر و سهرما و پوژی
حه شهر، نیوهی شهو بو که فه لخوراندن بچه ده ری و
که فه لم بهو چناره بهرزه وه بنیم؟ پیم بلین، ره وایه
سولتانیک بهم جوړه که فه لی خوئی بخورینی؟”
“کهرسته ی که فه لخوراندنیش دروست ده که ین سولتانی
خومان.”

“ئیوه تا ئیستا مه کینه ی که فه لخوراندنتان دروست
کردووه؟”

“دروستمان نه کردووه به لام دروستی ده که ین.”

“ئه ی ته گهر بوتان دروست نه کرا؟”

“مروقه کان زوریان مه کینه ی که فه لخوراندن هه یه
سولتانی خومان، ته گهر بومان دروست نه کرا هیی
ئوان ده دزین.”

“که وایه ئیوه خوتان به دروستکردنی مه کینه ی
که فه لخوراندنه وه سهرقال مه که ن، له مروقه کانی بدزن
و بیهینن.”

“له مروقه کانی ده دزین و ده بیهینن سولتانی خومان.”
“متمانه تان پی ده که م میرووله کانم. ئیوه هه موو
شتیکتان بو من، بو ئیمه ته انجام دا و ته نجامی ده دهن.
ئه مپو سه د هه زاره مین سالیادی برایه تی فیله کان و
میرووله کانه. سه د هه زار ساله میرووله کان و فیله کان
له پال یه کتری به ئازادی و برایه تی ده ژین. برایه تی

میرووله کان و فیله کان بوو ته نمونه یه ک بو سه رجه م
بوونه وهره کانی تر.

میرووله کان هاواریان کرد:

"بوو ته نمونه!"

سولتانی فیله کان له میرووله کانی پرسى:

"ئیوه له من پازین؟"

میرووله کان هاواریان کرد:

"زور له تو پازین."

"هرگی من به ئاوات ناخوازن، وا نییه؟"

میرووله کان هاواریان کرد:

"نه خیر، ئه وه چ قسه یه که."

"که واته ئاوی حه یاتم بو بدوزنه وه."

بیده نگیه کی قوول زال بوو. پوژیکى به تینی به هاری

بوو. له چیاکانه وه شه پۆل شه پۆل بۆن ده هات و دنیا

لینوانلیو بوو له گول.

چهند دهنگیکى لاواز له ئاپورای میرووله کان بهرز

بوو وه:

"ئه مه له کوئییه، به که لکی چ دى؟"

سولتان درپونگانه کوتى:

"بوونه وهریک که ئاوی حه یات بخواته وه، نه مر ده بی، تا

کوتایى دنیا ده ژى. هه موو هه شتا سالیکیش که نه چ

ده بیته وه."

هه مدیس چهند دهنگیکى لاواز پرسییان:

"ئه م ئاوی حه یاته له کوئى بدوزینه وه؟"

سولتانی فیله‌کان ئیتر به ده‌نگی میرووله‌کان راهاتبوو، بگره‌گویی له سرت‌سرتیان ده‌بوو. سه‌رجه‌م میرووله‌کانیش فیزی زمانی فیله‌کان بووبوون. بۆیه به سانایی ده‌یتوانی له‌گه‌ل میرووله‌کان قسه‌بکا. په‌پووس‌لیمانه‌کانیش له‌سه‌ر لقوپ‌وۆپی داره‌چرۆده‌رکردووه‌کانی ده‌ورو به‌ر هه‌ل‌نیش‌تبوون و به‌بیده‌نگی سه‌یری ئه‌م دیعه‌نانه‌یان ده‌کرد. په‌پووس‌لیمانه‌کان پالیان به‌دره‌خته‌کانه‌وه‌دابوو، پۆپه‌په‌میه‌یه‌کانیان له‌سه‌ر لقه‌کان وه‌ک خونه‌چه‌توئ توئ پشکو‌تبوون.

سولتانی فیله‌کان به‌ده‌نگیکی غه‌م‌گینه‌وه‌هه‌ناسه‌یه‌کی هه‌ل‌کیشا و گوتی:

“نازانم. ئاخ، ئه‌گه‌ر ده‌مزانسی له‌کویییه، له‌میژ بوو نارد‌بووم بۆم بێتن و خوارد‌بوومه‌وه.”

میرووله‌یه‌کی پیر:

“ره‌نگه‌ مرقۆه‌کان هه‌یانن، ئه‌ویش ده‌دزین و ده‌یه‌نین سولتانی خۆمان.”

سولتانی فیله‌کان بزه‌یه‌کی تالی بۆ کرد:

“مرقۆه‌کانیش نیانه، هیچ بوونه‌وه‌ریک نییه‌تی. له‌نیو ئاده‌میزاده‌کاندا ته‌نیا “کویرئوغلۆ” و ئه‌سه‌په‌ره‌شه‌که‌ی کویرئوغلۆ له‌و ئاوه‌یان خوارد‌ووته‌وه. هه‌روه‌ها خدر و ئه‌سه‌په‌بۆزه‌که‌ی. ئه‌لیاسی پیاوچاکیش... له‌نیو بوونه‌وه‌ره‌کانی دونه‌یادا مه‌خلووقیکی ترم پئ شک نایه‌له‌م ئاوه‌ی خوارد‌بیتته‌وه. به‌س ئیوه، میرووله‌عه‌به‌ده‌کانی

من دەتوانن ئەم ئاوەم بۆ بدۆزنەو. مەرف ئەگەر ئاوی
حەیات بدۆزیتەو، بۆ دلوپیکى ھەموو شتیکی فیدا
دەکا... سەیر کەن مێروولەکانی بڕام، ئەم ئاوی حەیاتە
زۆر گرنگە، ئەگەر بێتو سەرچاوەکەى بدۆزینەو...

مێروولەیهکی لاوی قۆز ھاواری کرد:

'دەبدۆزینەو! مەگەر بۆ سولتانی خۆمان نییە، ئەرز و
ئاسمان لێک دەدەر و وین و سەرچاوی ئاوی حەیات
دەبدۆزینەو. سولتانی خۆشمان ئەو قۆرتە درێژ و
بەشکو و پیرۆزەى بە سەرچاوەى ئاوی حەیاتەو
دەنێ و چل پۆژ و چل شەو بێوچان لێی دەخواتەو.
ئاوی حەیات بۆ سولتانی خۆمان دەبدۆزینەو بۆ ئەوێ
تا ھەتایە سایەى لە سەرمان کەم نەبێ. ئەگەر ھیچ
شتیکمان لە دەست نەھات، لە ھیچ ڕێگەیهکەو
نەگەشتینە ئاوی حەیات، لەگەل مەرفەکان، لە تەک ئەو
بۆنەوەرە ھونەرمەند و ژیرانە ھاوکاری دەکەین و ئەو
ئاوی حەیاتە لە کوێ بێ، بۆ سولتانی خۆمانی
دەبدۆزینەو.'

سولتان بە دەنگیکى خەمبارتر لە پیشوو گوتی:

'ناخ، ناخ برا ئازیزەکانم، مێروولەکانم، ھیواتان بە
مەرفەکان نەبێ. بۆ ئەم کارە بچووکتەین ئومیدتان بە
مەرفەکان نەبێ، من ئەزمووینیکى زۆرم لەگەل
مەرفەکان ھەیه. ئەم بڕایەم سەرکردەیهى پەپووەکان،
لەو ھەتەى دونیا دونیایە مەرفەکان دەناسی، تەنانەت
سولتانی مەرفەکان دەناسی. پۆپەبەرزا!'

‘فەرموو سولتانی خۇمان!’

سەرکردەى پەپووەکان لەسەر ئەو چلەدارەووە ھەلفى،
لەسەر چلىكى تەنىشت قورتمى سولتان نىشتەووە.
سولتان فەرمووى:

‘ئادەى باسى ئادەمىزادىيان بۆ بکە. بەپىي ئەو قسانەى
دەيکەن، مانای وایە مەرۆفەکان ناناىسن. دەى بۆيان باس
بکە.’

سەرکردەى پەپووەکان ملی دريژ کرد و قورگى خاوين
کردهووە، بالەکانى ليک دان، خوى پاتهکاند، دەرگوت
خوى بۆ وتارىكى زور گرنگ ئامادە دەکا.

‘مەرۆفەکان بەگشتى دوو بەشن. ئەوانيش بەشىکيان فيل
و بەشىک ميروولەن. پىک وەک ئىرە، فيلەکان کەمىنە و
ميروولەکان زورىنەن. کتومت وەک ئىرە، ئەو بەشەى
مەرۆفەکان کە فيلن دوانزە مانگى سال دەست لە پەش
و سىي نادەن، بىوچان وەک فيلەکانى ئىرە کەفەليان
دەخورينن و ھەنگوين و مەربا و شيلەى گولان دەخۆن.
ميروولەکانى ئەوان تەنانەت شىرى مەليان بۆ
دەدۆزنەووە. بەلام نە فيلەکانى ئەوان و نە سولتانی
فيلەکانيان، وەک فيلەکانى ئىيمە، وەک سولتانی ئىيمە
دەکراوہ نين. بىروانن زستانى ئەمسال ئىيوہ برسى
مانەوہ و فيلەکانى ئىيمە و سولتانەکەمان چۆن بە
ھاناتانەوہ ھاتن. مەرۆفە-ميرووہکان لە برسانيش بمرن،
فيل-مەرۆفەکان توسقالىک شتيان پى نادەن. سالى وا
ھەيە لە دونيادا بەرھەمىكى زور پەعەمەل دى، ميرووہ

مرۆڤهكان بهرهميكي زور بو فيل مرۆڤهكان
كوڊهكهنهوه، بهرهميكي ئهوهنده زور كه له
عهمبارهكاندا جتيان نابيتهوه، ئهوكات فيل-مرۆڤهكان چ
دهكهن، دهزانن چ دهكهن؟

چاوي بهسەر ئاپوراي ميروولهكاني مهيدانهكهدا گيڤا كه
پاله پهستوي يهكترين دابوو.
چ دهكهن؟

همديس هيچ وهلاميكي نهبيست. ميروولهكان چون
بزانن فيل-مرۆڤهكان چ لهو بهرهمانه دهكهن!
ميروولهيهك گوتي:

دهيدهن به ميرووه-مرۆڤهكان.

پۆپهبرز زهردهخهنيهكي هاتي و گوتي:

پتيان نادهن. پتيان نادهن! ميرووه-مرۆڤه برسييهكان
بهدهم قووتداني ئاوي زاريانهوه سهيري ئهو بهرهمانه
دهكهن. له برسان سونيان دهبيتهوه، فيل-مرۆڤهكان
تهنانهت دهنگيك لهو بهرهمانه نادهن به ميرووه-
مرۆڤهكان.

ميرووله گهههكه ديسان بيسهبرانه پرسى:

ئهئى چيى لى دهكهن؟

سهركردهى پهپوهكان گوتي:

دهيسووتينن، دهيسووتينن، بهرهمى زيده دهسووتينن.
لهپيش چاوي ميرووه-مرۆڤه برسييهكان دهيسووتينن.
به دهريا و پووبارهكاني دادهكهن، ميرووه-
مرۆڤهكانيش له برسان دهمرن.

سولتانی فیله‌کان قورتمه‌که‌ی به‌ره‌و حه‌وا به‌رز کرده‌وه
و به‌شانازییه‌وه‌ گوتی:
"ده‌مرن."

"سولتانی ئیمه، فیله‌کانی ئیمه به‌هیچ شیوه‌یه‌ک له‌فیل-
مروقه‌کان ناچن. ئه‌و مروقه-فیله‌نه‌خاینتترین ئاژه‌لن
زه‌وی به‌خویه‌وه‌ بینیی و هیچ شتیک نه‌ماوه‌به‌سه‌ر
میرووه-مروقه‌کانی نه‌هینن، له‌وه‌ته‌ی دونیا دونیا
خوینی ئه‌وان ده‌مژن."

میرووه‌گه‌نجه‌که‌پرسیی:
"باشه‌میرووه-مروقه‌کان به‌رامبه‌ر به‌م چه‌وسانه‌وه‌و
ئه‌شکه‌نجه‌و برسیبونه‌دا ئاوا ده‌سته‌وه‌ستان؟"

سولتانی فیله‌کان به‌په‌له‌ئاماژه‌یه‌کی بۆ سه‌رکرده‌ی
په‌پوه‌کان کرد، ئه‌ویش ده‌سبه‌جی له‌پرسیاری میرووه
گه‌نجه‌که‌گه‌یشته‌و وای نوانده‌ییبستوه.

"سولتانی ئیمه‌باشه، ده‌بی ئاوی حه‌یاتی بۆ بدۆزیته‌وه،
نمونه‌یه‌که‌بۆ هه‌موو فیله‌کانی دونیا. بۆ سه‌رجه‌م فیل-
مروقه‌کان، فیل-مانگاکان، فیل-چه‌قه‌له‌کان، فیل-ماره‌کان،
فیل-که‌ره‌کان و فیله‌کان نمونه‌ی چاکه‌یه‌."

سولتانی فیله‌کان سه‌ری قسه‌کانی گرتوه‌ده‌سته‌و
گوتی:

"برا میرووله‌کانم، جا ئه‌و فیل-مروقه‌انه‌هه‌ر له
سه‌ره‌تای دامه‌زراندنی دونیاوه‌به‌دوای ئاوی ژیا‌ندا
ویلن. ئه‌وان به‌پاده‌یه‌ک زالم و خراپ و چه‌وسینه‌رن
که‌سروشته‌ئاوی حه‌یاتی پی نه‌داون. ئیستا برا

میرووله کانم ئیتوه به هونەر و ئەقلی خۆتان ئاوی
حهیاتم بۆ بدۆزنهوه.

میرووله کان له کاتیگدا له مهیدانهکه به دار، بهرد، زنار،
گیا، پووش و گوله کانهوه لکابوون، به یهک زار
هاواریان کرد:
"دهیدۆزینهوه."

"پاره ستاو بن، سهلامهت بن، ئەمنیش ئەمپۆ به بۆنه ی
سهده زاره مین سالیادی برایه تی ی فیهلکان و
میرووله کان، حهوت عه مباری گه وره و ئاخزرا به
شیلە ی گول و گهنم و کاکلتان بۆ دهکه مه وه. گشت
میرووله کانی ژێرده ستم به بۆنه ی سهده زاره مین
سالوه گه پری برایه تیمان حهوت پۆژ و حهوت شهو
دهخۆن و دهخۆنه وه و هه لده په پرن. پاشانیش، دوا ی
حهوت پۆژ به شیک ی بهرچاو له ژیرترین میرووله کان
بۆ دۆزینه وه ی ئاوی حهیات دهکه ونه پێ و تا ئاوی
حهیات نه دۆزنه وه، ناگه پینه وه."

ئیسیتکی کرد، قۆرتمه درێژه که ی به سهه میرووله کاند
گه پاند و هاواری کرد:

"نامه وی بمرم، نامه وی بمرم، نامه وی بمرم."

ئهرز و ئاسمان له رزی.

"نامه وی بمرم."

دیسان ئیسیتکی کرد، ئه وه نده ی ده لوا قۆرتمه که ی
به سهه میرووله کاند درێژ کرده وه:

خواردیانوه و هه‌لپه‌رین. داوه‌ته‌که‌یان، داوه‌تی جه‌ژنه
کونه‌کانی میرووله‌کان بوو.

دوای هه‌وت پوژ جه‌ژن کوتایی هات.

سولتانی گازی کرده پۆپه‌برز و گوتی:

"سه‌رکرده‌ی په‌پووه‌کان، برای به‌رینم، ئه‌م ماسته‌ بی
موو نییه. هه‌ر شتیکی داوام کرد، بی ئه‌وه‌ی ناره‌زایی
ده‌ربیرن، په‌سه‌ندیان کرد. من له‌و کرداره‌یان
به‌دگومانم. به‌ شتی مه‌حالی‌ش هه‌ر ده‌لین به‌لی."

پۆپه‌برز پرسیی:

"باشه‌ چ چاوه‌پوانیه‌کت لێان هه‌بوو، سولتانی خۆمان؟"

سولتان:

"لانیکه‌م به‌رامبه‌ر به‌ داواکارییه‌کم ناره‌زایان ده‌ربیرپایه‌..."

"نه‌یاندته‌وانی ناره‌زایی ده‌ربیرن سولتانم."

"بۆچی؟"

"چونکه‌ ئه‌و چیا‌یانه‌ی پشتیان پێ به‌ستبوون، پوخان."

"چ بووه‌؟"

پۆپه‌برز ئه‌و پرووداوانه‌ی له‌ چیا قه‌ومابوون، ئه‌وه‌ی
که‌ چۆن پێش‌سووره‌کان فریوی میرووه‌ زه‌رده‌کانیان
خواردوو که‌ پێش‌یان به‌ خۆیا‌نه‌وه‌ هه‌لواسیوه‌ و
پێکه‌له‌پێژانیانی به‌ بیر سولتان هێنایه‌وه‌.

سولتان شانزه‌ جار سکی با دا و به‌ پێکه‌نینه‌وه‌ گوتی:

"هاته‌وه‌ یادم، هاته‌وه‌ یادم. ئه‌و پوژهم به‌ بیر دێ،

جوان جوانم به‌ بیر دێ. که‌واته‌ ئه‌و میرووله‌ی

سووری لێ نه‌ماوه‌ته‌وه‌؟"

پۆپەبەرز گوتی:

“ئەگەر مـــــــــــــــــاییتیش گـــــــــــــــــوی مەدەيە. لەمەوبەدا
پیشسورەکان هیچیان لەدەست نایە. وەها تۆویکی
دوو بەرەکیمان لەنێوانیاندا چاندوووە کە ئیتەر تا پۆزی
قیامت ناتوانن پشتیان راست بکەنەو...”

“ئەو پۆژەم بە بیر دئی، باشم بە بیر دئی. چ پۆژیکی
خۆش بوو ئەو پۆژە. چ خۆش بوو...”
زۆر پیکەنیین سولتانم.”

“ئەو پۆژەم بە بیر دئی، بە بیرم دئی میروولەکان چۆن
یەکتریان دەکوشت و من لە خوشیان پێدەکەنیم.”
“لەگەڵ چیاکان، بەردەکان، دەریاکان، زناڕەکان،
ئاسمانەکان و دارستانەکان بەو میروولە قارەمانانە
پیکەنیووی کە یەکتریان دەکوشت سولتانی خۆمان.”

“میروو زەردەکانم، جوامێرەکانم! حەیف ئەو میروو
بیشەپەفانە زەردەلەکانی منیان کوشت... میروولەکان
پەنگی سووریان لە پیشی میروو زەردەکانی من دا،
کوشتیان و تەرمەکانیان لەبەر دەرگەیی کۆشکەکە
من فری دا. پێیان وا بوو من بەم فیلەیان لە خشتە
دەبریم و بپوایان پێ دەکەم.”

“ئێستاش ھەر وا بیر دەکەنەو سولتانم. ھیشتا پێیان
وايە ئێمە بە چاوی میروولەیی پیشسور سەیری ئەو
تەرماتەمان کردووە.”

“توخوا با ھەر وا بیر بکەنەو پۆپەبەرزى بڕام! با
تێنەگەن بە فیلەکەیی ئەوانم زانیووە... لە ناچارپێیان

چاپۇشسىم لەم تاوانەيان کرد. ئەو ەتا مىروە
زەردەکانم تۆلەى ئىمە و خۇيان بە زیادەو ە لەوان و لە
ریشسورەکانى پشتوپەنایان کردەو... ئاخىرىيەکەى
تۆلەيان کردەو، تۆلەيان کردەو...

پۆپەبەرزىش بە جریو ەى خۇشى قسەى فىلى پشتراست
کردەو ە کە دەىگوت "تۆلەيان کردەو، تۆلەيان کردەو."
"تۆلەيان کردەو، تۆلەيان کردەو!"

پەپو ەکان بە دلخۇشییەو ەسەر لقوپۆپەکان
خویندىان و بەشدارىی ئەو بەزمەى سولتان و پۆپەبەرز
بوون، فىلەکانیش بۆ سەدەمین جار کەفەلیان بە
دارەکاندا خشانند و مەست و سەرخۇش بوون.

"تۆلەى خۇيان کردەو... بۆیەش ئەم مىروولە فىلبارانە
سزا نادەین، سولتانى خاوەن شکۆم."
سولتان بە گۆرۈتینەو ەبەردەوام بوو:
"سزایان نادەین."

پۆپەبەرز پىشنىارى کرد:

"کارى قورس، ەى زۆر قورسیان دەخەینە ئەستۆ."
"کارى وا قورسیان دەخەینە ئەستۆ کە تەنانەت کاتى
ئەو ەيان نەبى بۆ ساتىک تىیفکرن. ەەرگیز دەرفەتى
ئەو ەو مىروولانە نادەین تەنانەت سەرىشیان
بخورین. بەردەوام دەبى ترسى کار، ترسى تىکۆشان،
ترسى برسیبوون، ترسى ەزاری، ترسى داھاتوویان
ەبى. ئەم ترسانە کویر و کەر و گیلیان دەکا و

میشکیان دہفہ وتینئ. فیل-مرؤفہ کان بەردہوام وا لە
میروو-مرؤفہ کان دہکەن.

سولتانئ فیلەکان بە سەرسوورمانەوہ گوئی:
"ئەئ لەوانە! هیچ بیرم لەمە نہ کردبووہوہ. ئەم فیل-
مرؤفانە چ میشکیان ھەیە."

"میشکیکی زۆر لە مرؤفستان بۆ ئەوان، بۆ ئەو فیل-
مرؤفانە کار دہکەن. ئەو میرووہ-مرؤفانەیش وا کەمیک
بیر دہکەنہوہ، وەک خۆیان دہیانکەنە فیل."

سولتان لە کاتیکدا فیکەئ سەیلانی دہات، گوئی:
"با ئیمەش وا بکەین. کەواتە ئیستا تۆ کاریکم بۆ
بدۆزەوہ، کار... با ئەوہندەیان کار بخەینە ئەستۆ، نەک
ھەر نہ-توانن بێر بکەنہوہ، بگرہ دەرەفەتی
ھەناسەدانیشیان نہبێ، رێک وەک میرووہ-مرؤفەکانی
مرؤفستان."

"جا چ زۆرہ کار سولتانم، من ئەوہندە کار بۆ
میروولەکان دہدۆزمەوہ کە ئەگەر ئەمرو دەست بە
یەکیان بکەن، پانزہ سالی تر بۆیان تەواو نہبێ."
"پێم بلێ، بە منیش بلێ، زوو پێم بلێ، پاشانیش بپۆ
فەرمانەکەم بە میروولەکان رابگەینەنہ."
"بۆ ھەر فیلێک کۆشکێک."

"باشە، جوانە. فەرمانەکەم ھەر ئیستا بە گوئی میروولەکان
بگەینەنہ. با بۆ ھەر فیلێک کۆشکێک ساز بکەن. ئەوان ھیندە
زۆر و ھیندە بەکارن، نەک ھەر کۆشک، بگرہ بۆ ھەر
فیلێک دہتوانن سێ کۆشک دروست بکەن."

“هیشتا ماوه ئەزبەنی، هیشتا ماوه. دەبێ عەمبارەکانی
ئەوبەری چیاکەش بۆ پەپووەکانی من پڕ بکەن لە
میشومەگەز.”

“یەكسەر بڕۆ و فەرمانی من بە میروولهكان رابگهیهنه.”
“هیشتا ماوه سولتانم. لەسەر لوتکەیی ئەو چیا بەرزە،
دەبێ پەیکەرێکت بۆ دابەشێن کە هێندەیی چیاکە بڵیند و
بەسام بێ. بە حوکمی ئەوەی تۆ قەت نامری، ئارامگە
پنویست ناکا. دەبێ پەیکەرەکت سەر لە ئاسمان بسوێ
و بگاتە ئەستێرەکان. بۆ هەر پەپوویەکیش هیلانەیک و
عەمبارێک کولە... ئێمەیی پەپوو کولە، هەروەها
پەیکەری سولتانێ خۆمانمان زۆر خوش دەوێ...”

“هەر ئێستا، هەر ئێستا دەفریت و فەرمانی من بە
میروولهكان رادهگهیهنی، لهگهڵ ئەوەی فەرمانەکە میان
بیست، دەست بە کار دەبن. لەبەر کارێ نابی سەریان
هەلبێن و چاویان بترووکیئن. دەی بفرە، بڕۆ بۆ ئەوێ،
لە هیچ شوێنێ خۆت مەخافێنە و زوو بگەرێوه.”

پۆپەبەرز دەسبەجێ وێرایی سێ پەپووی گەنج بەرەو
ولاتی میروولهكان هەلفرێ، فەرمانی سولتانێ بە یەكە
یەكەیی ولاتی میروولهكان رابگهیهند.

سەرکردەیی پەپووەكان زۆری پێ نەچوو گەراییەوه
کۆشک.

“زوو پێم بێ، کاردانەوهیان چۆن بوو؟”
“گوتیان فەرمانی سولتان بان سەرمان، یەكسەر دەست
بەکار بوون. کە بەرەو ئێترە دەهاتمەوه، بەسەر ئەواندا

فرېم، له پوڅه لاتوه تا پوڅاوا، ميرووله كان له سهر
پيوبان، له نيو دهشت و له شاخه كان به دووى يه كدا
پيز بووبوون و بهرهو نيوه پراستى زهوى ده پويشتن.
بو گيشتن به نيوه پراستى زهوى و دوزينه وهى
ئه لماسى په ميه، همدیس خوليان ده دايه وه.

"ئى ئم ناوى حيا ته بوو به چي؟"
"بو گه پان به دواى ناوى حيا تدا ده ميگه ميرووله
هه ره هه لېزارده و بزوز و زانايان له گه ل ميرووه
عه جه مه كان بو چوار سووچى دونيا ناردووه."

"كه واته هه موو ناږه زاييه كانيان، فيلبوون و
كه فله خوراندنه كان و شيله ي گول ويستنيان له بهر ئم
ئاسنگره شه له بوو. هه واله كه پراسته، وا نيه؟
ئاسنگه رى شهل مردووه؟ ئم من پړوا ناكم."

"سه ركردى ميرووه زه رده كان كوشتوويه تى، ئيستا
ميرووه زه رده كان به فرمانده بانگي ده كن."

"ئگه ر فرمانده كوشتي تى، ئه گه ر كه له سهرى ئه و
ئاسنگره شه له م بو بيتى، ئه منيش پله ي فرمانده ي
په پوه كان و فيله كانى پي ده به خشم."

"فرمانده ي په پوه كان منم سولتاتم..."

"ده ي ئه منيش ده ي كه مه فرمانده ي چيرگ و سويرو و
دالاش و جونه و باز و چوله كه كان. فرمانده ي كام
مه لى پي خوش بى... به دريژايى ته مه نيشى، ئه ونده ي
پي خوش بى، عه مبارى پر له خوارده مه نى پي ده دم،

ھەروەھا كۆشكىك بۇ ھەرماندە بە دروستكردن دەدەم...
 پەيكەرىشى بۇ بە دروستكردن دەدەم.
 "كۆشتۈۋىتە سولتانم. بەم زوانە ھەۋالى بۇ دەنئىرم بۇ
 ئەۋەى كەللەسەرى ئاسنگەرىشت بۇ بىتتى."
 "تۆ ھەر ئىستە بېرۇ بۇ ئەۋى و ۋەرەۋە..."
 "چوۋنى مەن بە قازانچ نىيە. مېروۋە زەرەيەكى
 پىشەستكر دەنئىرم. ھەرماندە لەۋى سۈپىدى خواردوۋە
 تا مېروۋەيەكى پىشسور مابىن دىرئە بە شەر بەدات."
 سولتان گوتى:

"ئەمان با دىرئەى پى بەدا. نامەۋى، با نەيەتەۋە. با يەك
 پىشسوررىش نەمىتتەۋە، تۆ ئەۋ مېروۋە زەرە
 پىشەستكر دە لە كۆلى پەپوۋىەك بەكە با بىبا بۇ ئەۋى
 و لەۋى دايىبەزىتى. پى بلى با بە ھەرماندە بلى تا رەكى
 فىتنە وشك نەكا، نەگەپىتەۋە. ئىستە گويم لى بگرە،
 ئىنشاللا ئاسنگەر مردوۋە، ئەگەر زىندوۋە دەبى
 بكوژرى. لەگەل ئەۋەشدا لەۋە دەترسىم ئەم مېروۋولانە
 شتىك بەكەن. پۆژىك دادى، ئەمانە بە بىريان دىتەۋە
 مېروۋە بوۋن. جا ئەۋدەم لە پىگەيەك دەگەپىن لە
 چىنگ ئىمە پزگارىيان بى، ئەۋ پىگەيەش دەۋزەۋە...
 ئەۋان ھىندە زۆر و ھىندە بەھىزن نەيىتەۋە... لەبەر
 ئەۋەش با راستىيەكان بىيىن، بە دلىيايەۋە پۆژىك
 دادى ئەۋان بە بىريان دىتەۋە مېروۋە بوۋن."
 "ئەۋان قەت لە بىريان ناچىتەۋە كە مېروۋەن سولتانم.
 زۆر ئەۋانەى لە بىريان دەچىتەۋە، بەلام زۆرىنە لە

یادیان ناچیتتهوه. بهس وا دهنوینن که له بیریان چوووتهوه. زۆر باش دهرانن میرووله! هاواری ئیمه فیلین، ئیمه فیلین فشهیه، خۆفریودانه... ئەو کاتانهی دهیانزانی ئاسنگهری شهل زیندووه، ئومیدیکیان هه‌بوو، هه‌م به هه‌موو شتی پازی ده‌بوون و هه‌م لاسارییان ده‌کرد. ئیستا بیهیوان."

"باشه که بیهیوان. یه‌که‌م کاریک ئیمه ده‌بی بیکه‌ین ئه‌وه‌یه هیوایان بکوژین. ئەو پۆژه‌ی هیوا به یه‌کجاری له دلێاندا کوژایه‌وه، میروولایه‌تیشیان ته‌واو ده‌بی. پێیان وا ده‌بی کۆمه‌لێک بوونه‌وه‌ری له‌به‌ردلانی و بو کارکردن و خزمه‌تکردن به‌فیه‌کان ئافرینراون."

"فیل-مروقه‌کان رینگ ئاوا له‌گه‌ل میرووه-مروقه‌کان مامه‌له‌ ده‌که‌ن، هیوای ناخیان ده‌پزینن."

"زۆر باشه، که‌واته‌ فیکرم بو شتیکی چاک چوووه. ئیمه‌ بو ئەم مه‌به‌سته‌ ده‌توانین چی بکه‌ین؟"

"قوتابخانه‌ی فیلکردنی میرووله‌کان ده‌که‌ینه‌وه. بێچوووه میرووله‌کان هه‌ر له‌ هه‌لکه‌ هاتنه‌ ده‌ری، ده‌یانبه‌ینه‌ ئەو قوتابخانه‌ و په‌روه‌رده‌یان ده‌که‌ین. ئەوان با میرووله‌ش بن، خۆیان وه‌ک فیل دینه‌ پێش چاو، له‌ فیه‌کان زیاتر دلێان بو فیلبوون لی‌ ده‌دا. سه‌دان ساله‌ له‌ مروقه‌ستانی ئەم سیسته‌می په‌روه‌رده‌یه‌ به‌رپه‌وه‌ ده‌چن. ئەوان ده‌بنه‌ فیل، خۆیان وه‌ک فیل دینه‌ به‌رچاو، به‌لام قه‌ت له‌ بیریان ناچی که‌ به‌قه‌د میرووله‌یه‌ک فیلن."

سولتانی فیه‌کان گوتی:

”زۆرم مېروولەي وا پتويستە. وەكوتەر چىت بە مېشك دەگا سەركردهي پەپووهكان، وەكوتەر چى؟“

”وەكوتەر، سولتانی خۆم، لەسەر ھەر گەردى، ھەر شويىن، ھەر شارە مېروولەيەك سەدان شەپپوورچى دادەننن. ئەو شەپپوورچىيانە، بەردەوام، بى پاوەستان، بى ماندووبوون، شىلگىرانە گەورەيى فېلەكان و نەگۆرپوونى ئەم سىستەمە دووپات دەكەنەو، كە ئەگەر ئەم سىستەمە بگۆردى دۇنيا سەراوين دەبى و تەنانەت بوونەوەرێك لەسەر ڤووى زەوى و لە گەردووندا زىندو نامىننەو، جەخت لەو دەكەنەو مېروولەكان بە ڤەگەز فېل بوون، بەلام بەقەد مېروولەيەك فېلن.“

”خىراكە، چەندە شەپپوور پتويست بى، ئەوئەندە شەپپوور لە مەرقەكان بگەر.“

”دەيكرم سولتانم.“

”لە كوئى، چۆن؟“

”شەپپوور داھىنانىكى كۆنە سولتانم، لاى ھەر قەومى دەست دەكەوئى. بۆيە پەپووهكانم بە دۇنيادا بلاو كردهو، لە كوئى چەندەيان شەپپوور بىننن، كەريويانە و ھاتوونەتەو.“

”چاكە، چاكە، كارەكان باش دەڤۆنە پىتش پۆپەبەرزى برام. تەماشاكە، ئەو ھەموو سالە، ئەم ھەموو مېروولەيە ھەبوون و ئىمە گىل و حۆل، ڤووتوڤەجال ژياوين!“

“وايه سولتانم، چ بکهين، با له مه و دوا مل پينهو بنئين.
 “من پيښم وا نيښه ته م ميروولانه بهو جه سته ي
 بچو که يانه وه ته و نه ده گه مژه بن بير له وه بکه نه وه
 دژي من و ئيمه مانان راپه پښ، ميرووله يک چاوي به
 فيليک بکه وي، له ترسان زراوي ده توقئ.”

“به لام پيش سوريشيان تيدا هله ده که وي سولتانم.
 “هيشتاش هن نه وانه ي هله دين و ده چنه نه وي؟
 “هيچت لي چه شار ناده م سولتانم. نه وان پؤل پؤل
 هله ده هاتن و ده چونه لاي ئاسنگره شه له و نه وانه،
 به شداري نه وان ده بوون. ئيستا که بيستويانه
 ئاسنگه ري شهل مردووه، هه موويان دؤش داماون.”

“شه پيووره کان هه ره زيده نه وان هيوابر او ده که ن،
 شه پيووره کان به رده وام دوپاتي ده که نه وه که خوا و
 سروشت ته ده ورانه يان ناوا دروست کردووه، فيل فيل
 و ميرووله ميرووله دروست کراوه، ته مه قهت ناگو پردري،
 بهس به کارکردن و زه حمه تکيشان ده توان خوتان له بهر
 چاوي فيله کان خو شه ويست بکه ن، ميرووله کان ته نيا به م
 جوړه ده توان بېنه فيل، نه ویش بهس به قهه ميرووله يک
 ده بېنه فيل. شه پيووره کان ده بي گوراني دلنشين و
 گويزوين بچږن، ساز بژهن، گشت ته مانه ده بي
 بينه زشکر و هيوابر و رهش بن. ده بي ميرووله کان
 برزين.”

“چنه د پوژيکي تر شه پيووره کان وه گه ر ده خهين،
 سولتانم... قوتا بخانه ش سبهيني ده که مه وه. ده ميکه

ئامادەكارىم بۇ كىردۈۋە. دۆڭمىنمان مىزوولەش بى، نابى
پىنمان ھىچ بى.

لە سەرجەم ولاتى مىزوولەكان و شوئىنى ئىشەكانيان
شەپپوور داندران. شەپپوورەكان پۇژانە بىستوچوار
سەعات كارىيان دەكرد. مىزوولەكان پىنشان ئەم ھەموو
قسە و ئاۋازەيان بە لاۋە نامۇ بوو، پاشان ھىدى ھىدى
پاھاتن. ھەموو شىتىكىيان لە بىر چوۋەۋە و شەيدى
شەپپوورەكان بوون. شەپپوورەكان ئەگەر پۇژىك،
ئەگەر چىركەيەك بىندەنگ بونايە، مىزوولەكان شىت
دەبوون. بە جۇرىك بەو شەپپوورانە پاھاتن كە
شەپپوورەكان بوون بە پارچەيەك لەوان. ئىدى
بەرامبەر بە ھىچ شىتىك ناپەزايىيان دەرندەبېرى، ئەگەر
پۇژىك سولتان دەنگى شەپپوورەكانى كپ بىكردايە، ئەوا
قىيامەت بەرپا دەكرا. بەو شەپپوورانە گۇرپانكارىيەكى
بەرچاۋ لەنىو مىزوولەكاندا رووى دا. پۇپەبەرز و
پەپوۋەكان و ئەو مىزووانەى خۇيان بە فىل لەقەلەم دەدا
و لە سولتان نىزىك بووبوۋنەۋە، ھەموو پۇژى،
سەبارەت بە رووداۋەكانى ولاتەيلى مىزوولەكان
تەننەت بچوۋىكتىن وردەكارىيان بە سولتان
پادەگەياند. سولتان دەستەيەكى دامەزاندبوو كە بە
وردى سەرجەم رووداۋەكانيان تاۋتوئ دەكرد.

دوای ئەو شەپپوورانە، ژمارەى ئەوانەى دەبوۋنە
پىشسۋور و لە چياكانىيان دەدا بە پادەيەك كەم
بووبوۋەۋە كە دەتتوانى بلىنى ھەر نەماۋە. جا با ئەو

میروولانه‌ی به‌رنه‌ندامی فیلبوونن، قوتا‌بخانه ته‌واو
 بکه‌ن و بلاو بینه‌وه، ئه‌وده‌م میرووله‌کان جاریکی تر
 ناتوانن پشت‌راستی بکه‌نه‌وه و بۆ‌هه‌میشه له‌بیریان
 ده‌چینه‌وه که میرووله بوون. ئه‌و ده‌سته زانستییه‌ی
 سولتان دایمه‌زرا‌ندبوو، به‌وردبینی و سه‌رنجه‌وه
 لیکۆلینه‌وه‌یان له‌باره‌ی پ‌یش‌سووره‌کان ده‌کرد.

سولتانی فیه‌له‌کان متمانه‌یه‌کی زۆری به‌میرووله‌کانی
 هه‌بوو که ئه‌م کۆشک و کورسییه‌یان بۆ‌دروست
 کرد‌بوو و ئه‌و هه‌مووه‌ خواره‌مه‌نییه‌یان بۆ
 کۆکرد‌بووه‌وه. ئه‌وان ئاوی حه‌یاتیشیان بۆ‌سولتانی
 خۆیان ده‌دۆزییه‌وه.

ئه‌وه‌ی راستی بێ، زۆری پ‌ی نه‌چوو میرووله‌کان
 مه‌کینه‌ی که‌فه‌لخوراندنیان بۆ‌سولتانی خۆیان دۆزییه‌وه
 و بۆیان هه‌نا. ئه‌ویش پ‌ینج‌یان ده‌مه‌کینه‌نا، به‌لکو
 هه‌زاران هه‌زار... مرۆفه‌کانیان به‌شتی ورتکه‌وپرتکه
 هه‌له‌تانه‌بوو و ئه‌م مه‌کینه‌ به‌نرخانه‌یان بۆ
 سولتانه‌که‌یان هه‌نا‌بوو. سولتان بێ‌را‌ده‌دلی به‌و مه‌کینه‌نه
 خۆش‌بوو. میرووله‌کان که ئه‌م مه‌کینه‌انه‌ی
 که‌فه‌لخوراندنیان دۆزیوه‌ته‌وه، بێ‌گومان ئاوی حه‌یاتیش
 ده‌دۆزنه‌وه. سولتان سه‌ره‌تا جوانترین مه‌کینه‌ی بۆ
 خۆی هه‌لبژارد، به‌که‌فه‌لییه‌وه‌نا، مه‌کینه‌که‌ به‌که‌فه‌لیدا
 هات و چوو و خوراندی، سولتان مه‌ست و سه‌رخۆش
 بوو. ئه‌م فیل-مرۆفانه‌ی مرۆفستان چ پ‌یشکه‌وتوون.
 ئافه‌رین! بوونه‌وه‌ریک له‌سه‌رووی ئه‌م فیل-مرۆفانه

بەدى ناکرى لەم جیهانەدا. تەنانت لەسەر مانگ و
 ئەستێرەکانیش. ئەو بوونە وەرانی مەکیەنى
 کەفەلخوراندنیان دروست کردوو، چى هەیه لە دەستیان
 نەیه...؟ نەخێر نەخێر، میروو مرقەکان ئەم مەکیانەیان
 بۆ دروست کردوون. بۆ دروستى نەکەن جا؟ لە
 هەزاران سال لەمەوپێشەوه فیل-مرقەکان پێگەى
 کارپێکردنى میروو-مرقەکانیان دۆزیووەتەوه، لە
 کاتیکدا فیل دوتنى و ئەمرۆ دەستى پى کردوو.
 ئەم میروو میروانە وەک میروو مرقەکان هێمن نین،
 یەكسەر بوونە پێشسور، بەدواى ئەو ئاسنگەرە شەلە
 کەوتن، پاپەرین و پۆشتنە سەر ئەو چیاىە. چا نییە
 پۆپەبەرزى سەرکردەى پەپووەکان زۆر شت لە
 مرقەکانەوه فێر بوو و بەکەلکمان دى.

سولتان، هەر لەوێ مەکیەیهکى کەفەلخوراندنى دا بە
 پۆپەبەرز. سەرکردەى پەپووەکان بە پادەیهک خوشحال
 بوو کە یەكسەر کەفەلى بە مەکیەکەوه نا و بەکارى هێنا.
 "سولتانم، ئیتر ئەگەر بەم مەکیەیهش نەبمە فیل..."

سولتان بە زمانیکى لووس گوتى:

"تۆ بەردەوام فیل بووى برام، ئەویش فیلێکى بالەندە و ژیر.
 پۆپەبەرز بەم قسانە شایى لە دل کەرا و لە خوشیان
 فرمێسک لە چاوانى زا.

"ئەم مەکیەیهش بۆ فرماندە... کەى هاتە ئێرە با
 مەکیەکەى وەرگیرى. ئەم مەکیەیه لە باشترین شوێنى
 کۆشک دابنێن."

سەرکردەى پەپووەکان ئێرەیی بە فرماندە برد، بەلام
بە پرووی خۆی نەهێنا.

“بەپێى پێویست ئەمانە با بەسەر قوتابخانەکانى
بەفیلکردنى میروولەکانیشدا بلاو بکەینەو.”
“بلاویان دەکەینەو سولتانم.”

“با چەند دانەپەکیش بدەین بە فرماندە فیلەکان.”
“پێیان دەدەین سولتانم.”

“ئەگەر ئەم ئاسنگەرە نەمردبێ، با مەکینەپەکی
کەفەلخوراندنى بۆ بنێرین، بەم جۆرە لەوانەپە گیرۆدەى
کەفەلخوراندن بێ، مەست بێ، لەسەرخۆ بچى و بێتە
ژێر فرمانى من، وا نێپە؟”
پۆپەبەرز گوتى:

“لەوانەپە. کى دەزانى، رەنگە بهاتایە ژێر فرمانت، بەلام
ئەو لەمیژە مردووە. ئەم جۆرە کارانە لە لای میرووە-
مروڤەکانیش بینراون، گەلەک سەرکردەى میرووە-
مروڤەکان هاتوونەتە ژێر ئەمرى فیل-مروڤەکان.
سولتانم، میرووە شەلەى ئاسنگەر بۆچى نەپەتە ژێر
فرمانى سولتانىکى گەورە و بەشکوى وەک جەنابت؟
بەلام دەزانم فرماندەکەمان، میرووە زەردەکەمان
کوشتوویەتى. ئەم فرماندە زەردە قارەمانىکى لى
هەلکەوت، کەسىکى زەنگ و پێکخەرى لى هەلکەوت.”

“ئەگەر فرماندە ئەوى چارەسەر بکا و بێتەو، دەیکەمە
ئەندامى دەستەى زانستى و فیلەکانیش...” سولتان، خێرا
بۆی دەرکەوت سەرکردەى پەپووەکان بەم قسانە زویر

بووہ و ئیزهیی به فهرماندهی میرووه زهردهکان دهبأ و قسهکهی لیزهأ بری. "لهم فیلستانهأ به دلی تو دهکین. تو زاناترین کهسی فیلستانی. من له سایهی توه بهم بهختهوهریه گیشتم. بویه تو پروناکی و بیلبیلهی چاوی منی. ئەمه باش بزانه پۆپه‌به‌رزی برام، زاناترینی زانایان."

پۆپه‌به‌رز له خوشیان هه‌للهرزی و گوتی:
"پاوه‌ستاو بی سولتانم."

مه‌کینهی که‌فه‌لخوراندنه‌کهی هه‌ر وا کاری ده‌کرد و لاپرانی هه‌له‌که‌راند. چاره‌کانی مه‌ست بووبوون. گوتی:
"سولتانم، به‌ هوێ ئەم مه‌کینه‌وه ئیتر په‌روپۆم پیوه نامینی، وا نییه‌؟"

سولتان گوتی:

"پیوهی نامینی. ئەم فیل-مرۆفانه‌ش بیهاوتان، هه‌زم ده‌کرد له‌که‌ل سولتانی ئەوان بیه‌مه‌ دۆست. زور پیم خوشه‌ بیبینم."

پۆپه‌به‌رز گوتی:

"ئەویش وه‌ک سه‌رجه‌م فیل-مرۆفه‌کانی تره‌. کتومت له‌وان ده‌چی... به‌س تاج و گوستیل و شته‌کانی له‌ فیل-مرۆفه‌کانی تر جیای ده‌کاته‌وه‌. سه‌رکرده‌ی فیل-مرۆفه‌کان که‌میکیش که‌مژهن."

سولتانی فیه‌له‌کان به‌ سه‌رسووهرمانه‌وه‌ گوتی:

"به‌راست! یانی ئەوان وه‌ک ئیمه‌ و میرووله‌کان نین؟"
پۆپه‌به‌رز گوتی:

نەخىر، ئاوا نىن. ھەردووك لا وەك يەكن، ھەم فىل-
 مروڧەكان دوو چاۋ و دوو قاچ و دوو دەستيان ھەيە و
 ھەم مېروو-مروڧەكان... لە جەستەدا ھىچ
 جياوازييەكان نىيە.

سەيرە...

پۇپەبەرز گوتى:

بەلى، سەيرە. لەو بىرازى مېروولەكانى مروڧستان لە
 بەرخ دەچن... پىشسوورەكانى مروڧستانىش زۆر لە
 پىشسوورەكانى ئىمە خراپترن. مېروو زەردىك بە
 تەنيا دەتوانى دەرقەتيان بى و بۆ ماوەى چل سالى
 پەبەق پىكيان ھەلپىژىنى.

سەيرە.

سەركردەى پەپووەكان گوتى:

بەلى، زۆر سەيرە.

زورى نەخاياند قوتابخانەى بەفيلکردنى مېروولەكان
 كرانهو و پەروەردە دەستى پى كرد. لە ماوەيەكى
 كەمىشدا قوتابخانەكان بەرھەميان دا. وەى كە تىنووى
 فيلىتى بوون ئەم پەگەزى مېروولانە! ئەو مېروولانەى
 دەچوونە قوتابخانە، لە ماوەى تەنيا چەند مانگىكدا پىك
 وەك خودى فيلەكانيان لى دەھات. وەك فيلەكان
 ھەلدەستان و دادەنىشتن، خورد و خۆراكيان وەك
 فيلەكانى لى ھاتبوو، وەك فيلەكان ھەلسوكەوتيان
 دەكرد، چەشنى فيلەكان بە نازەو كەفەليان لە دارەكان
 دەخشانند و پىك وەك فيلەكان قسەيان دەكرد. ھەر

ئەو مابوو قۇرتمىكى فېل بەو جەستە بچووكەيانەو
 بلكىنن و بەو جۆرە لە فېلستاندا بسوورپنەو. بەلام
 ئەوان قەت لە بېرىيان نەدەچ—ووووە كە بەقەد
 مېروولەيەك فېلن، وەك ئەو مېروو ئەوئەسز و
 شېتوشوورانەي پېشوو نەبوون. پۇژىك دادەهات،
 ئەوان وەك فېلىك دەبوونە فېل. چاوەپوانى ئەو پۇژە
 بوون. ئەگەر بەقەد فېلىك فېل نەبونايە، بەكەلكى چ
 دەهات، پەنگە بەقەد فېلىك فېل بوون قازانجى لە بەقەد
 مېروولەيەك فېل بوون زىدەتر بىن. هەم بەرپرسىارتىت
 بەقەد فېلەكان نىيە، هەم ئەو قورساييە هەلناگرى، هەم
 وەك فېلەكان و بگرە باشتر لەوان دەژى. ئەم مېروولە
 خویندەوارانە، لووتبەرزانە سەيرى مېروولەكانى تر و
 دايك و باوك و شارۆمەندەكانى خۆيان دەکرد، وا
 سووك سەيرى ئەوانيان دەکرد كە تەنانت سولتانى
 فېلەكان لەچاوە ئەوان بىتەكەبور دەينواند. ئەم مەروچە
 وردانە هەر لە ئىستاوە بووبوونە فېلىكى سەير و
 بچووكى بەقەد نووكەدەرزىيەك، كتومت... لە هەموو
 پوويەكەو وە خېرا خۆيان گۆرپىوو نەبىتەو...
 ماوەيەكى تر ئەم مېروو فېلانە قوتابخانەيان تەواو
 دەکرد، بە ناوى سولتانى فېلەكان بەرپىو بەرايەتتى
 مېروولەكانيان دەگرتە دەست. سولتان بەرپىو بەرە
 كۆنەكانى لەسەر كار لادەبرد، بەلام چونكە تەمەنىك
 بەو وەفادار مابوونەو، ئەوانى دەرنەدەکرد و هەر وا
 وازى لى نەدەهيتان، لە كۆشك كارى پى دەسپاردن و

ئهوانی دهکرده ږاوژکاری خوی. بهم جوړه خه لکی به
هیزی زیاتر به خویه وه گری دها و ئه و پشسوره
خیانه تکارانه ی له چیاکانیان پیش له دایکبوون کپ
دهکرد. جارئ با ئه و قوتا بخانانه، میرووله فیه کانی
دهرچواندبا، دواى ئه وه ئیتر ئاسان بوو.

شه پیوړه کانیش دهستیان به قسه کردبوو. میرووله کان
کوئیه چووبان، دهنگی شه پیوړیک له گویناندا
دهزینکایه وه، تهنانت له کاتی نووستنیشدا.

شه پیوړه کان هر که زاریان لیک دهکرده وه دهیانگوت
ئهم سیسته مه ناگوردری. ئهم دونیایه گورانی به سر دا
نایه. ئهم میروولانه، ئهم فیلانه ناگوردرین، له
شانقنامه کان، شیعره کان، گورانییه کان، پومانه کان و
چیرۆکه کانددا به رده وام ئهمانه یان دهگوته وه. میرووله
ثافاتی میرووله یه، ئهم دونیایه فانییه، کوتاییه که ی
نهمانه. دهیانگوت ئهم دونیایه، ئهم دنیا پزیو و په ست
و پیسه شیاوی ژیان نییه. گورینی ئهم دونیایه هم
که وجیتی و هم هه ولکی بیهووده یه. له دنیا فانییه دا
که هیچ شتیک ناگوردری، تیکوشان بو گورینی دنیا
که وجیتی نه بی، چیه! هیچ میرووله یه که له دنیا یه دا
به خته وهر نابن، چما فیه کان به و جهسته زل و
زه به لاهیه اناه وه به خته وهرن؟ تهنانت سولتانی
فیه کانیش به خته وهر نییه. تهنیا کرداری که دهتوانی
میرووله کان به خته وهر بکا، گیانفیدایی له پئی سولتان و
کارکردن و کارکردن و دیسان کارکردن و قوربانیدانی

میرووله‌کانی برایه له‌پیناو فیلستاندا. په‌یتا‌په‌یتا سه‌باره‌ت به‌فیداکاریی میرووله‌کان بۆ‌فیله‌کان و سولتان نمونه ده‌هینرایه‌وه. به‌لئ، میرووله‌کان دواچار ده‌بوونه‌فیل، نه‌وه‌ی‌راستی بئ‌ئوان‌فیلی‌تووک لیکراون. هه‌موو میرووله‌یه‌ک پینشتر‌فیل‌بووه، به‌لام له‌عنه‌تی‌لئ‌کراوه و به‌م‌جوړه‌بووه‌ته میرووله‌یه‌کی ورد. به‌کارکردن و به‌ئیزنی سولتان هه‌ر میرووله‌یه‌ک بۆ‌هه‌بوو‌ببیته‌فیل. به‌لئ، به‌ئیزنی سولتان... سولتان ده‌یتوانی‌پله‌ی‌فیلی‌بدا به‌هه‌ر میرووله‌یه‌کی‌کارکه‌ر. میرووله‌کان به‌ئیزنی سولتان ده‌یانتوانی‌ببته‌فیل، به‌لام به‌س‌به‌قهد میرووله‌یه‌ک ده‌بوونه‌فیل.

شه‌پووره‌کان بیوچان، شه‌و و پوژ، له‌به‌یانیه‌وه تا ئیواره‌کاریان ده‌کرد. ده‌نگی شه‌پووره‌کان له‌ئهرن، ئاسمان، دره‌خته‌کان، پووباره‌کان، ده‌ریاکان، بای هه‌ل‌کردوو، ئاوی‌خروشاو، ئه‌ستیره‌کان، له‌مانگ و خۆر و تیریژه‌وه ده‌هات.

میرووله‌کان، له‌لایه‌که‌وه به‌هۆی‌کار، له‌لایه‌کی دیکه‌وه به‌هۆی شه‌پووره‌کان، له‌لایه‌کی‌تریشه‌وه به‌هۆی به‌پێوه‌به‌ره‌نوییه‌کانه‌وه، ئه‌وانه‌ی له‌قوتابخانه‌ی فیه‌ل‌کانه‌وه وه‌ک‌فیل‌هاتبوونه‌ده‌ری، ئه‌و به‌پێوه‌به‌ره میرووه‌فیه‌ل‌نوییه‌انه‌ی وه‌ک‌زمانی‌دایک به‌زمانی فیه‌ل‌کان‌قسه‌یان ده‌کرد، هه‌چ شتیکیان نه‌ده‌بینی، بیریان له‌هه‌چ نه‌ده‌کرده‌وه و هه‌چیان نه‌ده‌بیست. ئیتر وه‌کو پینشو هه‌ل‌خه‌ل‌تانندن و خۆن‌اندن له‌گوپی نه‌بوو، هه‌ر

میرووله یک خوی به فیلیکی بچووک له قه له م ده دا،
 غرووری فیلبوون مهستی کردبوون، به لام به قه د
 میرووله یک فیل بوون، له ناخی دله وه ههستیان به
 فیلیتی و شه پره فی فیلبوون ده کرد و بی ماندووبوون،
 وهک فیلیکی میرووله ئاسا بۆ سولتان، بۆ فیله کان ئه و
 بوونه وه ره مه زن و دهستیپزانه گه یشتوانه و ته نانهت بۆ
 ئه و په پوانه ی به ئاسماندا ده فرین، کاریان ده کرد. ئیتر
 ئه وان نه میرووله بوون و نه فیل، هر کامه و
 مه کینه یه ک بوو و خوی بۆ فیلیستان ته رخان کردبوو.

شه پیپوره کان و قوتابخانه ی به فیلکردنی میرووله کان له
 چاوه پوانی و ئومیدی سولتان ئه ولاره تر چووبوون.
 سولتان، میرووله کانی هان دا شه پیپوری پتر، پۆژنامه،
 سینه ما، رادیو و ته له فزیون دابهینن... دیاره میرووله کان
 زۆربه ی هه ره زوری ئه م داهینانه یان له مرقه کان
 ده دزی، به لام سولتان وای ده ینواند برۆای به فیل و
 ده هوی ئه وان کردوه، بۆ هر داهینانیک، داهینه ره که ی
 به دیارییه کی هه زار قات قورسستر له خوی خه لات
 ده کرد. ئه م داهینانه نوینیانه کاریگه رییه کی پتریان دانا.
 ئیتر هیچ میرووله ک بیجگه له مانه فیکری بۆ وشه یه کی
 تر نه ده چوو.

ئه گه ر به یانییه ک ته له فزیونه کان، رادیوکان، سینه ماکان
 و شه پیپوره کان گوته یان: "دونیایه ک له گۆپی نییه،
 گهردوونیک له گۆپی نییه، به س سولتان و فیله کان
 هه ن، ئه و میرووله کان هه موویان لیکدا لیکدا وه ک

كۆمەلى پەيغى پىرۆز ئەم قىسانەيان دووپات دەكردهوه:
 "دونيایەك لە گۆرپى نىيە، گەردوونىك لە گۆرپى نىيە،
 بەس سولتان و فىلەكان و پەپووهكان ھەن."
 مێروولەكان ھەندىك پۆز وىراى ئەم تەلەفزیۆن و
 رادیۆ و سىنەما و شىعر و پۇمانانە ھەلدەپەپىن:
 "كۆشكى سولتانى خۆمان، چەند گەورە و چەند
 بەشكۆيە..." پۆزنامەكانى مێروولەكان، پراپەر بوون لە
 ھەسفى ژيانى بەرەلای سولتان و ئەوانەى لە
 قوتابخانەكان بوونەتە فىل و بە پلەى فىلىتى گەيشتون،
 لە ژيانى پاشای پەريیەكانیان دەچواند و
 مێروولەكانیش بۆ ئەم ژيانە دوورەدەستانە سوپیان
 دەبوو. مێروولەكان پریان دەدايە ئەم پۆزنامانە، كە
 ژيانى ئەوانیان دەخویندەو و خۆيانیان لەبرى ئەوان
 دادەنا، خەيالى فىلبوون ھەلیدەگرتن.

سولتان، فىلەكان و پەپووهكان، بە جۆش و شەوقەو بە
 پىر پروداوھەكانەو دەچوون و مەست و شەیدا
 دەبوون. ئەم داھىنانە نوپیانە ئىتر مێروولەتییان بە
 یەكجاری لە بىر مێروولەكان بردبوو. ھىچ
 مێروولەيەك ئەو پۆزەى بە بىر نەدەھاتەو كە مێروولە
 بوو. مێشكان شۆردراپووه. شەپوورەكان،
 رادیۆكان، سىنەماكان، تەلەفزیۆنەكان و پۆزنامەكان
 ھەر پۆزە و ئەوانیان لە قالپىكى نوێ دەدا. مێروولەكان
 لەگەل مێروولایەتیدا، گۆرانى مێروولەكان، بەیتى
 باوباپىران، ئەفسانەكان، بەرەكان، مالەكان، كۆشكەكان

و پئی و ریبازی خۆیشیان له بیر چووبووهوه. سهیر
 ئهوه بوو ئیتر هیچ میروولهیهک نهیده توانی هیچ شتیگ
 بخولقینی. ئهم داهینانه نوینیانه، خولقینه ریبیان له چنگ
 میرووله کان ده رهینابوو. ههر میروولهیهک ئیتر
 بووبووه مه کینهیهک و بۆ سولتانی فیهلکان به دوائ
 ئاوی حیات، شیهی گول و جۆرهکانی خواردندا
 دهگهرا، کۆشکیان بۆ دروست دهکرد و کورسییان بۆ
 داده تاشی. ئیتر به هیچ شیوهیهک بیریان نه ده کردهوه.
 رادیوکان، پۆژنامهکان، تهلهفزیۆنهکان و سینهماکان تا
 دههات زیاتر په رهبان دهسهند و پۆژانه بیستوچوار
 سهعات بچ پاوهستان هاواریان دهکرد: "له پیناو ئازادی
 و یهکسانی و برابرییدا" له دنیا دا هه موو شتیگ بۆ
 ئازادی میروولهکان بوو. ئهوان میرووگهلی یهکسان و
 سهربهخو بوون. میروولهکان له وشکی بۆیان دهخوارد
 و له تهپی بۆی دهنووستن. چونکه تهلهفزیۆنهکان،
 رادیوکان، پۆژنامهکان و سینهماکان دهیانگوت
 میروولهکان سکیان تیز و جییان نه رمه، ئهوان باوه ریان
 دهکرد. میروولهی بیچاره، ههروهها باوه ریان دهکرد
 بهخته وهرن. ئهم داهینانانه ئهوانیان ئهفسوون کردبوو...
 ئهگه ر پۆژیک تهلهفزیۆنهکان گوتبايان شهپ خاسه،
 سه رجه م میروولهکان بهو برابری دهگه یشتن که شهپ
 باشه و ههر میروولهیهک خوی به خودای شهپ دهزانی.
 پۆژی دواتر، به میشکی سولتانی فیهلکاندا دههات که
 شهپ خراپه، تهلهفزیۆنهکان، رادیوکان و ئهوانی تر

دهيانگوت شهړ خراوه، نه مړا ميړووله كان به جاري
دهبوونه دوژمنی شهړ، خودای شهريان دهست بکوتايه
نهجن نهجنیان دهکرد.

سولتان هر کاتي پتي خوش بوايه، دهيتوانی و له
ميړووله كان بکا بلين: نيمه مړوئين، ماری بواين،
تيمساحين، شههينين، ناخر ميړووله و شههينيان
گوتووه، نه سپين، پيوين، ماسين، نه خر ميړووله و
ماسيان گوتووه، نه هنگين، کهرگه دهنين، زه پافهين،
ناخر ميړووله و زه پافهيان گوتووه، فرپوکين،
شه مهنده فهرين، کهشتين، ناخر ميړووله و کهشتيان
گوتووه؟

همديس زستان هاته وه. پيش هاتنی وهرزی زستان،
ميړووله كان کوشکيکي بلووريني تريان بق سولتان بهر ز
کردبووه وه که له کوشکه کهی دی به شکوتر بوو. به
خوری دهگوت تو دهرمه که وه نيتير، من هم.
کورسيه کی په مەيشيان به و نه لماسانه داتاشيپو که له
نيوه پاستی نهرز دهریان هينابوون. کورسيه که تيشکی
په مەیی دهاويشت، سولتان به راده يه ک کورسيه که ی
به دل بوو که له سر ترپکی چيای دانا و هفتیه ک بی
نه وهی دم له خواردن و خواردنه ودا، چاری تيری.
له بينی کورسيه که تير نه دبوو و نه يده توانی چاری
له سر هلبړی. ميړووله كان عه مباره کانی بن
چپاکه شيان لپاوليپ به خوارده مەنی ناخنيبوو.
عه مباره كان تهزی بوون له نيعمه ته جوراوجوره کانی

دونيـا. په پووه کانيشـيان فهـراموـش نه کـرد بـوو،
عه مباره کاني نه وديوي چيـايـان بو نه وان تا بن ميچي پر
کردبوو.

جا باسي باخچه تاييه تيبه کي سولتان هر به زار
خوشه، له وه ته ي دونيا دونيا بوو باخچه ي کي وا تاييه ت
نه بينز اـبوو. ته نـانـه ت به هـشـت نه ده گـه يـشـته وه نه م
باخچه يه. سولتان به باخچه کي سه رخوش بوو بوو.
سولتاني فيله کان که خاوه ني باخچه ي کي ئاوا بي،
نامري، نابي بمرئ.

سولتان که سامي مهرگي پئ نيشتبوو، هاواري کرد:

"نه م ئاوي حيا ته بوو به چي؟"

فيله کان، ميرووله کان، په پووه کان و بوونه وه ره کاني تر
که گويان له دهنگي بوو، له جيئي خويان رهق بوون و
وهک ميوزوکه هه لـله رـزين.

"هـمـو و شـتـيـکم هـيـه، هـمـو و شـتـيـک. نه م دونيـايـه هـيـي
منه. ئاوي حيا تي من کواني؟"

سهـر کـردهـي په پووه کان له کاتيـکـدا به دهـوري
قورتمه که يدا ده فري، گوتي:

"به دوايدا ده گه پرين."

نه و کاتـانـهـي ئاوا هـلـدهـچو، جـگـه له سهـر کـردهـي
په پووه کان که س زاتي نه ده کرد لني نزیک بيته وه.

"بوچي هيشـتا نه يـانـدو زيوه ته وه، له کوئ به دوايدا
ده گه پرين؟"

پوپه بهرز گوتي:

گوايه له بههشت ههيه. ئاوى حهيات جگه له بههشت له شوينى تر نيه. سولتانم، ميروولهكانى عهديشت تازە به تازە توانيويانە پيگه‌ى چوونه بههشت بدۆزنه‌وه. بهلام بههشت هيند دووره نه‌يسته‌وه... ميروولهكان ده‌ميكه وه‌پي كه‌وتوون، به‌ره‌و بههشت كه‌وتوونه پي، ئيتىر كه‌ى ده‌گه‌نى، كه‌ى ئاوه‌كه ده‌دۆزنه‌وه و ده‌يهينن، به‌س خوا ده‌زانى.

سولتانى فيله‌كان نه‌هه‌من بووه‌وه، خوشحال بوو ئاوه‌كه‌يان دۆزيوه‌ته‌وه. گرنگ نه‌وه بوو شوينى ئاوى حهياتيان بۆ دۆزيبوووه، ده‌يانزانى له كوئيه، ميرووله به‌نده‌كانى هه‌رچونيك بوايه، هه‌زار سالى تريش بوايه، ئاوى حهياتيان بۆ دينا.

هه‌تا ئه‌و ئاوه‌ دى، ئه‌من نامرم، وا نيه‌ په‌پووى برام؟
 بۆچى ده‌بن بمرى سولتانم، با دۆژمه‌كانمان بمرن!
 سولتان گوتى:

زۆر خوشحالم شوينى ئاوه‌كه‌يان دۆزيوه‌ته‌وه. باشه، تۆ بۆچى ناچيته بههشت ئاوى حهيات هه‌لگري و بيهينى؟ خو تۆ چل پۆژ پيگه‌ى ميرووله به چاو‌ترووكانيك تيه‌پ ده‌كه‌ى.

هه‌ق به تۆيه سولتانم، بهلام به‌س ميرووله‌كان و مردووه‌كان ده‌توانن بچنه بههشت.

ئه‌ى كه‌واته بۆچى ميرووله‌كان هه‌لناگري و تا به‌ر ده‌رگه‌ى بههشتيان نابەى؟

"ته نیا و ته نیا میرووله کان ده توانن شوینی به ههشت و
 ده رگه که ی بدوزنه وه، نه ویش ده بی به ته نیا بن."
 سولتان به بیستنی سه رجه م نه م پوونکردنه وانه
 شاگه شکه ده بوو. به رگه ی ده گرت، ناوی حیات که ی
 دی با بی، نه و نامریت و چاوه پئی ده بی.
 که زستان هات پینگه و بان هه مووی گیران. خوار دینکی
 نه و تنو له سه ر پووی زه وی چنگ نه ده که وت. سولتانی
 فیله کان هیتشتا کارگه کانی مرو فستانی نه دزیبوو. حالی
 حازر پیویستی به و کارگانه نه بوو. پیویستیش نه بوو
 لاسایی هه موو شتیکی مرو فستان بکاته وه! میرووله کان
 دیسان کاریان نه ما، له سه ر شوسته ی شاره کان ده ست
 له نیو گیرفاندا ده سوورپانه وه. ئیستا نه و خوارده مه نییه
 که مه ی فیله کان پییان دابوون، به شی ژیانکی
 مه مره و مه ژیی ده کرد. سهیره، پوژیک له پریکا به بیریان
 هاته وه فیلن، خو یان گه یانده دارستان و که فله یان به
 داره کان خوراند. وه ی که دنیا خوشه! پوژیک فیلبوون
 یه کسانه له گهل ژیانی هه زار سالی میرووله یه ک.
 میرووله کان به مه شه وه نه وه ستان، هینده یان لاپان
 خوراندبوو، له خو چووبوون، مه ست بووبوون و دیسان
 وه ک فیله کان هه نگوین، شیله ی گول و گه نمیان داوا
 کرد. که سولتانی فیله کان گشت نه مانه ی گوئی لی بوو،
 دیسان له پقان له دین ده رچوو، دلسارد بووه وه و
 هاواری کرد:

”ٺم ميروولانه چاڪ نابن، چاڪ نابن. دياره دهيانه وي
ديق بڪه م.“

پوپه بهرز خوي تيهه لقورتاند و به ٺالوزكاوي گوتي:
”دهخيله سولتان، دهخيله سولتان، ٺارام به.“

چاوه ڪاني سولتان دهرپه ريبوون و رهگه ڪاني ملي
هه لمسابوون.

”چما تيناگهي سرکرده ي په پووه ڪان، ٺم ميروولانه
شيت بوون... هار بوون. ٺاخر پار به وانم نه گوت
براده ران، ميرووله ميرووله يه و فيل فيله. ٺاخ، چهنده
شه پپور، تهله فزيون، سينه ما و پروژنامه و ڪتيم خسته
به ر دهستي ٺم سپلانه وه. ٺه مانه چ بوونه وه رگه ليڪي
بيميشڪن! چ بيميشڪن... ٺه مانه نابنه فيل. سهير ڪه،
په پوي برام، ٺاخو من ميليارد ميليارد له و ته نگه سستانه
به خيو ناکه م، ٺه گهر من خوارده مه نيان پي نه دم ٺايا
وهڪ سالي پيشوو له برسان نايه نه وه لام؟ نانبر اوپان
دهڪه م، با بزانم چ گوويه ڪيان پي دهخوري.“

”ٺه مان سولتانم، له سه رهخو به. قهي چي دهڪا، هه نديڪ
هه واي فيلبوون به سهرياندا زال بووه.“

سولتان هاواري ڪرد:

”نابي! نابي! مار به بچو وڪي دهبي سهري پان بڪه يته وه.
ٺه مانه ٺه گهر له ٺيستاهه وا خوو به كه قه لخوراندنه وه
بگرن، شيله ي گول داوا بڪن، سبه ي چاو دهبرنه
کورسي و ڪهله سهري من. ٺه مانه، ٺم ميرووله

هیچو پوچانه چاک نابن، ده بی هه موویان ده سبه جی
بکوژین.

نابی بیانکوژین سولتانم.

بوچی نابی بیانکوژین؟

چونکه نه گهر نه وان نه بن ئیمه ئیتر له م دونیایه بژیوی
خۆمان بو دابین نابی سولتانم. ئیمه به حازرخوری
راها تووین. نه وان له گۆرچ نه مینن، ئیمه ش له برسان
ده مرین.

سولتان گوتی:

قەت بیرم له وه نه کردبووه وه. که وایه وهک سالی پار
به شه خوراکه که یان لی ده بیرم. ده نگوباسی ئاسنگه ره
شه له ی؟

هه والیکى نه گه یشتوو سولتانم، نه و میرووه زهردانه ی
چوون، هیچ کامیان نه گه راونه ته وه. ئیمه ناتوانین وهک
پار به شه خوراکه که یان لی ببیرین، نابی لییان ببیرین
سولتانم.

تو بلتی چ به سهر میرووله قاره مان و لیها تووه کانم
هاتیی؟

سولتانی خۆمان، پیم وا بی نیشانه یه کی باش نییه که
ماوه یه کی وا دوورودیژ بی هه وال ماونه ته وه. له
خه فه تان خه ریکه بمرم. ناتوانم هه والیکیان لی بزنام. تو
بلتی چ به سهر میرووه زهرده کانمان هاتیی؟

ئه مه م قەت به دل نه بوو سه ره کرده ی په پوهه کان.
ده بوايه تا ئیستا هه والیکیان بگا، وا نییه؟ وا دیاره له

دوخینکی دژواردان. ناتوانین هیچ یارمه تییه کیشیان
بدهین، وا نییه؟

ناتوانین سولتان، به شوینه که یان نازانین. میرووه شه له
به ره و شوینیکی وا هه لکشاوه که له گه ل سه رجه م
په پووه کانم به پوژان به دویاندا گه پراین و
نه ماندوزینه وه.

ده مه وی شتیکت لی بیرسم، سه رکرده ی په پووه کان.
فه رموو سولتانم.

ئهم میروولانه ی عه بدی من له هه موو گۆشه و
قوژبنیکی جیهان گول، تووی گول، نه مام و شه تلی
نه مامیان هیناوه و جوانترین و سه رسامهینه رترین
باخچی تاییه تیان بو دروست کردووم، وا نییه؟ چیم
ویستی، به جیتیان هیناوه، وا نییه؟
به جیتیان هیناوه سولتانم.

که وایه بوچی هیشتا ناوی حیاتیان بو نه دوزیومه ته وه،
مه رگی من به ئاوات ده خوازن، وا نییه؟

ئه گه ری مه رگی تو به میشکی ئهم بوونه وه ره وردیلانه
ناگا سولتانی من. ناوی حیاتت بو ده دوزنه وه سولتانی
من. بیت و ئه گه ری مه رگی تو یان به میشک بگا، به نگه
مه رگی تو به ئاوات بخوازن سولتانی من. تو له چاوی
ئه وانه وه وهک خوداوه ندیک نه مری، سولتانی من.

سولتان، به م قسانه ی سه رکرده ی په پووه کان شاگه شکه
بوو و قاقا پینکه نی:

“که واته قهت ئەقلیان نایبیری که منیش دەمرم، هه هه هه
هه هه هه!”

“نایبیری سولتانم، له سۆنگهی ئەوانه وه چۆن ئەم
ئاسمان و چیا و دەریا و ئاوانه نەمرن، فیلە
زەبەلاحەکانیش بەم جۆره نامرن.”

“هه هه هه هه هه، دەی ئیستا چ لەو مەسەلە
که فەلخوراندنە بکهین؟ که واته ئەقلیان نایبیری که منیش
دەمرم ها... باشه، باشه، زۆر باشه. ئاسنگەرە شەلەش
ئەگەر زیندوو بێ، بپروا بە مردنی من ناکا، وا نییه؟
میرووه پێشسوورەکانی تریش، وا نییه؟
وایه سولتانم.”

“فرە خاسە! سەرجه مێرووله و پەلەوهر و
چروجانە وەرەکان پێیان وایه من نەمرم، قهت نامرم، وا
نییه؟”

“وایه سولتانم. ئیستا پێشنیاریکم بۆ تۆ ههیه سولتانی
خۆم.”

“بێژە سەرکردە پەپووهکان، برای دلێر و بەجەرگ و
ئاقلم، تۆ نەبوایهی من لەم دونیایەدا بە تاقی تەنیا چیم
دەکرد، بێژە.”

“سولتانم، واز لەو مێروولانە بێتن. باشه خۆیان پێ فیلە،
و هک فیل هەلسوکهوت دەکەن و لاسای فیلەکان
دەکەنەوه... مێروولهکان بوونە وەرگەلیکی یاخین،
لاسابیکردنەوهی فیلەکان دەسەلمێنی که ئەوان سەرجه
خەسلەتەکانی خۆیان لە دەست داوه. نیشانەیی ئەوهیه

پرتووکاون، دلّیان قالا بووه و ناخیان پزیوه... من زور
 که یفخوش و بهخته وهرم ئەوان بهم دۆخی ئیستا
 گەشتوون. خۆبەفیل زانین سەرباری هەموو شتیگ تا
 ئەو ئاستە ی بەرهنگاری تۆ ببهوه، نیشانه ی ئەوهیه
 ئیدی ئەوان تا پۆزی قیامت به بیریان نایهتوه
 میرووله، تا پۆزی قیامەتیش گوێرایەلی تۆ دەبن.
 هەموو ویست و داخواییهکی ئیمەش هەر ئەوه بوو، وا
 نییه؟ بۆ ئەم مەبهسته فیزی زمانی فیلەکانمان نەکردن؟
 بۆ ئەوهی خۆیان و میروولایەتی فەرامۆش بکەن،
 شەپپوورمان لە چیاکان، لەسەر درەخت و
 پێگەوبانەکان دانەنا؟ بۆ ئەم مەبهسته تەلەفزیۆن،
 رادیۆ، پۆژنامە، پۆمان و سینەمامان لە مرقەکان
 نەکری؟ بۆ ئەوهی قەت به بیریان نەیه که پۆژیک لە
 پۆژان میرووله بوون، به کۆمەل کاری قورسمان پێ
 نەسپاردن؟ ئەوه تا میروولهکان وەپیش ویست و
 چاوه‌پوانی ئیمە کهوتوون، لەوه بترازی وەک فیل نا،
 بەلکو وەک میرووله بوونهتە فیل.

سولتان به بیستنی ئەم قسانە دیسان کەیلی خوشی
 بوو. ئەگەر ئیستا پێیان گوتهایه ئاوی حیاتیان بۆ
 هیناوه، هەر ئەوه‌نده خوشحال دەبوو.

باشه، زور باشه. به دلّمه. هەر ئەوه‌مان دەویست. با
 شەپپوورەکان، تەلەفزیۆن و رادیۆ و پۆژنامەکان هەر
 ئیستا وەگەر بخەین... پەیتاپەیتا سەبارەت به گرنگی
 کەفەلخوراندن قسە بکەن و سەدان و هەزاران فیلم لەم

باره وه به رهه م بینن. هه موو شه وی ته مانه بو
میرووله کان نمایش بکن. با هه م که فله یان بخورینن و
هه م فیلم بینن.

ته مه دوا بین زه بره له میروولایه تی میرووله کان
سولتانی من. له مه و به دوا هیچ میرووله یه ک ته نانه ت
و شه میرووله ناهیتته زمان.

سولتان کوتی:

"وهره، وهره پوپه به رزی برام، وهره با له و شهرابه ئاله
بخوینه وه که میرووله کانم دلۆپ دلۆپ له مرقه کانیان
دزیوه و بهرمیله کانی منیان پی پر کردووه، وهره با
مه ست بین. ته مرق خوشترین رۆژی ئیمه یه."

له بساخچه تاییه ته که ی کوشک که له بساخچه
هه لواسراوه کانی بابل جوانتر بوو، سولتان و پوپه به رز
پیکه وه ده ستیان به خواردنه وه ی ئه و شهرابه ئال و
گه شه کرد که تامی ئیکسیری ده دا.

شه و بوو، مانگ تریفه ی ده هاویشته. میرووله کانی نیو
دارستان ته وه نده ی تر به تریفه ی مانگ دلخوش
بوو بوون، که فله یان په یتا په یتا به داره کاند ده هینا و
ده یانخوراند. شه ییوور، ته له قزیون، رادیو و سینه ما و
رۆژنامه کانی سولتان کاریگه ریه کی به رچاویان له سه ر
میرووله کان دانابوو. چیی وای نه مابوو که فله ی
میرووله کان به زور خوراندن بز هه میشه له ناو به ی. به
جوش و شه و قه وه که فله یان به داره کاند ده هینا. کتوپر،
له دوور را، له داوینی چیاوه ده نگیک پیل به پیل به ره و

ئەوان ھات. مېروولەكان ئەم دەنگەيان، ئەم گۆرانىيەيان
 لە سەردەمانى كۆنەو دەناسى، بەلام لە بېريان
 چووبووەو. گوييان بۆ دەنگەكە پاداشت. دەسبەجىش،
 لەگەل بېستى گۆرانىيەكە خېرا كەفەليان لە دارەكان
 دوور كردهو. گۆرانىيەكە تا دەھات بەرزتر دەبووەو.
 دەنگەكە لە پۆژەلات، پۆژئاوا، باشوور و باكورەو
 دەھات. لە ئىرزى نەدەما و لە ئاسمانەو دەھات. لە
 گۆگيا، لە گۆل، لە گەلا و لە ئاوەو دەھات، بەرەو
 كوئ ئاوپيان داباوە، پويان لە كوئ بگردايە، دەنگەكە
 لەويوە دەھات، لە ئەستىرەكان، لە ئاگر و لە مژى
 سەرووى دارستانەكەو دەھات. ئەم سترانە ھەندىك
 شتى بە بېر ئەوان دەھىنايەو. شتىكى لە دەروون و
 دلى ئەواندا دەوروژاند. گۆرانىيەكە تەواو نەدەبوو.
 دۇخىكى سەير بەسەر مېروولەكاندا زال بووبوو،
 ھاتنەو سەر خۆ، دەستيان كرد بە ھەولدان،
 ھەجموچول كەوتن... چ پويى دەدا؟ خودى
 مېروولەكانىش نەياندەزانی چ باسە، بەس ھەستيان
 دەكرد گۆرانكارىيەكيان تىدا دروست دەبى. گۆرانىيەكە
 ھەر وا بەزدەوام بوو. مېروولەكان دەتگوت لە
 مۆتەكەيەكى قوول و تاريك پادەچەن. تا بەرەبەيان، نە
 خويان خوراند و نە خەوتن، لە دارستان چاوەپى
 مانەو و گوييان بۆ ئەو گۆرانىيە شل كرد كە لە
 ھەرچوار لاوە دەھات. گۆرانىيەكە دەيگوت ئەم
 مېروونە. سەردەمانىك ئەم ھەك مېروو، مېروولە

بووین، ئیمەش ولاتەیل و شارگەلی وەک بەهەشتمان
 هەبوو. خۆمان کارمان دەکرد و خۆمان دەمانخوارد.
 وەک یەک بووین، ئازاد بووین. ئەودەم میروولە بووین،
 میروولە! هیچ کامان بەم جۆرە فیلی ساختە نەبووین.
 وا گالتەجار و گرگن و لاساکەری فیلەکان نەبووین.
 سەردەمانیک بە هیچ شتێوەک سووکایەتیمان بە
 یەکتەری نەدەکرد و ئیزنمان نەدەدا کە سیش
 سووکایەتیمان پێ بکا. وا پەست و زەبوون و کوێلە
 نەبووین. سەر بەخۆ بووین، ناشتیانە دەژیاین، یەکسان
 بووین. گۆرانییەکە دەیگوت چی هەبوایە پێکەو بەشمان
 دەکرد، خواردن و خواردنەوهمان پێکەو بوو، فەرق و
 جیاوازیمان لە نێواندا نەبوو. گۆرانییەکە وای دەگوت و
 بە زمانی میروولەکان بوو، میروولەکانیش کە پێیان وا
 بوو زمانی خۆیان بێر چوووەتەو وەک جاری جارێ
 لێی تێدەگەشتن. وێرێ گۆرانییەکە، کڵەپی تاسە
 بەرەبەرە لە ناخیاندا گەری دەسەند: پێکەو گۆرانیمان
 دەچەری، پێکەو تۆرەکەمان لە ئاوا دەردەهێنا، پێکەو
 ئاسنمان دەتواندەو، پێکەو زەویمان دەکێلا. بە یەکەو
 هەنجیری بە هەنگوین، شیلە ی گول، هەنوێن و دەنکە
 گەنمان کۆدەکردەو، دروێنەمان دەکرد و بە یەکەو
 نانمان دەخوارد. یەخسیر و کوێلە نەبووین. گۆرانییەکە
 دەیگوت بەر لەوێ ئاوا ببینە کوێلە و یەخسیر و
 ژێردەستە ی فیلەکان، پێکەو شارەکانمان ئاوا دەکرد،
 بە یەکەو ولاتمان دەپازاندەو. گۆرانییەکە دەیگوت

کۆشكى سولتانى فىلەكان دەپوخىتىن، ھىلانەى
 پەپوۋەكان دەشتىۋىتىن، ۋەچەى زەردەلەكان لەبن دىنىن.
 مىروولەكان ھىزى بوون و نەبوونيان ھەيە. گۆرانىيەكە
 دەيگوت لەم گەردوونەدا ھىزىك لە سەرۋى ھىزى
 مىروولەكانەۋە بەدى ناكرى. كى كۆشكى سولتانى
 دروست كىردوۋە؟ كى ئەھرامەكانى ساز كىردوۋە؟
 باخچە ھەلۋاسراۋەكانى بابل كارى كىن؟ ئەۋ ھەموو
 شار و ولاتە دەستكردى كىن؟ مىروولەكان...
 گۆرانىيەكە دەيگوت پەۋ ھىزەۋە، پەۋ ھىزە زۆرەۋە
 دەرەقەتى فىلەكانىش دىن. گۆرانىيەكە دەيگوت...
 گۆرانىيەكەش لە چىاكان و دەرپاكانەۋە دەھات، لە خاك
 و دارستان و پووناكىيەۋە فىچقەى دەكرد. مىروولەكان
 ئەم دەنگە، ئەم گۆرانىيەيان باش دەناسى و ھىندەى
 تىنى دلەكانيان شارەزاي بوون.

ھەموو تىكرا، لە كاتىكدا سېتىدە ۋەك گولى شۇق بەسەر
 دۇنيادا دەپشكوت، ھاۋاريان كرد:
 'مىروولە، مىروولە.'

ئەۋسا دارستانيان بەجى ھىشت و بەرەۋ شار و
 ولاتەكانيان كەۋتتە رى. ئىتر ھەمويان ھەمدىس بىريان
 لەۋە دەكردەۋە كە ئىمە مىروولەين. ئەسەفيان دەخوارد
 و لەبەر خۇيانەۋە دەيانگوت چۆن ۋا خىرا بوۋىنە فىل،
 ئەۋىش فىلىكى ورد و بچوۋكى بەقەد نوۋكە دەرزيبەك.

دیسان بووبوونهوه به میرووله، گورانییه که
میروولایه تیسی له ناخی نهواندا ژیانددبووه وه، به لام به
هیچ کلووچیک نهقلیان بری نه ده کرد فیله کان بیه زینن.
په پوهه کان به کسه سولتانان ناگادار کرده وه و
گوتیان:

“میرووله کان دارستانان به جی هیشتووه و به ره و
ولاته کانی خویان ده که پینه وه.”
سولتان:

“چ باسه پوه به رزی برام؟”
سهر کرده ی په پوهه کان:

“سهرم سوورپماوه میرووله کان دارستانان به جی
هیشتووه. ئاخر نهوان زوریان دل به فیلبوون و
که فله خوراندنی وه که فیله کان خوش بوو.”
ده بن چ پووی دابی؟

“پرسیم و لیکولینه وهم کرد، به لام هیچم دهست نه که وت
سولتانم. گوايه شهویک، یان ئیواره یه ک یان نیوه ی
شهو، کتوپر که فله لیان له داره کان هه لبریه وه. له نیو
دارستان فره یان لئ براوه و له جی خویان رهق بوون.
وهک نه وه وا بووه گوئ بق شتیک بگرن، به لام هیچ
دهنگیکیش نه بیستراوه.”

سولتان گوتی:

“سهره. نه م میروولانه سهرترین بوونه وه ره کانی سهر
پووی زهوین. راست و چه بیان هیچ دیار نییه...”

“عەزى سولتانى خۆم بىكەم، پاشان لەگەل گزنگى خۆرەتاو
لە دارستان دابراون سولتانم و بەرەو ولاتەكانى خويان
ملى رینگەيان گرتووه.”

“شتىك لە گۆرپىيە سەركردهى پەپووهكان. ئەگىنا هىچ
كەس لەم دونىيەىيە بە خورتوخ—ۆرايى واز لە
كەفەلخوراندن ناهيتنى. سەرجهەم بوونەوه رەكانى دونيا
بەس بۆ كەفەلخوراندن هاتوونەتە دونيا. بوونەوه رىك
ئەگەر جاريك هەلى كەفەلخوراندنى بەدەست هيتا، ئيتەر
بۆ هەتاهەتايە وازى لى ناهيتنى. شتىك لە گۆرپىيە، ئەم
مىروولانە بەلايەكەمان بەسەر دىنن ئەمان بەلا.”
“ئەمنيش بەپەرۆشم سولتانم.”

“هىچ هەوالىكى مىرووه شەلەتان نىيە، ئەى هىي مىرووه
زەردەكانى خۆمان؟”

پۆپەبەرز هەناسەيەكى هەلكيشا و گوتى:
“نەخىز. بەداخووه نەخىز سولتانى خۆمان.”
سولتان، قەدەرىكى زۆر سەرى شۆر كردهوه و لە گز
فكران پۆچوو، ئەمرا قورتمەكەى بەسەر پشتيدا
سووراند، بەرەو درەختەكان هەنگاوى نا، كەفەلى بە
نيوقەدى دارچناريكەوه نا، مەكىنەى خوراندنى بە
كەفەليەوه نا و بىرى كردهوه.

“چەند مەلت بۆ چاودىريى مىروولهكان ناردووه؟”
“هەوسەد و حەفتاوحەوت مەل، سولتانم.”
“ئاخۆ ئەم ژمارەيه بۆ چاودىريكردى ئەوان بەسە
پۆپەبەرزەكەم؟”

"ئەم مەلەنە زۆر تیزفېن سولتانم، زۆر بەدەستوبردن.
ئەو پەپوانەن تازە بوونەتە فیل."

"حەوسەد و حەفتاوحەوت مەلى تىرىش ھەلفرېنە،
خۆىشت بەدوای ئەواندا بېچ، زوو ھەوالى نویم بۆ
بگىرەوہ."

"بان سەرم سولتانم."

پۆپەبەرز خېرا لەگەل حەوسەد و حەفتاوحەوت مەلى
تر ھەلفرى، گەىشتە ولاتى مېروولەکان. لە دوورپا، لە
شارەکانەوہ ھاوارى پقى بىست. کە نزىکتر بووہوہ، لە
دەنگەکان تىگەىشت. دەنگەکان تىکرا دەيانگوت:

"ئەم مېروولەنە، ئەم مېروولەنە. ئىمە ھەلخەلەتاین،
درویان لەگەل کردین. ئىمە فیل نین، مېروولەین!"
پۆپەبەرز گوتى:

"ئەى ھاوار! ئەوہى نەدەبوو پوو بداء، پووى دا.
يەکسەر فرى و ھەوالەکەى بە گوئى سولتان گەياند.
سولتان:

"با ھەر مېروولە بن. پىتيان دەلیم مېروولە يانى چى."
پۆپەبەرز گوتى:

"کەوايە سولتانم، يانى ئەو ھەمووہ شەپپوور، ئەو
ھەموو تەلەفزیون و سىنەما و رادیو و پوژنامانەى
ئىمە بەکەلکى ھىچ نەھاتن؟"

"چون بە کەلکى ھىچ نەھاتن، بۆ نەتبىنى، ئامادە بوون
بمرن، بەلام واز لە فیلێتى نەھىتن. پىم گوتى ئەم ماستە
بى موو نىيە. ئەم ئاسنگەرە شەلە رىگەيەکى کارىگەرتر

و به هیزتری له م شه پوور و ته له فزیون و سینه مایانه ی
نیمه دوزیوه ته وه. نابې هیچ شتیکی تر له گورپدا بې.
"به لام سولتان، من زورم لیکولینه وه کرد، هیچ شتیک له
گورپدا نییه."

سولتان وهک نه وهی فرمانیک دهر بکا، گوتی:
"هه یه، شتیک هه یه، به م زوانه بومان دهر ده که وئ."
پیک له م کاته دا په پوویه که به په له پهل، به پوپه و بالی
شیواو که یشته جئ، له سهر لقی دارچناره که ی نزیک
قورتمه که ی سولتان نیشته وه و گوتی:
"نه مانه سولتانم، هه موو میرووله کان کوتیان له
گورانیه که بووه. گورانیه که پتیا ن ده لی نیمه
میرووله ی ن، نابې کوپله بین."

سولتانی فیله کان به فیزه وه گوتی:
"ده با کوپله نه بن بزائم. با پینج تا ده فیلیک په وانه ی
ولاتی میرووله کان بکه م، له و دهر که وه وه ژوور بکه ون
و له و دهر که ی تره وه بیته دهر ئ، میرووله کان وهک
هه ویر له بن پیدا پان بکه نه وه، نه وده م ده یان بینم، با هر
نه بنه کوپله ی فیله کان. با دیسان خوارده مه نییان لی
بیرم... برؤ پتیا ن بلئ میروولایه تیم لی قه ده غه کردوون.
هر ئیستا به ره و ولاتی میرووله کان هه لفرن و پتیا ن
بلین هیچ میرووله یه که بوی نییه بلئ من میرووله م."

په پوهه کان کوتیان:
"بان سهرمان سولتانی خومان."

ئەوسا بەرھە و لاتى مېروولەكان ھەلفرېن، فەرمانى
سولتانىيان بە سەرجم مېروولەكان ڤاگەياندا.

ئىستا ئىتر گۆرانىيەكە بە ھەموو ولاتەكان و بە ھەموو
شارەكاندا بلاو بووبوو. لە ھەموو شوئىنك دەبىسترا،
لە خاك، لە ڤووناكى، لە تاريكى، لە ھەورەكانەو، لە
ھەموو شوئىنك، لە ھەموو شوئىنك دەبىسترا،
مېروولەكان لە خەو و ھوشياريدا ھەر ئانوساتى
گوئىيان لەم گۆرانىيە دەبوو. دەيانىست و ھەموو
پىكەو، بە يەك زار گۆرانىيەكەيان دەگوتهو.

ڤىك ئەو شەو، ڤىك ئەو ساتە، گۆرانىيەكە لە بىنگەى
ڤىشسورەكانىش بىسترا بوو. مېروو ڤىشسورەكانىش
بە جۆشىكى لە وەسف نەھاتوو، بە ڤاوەستان و
لەسەرخۇ چوونەو، گوئىيان بۇ گۆرانىيەكە ڤاداشتبوو.

لەو ڤۆژەو بەدوا گۆرانىيەكە بى ڤاوەستان دەگوترایەو.
دەنگى گۆرانىيەكە لە ھەموو شوئىنكەو دەھات، لە
ئاسمانەو، لە تاشەبەردەكانەو، لە گول و دەوەنجاڤەو.
لەو دەمەو گۆرانىيەكە بىسترا بوو ڤىشسورەكانىش
ھاوكات دەيانگوتهو. گۆرانىيەكە ڤرانەو و كۆتايى بۇ
نەبوو، وەك ڤووبارىكى بەخوڤ، چەشنى فورات و نىل و
دانووب لە سەرچاوەى ڤەسەنى مېروولایەتییەو
ھەلدەقولى و دەرڤشا.

مېروو شەلەى ڤىشسور كە لە خوشيان ڤىشەكانى
تال تال بريسكەيان دەھات، لە فەرماندەى ڤرسى كە لە
تەنىشتى ڤاوەستابوو:

“ئەم گۇرانییە دەبیسی، ئەم گۇرانییە كۆنەى
مىروولەكان؟”

فەرماندە بە سەرسووپمانەوہ پرسىی:
“كام گۇرانى؟”

ئەوہى راستى بى ئەو نەك ھەر گۇرانى، بگرہ
بچووكترین دەنگى نەدەبیست.

ئاسنگەرى شەل گوتى:

“ئەو گۇرانىیە. گرنكترین گۇرانى پابردوو و داھاتووى
مىروولەكان.”

“كىيە گۇرانىیەكە دەچرى؟”

مىرووہ شەلە گوتى:

“ھەموو گەردوون. چياكان، بەردەكان، ئاسمانەكان،
ئەستىزەكان و خۇر ئەم گۇرانىیە دەچرن. ماسىى نىو
ئاو، مارى وشكايى و جروجانەوہر دەچرن.”

ئاسنگەر وای گوت و خۇيشى گۇرانىیەكەى گوتەوہ.
فەرماندە گىل گىل لىنى دەروانى، بەس دەبیىنى ئاسنگەر
جارجارە لیوہەكانى دەبزوینى، بچووكترین سرتەى
نەدەبیست.

“گۇرانى مىروولەكان لە ياسای فیلەكان بەھىزترە، تىدەگەى
جەنابى فەرماندە، ئەم دەنگە دەبیستى؟ گۇرانى مىروولەكان
وہك ياساكانى سروشٹ وایە، ھىندەى ياساكانى سروشٹ
پتەوہ، خورتە، ئەم دەنگە دەبیستى؟”

فەرماندە گوتى:

“كۆيم لى نىيە.”

ئاسنگەر گوتى:

"تو غەزەبەت لى گىراوہ."

فەرماندە گوتى:

"راستە. من مېرووہ پېشسورېكى غەزەب لى گىراوم،
ئەگەر غەزەبەم لى نەگىرايى، فېلەكان بەم جۈرە مال و
ھىلانەى منيان دەشىۋاند؟"

گۈرانييەكە ھەر وا بەردەوام بوو. ئاسنگەرى شەل،
ھەموو شتىك و فەرماندەكەى تەنىشتىشى لە بېر
چووبوۋە، گۈرانييەكەى دەگوتەۋە و ئاگاي لە خۇى
نەمايو.

بەم پەنگە چەند پۇژ و چەند شەو لەگەل گەردوون ئەم
گۈرانييەيان گوتەۋە، پېشسورەكان سەرەدەريان لى
دەرنەکرد، ئاسنگەرە شەلەيش ھەر وا. بەرەبەيانىك
بېنيان كە بەشىك لە پېشسورەكان بۇ خوارى، بۇ
دەشت، بەرەو ولاتەكانيان شۇر دەبنەۋە.

ئاسنگەرە شەلە بە ترسەۋە گوراندى:

"بۇ كۆى، بۇ كۆى؟"

ئەۋانى تر خوئىنسارد و لەسەرەخۇ گوتيان:

"كۆيلايەتى ئېتر بەسە. تا كەى ئاۋا چاۋەپى دانېشىن؟
سەد ھەزار سالىش چاۋەپوان بېن، ھېچ شتىك پوو
نادا. ئېمە دەپۇين."

ئاسنگەرى شەل پرسى:

"بۇ كۆى باشە؟ بى پرسى من بۇ كۆى مى پىۋە
دەنن؟"

"دهچينه وه ولاته كانى خومان."

"فيله كان ده تانكوژن له وئ."

فرمانده له پشت ئاسنگه را هاواری کرد:

"ناتوان بتانكوژن. ناتوان بتانكوژن."

"دهچين خندهق به چوارده وری ولاته كاندا لی ددهین

و خندهقه كان پر دهكەین له ئاو. فیله كان ناتوان

به سهر ئه خندهقانه دا باز بدهن و پی بنینه

ولاته كانمانه وه، ئیمهش بهم جوړه له ژیر چنگی فیله كان

پزگارمان دهی."

ئاسنگه ری شهل گوراندى:

"مهاله، فیل گوئیان به خندهق نابزوئ، به سهریدا باز

ددهن."

فرمانده له پشت وی را هاواری کرد:

"فیله كان ناتوان خندهقه كان تیپه ریښ، ئیوه برۆن و

خوتان پزگار بکهن."

بهم جوړه خندهقچییه كان كهوتنه پئ.

پاشان دهستهی فشهكه ره كان له و لا را هات و به دهم

پئوه دهیانگوت:

"دهیسووتینین، دهیروختینین، ولاتی فیله كان له گه ل خاکدا

یه کسان دهكەین."

ئاسنگه ری شهل گوتی:

"بۆ کوئ، بۆ کوئ؟"

فشهكه ره كان وه لامیان دایه وه:

"به ره و پزگارکردنی نه ته وهی میرووله كان."

به دواى ئەوانىشدا مېرووله نووسه که کان هاتن. ئەمانه
 دەیانویست به فیلەکانەوه بنووسین و له بەردەم
 جموجوولیان بێنە ئاستەنگ. دواى ئەوان،
 چاودەرەیتەرەکان تێپەر بوون، ئەمانه دەیانویست بچنە
 نێو چاوی فیلەکانەوه و چاویان هەلبکۆلن. بە دواى
 چاودەرەیتەرەکاندا، بېرەلقەنەکان پەیدا بوون که
 بەتەما بوون چال لى بدن بۆ ئەوهی فیلەکان بکەونه
 ناوی و بمرن. بە دواى ئەوانىشدا بزمارژەنەکان
 دەرکەوتن، ژمارەى بزمارژەنەکانیش کەم نەبوو، ئەوان
 دەیانویست دەورووبەرى ولاتەکانیان بزمارپێژ بکەن و
 گەرەکیان بوو بەم جۆره مېروولهکان پزگار بکەن.
 بە دواى بزمارژەنەکاندا، تەفرەدەرەکان تێپەر بوون،
 ئەمانه کەسانیک بوون دەیانگوت نا بۆ پيشسور و
 فیلەکان، بەلى بۆ مېروولهى ئازاد و سەر بەخۆ. بەم
 قسانە بەنیاز بوون بەشیک له فیلەکان هەلبخەلەتینن،
 فیلەکان دژ بە یەکتر دنە بدن و لەگەڵ ئەو فیلانە بێنە
 یەك که لایەنگرى مېروولهکانن و نەتەوهکان بگەیهننە
 کەنارى ئازادى و سەر بەخۆی. زۆر دەستەى تری
 مېرووله هاتن و چوون، مېرووه شەلەش لەسەر پریگ
 راوهستابوو و له هەموویانی دەپرسی:
 'بۆ کوئ، بۆ کوئ، هاوپیانی بۆ کوئ؟'
 مېروولهکانى تر دەیانگوت:
 'بەرەو ئازادى.'
 جگە لەمە هیچى تریان نەدەگوت.

بەم جۆرە لە ماوەی چەند پوژیکدا بىنکەى
پىشسۈورەکان چۆل بوو، تەنیا ئو مېروولانەى
ئاسنگەرى شەليان خۆش دەويست، متمانەيان پىى بوو
و بېروايان پى دەکرد، لە لای مانەو، ھەروەھا ھەرماندە
و بەشیک لە پياوھەکانى ھەرماندەش.

مېرووھ پىشسۈورە شەلەى ئاسنگەر زۆر خەفەتى بەم
پووداوانەوھ خوارد. دەيزانى چ بەسەر مېروولەکان دى
و خوين لە دلى دەچۆرا.

کە پەپوھەکان ھەوالەکەيان بە گوئى سولتان گەياند،
سولتان زۆر خوشحال بوو. بە پىکەننەوھ گوئى:

"بىدەنگ بن، نقتان لىوھ نەيت. با خەندەق بە
چواردەورى ولاتەکانياندا لى بدەن، منيش دوو فيلان
دەنيرم، تەختەيەک لەسەر خەندەقەکە دابنن و بىکەنە
پرد، جا ئەوجار بزائن چۆن ديسان شار و ولاتيان
خاپوور دەکەمەوھ، ھەھە ھەھە."

مېروولەکان بە جۆشوخروشەوھ، شەو و پوژ بە
دەورى شار و ولاتەکانياندا خەندەقيان ھەلدەقەند و بە
ئاو پريان دەکردن. کە کارەکەيان تەواو بوو، چوونە
لای سولتان و گوئيان:

"ئىمە ئيتەر دەمانەوئ ئازاد و سەربەخۆ بژيين."

سولتان گوئى:

"بەراست، ئاوا گەلحۆکانم؟ کەواتە دژى من رادەپەرن؟"

"بەلى رادەپەرين، دەى جا چييه؟"

سولتان گوئى:

‘يانی، يانی پيتان وايه نه ته وه کانی میرووله ده توان
دژی ئو فیله زه به لاحانه راپه پڼ؟’

میرووله کان گوتیان:

‘پیمان وا نییه، راده په پڼ، دیاره راپه پڼ یوین.’

سولتانی فیله کان په کبه خوی پیکه نی، دهستی به سکی
گرت و پیکه نی، وا پیکه نی ته نانه ت ناسنگه ری شه لیش
گوئی له قاقای پیکه نینه که ی بوو. میرووه شه له به
بیستنی ئم قاقایه کوتی:

‘ئهی هاوار، میرووله کان ئه وه ی نه ده بوو به سهریان بی،
به سهریان هات. سولتان ته نانه ت میرووله یه ک له سهر
پووی زه وی ناهیلېته وه، په گورپشه مان له بن دینی. من
له میژه ئم پیکه نینه ده ناسم، نیشانه یه کی باش نییه.’

سولتان پاش ئه وه ی تیر تیر پیکه نی، کوتی:

‘دهی فیله کانم، عه سکه ره کانم، دهی په پووه کانم،
مه له کانم، دهی، ئه مړو ئیتر نابی له ولاتی میرووله کان
به رد له سهر به رد و سهر له بان جهسته به یلنه وه.’

فیله کان خنده قه کانیان پوخاند، وهک ئاو خوار دنه وه
به سهریاندا تیپه پ بوون و چوونه نیو ولاتی
میرووله کانه وه. گرموه وړ و شین و پوړو به رز
بووه وه، ته پوتوز له و ناوه رابوو. هر فیله و به جاریک
به میلیون میرووله ی له بن پیته کانیدا پان ده کرده وه،
خول خهلتانی خوین بوو بوو.

تاو یک دواتر میرووه کان دهسته وداوینی سولتان بوون
و گوتیان:

ئىيمە خەتايەكمان كرد، تۆ مەيكە سولتانم. بمانبوره. بمانبوره بۆ ئەوھى تا پۇژى قىامت كۆيلە و غولامى تۆ بين. نەمانزانى مېروولەكان هېچ كات دەرەقەتى فيلەكان نايەن. فريوى ئەم پيشسورانهان خوارد، ئازادىي ئىيمە، تۆين، سەربەخۆيشمان ھەر وا...

ديسان سەركردهى پەپووهكان ناوبژيوانى كرد، فيلە تووپە و پقەستاوهكانى ئەھوھن كردهوھ و باقىي مېروولەكانى لە مردن پزگار كرد.

ئەو مېرووھ پيشسورانهى تر كە ھەلاتببون و خويان گەياندبووھ سەر گۆپكەى درەختىكى بەرز، گوتيان:

ئىيمە ھەلەمان كرد، با تىكەل بە دەستەى چاودەرھىنەران بين، چاوى فيلەكان ھەلبكولين و تۆلەى خۆمان بكەينەوھ.

ئىنجا مېروولەكان بۆ ئەوھى چاوى فيلەكان دەرېتن، پەلامارى فيلستانيان دا. يەكسەر خويان بە چاوى فيلەكاندا كرد. چوونە لای سولتان و گوتيان:

ئىيمە ئازاد و سەربەخۆين. ئىستا چاوى سەرچەم فيلەكان ھەلدەكولين.

سولتانى فيلەكان يەك بە خۆى پىكەنى، دەستى بە سكى گرت و قاقا پىكەنى. كە ئاسنگەرى شەل گوى لە قاقاى پىكەننەكەى بوو، گوتى:

ئەى ھاوار، ئاى، وھىش، ديسان چەند ولاتىكى مېروولە لەگەل خاكدا يەكسان دەبن.

ئەمرا سولتانى فيلەكان دەستورى بە فيلەكان دا:

قورتمه کانتان پر بکهن له ئاو و به چاوی یه کتریدا
برشینن.

فيله كان وایان کرد.

فيله كان هه مدیس په لاماری ولاته کانیان دا و
میرووله كان دیسان دهسته وداوینی سولتان بوونه وه.

دیسان هه ندیک میرووله که خویان له نیو که لاکانی
داریکی به رزدا حه شار دابوو، نه مجاره تیکه له به
دهسته میرووله نووسه که كان بوون. میرووه
نووسه که کانیش یه ک یه ک و دوو دوو به نه ستوورایی
بستی که به فیه کانه وه نووسان و سولتانی فیه كان دیسان
له قاقای پیکه نینی دا، کاتیک میرووی شل گوئی له
پیکه نینه که ی بوو، کسپه ی له جه رگی هه ستا و گوتی:

“وهی، وهیش، ئاوا بپرواته پیش سه رجه م ولاته کانی
میرووله ویران دهن.”

سولتانی فیه كان نه مری به فیه کانی کرد:

“خوتان به ئاویدا بدن، ئاوی چۆم.”

فیه كان به رهو ئاوی چۆمی پریان کرد، خویان هاویشه نیو
قولایی ئاوه کانه وه. ئاو، میرووه نووسه که کانی لی کرده وه
و له گهل خویدا برینی.

دیاره پیشتر فیلیک چیا که ره کانی له دهشت پان
کرد بووه وه. نه وان نه یانتوانی جاریکی تر پشتیان راست
بکه نه وه و له چیا کان بدن.

سه رجه م تاقیکردنه وه كان مایه پوچ بوون، سولتانی
فیه كان به هر تاقیکردنه وه یه ک پیکه نی، ئاسنگه ری

شەل گوتى ۋەش، چەند ۋلاتىكى مىروولەكان خاپور
 بوون، مىروولەكان ھانايان بۇ سولتان ھىنا و پۆپەبەرز
 ناۋبۇيانى كرد و سولتان لىي بوورين.
 لە ئاكامدا ئەو پىشسورانى زىندوۋ مابوونەۋە،
 نەخۇش، سەقەت، ماندوۋ، بېھىۋا، دەست لە پى درىژتر
 گەرەنەۋە شوپىتى خۇيان. لە پرويان ھەلنەدەھات
 سەبرى مىروۋە پىشسورە شەلەى ئاسنگەر بكن. لە
 كاتى پۇشتىندا ئەمانە چەندەيان جىنو بە ئاسنگەرى
 شەل دابوو. مىروۋە شەلەى بىچارەيان بە خىانەتكار و
 نانەجىب و ترستۇك لەقەلەم دابوو. ئاسنگەرى شەل
 گشت ئەمانەى فەرامۇش كرد، بە ھاۋكارىي
 مىروولەكانى دى، برىنەكانى ئەۋانى پىچايەۋە و
 دلخۇشىي دانەۋە. ئىتر ھەۋلىكە، ھەر ھەۋلىكەش
 ئەگەرى سەرنەكەۋتنى ھەيە. ھەرچى بى شىكىستان
 خواردبوو.

بەلام سولتانى فىلەكان لە خۇشيان شاگەشكە بووبوو.
 ئىتر ھىچ مىروولەيەك، بەتايىبەت پاش ئەۋ ھەمو
 تاقىكدنەۋەيە، جارىكى تر تەنانەت زات ناكا بىر لە
 پاپەپىن بىكەتەۋە. لەۋە بىرازى مىروولەكان تەۋاۋ
 بووبوونە دوژمنى پىشسورەكان. ئەگەر لە شوپىتىك
 پىشسورىكىان بىنبا، يەكسەر خويىن بەرى چاۋى
 دەگرتن و لە چاۋتروكانىكدا ئەۋ پىشسورەيان
 ھەنجن ھەنجن دەكرد. لەنئو مىروولەكاندا ئىتر تەنانەت
 پىشسورىك نەيدەتۋانى ھىلانە بكا. ھەلبەت ئەم

تاقیکردنه و هیه دیسان خه ساری گه وره ی به فیلیستان
که یان دبوو. که لهک له ولاتانی میرووله خاپوور
بوو بوون، به میلیارد میرووله مردبوون. ئه مه به و
مانایه ده هات که میرووله یه کی که متر کاریان بو
فیله کان و په پووه کان ده کرد.

سه رکرده ی په پووه کان کوتی:

"خه مت نه بی سولتانم. زاوژی ئه م میروولانه له سه رجه م
بوونه وهره کانی گه ردوون زیاتره. له ماوه ی چهند سالی کدا
په نگه هه زار قاتی ئه م کوژراوانه بیتنه دونیا."

سولتان پتکه نی و کوتی:

"ئاوا؟ زور باشه! ئه وه په گی پیشسووره کانیشمان
وشک هه لکه پاند، جاریکی دیکه نه ده توان میرووله کان
هه لبه خه له تینن و نه ده توان یه ک بگره وه. به پراستی
ئه و پیشسوورانه بوونه وهره گه لیکی ساویلکه و
بووده له ن. به شیکیان ویستبوویان فیله کان له دژی ئیمه
دنه بدهن. فیله کانیشمان پیش ئه وه ی هه واله که م پی
پا بکه یه نن، هه موویان پان ده که نه وه... هه هه هه،
هه هه هه..."

ئاسنگه ری شهل کوتی له م پتکه نینه ش بوو، له داخان
مرد و زیندوو بووه وه و کوتی:

"ئیتشاش له بهر سه رکه و تنه که ی پتده که نی. ئاخ، ئه وانه ی
ئیمه چهند که مژه بوون."

"جا له مه و به دوا شه پیووره کان، ته له فزیونه کان،
پوژنامه کان، پوژمانه کان و به تاییه تییش ئه و

پۆش-ئىبىرانەنى لە قوتابخانە-كانى بە فيلكردننى
 ميرووله-كان خويندوويانه، پۆليان دەبى. نەتەوہ-كانى
 ميرووله ئيتىر هيچ ترووسكەيەك بەدى ناكەن. ناومىدى
 سەرچاوەى ژيىردەستىيە. ناومىدى دايكى كۆيلەتییە.
 ناومىدى كرمى دلە. پەرە بە ناومىدى دەدەين. دوانزە
 مانگى سال، شەو و پۆژ، ئەو پۆش-ئىبىرانەنى لە
 قوتابخانە-كانى بە فيلكردننى ميرووله-كان خويندوويانه و
 بوونەتە بە-پىوہبەرى رادىۆ، سىنەما، تەلەفزيون و
 پۆژنامە-كان، پەيتاپەيتا ناومىدى دووپات دەكەنەوہ.

لە ئىستاوہ دەستمان پىن كردوہ...

ئەى دەنگوباسى زەردەلە-كان؟

ئەوان لە لاى ريشسوورە-كانن. يەكە يەكە چاودىزى
 ريشسوورە-كان دەكەن، تەنانت گوى لە ھەناسەيان
 دەگرن و بە منى رادەگەيەنن.

ئەى دەنگوباسى ئاسنگەرى شەل؟

پۆپەبەرز گوتى:

نازانم.

سولتانى فيلە-كان گوتى:

لەمەوبەدا ئاسنگەرى شەل تەنانت ئەگەر زيندووش
 بى، پارەيەكى چرووك ناھيىن، هيچى پىن ناكري. ليرە
 بەداوہ چيى لەدەست نايە... كام ميرووله جاريكى تر
 بەپيى گەلحۆيى وي ھەلسوكەوت دەكا و دژى ئيمە
 رادەپەري؟

پۆپەبەرز گوتى:

“مېرووه شهلە مردووه. نه گهر نه مردايه، پټگه ي نه ده دا
مېرووله کان وا گه مژانه بجوولينه وه.”
سولتاني فيله کان يه کبه خوي و له ناخي دلوه پټگه نئ.
پټگه نينه که ي چيا و چيا دهنگي دايه وه. ئاسنگه ري شهل
هه مديس کوني له دهنگي پټگه نينه که ي بوو و له نووکی
پي تا تهوقي سهر هه لله رزي.

ئەو مېروولانەي بووبوونە پېشسور، پۇل پۇل خۇيان دەگەيان دە بىنكەي ئاسىنگەرى شەل. تۇقار، ناھومىد، ماندوو و مردوو. بىنكەكە لە ماوہى چەند مانگىكدا مېروولەي ترى نەدەگرت و مېروولەكان ديسان بەرد و شاخ و دۇل و داوینەكانيان داپۇشى.

مېروولەكان بە گەردىنگەچى، بىي جۈولە لە چيا خۇيان لەبەر تاوئى ھەلخستبوو، مەقيان لىوہ نەدەھات و بېريان دەكردەوہ. لە خواری پرا، لە ولاتى مېروولەكانەوہ، ئەوانەي وەك خۇيان بووبوونە پېشسور لە شاخيان دەدا و بە ھەوالى ناخۇش و دلەتەزىن و پەرزوینەوہ دەھاتن. ئىتر لە بىنكە، مېروولەكان ھىندە زۇر بوون وەسەر يەكتىرى كەوتبوون.

لە ولاتەيلى مېروولەكان دۇخەكە تا دەھات ئالۇزتر دەبوو. ھەر فیلە و كۆشكىكى بۇ خۇي بە دروستكردن

دابوو. هر کام له فیله کان له و کوشکهای خویاندا
 کورسییه ک وهک کورسییه کهی سولتانیان به داتاشین
 دابوو. ههروهه ها پریک وهک باخچه تاییه ته کهی سولتان،
 له سه رجه م دار و گوله کانی دونیا باخچهی تاییه تیان به
 دروستکردن دابوو... ههتا میرووله زیاتر پیشکه شیان
 بگردایه، ئهوان زیاتریان دهویست. چییان به میشک
 بگیشتایه، ههزیان له چی بوایه، ئیشتای چیان بگردایه،
 وهک دهستوو به میرووله کانیان راده گه یاند. سولتان
 ههوت کوشکی تر و شانزه کورسیی رهنگاو پهنگی تری
 بو خوی به دروستکردن دابوو. سه رجه م چیا و
 دوله کان و قهراغ ده ریا گه وره کان پر بووبوون له
 کوشک و سهرا و باخچه کانی سولتان. میرووله کان
 هیلانهی وایان بو هر کام له په پووسلیعانه کان چی
 کردبوو که له وهتهی مهله کان مهل بوون هیلانهی وایان
 به چاو نه بینیبوو. هیلانه کان له سه ر گۆپکهی به رزترین
 چناره کان بوون. میرووله کان خواردنیان بو دهبردنه
 سه ر گۆپکهی چناره کان و نیو هیلانه کانیان. ئه گه ر
 ئاوی حیاتیشیان بو سولتان دوزیباوه و بویان هیتابا،
 پاش چل شهو و چل پوژ جهژن و په شبه له ک سولتان
 ئاوه کهی ده خوارده وه و نه مر ده بوو. به دواوی ویدا،
 فیله کانی تر و په پووه کانیش داواوی ئاوی حیاتیان
 ده کرد و میرووله کان دیسان ویل و عه ودال،
 رووتو په جال ده که و تنه وه ری. خواره وهی چیاکان و
 گرده کان هه مووی بووبووه عه مبار و عه مباره کانیش

لیپاولیپ بوون له خواردەمەنی جۆراوجۆر. میرووله‌کان
 دیسان ەمباری دیکەیان دروست دەکرد و بە
 خواردەمەنییە نایابەکانی دنیا دەیانناخنین. میرووله‌کان
 سالی دەری دوانزە مانگ کاریان دەکرد، نەیانده‌زانی
 وەستان و ڕاوەستان چییە. کوا ئەو پۆژانەی
 ڕایانده‌کردە دارستان و لاسایی فیلەکانیان دەکردەو،
 کوا ئەو پۆژانەی داوای ھەنگوین و شیلە گول و
 گەنمیان لە سولتانی فیلەکان دەکرد، کوا وەک جاران
 دەتوانن چاویان بە ڕووی سولتان بکەوێ؟ تەنانەت
 سالی جاریک دەیانتوانی پۆپەبەرز ببینن. سەرچەم
 خەزینەکانی سەرزەوی و ژیرزەوییان بۆ فیلەکان و
 پەپووەکان گواستبوو وە... سەرەڕای ئەمەش هیچ فیل
 و پەپووەیەک تەنانەت لەوانی نەدەپوانی. پۆژانی پیش
 شکست و کۆکۆژی بۆ میرووله‌کان بووبوو و خەون و
 خەیاڵ.

ھەتا میرووله‌کان زیاتر داواکانی ئەوانیان بەجی دینا،
 فیلەکان و پەپووەکان پتر و پتر و پتریان دەویست. ئیتر
 هیچ میرووله‌یەک خەو و پشووی نەماوو. بەرامبەر
 بەم کارە تاقەتپرووکیانە، فیلەکان بەس ئەوەندەیان
 خواردەمەنی پێ دەدان کە نەمرن. ەمبارەکان پڕ
 بووبوون و لییان دەپژایەو، خواردەمەنییەکان دەپزین.
 بەلام فیلەکان تەنانەت تۆسقالیک زیاتر لە بەشەخۆراکی
 پۆژانەیان پێ نەدەدان. چ حیکمەتیکێ تێدابوو کە ئەم
 میروووە برسی و ڕووتەلانی کە لەبەر کارکردن تەنانەت

دەرفەتیی سەرخوراندنیان نەبوو، وەك خیزوخۆل زاوزنیان دەکرد؟ میرووه مێیه‌كان پەیتاپەیتا بە میلیارد هێلکەیان دەکرد. ئەمەش تا بێتیی بە قازانجی فیلەكان بوو. فیلەكان تا دەهات زلتەر و قەلەوتر دەبوون. پەپووه‌كان بە ڕادەیه‌ك هەلمسابوون كە وای لێ هاتبوو نەتوانن هەلبفرن. هەلۆ ڕەشەكان لە ترسی فیلەكان نەبوایە، بە چێژ و تامەوه ئەو پەپووه‌سلیمانانەیان دەخوارد، هەر پۆژە و هەزار پەپووی تەپ و تازەیان وەبەر دەندووك دەدا. كاتی هەلوكان پەپووه‌كانیان وا چەور و قەلەو و بێن جموجوول دەبینی، ملیان شوپ دەپووه‌وه و ئاویان لە زار دەهاتە خوار.

سولتان، بە كۆشك و مەزرا و خەزینە و عەمبار و باخچەكانیدا دەگەڕا و دەیگوت: "سالی داهااتوو دەبی داهاتمان دە قاتی ئەمسال بێ." سالی داهااتوو، داهاات بیست قات زیاتر دەبوو، سەرباری ئەمەش سولتانی نێوچەوانی تێك دەنا و دەیگوت: "سالی داهااتوو دەبی سەد قات بێ." میرووله‌كان پیش ئەوهی تووڕە بێ، سەریان سووڕ دەما. ئەو هەمووه‌ خواردەمەنییه، ئەو هەمووه‌ مال و مۆلك و خەزینەیه بەشی سولتان و ئەوه و نەتیجە و سەد وەچەیی وی دەکرد، تا قیامەت بەس بوو، بگرە زیاتریش بوو... ئەگەر تا قیامەتێك و تا پینچ قیامەت ژیا، ديسان ئەم خواردەمەنیانە بەشی فیلەكانی دەکرد. ئێ كەواتە ئەم فیل و پەپوانە چ دەردیكیان هەیه، بۆچی بەم جۆرە شتەكان كەلەكە

دهكڼ. ميرووه پيشسپي و ژيرهكان بيريان بؤ ئوه
 دهچوو كه ئهم فيل و پهپووه سليمانكانه تووشي پهتاي
 كه له كه كردن بوون. تيرنه خوړ و نه ديوبدي بوون... تا
 نيسټا له نيو بوونه و هره كاني ترډا بوونه و هري وا چلهك
 و تيرنه بوويان نه بينيوه. سه رجه م بوونه و هره كاني سهر
 پروي زه وي له نازه لي درنده وه بگره تا په له وه، له
 ميشومه گه زه وه بگره تا چروچانه وه، له ماره وه بگره
 تا چه قل، هر هه موويان واقيان وړ مابوو و له حاند
 ئهم بوونه و هره نوييانه به په كجاري حه په سابوون. ئهم
 په پوو و فيلانه، ئهم زگهوړ و نه خوشانه ي كه له كه كردن
 ته او شيت بوو بوون. بوونه و هره كان نه يانده زاني
 به رامبه ر به مانه چي بكن.

له وه بترازي ئهم مالكو كړدنه وه په به چ نرځيك
 ده سته به ر ده بوو! به نرځي مهرگ، نه خوشي،
 سه قه تبوون، هه ژاري و برسيتي ميليارد ميليارد
 ميرووله. فيله كان دليان به م ميروولانه نه ده سووتا،
 هه زوه ها ئه وانيان خوش نه ده ويست و له هر
 دهره فيكدا سووكا په تبيان پي ده كردن. سهره تا سولتان
 ده يگوت ميرووله كان له په گه زي ئيمه ن و ئه وانيش
 بر وايان كړد بوو. له پيناو هر پاروويه كي ئه وان كه له
 چاو تروو كانيكدا هه ليانده قورتاند، ميلوونان ميرووله
 گيانيان ده سپارد. بؤ ئه و خوارده مه نيه ي له
 عه مباره كاندا دهرزا و ئه و به ره مه ي زياده ي بي ئه وه ي
 تو سقا ليكي به ميرووله كان بدرئ، ده خرايه نيو

دهرياکانهوه، به ميليارد ميرووله پهنجيان چهشتبوو،
خوښنيان پښتو و گيانيان سپاردبوو.

ميرووه پيشسووره شهلهيش گوښی له وهوالانه
دهگرت که له خوارهوه، له فيلستان و ولاتى
ميروولهکانهوه دههاتن و له داخان خريک بوو شيت
بن، بهلام چيی له دهست دهات...

په پيتاپيتا دهگوت:

"نه مانه شيت بوون، شيت بوون. دواچار له دونيادا نه م
چاخى شيتييه، نه م چاخى زه بوونييه، نه م چاخى
نه وسنى و خو پهرستيهش به سهر دهچي، بهلام تو بلښي
کهنگي؟" ده په شوکا و خهفتي دهخوارد. نه وه مووه
شيتي، خو پهرستي و زولم و په ستييه ته نانت شاياني
فيلهکان و شاياني هيچ گيانه وهر و هيچ بوونه وهر ښک
نه ده بيني. نه و کاته ميروولهکان پزگاريان بن، فيلهکان
و وهچي فيلهکانيش شانبه شاني ميروولهکان به خته وهر
ده بن. نه وه مووه په له قاره، خو پهرستي، زه بووني و
زولم و نه شکه نجه په له پای چي؟ نه م فيلانه شيت
بوو بوون، بهلام شيتيش سنووريکي هه په. فيلهکان و
په پوهکان که نه م زولم و زوردارييه يان له سهر
ميروولهکان په پره و ده کرد، له ترسان شيت ده بوون.
ميروولهکانيان بچو وکتر له ميرووله په که ده بيني، بهلام
له گهل نه وه شدا له ترسان خو له چاويان نه ده کهوت.
گرفتاري گه وړه ترين غه زه بي دنيا، واته غه زه بي ترس
بوو بوون. نه گهرچي بارستاي سه د سال خواردن له

عه مباره کانیان دابوو، بارته قای هه زار سال، ده هه زار سال عه مباره کان ته ژیی زیر بوو، دیسان له وه تۆقیبون سبهی برسی بمینه وه. له بای هه لکردوو، له ناوی په وان، له تیریژی پوژی، له ئاسمان، له زهوی، له بۆنوبه رامهی دونیاگری گول و له بالی ناسکی په پووله ده ترسان، ده ترسان و شتیان که له که ده کرد، شتیان که له که ده کرد و ده ترسان.

له ولاتی میرووله کان و له بنکه ئیتر هه موویان وه زاله هاتبون. ئه میروولانهی بووبوونه پیشسوور و له ولاته کانه وه هاتبون، بن پسانه وه سمیلیان له سمیلی به کتری ده خشان. بهردهوام ده یانگوت چ بکری باشه، چ بکری باشه، چ بکری باشه؟ چ بکری باشه، چ بکری باشه؟

میرووه پیشسووره شه له یش بهردهوام هه پرسپاری له خوی و هه له هه ر پیشسووریک ده کرد که تووشی یوایه، چ بکری باشه، چ بکری باشه، کتر ده گه یشتووه ته ئیسک، چ بکری باشه؟

دوای پروداوه گهره که، یانی پاش ئه و تیکچوون و کوکوژییه، سه رجه م میرووله کان به پیشسوور و ئه وانی تره وه، متمانه یان به میرووه شه و هاو پنیانی، میرووه پیشسووره ده ست قرتماغه به ستووه کان که له گه ل وی له بنکه مابوونه وه و شه ری فیه کانیان نه کردبوو، په ره ی سه ندبوو. له قسه ی ئه وان لایان نه ده دا.

میرووه شهله شهو و پوژ دهیخویندهوه، گوئی لهو
 میروولانه دهگرت له ولاتی میروولهکانهوه دههاتن، له
 ریشسوورهکان بهگشتی و میرووه دهست قرتماغه
 بهستوهکان بهتایبهتی و پاوژی لهگل دهکردن و بیرى
 دهکردهوه. نهوهی راستی بی ئیتر سهرجهم میروولهکان
 به مهبهستی دوزینهوهی ریگهیهک بو پرزگاربوون لهو
 دۆخه بیریان دهکردهوه و له لینگهپیندا بوون.

میرووه شهلهی ئاسنگه ههه له پوژانی سهرهتاوه
 دهیگوت دهبی چاوهپئ بین ئاوهکه ههلبچئ،
 میروولهکانی دیکه هیچ له بیروکهی ئاوههلهچوون
 نهدهگیشتن و پتیا پادهبوارد. دهیانگوت ئاوی چی و
 میروولهی چی. چی بهسهر زاریاندا بهاتایه، چهندهش
 نهقامانه ههلسوکهوتیان بکردایه، میرووه شهله له
 بیروکهی ههلهچوونی ئاو پاشگهز نهدهبووهوه.

پوژیک سهرجهم میروولهکان له مهیدانهکه کۆبوونهوه و
 داوایان کرد چاویان به ئاسنگههه شهله بکهوئ. مهیدانهکه
 تهنانهت جیگهیهک له ههزاری نهو میروولانه
 نهدهبووهوه. تهنانهت بهو یهک له ههزارههش، نهگهه له
 مهیدانهکه دههزیت بهاویشتا، وه نههزی نهدهکهوت.

میرووه شهله ههات، نههجارههیان چووه سهر لقى
 دارمازوویهک، قسهی بو ئاپورایهکی قهرهبالغتر دهکرد،
 بویهش دهبوو نهو دارهه دهچینه سهری، بههزتر بی.
 هیشتا شوین پی قایم نهکردبوو که ئاپوراکه تیکرا
 ههوارى کرد:

"تیکه یشتین، تیکه یشتین، تیکه یشتین."

ئاسنگەری شەل لای پەرسین:

"چی تیکه یشتن؟"

"هەتا ئاوەکە هەلنەچی..."

"مادام لەمە تیکه یشتوون، بە زووترین کات پێگەی

بەزینی فیلەکان دەدۆزینەوێ. تیکه یشتن لەوێ ئاوەکە

دەبن هەلبێت، نیشانی ئەوێ ئاوەکە هەلچووێ. هەتا

ئەو هەلنەچی، هیچ شتیک ناکرێ."

میروولەکان لە ناخی دڵەوێ هاواریان کرد:

"تیکه یشتین، هیچ شتیک ناکرێ."

"کە ئاوەکە قوڵتی دا، دۆزینەوێ پێگەی بەزاندنی

فیلەکان ئاسانە."

میروولەکان بەو پەڕی متمانەوێ گۆراندیان:

"ئاسانە. دەدۆزیتەوێ، دەدۆزیتەوێ، دەدۆزیتەوێ!"

زایەلە ی دەنگیان لە چیا و دەشت و زار و چۆم و

دارستان و ئاسمانەکانەوێ بیسترا.

تیشکی هیوای نیو دلی میرووێ شەلە ی پێشسووری

ئاسنگەر زیاتر بریسکە ی دا، کەیلی شادی لە سەر

دارەکە هاتە خواری و بەرەو هیلانەکە ی بووێ.

دەبوا یە زوو خۆ بگەیەنیتە کتێبەکانی. گەرەترین و

کۆنترین کتێبی لە پەفەکە دەرھینا و تا ویستی

لەپەرەکانی هەلبەتەوێ، فەرماندە لە بەردەمی قووت

بووێ و پرسی:

"مەسەلە ی ئەم ئاوەلچوونە چییە؟"

میرووه شهله ئه‌وی هه‌ر له بیر چوو بووه‌وه. قه‌ده‌ریک له سیمای فهرمانده‌ی پوانی، به‌دوای هه‌ندیک شتدا ده‌گه‌را، بێ ئه‌وه‌ی قسه‌یه‌ک بکا، به‌سه‌ر کتێبه‌که‌یدا شوڤر بووه‌وه و زوو زوو لاپه‌ره‌کانی هه‌لدایه‌وه.

کتوڤر گۆرانییه‌ک له دلیدا ده‌ستی به‌ چهرین کرد... سه‌ری له‌ بان کتێبه‌که‌ی هه‌لبه‌ری، گوێی پاداشت و له‌ ده‌ورو به‌ری خۆی پوانی. قه‌ده‌ریکی زۆر گوێی له‌ دلی راگرت و پاشان گۆرانییه‌که‌ ته‌شه‌نه‌ی سه‌ند و ئیتر له‌ هه‌موو لایه‌که‌وه‌ ده‌بیس‌ترا. ده‌نگی گۆرانییه‌که‌ له‌ نێو کتێبه‌که‌ش را ده‌هات. له‌و میروولانه‌ی خه‌وتبوون، له‌ زارکی هیلانه‌که‌ و له‌ دیواره‌کانه‌وه‌ ده‌هاته‌ ده‌ر. فهرمانده‌که‌ تاوێک بوو خه‌وتبوو، ئاسنگه‌ره‌ شه‌له‌ گوێی لی گرت، گۆرانییه‌که‌ له‌وه‌وه‌ نه‌ده‌هات. ڤۆیشته‌ ده‌ری و گوێی بو‌ گۆرانییه‌که‌ شل کرد، ده‌نگی گۆرانییه‌که‌ له‌ ئه‌ستیره‌، مانگ، شه‌و، زنا‌ر، گیا، ئاو، با، ئاسمانی شین و بـن ئه‌رزه‌وه‌ ده‌هات. له‌ مه‌یدانه‌که‌ی پوانی، میرووله‌کان مه‌یدانه‌که‌یان ئاخنیبوو، وه‌ک چۆن هه‌نگ خه‌لیفه‌که‌ی پـر ده‌کا، پـنکه‌وه‌ لکابوون، ڤاوه‌ستابوون، بـی ئه‌وه‌ی مووی سه‌ریان ببزوی، بـی ئه‌وه‌ی هه‌ناسه‌ بده‌ن، وه‌ک به‌رد له‌ جینی خۆیان ڤه‌ق بووبوون. ئاسنگه‌ری شه‌ل به‌ره‌و ئه‌وان هه‌نگاوی نا، لی‌یان نزیک بووه‌وه‌، ئه‌وان وه‌ک ئه‌وه‌ی گیانیان له‌ جه‌سته‌ دانه‌ی، جووله‌یان لی‌وه‌ نه‌هات. ئاسنگه‌ری شه‌ل گو‌تی:

‘چ بووه‌؟ به‌و نیوه‌شه‌وه‌ لی‌ره‌ چ ده‌که‌ن؟’

میرووله کان وه لامیان نه دایه وه، نه جوولانه وه و نه
وایان نواند که گوئیان له دهنگی بووه.

ناسنگه ری شهل پرسیی و پرسیی، بینی وا له گز
فکروهه چوون، کهس نقه ی لیوه نایه. پاشان به نیو
ناپورا که دا که را و یه کیکه له کونه هاوړیکانی دوزییه وه،
یه کیکه بوو له میرووه ریشسووره قرتماغه
به ستووه کان... دهستی به قولیدا کرد:

"ئاده ی پیم بلن لیږه چ پروی داوه هاوړی؟ من به
دریژایی ته مه نم شتی وام له میرووله کان نه بینیه وه،
ئاده ی پیم بلن لیږه چ پرو ده دا؟"
نوی تر به هیمنی، به دهنگیک که ده بیسترا و
نه ده بیسترا گوتی:

"وووست، وووست، گویمان بو گورانی راداشتووه."
میرووه شله پرسیی:

"کی هم گورانییه ده چرئ؟"

هاوړیکه ی به سهرسوورمان و گومانه وه سه یریکی کرد:
"چون، تو گویت له م گورانییه نابن، هاوړی ناسنگه رم؟
چون، که واته گویت لن نابن، تو له کنه خو سهرکرده ی
نیمه ی، دل و میثک و بیړی ده ست قرتماغه
به ستووه کانی. هم گورانییه له هه ناو و له هزری
نیمه وه دی. هم گورانییه..."

میرووه شله بزه یه کی هاتی، بزه که ی له ژیر تریفه ی
مانگه شه ودا هیته ی هیوا کهش و جوان بوو. نه وسا
پرسی:

‘چ گۆرانیه که؟’

هاورپیکه ی پئی کوت:

‘له دلت بیرسه. کوئی له دلت بگره، کوئی له تریفه ی مانگ بگره، کوئی له ئاپورای میرووله کان بگره، دنیا بهو گۆرانیه ی ئیمه پر ده بی له خونچه گول، کوئی له دنیا بگره، کوئی له ئاوی پووبار بگره، سه رجه م بوونه وهره کانی دنیا... ئیستا هه موو بوونه وهره کانی که ردوون له سه ر پین...’

دوو هاورپیکه دلخۆشانه باوهشیان به یه کدا کرد. گۆرانیه که تا ده هات زیاتره په ره ی ده سه ند و خۆشتر ده بوو.

گزننگ له سه رانی دا، بهو هیوایه ی گزننگ پوژی هه موومان پووناک بکاته وه، له کاتی تاوه لاتندا، خۆر وه ک گولیکی سوور له نیۆ ئاسماندا ده پشکوت.

میرووه شه له به سه ر دارمازووه که دا هه لژنا. له ژیر تیشکی خۆردا داره که هندی هندی خۆی ده شوست و ده بزووت. میرووه شه له دهستی له سه ر دلی دانا و به م جوړه هاته گو:

‘دۆستان، هاورپیان، هاورپیان، نه ته وه ی میرووله کان ئازاریکی زۆریان چه شت. له وه ته ی دنیا دنیا به نه ته وه ی هیچ بوونه وهریک ئه و ئازاره ی نه چه شتوه که ئیمه چه شتومانه، ئه و زولمه ی نه بینیه که ئیمه بینیمان.’

گۆرانیه که تا ده هات بلاو ده بووه وه و له هه موو گوشه و قوژبنیکی دنیا وه ده بیسترا. ئه م گۆرانیه وه ک دل

دەپشكوت، ئەم گۆرانىيە وەك خۆشەويستى، تىن،
 دۆستايەتى، جوانى، برايتى، يەكسانى و ئاشتى، وەك
 شكۆدارترىن گولۋى دونيا دەپشكوت. ئازادى وەك
 گزنگى بەرەبەيان دەپشكوت. ئازادى دەپشكوت و
 ئەم گۆرانىيە دونيا و تەواوى ئاسمانى دەگرتە خۇ و
 پرووناكى دەگردنەوہ.

“ھاوپىيان، باژىر و ولاتى مىروولەكان...”
 ئاپۇراى قەرەبالغى مىروولەكان كە لەنىو يەك خزابوون
 و تىك ئالابوون، ھاودەنگ گوتيان:
 “دەزانين، دەزانين.”

“بن ولات و شارەكان...”
 ئاپۇراكە ھاوارى كرد:
 “بن ئەرزى ھەلدەكۆلین، بن ئەرزى ھەلدەكۆلین.”
 “كەوايە ھاوپىيان پىشنيارىكم بۆ ئىوہ ھەيە.”
 “پىشنيارەكەت لەسەر چاومان وەستا.”

“مىروويەكى فەرماندە لە خوارەوہيە، بىھىتن بۆ لای من،
 دەبن لىرە وەلامى يەك دوو شتم بداتەوہ.”
 چوان مىروولەى گەنج چوونە سەر فەرماندە و
 دەستوبرد بە دارمازووہكەدا وەسەريان خست و لە
 لای فەرماندەيان دانا.

“ئىستا بى ئوہى چاو بىرووكىنن، سەيرى من و
 فەرماندە بگەن.”

دەستى راستى راداشت، دەستەكانى زل و بەھىز بوون،
 پىرى دايە پىشە گەشەكەى فەرماندە و خىرا پايكىتشا،

پیشه در یژه که له گهل دهستی هات. له بن پیشه
سووره که، پیشیکی زهره زهره دهشایه وه.

ناسنگه ری شهل گوتی:

“بینیتان؟ فیله کان میرووه زهره کانیاں ته نانه ت
نارد بووه لای منیش، بینیتان؟”

پیش سووره کان به یه ک قورگ هاواریان کرد:
“بینیمان.”

“نیستا هه مووتان لا بکه نه وه و پیشی یه کتری بکیشن.
هر که سه و پیشی نه وی تر رابکیشی.”

هر میرووله یه و پیشی نه وی تری پاکیشا. له بن
پیشی سووری زور له و میروولانه پیشی زهره
به ده رکه وت.

“میرووه پیش زهره کان به پیش بگرن.”

میرووله کان هاواریان کرد:

“گرتوومانن.”

“سه ری نه و میرووه زهره دانه بیه پینن، بیانیه تین له بن
نهم داره کویان بکه نه وه.”

خویشی هر نه و کاته پیشی زهردی فه رمانده که ی
ته نیشتی گرت، سه ری له جه سته ی جیا کرده وه و فپری
دایه بن داره که وه. له بن داره که ته پۆلکه یه ک به
که لله سه ری میرووه زهره کان هه لچنرا.

“جا نیستا پیم بلین، بن ولات و شاری میرووله کان
چون هه لکولین، به کام هیز، ناخو هیزی نه وه مان هه یه
بن نه رزی بکولین؟”

میرووله کان هه موو به یهک زار وه لامیان دایه وه:
 "ئه وه هیزه مان ههیه! ئه گهر سه رجه م میرووله کانی سه ر
 پرووی زهوی یهک بگرن..."
 ئاسنگه ری شهل وهک تیشکیک بریسکه ی هات و گوتی:
 "ئه گهر سه رجه م میرووله کانی سه ر پرووی زهوی یهک
 بگرن..."

میرووله کان، زهوی، خاک، ئاو، ئاسمان و
 بوونه وه ره کان بوونه گورانی و پهیتا پهیتا ئه م وشانه یان
 ده گوته وه.

پیشسووره شهله ی ئاسنگه ر:
 "ده ی که واته بکه ونه پئی، به شار و ولاتاندا بلاو بینه وه،
 با گورانییه که تان له دنیا دا دهنگ بداته وه. با
 گوچکه یهک نه مینی نه بیستی، چاوێک نه مینی نه بیینی،
 دلێک نه مینی پئی خوش نه بی، میشکیک نه مینی بروای
 پئی نه کا. گشت میرووله کانی سه ر پرووی زهوی یهک
 بگرن."

دنیا دهنگی دایه وه:

"گشت میرووله کانی سه ر پرووی زهوی یهک بگرن."
 ئه م را میرووله کان ملی رینگه یان گرت، دهشت، ده ریا،
 دارستان و ئاوه قووله کانیان تیپه راند و ئه م گورانییه
 هه ره خوش و هه ره ژیره یان به گوئی دوورده ستترین
 سووچی دنیا گه یاند. بوونه وه ریک نه ما نه بیستی،
 میرووله یهک نه ما، بروای پئی نه هیتابن... سولتانی
 فیهلکان، پۆپه بهرز و فیهلکانی تریش بیستیان.

سولتان به پيکه نينه وه گوتی:

"هه هه هه هه هه، ئه مه گۆ و ئه مه مهيدان ميرووله کان!
گوايه سهرجه م ميرووله کان يهک دهگرن و بن ئه رزی
دهکۆلن، ده بيکۆلن بزائم."
پۆپه به رزی به م که مژايه تيبه ی ميرووله کان تووړه
بوو بوو.

"ده با بن ئه رزی بکۆلن، پاره ستن با وایان لى بکه ين
جاریکی تر نه توانن سهر به رز بکه نه وه."

سولتانی فيله کان گوتی:

"ده لين ميرووله تا بالی لى نه پۆی، له ناو ناچى."

پۆپه به رز وهلامی دايه وه:

"ئه مانه باليان لى پواوه."

"وس سست، با که س هه سست پى نه کا که ئيمه زانيومانه
ئه وان ده يانه وئى بن ئه رزی بکۆلن. با ئه م دوا
ئومیده شيان له چنگ ده ريئين، پاشان ئيتر ته واوه. پاش
ئه وه ی ئه رز کون بوو، نه و ميرووه شه له ش ده گرین.
وست پۆپه به رزی برام، وست."

پۆپه به رز گوتی:

"با بيده نگ بين."

پۆپه به رز که قه له و و قورس بوو، به شينه یی له
شه قه ی بالی دا و به سهر ولاتى ميرووله کانداه لفری.
له خوارى را دهنگی گۆرانييه کی سه ير ده ييسترا، به
شيوه يهک که ده يتوانی دلی وييش نه رم بکا، گۆرانييه کی
که رم و دوستانه و دلنشين، گۆرانييه ک که ئه ويشی

بانگه‌یشتی جوانی ده‌کرد. پۆپه‌برز زۆری نه‌ما‌بوو دل
به‌م گۆرانییه‌ بسپیترئ، برّوا و جاریکی دیکه نه‌گه‌پن‌توه
لای سولتان.

خیرا له‌وئ دور که‌وته‌وه و گه‌پایه‌وه فیله‌ستان، به‌هیچ
شیوه‌یه‌ک باسی ئه‌م گۆرانییه‌ی بۆ سولتان نه‌کرد.
گۆرانییه‌که‌ کاری تیکرد‌بوو و گۆرپیووی. بۆی هه‌بوو
سولتانیش پۆژیک گوئی له‌م گۆرانییه‌ بیی و به‌م پتییه
بیر بکاته‌وه. پۆپه‌برزى بیچاره‌ چۆن زانییای سولتان
هه‌رگیز گوئی له‌م گۆرانییه‌ نابئ!

‘هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌!’

سولتانى فیله‌کان پتده‌که‌نى، چاوه‌پوانى ئه‌و پۆژه‌ بوو
دوایین زه‌بر له‌ میرووله‌کان بدا. میرووه‌ شه‌له‌ش وه‌ک
هه‌میشه‌ ئه‌م قاقا دورودریژانه‌ی سولتانى بیست،
ئه‌ویش به‌ چوار چاو چاوه‌پوانى ئه‌و پۆژه‌ بوو بن ئه‌و
ولاتانه‌ هه‌لبه‌نرئ. ده‌یزانى، ده‌یزانى ئه‌وان نه‌یانده‌توانی
بـ ئه‌رزى هه‌موو هه‌لکۆلن، به‌لام با ده‌ستیان پئ
بکردایه‌...

میرووله‌کان هاتن و چوون، به‌ دریژایی شه‌ش مانگی
په‌به‌ق سه‌ریان به‌ سه‌رجه‌م ولات و شاره‌کانی
میرووله‌کانی سه‌ر پووی زه‌ویدا کرد. سه‌رجه‌م
میرووله‌کان دروشمی گشت میرووله‌کانی جیهان یه‌ک
گرن‌یان گوته‌وه. ئه‌م دروشمه‌ش وه‌ک گۆرانییه‌ک له
پۆژه‌ه‌لاته‌وه تا پۆژئاوا، به‌ باشوور و باکووردا
بلاوبووه‌وه... میرووله‌کانیش یه‌کیان گرت و ده‌ستیان

به هه لكۆلىنى بن ئەرزى كرد. به نۆره بن ولات و
شارهكانيان كۆلى. ئەو گۆرانىيه بهرزەى له دلەوه
دەهاته دەر و شاخوداخ، ئاو و خاك، ئاژەل و پەلەوەر،
چروجانەوەر و مرقەكان دەيانگوتەوه، هیزى پى
دەبهخشین.

پۆپەبەرز و پەپووهكانى تر هەموو پۆژى، لەگەل
دەرکەوتنى خۆردا، به شار و ولاتى میروولهكاندا
دەگەرەن، بەسەر ئەو شار و ولاتاندا هەلدەفرین و
هەوال و پووداوهكانى ئەوینان به سولتان رادەگەياند.
به گوێرهى قسەكانى پۆپەبەرز شارەكان چۆلوهۆل
بوون، میروولهكان یەکیان نەگرتبوو و نەیاننوانیبوو
دەست بەکار بێن. سولتان خەفەتى بهمەوه دەخوارد.

میروولهكانیش بۆ ئەوهى هیچ شتىك دیار نەبى، به پۆژ
کاریان بۆ سولتان دەکرد و شەوانەش بۆ خۆیان، ئەو
خۆلەى لەژێر ئەرز دەریان دەهیتا، دەیانشاردەوه. ئەو
هەمووه خۆلەیان دەبرده كوێ، ئەمەش خۆى نەینىیهك
بوو.

له ماوهیهكى كەمدا میروولهكان بن ولات و بن
شارەكان و بن دونیايان هەلکەند. بەم جۆره سەلمیترا
كه میروولهكان له گشت بوونهوهرەكانى تر بههیزترن و
گۆرانىیهكەشیان له سەرووى هەموو یاساكانەوهیه.

میروولهكان بن سەرجهم شارەكان و ولاتەكانیان بەتال
کرد و به هەلگیرساندنێ ئاگرێكى گەوره لەسەر دوندى
چىایهكى سەرکەش هەوالەكەیان به میرووه شەلەى

ئاسنگەرى پىشسور راگەياندا. ۋەستاي ئاسنگەر ھەر
ۋا لە بن ئەرزى كارى دەکرد، ھىشتا لە خوارى يەك
دو بىلچە خۆل مابوۋە ۋە فرىيى بدا، ئەو بىرە خۆلەشى
دەرھىتابا، ئىتر كارەكەى تەۋا دەبوو. كىوېر
گۆرانىيەكى شاد كە جوانىيەكەى لە ۋەسف نەدەھات
كەوتە نىو دلىەۋە. يەكسەر راى كىردە دەرەۋە و بىنى
ئەو ئاگرە لەسەر دوندى چىاكە دايسى، تا دى گەرەتر
و گەرەتر دەبى و ۋەكو خۆر تىشك و گرى بە دونىادا
بلاو دەكردەۋە.

مىروۋە شەلەى ئاسنگەرى پىشسور بە مىروۋلەكانى
دەۋرۋەرى گوت:

“كەللەسەرى ئەو مىروۋە زەردانەم بۇ بىنن. ئەوانەى لە
چىا سەرمان پەراندىبون و پامانگرتىبون...”
دىارە كەللەسەرى مىروۋە زەردەكان ئامادە بوو، لە
سەرى لەنىو كەندالىندا كۆ كرابوۋنەۋە.

پىك لەو كاتەدا كۆترىكى بە وىنەى تىشك درەۋشاۋە لە
ئاسمانەۋە بەرەو خوارى خوشى. مىروۋە شەلە بەرەو
كۆترەكە راىكرد و يەكتريان لە باۋەش گرت. ئاسنگەرى
شەل پىي گوت:

“چاۋەپىت بووم، بەخىر بىيى بىرام. چۆن زانىت بن ئەرز
بەتال كراۋە و چۆن بوو ھاتى؟”
كۆترەكە:

“تەقىنەۋەى پىشنگى سەر دوندى چىاكەم بىنى،
گۆرانىيەكەشم كۆى لى بوو، لە شەقەى بىالم دا و ھاتم.”

ئاسنگەرى شەل سواری بالەکانى بوو و گوتى:
"ئەو كەللەسەرەنەم پى بىدەن. كەللەسەرى ئەو مىروو
زەردانە..."

كەللەسەرەكانيان پى دا و كۆترەكە ھەلفى.
پۆپەبەرز لە باخچەى كۆشكى سولتان تووشى بە
تووشى ئاسنگەر و كۆترە سىپىيەكە بوو، دەسبەجى
ئاسنگەرە پىشسوورەكەى ناسىيەو. ئەم ماستە بى
موو نىيە، دەبى چ پووى دابى، بەتايبەت كە ئاسنگەر بە
سواری كۆتر ھاتىوو.

ئاسنگەرى شەل گوتى:

"دەمەوى سولتان بىيىم."

پىشەبەندە سوورەكەى كەردبوو ئەلا و لە بالى
كۆترەكەى چەقاندبوو. ئەم پىشەبەندە سوورە وەك
شكودارترین ئالای دونیا، گەرم و جوان و پىر ھىوا لە
شەكانەو ھەدا بوو.

پۆپەبەرز كە خىرا چووبوو لای سولتان و
گەرابوو، گوتى:

"فەرموون بۆ ناو كۆشكى. سولتان چاوەپێتەن."

مىروو شەل:

"ئىمە ناچىنە ژوورەو، با ئەو بىتە دەرى."

مىروو شەل لەو دەترسا لە ناو ھە بەلایەكى بەسەر بى.
پۆپەبەرز پۆشستەو ناو كۆشك و ھەموو شتىكى بۆ
سولتان گىرايەو. سولتان قورس و گران، دەم بە
پىكەنەن و دلخۆش لە كۆشكە ھاتە دەرى.

ئاسنگەرى شەل گوراندی:

"با بېریاری میرووله کانت پېن رابگه یەنم ھۆ سولتان!"
سولتان بە پیکەنینه وە بە ئاسنگەرە شەلە کە ی سەر بالی
کوترە کە ی گوت:

"بیژە. ئەتۆ کئی؟"

میرووہ شەلە گوتی:

"من ئاسنگەری شەلم. ئیمە لە ئیستاوہ سەر بە خویی
خۆمان راگەیاندووہ. سەر جەم ولاتەکانی میروولە
بېاریان داوہ ئیتر هیچ میروولە یەک بۆ تۆ، بۆ فیلەکان
و پەپووەکان کار نەکەن. ولاتی میروولەکان ھیی
میروولەکانن و ئیمە ئازاد و سەر بە خۆین."

سولتانی فیلەکان پرسیی:

"باش بیرتان لەمە کردووہ تەوہ؟"

بە دەم پرسیارە کە وە بۆ ماوہ یەکی درێژ قاقا پیکەنی.

میرووہ شەلە گوتی:

"بیرمان لێ کردووہ تەوہ. ھەر وەھا میروولەکان
دیاریبیشیان بۆ ناردووی."

"ئادە ی بزائم چ دیاریبەکیان ناردووہ."

سولتان کە ئەم قسانە ی دە کرد ھەر وا پێدە کەنی و
گوێچکە چارۆکە ئاساکانی دە لە رینەوہ.

میرووہ شەلە سەرەتا کەللە ی فەرماندە ی فەرئ دایە
بەردەم سولتان. پاشانیش کەللە سەری سەر جەم
میرووہ زەردەکان و پەیتاپەیتا دە یگوت:

‘بگره، بگره، بگره. ناسیتنه وه، ئەم کەلەسەرانیەت
ناسییە وه، بگره بگره بگره!’

کاتیەک پۆپەبەرز بە سولتانی راگەیاند ئەم کەلەسەرانیە
هیی کێن، سولتان دەرھەل بوو، کەف لە زاری
هەلەدەچۆرا:

‘فیلەکانم، پەپووەکانم، عەسکەرەکانم، بەرھە و لاتە
مێروولەکان بکەوێنە پێ، بەرد لەسەر بەرد و سەر
لەسەر جەستە مەھیلنە وه، وەپێ بکەوێن! دەنگی هیند
توورە دیار بوو، تەنانەت چیاکان مچووپکیان بە پشتدا
هات. ئەم شەلەش دەسبەجێ بکرن و کەللە ی پێهێنن.’
کووتری سپی بە بیستنی ئەم قسەیە وەک تیر فەری و
پۆشیشت. ئەو پەپووە قەلەوانە ی نەیان دەتوانی بەلەکانیان
بجوولێننە وه، چون دەگەیشتنە سەر ئەو ھەورە تریشقە
سپییە؟

‘بۆ پێشە وه، بۆ پێشە وه، بۆ پێشە وه!’

فیلە عەسکەرەکانیش بەم سەربزێوییە ی مێروولەکان
زۆر تێک چووبوون. لە خۆرا ئەو دۆخە ئاسوودەیان
لێ شیناوبوو. بە رقیکی بێھاوتاوە پەلاماری ولاتی
مێروولەکانیان دا، ھەر فیلێک دەگەیشتنە ئەوێ، پەمب
بەنیو ئەرزیدا پۆدەچوو... ھەر فیلێک گەیشتبایە،
دەگەوتە خوارێ. بەم جوورە، گشت ئەو فیلانە ی
ھێرشیان کردبوو سەر ولاتی مێروولەکان، لە
ماوہیەکی کەمدا بەو ئەرزەدا پۆچوون کە مێروولەکان
بنەکیان بەتال کردبوو.

کاتیک پۆپه بهرز ئەم شکسته تاله و راستی سامناکی
 له نینوچوونی سەرجه م فیلهکانی به سولتان راگه یاند،
 سولتان له داخی ئەم هه واله باوه رپینه کراوه و له
 توورپه بیان، به قهه بالای مرقفیک بۆ حهوا بهرز بووه وه
 و هاته خواری. ههروه ها بۆیان ده رکهوت که ئەو ناوه
 خراپتر له و کاتانه ی بوومه له رز دێ، ده له رزی، هه رکه
 و یستیان دهم بکه نه وه و بیژن چ باسه، بینیان خاکی بن
 پیشیان پۆده چی. کتوپر، خاک زاری لیک کرده وه و
 کۆشک، باغی تایبهت و سولتانی فیلهکانی هه لלוوشی.
 ئەو کاته ی میرووله کان بن ولاته کانیا ن به تال ده کرد، له
 بیریا ن نه چوو بوو بن کۆشکی سولتانیش به تال بکه ن.
 کورت و کرمانجی، ئەگه ر میرووله کان ی سه رانسه ری
 زه وی یه ک بگرن...

